ХАЛІМА

саꙋ

ПОВЕСТІРІ̆ МІТОЛОГІЧЕЩІ̆ АРАБЕЩІ̆,

пліне де бъгърі̆ де сѣмъ, ші де ꙟнтѫмплърі̆ фоарте фрꙋмоасе, ші де мірарє.

Компꙋсе ꙟн лімба Арабѣскъ де прѣꙟнвъцатꙋл дервіш Абꙋбекір,

ші традꙋсе дін алте лімбі̆ стреіне ꙟн чѣ ромѫнѣскъ

де

І. ГЕРАСІМ ГОРЖАН,

Професорꙋл.

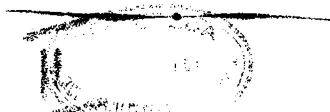

Томꙋл ал доілѣ.

1835.

Іѹбіторілор де чітіт ші де Історії!

Репедѣ вѫнза а томѹлѹї ѫнтѫїѹ, ші маї кѹ сѣмъ рѫвн'а Дѹмнѣвоастръ спре чітірѣ а мѹлторѹ фелѹрі де кърці, дін каре въ фолосіці прѣ мѹлт, ачестѣ зік мъ гръбіръ а въ тіпърі ші пе ачест том де ал доілѣ, дѹпъ каре вор ѹрма фъръ ѫндоѣлъ ші челе лалте доаъ, але кърор історії вор фі кѹ мії де орї маї фрѹмоасе декѫт челе пѫнъ акѹма, ші де кѫт челе че веці аѹзі ѫн ачеста че авеці ѫн мѫнъ; ші де нѹ ва фі аша, авеціме де мінчінос; іар де ва фі прекѹм зік, ѫнцелецеці къ нѹ іѹбеск мінчѹна пентрѹ орї че ентерес дін лѹме, чі адевърѹл, пе каре ѫл дореск ші ѫл рог съ мъ ѫнсоцѣскъ пѫнъ ла каса де вечї, ші маї ѫнколо! ашї маї ворбі чева, дар сѫнт ѫнкредінцат къ въ гръбіці а трече ші а чіті історіѣ лѹї Сѫвах, пентрѹ каре ам ворбіт ла контенірѣ томѹлѹї ѫнтѫїѹ. Іат'о даръ дінколо де фоаѣ ачѣста, чітіціо ші пе еа, ші пе челе дѹпъ дѫнса, ші фіе въ де біне ѫнтрѹ мѹлці ані ферічіці!

Скріс ѫн Бѫлені-де-мѹнте, ѫн школа націонала де ачі.

ал Дѹмнѣвоастръ бѹн прієтін,

І. Г. Горжан.

Дȣлче есте міерѣ, дар се-адȣнъ кȣ мȣлте остенелї. Скȣмпъ есте чінстѣ, дар се-добѫндеще кȣ пȣртарѣ бȣнъ. Трібȣінчоасъ есте богъціѣ, дар се-стрѫнџе кȣ економіѣ. Дорітъ есте слава, ші плъкȣтъ тȣтȣлор, ѫнсъ е времелнікъ, ші аре марї галантомії. Іȣбітъ е патріѣ, дар се-ціне кȣ ȣнірѣ. Маре е ѫнцелепчȣнѣ, дар се-кȣмпъръ кȣ мȣлте сȣдорї. Плъкȣтъ е чітірѣ бȣнъ, дар се-добѫндеще кȣ непрецетарѣ. Плінъ де неказȣрї есте віаца ноастръ ѫн орї че старе вом фі, дар аре трібȣінцъ маре де сȣфлет вітѣз, де пъръсіре де лȣкс, де смереніе, де сȣпȣнере, ші де мȣлцȣмітъ пъ орї че аре омȣл. Десфътътоаре есте орї че історіе, дар ѫцї трібȣеще ціне рѣ амінте. Непрецȣітъ есте сінътатѣ, дар се-ціне кȣ маре кȣръценіе, кȣ нелъкоміѣ а мȣлтор фелȣрї де мѫнкърї, ші кȣ ѫнфрѫнарѣ а сбȣрдърілор трȣпещї.

І. Г. Горжан.

Історіѣ лꙋї Съвах кълъторꙋл пъ марѣ.

пе каре ам фъгъдꙋіт'о ꙟн томꙋл дін тѫіꙋ.

Ꙟнтр'о време ꙟн Вавілон пъ кѫнд ꙟмпъръцá Харꙋм Каліфꙋл, пентрꙋ каре ам маї ворбіт ші ꙟн томꙋл ꙟнтѫіꙋ, се-афла ꙋн негꙋцътор фоарте богат а нꙋме Съвах че кълъторісъ пъ мꙋлте мърї але пъмѫнтꙋлꙋї, ші де ачеѣ се ші нꙋмѣ кълъ-тор пъ марѣ. Ачест негꙋцътор авѣ обічеіꙋ пѫла ꙟнчепꙋтꙋл фіекърії лꙋні съ сърбезе шапте зіле пъ рѫнд кꙋ фелꙋрімї де мѫнкърї ші бъꙋтꙋрї ші кꙋ алте десфътърї ꙟмпреꙋнъ кꙋ тоцї пріетені ші рꙋ-деле сале, ші кꙋ фелꙋрімї де фачерї де біне ла чеї скъпътацї ꙟнтрꙋ поменірѣ а шапте кълъторії але сале че фѫкꙋсъ пъ деосъбіте мърї, ꙟн каре сꙋфе-рісъ ші пътімісъ неспꙋсе прімеждії, черкасъ атѫ-тѣ тікълошії кꙋ ненꙋмърате ꙟнтѫмплърї грозаве, ꙟн каре вѫзꙋсе атѫтѣ грозъвії ші лꙋкрꙋрї фоарте де мірare, ꙟнкѫт се-спъїмѫнтѣзъ мінтѣ оменѣ-скъ съ ле повестѣскъ, ші се-ꙟнгрозеще чілче ле аꙋ-де, прекꙋм се-ва доведі прін ꙋрмарѣ історіеї ꙟн кіпꙋл ачѣста. Аскꙋлтацї!

Ачест негꙋцътор де марѣ аꙋзѫнд ꙟнтр'ꙋна де зіле пе ꙋн Хамал, че тречѣ адесорї пъ лѫн-гъ каселе сале, блестемѫндꙋ'ші соарта, ші зікѫнд ꙟн гꙋра маре кътръ Дꙋмнезъꙋ: че грешáлъ ц'ам фѫкꙋт, де м'аї осѫндіт кꙋ аша віацъ амаръ, плінъ де стрѫдѫнії, плінъ де неказꙋрї, плінъ де дꙋрерї, ші абіа съ ꙟмї кѫщіг пѫнѣ чѣ дін тоа-те зілеле, ꙟнповърат кꙋ сарчінї дін зі пѫнъ ꙟн ноапте флъмѫнд ка ваї де міне, гол ші тренцꙋ-рос?! ах! пѫнъ кѫнд ръбдарѣ съ ꙟмї сфѫшіе ръ-рꙋнкі!

рȣ́нкі! пънъ кѫнд ненорочірѣ съ мъ адапе кȣал
еĭ пъхар плін де сȣспінȣрі! Съвах кълъторȣл пъ
марѣ че бȣнътъці а фъкȣт де аре атътѣ богъ-
ціі, ші тръе́ще ꙟн атътѣ десфътърі, ші вестіт
ꙟн тоатъ лȣмѣ?! аȣзѫнд ші възѫнд Съвах (пре-
кȣм зісеіȣ маі сȣс) пе ачест Хамал блестемѫн-
дȣ'ші норокȣл кȣ ачесте ворбе, трімісе пе ȣнȣл
дін слȣџіле сале съ ꙟл кеме ла оспъц ꙟн зіоа чѣ
дін тѫіȣ а съптъмѫнеі, каре Хамал се-ꙟнтѫм-
пласе ка ꙟн зіоа ачѣ съ фіе ла поарта лȣі Съ-
вах ȣнде ꙟші ръзіма́съ сарчіна ка съ се-маі одіх-
нѣскъ ніцел.

Дечі аȣзѫнд Хамалȣл пе слȣга ачѣ къ ꙟл
пофтеще ла оспъц ачел богат вестіт, се-ꙟндоі а
креде ȣна ка ачѣста, ші сокотінд къ слȣга бо-
гатȣлȣі ꙟші бате жок де дѫнсȣл, ꙟі зісе плін
де мѫніе: дȣміте кȣ Дȣмнезъȣ ші тȣ ші стъпѫ-
нȣл тъȣ! нȣ ꙟмі сѫнт міе дестȣле неказȣл ші
остенѣла, ші ꙟці маі баці жок де міне?! дȣте
фътȣл меȣ де кѣмъ пе чеі богаці ші асеменѣ кȣ
стъпѫнȣл тъȣ, ші нȣ мъ маі сȣпъра пъ лѫнгъ
атътѣ неказȣрі че сѫнт пъ капȣл меȣ!

Атȣнчѣ слȣга ꙟл ꙟнкредінцъ кȣ марі жȣръ-
мѫнтȣрі кȣмкъ кȣ адевърат л'а трімісе стъпѫнȣл
съȣ ка съ ꙟл кеме ла масъ, ші ꙟл ꙟнкредінцъ къ
ꙟі ва пъстра сарчіна бъгѫндȣо ꙟн кȣрте, ші ел
съ се-дȣкъ ла масъ маі кȣрѫнд къ ꙟл ащѣптъ де
атътѣ чѣсȣрі.

Акȣм Хамалȣл се-міръ прѣ мȣлт де ȣнде ꙟі
пікъ ачѣста? чеі богаці нȣ аȣ аша віціі (*) съ
кеме ла маса лор пе чеі съръчі ші скъпътаці, пре-
кȣм сѫнт еȣ ȣн Хамал ліпіт де сърак, ші ꙟн-
бръкат пȣшкъ, пе каре нічі мъ багъ ꙟн сѣмъ
кѫнд

(*) Нъравȣрі ȣрѫте (ꙟн бътае де жок).

кѫнд мъ стрѫнг ла піепт ꙟнаінтѣ лор ші мъ
даȣ ꙟн лътȣрї кѫнд трек еї пъ дрȣм, фъкѫндȣ-
ле теменале пѫнъ ла пъмѫнт; неаȣзѫт лȣкрȣ а-
честа, ꙟнсъ аїде съ мъ дȣк ші съ вѫз богатȣл
ачеста а ꙟнебȣніт де фаче аша лȣкрȣ стрін де ла
чеї богаці, саȣ къ слȣга ачѣста врȣ съ ꙟшї батъ
жок де міне; де ва фі прекȣм ꙟмї зісе, есте лȣ-
крȣ фоарте де мірарe, іар де ва фі мінцінд, пре
лецѣ мѣ къ нȣ ꙟмї скапъ сдравѫн.

Дȣпъче ꙟшї пȣсъ сарчіна де о лътȣрї ꙟн кȣр-
те, мерсе дȣпъ слȣга богатȣлȣї, каре ꙟл дȣсъ
ꙟнтр'ȣн фоїшор ꙟн гръдінъ, ȣнде ерѣ адȣнаці
тоці чеї кемаці ші шедѣ ꙟнпрежȣрȣл ȣнеї месе
фоарте ꙟндестȣлатъ деспре тоате, атѫт деспре
васе ші такѫмȣрї де мȣлт прец, кѫт ші деспре
мѫнкърї ші бъȣтȣрї. Стъпѫнȣл оспъцȣлȣї ꙟл пȣ-
се съ шазе лѫнгъ дѫнсȣл ла масъ, ші ꙟл пофті
прѣ мȣлт ка съ се-веселѣскъ ші съ факъ кеф ші
ел ꙟнпреȣнъ кȣ тоці чеелалці де о потрівъ, ші
нȣ ꙟї ва фі остенѣла ꙟн задар.

Атȣнчї Хамалȣл лȣъ кораж де зісе съ лѣм
алікім ла тоці кареї шедѣ ꙟн прежȣрȣл месеї, ші
дȣпъ че ꙟшї петрекȣръ дестȣл ꙟнтрȣ десфътърї
бѫнд ші мѫнкѫнд бȣкате фоарте делікате ші кȣ
ꙟндестȣларе, авѫнд пъ де о парте фелȣрімї де
мȣзіканці дін чеї маї вестіці, ші пъ де алтъ пар-
те мȣлціме ненȣмъратъ де фелȣрімї де пъсърї
кѫнтътоаре, пе каре ле авѣ богатȣл Сѫвах ꙟн-
трȣ о гръдінъ прѣ десфътътоаре, ꙟнподобітъ кȣ
флоріле ші помі чеї маї фрȣмошї дін лȣме, а
кърор вердѣцъ ші флорї прѣ мірезмътоаре, ꙟн то-
връшіте кȣ фрȣнтеле чеде прѣ фрȣмоасе ші маї
дȣлчї декѫт орї че ꙟн лȣме, ꙟн форма ȣн раіȣ
пъмѫнтеск, адъпат де о мȣлціме де апе ші іс-
воаре маї спре вѫзътоаре ші декѫт крісталȣл; ꙟн
між-

міжлокꙋл ачещії грѫдіні єрѣ ші кіошкіꙋл чел де маре кꙋвіінцѫ ꙟн токмаї ка ꙋн соаре, ꙟн каре обічнꙋѣ Сѫбах а ꙟші фаче оспѫцꙋріле сале, ші ꙟн ачѣстѫ грѫдінѫ се-ведѣ аевѣ іскꙋсінца фіреї ші а богѫціеї ꙟнсоцітѫ кꙋ мещешꙋгꙋл, прін каре се-сѫвѫршеск лꙋкрꙋрі фоарте де мірare.

Атꙋнчѣ зіче Сѫбах кѫтрѫ чеї че ꙟнкꙋнжꙋра оспѫцꙋл: чінстіцї оаспецї ші аї меї пріетені, ачест нꙋоꙋ пріетен а нꙋме Хамꙋцѣ (арѫтѫнд пе Хамал) адесеорї се-тікѫлошаще пе сѫнешї, кꙋмкѫ абіа ꙟшї кѫщігѫ пѫнѣ чѣ дін тоате зілеле кꙋ атѫтѣ сꙋдорї ші неказꙋрї, ші кꙋ ворбе бѫрфітоаре ші пліне де неказ ꙟнпꙋтѫ лꙋї Дꙋмнезѫꙋ ка о прічінѫ а ненорочіреї сале, ші дін протівѫ пе міне мѫ нꙋмеще біненорочіт. Ші кꙋцетѫ ꙟнтрꙋ сінешї ші стрігѫ ꙟн гꙋра маре пентрꙋ міне ші пентрꙋ богѫціїле меле сокотінд кꙋмкѫ м'ам ꙟнбогѫціт фѫрѫ остенелї ші фѫрѫ прімеждії де моарте, ка кꙋм Дꙋмнезѫꙋ ар фі жꙋдекѫтор недрепт ші мітарнік; дечї мѫ воіꙋ невоі а вѫ ꙟнкредінца прін адевѫрꙋл історіїлор кѫлѫторіїлор меле, адікѫ кꙋ кѫте прімеждії де віацѫ пѫ марѣ ші пѫ ꙋскат, ші кѫте ненорочірі ам черкат, ші кꙋ кѫте сꙋдорї ші остенелї ненꙋмѫрате ам добѫндіт ачесте аверї, ші ачѣстѫ одіхнѫ, дꙋпѫ шапте кѫлѫторії саꙋ таксідꙋрї че ам фѫкꙋт кꙋ атѫтѣ прімеждії, кꙋ атѫтѣ остенелї, ші пліне де ꙟнтѫмплѫрі фоарте де мірare, ꙟнкѫт се-ꙟнгрозеще мінтѣ а ле повесті, ші се-спѫїмѫнтѣзѫ чел че ле ва аꙋзі. Аша дарѫ дѫндꙋ'мі прічінѫ ачест пріетен Хамал, вѫ воіꙋ повесті кꙋ амѫрꙋнтꙋл тоате ꙟнтѫмплѫріле кѫлѫторіїлор меле че зісеіꙋ маї сꙋс, ка сѫ ꙟнцелеџецї ші сѫ фіцї прѣ ꙟнкредінцацї кꙋмкѫ тоате лꙋкрꙋріле челе бꙋне, ші тоате ферічіріле се-добѫндеск кꙋ остенелї ші прімеждії мꙋлте.

Істо-

Історіѣ кълъторіеі саȣ такідȣлȣі челȣі дін тъіȣ а лȣі Съвах кълъторȣл пъ марѣ.

Аскȣлтаці.

Дȣпъ моартѣ татълȣі меȣ, ръмъсеіȣ моштенітор престе о авере дестȣлъ, че ꙟмі лъсасъ татъл меȣ. Дар възѫндȣмъ несȣпȣс ла німінѣ, ші фіінд неꙟнфрѫнат ла патіміле челе десмірдътоаре але тінерецелор, тръіїȣ кȣ неꙟнфрѫнаре ла тоате вре о кѫцїва ані, ші аша пръпъдіїȣ маі тоатъ аверѣ чѣ пърінтѣскъ кȣ фел де фел де мішълії, адікъ кȣ зампаралѫкȣрї, кȣ беції, кȣ хартофорії, ші кȣ моде престе моде де хаїне стрълȣчіте, де кълещі ші де каі фрȣмоші, авѫнд адȣнаре кȣ тоці далкаȣчі ші кȣ тоці лінгȣшіторі, кареі кȣм мъ ведѣ кȣ о модъ нȣоаъ, мъ ꙟнкредінца кȣ маре пріетешȣг кȣмкъ нȣ ꙟмі шаде біне кȣ дѫнса, саȣ къ нȣ мъ прінде, чі кȣ алта че аȣ възȣт ла кȣтаре бізадѣ; ачѣста о фъчѣ еі, нȣ дін адевър, чі ка съ о дъръеск лор гіе ачеѣ, ші еȣ съ фак алта, ші оаре кѫнд ам ꙟнчепȣт а жȣдека ші а гічі гѫндȣ лор? ꙟнкредінцъ зік къ токмаі атȣнчі кѫнд ꙟмі ръмъсесе пȣнга плінъ де ꙟнтȣнерек, ші лъзіле пліне де вѫнт, каса ꙟнбръкатъ пȣшкъ, ші еȣ ꙟнбръкат пістóл, ші авѣм слȣџі ші пріетені кѫці епȣрі ла бесерікъ.

Дечі віїндȣмі ꙟн сѫмціре, ші възѫндȣмъ пъ де о парте сърак де аверї, афар де ніще пȣціні банї, че ꙟї аскȣнсесем ла ȣн лок, ші пъ де о парте пȣїнд ꙟн гѫнд къ пріетені дін зіоа де астъзї сѫнт ка вȣлтȣрі ші ка клонкані пъ лѫнгъ хоіт, ші ка мȣлцімѣ броаштелор ȣнде афлъ апъ мȣлтъ, ші дȣпъ че сѣкъ фȣг, мъ пȣсеїȣ пъ гѫндȣрї ꙟнтр'о лініштіре маре деспре тоці пріетені,

карії маї наінте дормѣ ȣнȣл престе алтȣл прін тоате одъіле меле, ꙟкѫт се-кȣлка ші престе міне, ші алції іаръші пѫнъ ꙟн ѕіоъ мъ скȣла дін сомн кȣ фелȣрімї де комплімєнтȣрї ші кȣ мії де новітале маї мȣлт де еї нъскочіте, ші гѫндіндȣмъ деспре тоате ачéстѣ, мъ мірам че оїȣ съ фак, ші ла чіне съ нъѕȣéск, къчї нічї кѫїні нȣ ꙟмї маї тречѣ пъ лѫнгъ касъ, дар міте пріетені ші коноскȣці.

Аша даръ хотъръїȣ ка съ баг ꙟн бре о негȣцеторіоаръ ачеї пȣцінї банї че аскȣнсéсем дін мȣлтеле аверї че авȣсéсем дела татъл меȣ, ші съ мъ ліпеск ші еȣ пъ лѫнгъ алцї негȣцеторї че седȣчѣ пъ марѣ ла інсȣліле Індіеї ка съ нȣ келтȣеск мȣлцї банї пъ дрȣм; ші афлѫнд ка че фел де марфъ ва авѣ тречере прін ачеле локȣрї, мъ гътііȣ фъръ ѕъбавъ деспре тоате, ші ꙟнтраїȣ ꙟнтр'о корабіе кȣ алцї негȣцеторї, ші дȣпъ че плȣтіръм доаъѕечї ші чінчї де ѕіле кȣ вѫнт пріінчóс, ꙟн ѕіоа а доаъѕечї ші шасе ꙟнчетъ ачел вѫнт бȣн, ші се-фъкȣ о маре лініщіре престе тоатъ марѣ, ꙟнкѫт нȣ се-маї мішка корабіѣ кѫтȣш де пȣцін.

Атȣнчѣ възȣръм ачí апроапе о інсȣлъ (остров) прѣ ꙟнжосíтъ, ші ꙟнподобітъ кȣ фелȣрї де вердецȣрї, ꙟнкѫт се-пърѣ а фі о лівéде престе тот, ші о поѣнъ маре; ші ка ȣні че петрекȣсъръм атѫта време пъ марѣ, фъръ съ ведем пъмѫнт, атȣнчї тоцї кȣ бȣкȣріе ꙟнтраръм чеї маї мȣлцї ꙟн каíк, ші не дебъркаръм ꙟн ачѣ інсȣлъ, ка съ не маї одіхнім ші се-не маї тресвім ачí, ші товарошї меї фъкȣръ ші фок ꙟн ачѣстъ інсȣлъ ка съ ꙟшї гътѣскъ бȣкате.

Іар еȣ ȣмблѫнд ꙟнкоачї ші ꙟнколо, бъгѫнд де сѣмъ ла ербȣріле челе марінещї къ нȣ асѣмѫнъ

кȣ

кꙋ челе ꙋскатéщї (де ꙋскат), ші възѫнд пѫн тоате пърціле піне, ахіваде, стрідії, ші алте асеменѣ лꙋкрꙋрї марінещї, (че се-наск ѫн марѣ ші пъ лѫнгъ дѫнса) мъ мірайꙋ прѣ мꙋлт кꙋм тръéск ачесте віецꙋїтоаре мічї ачí пъ ꙋскат, де време къ пінеле шчл. тръеск нꙋмаї ѫн марѣ, ші кꙋ асфел де бъгърї де сѣмъ мъ депъртайꙋ де каік, ші де товароші меї прін ачел остров времелнік, ші въз де о датъ фъръ весте къ се-кꙋтремꙋръ островꙋл ѫнтрег, ші ніцел кѫте ніцел се-мішка ші се-кꙋфꙋнда ѫн марѣ. Кѫці дін товароші меї прічепꙋсеръ къ ачел остров нꙋ ерѣ адевърат, чі нꙋмаї о броаскъ цестóасъ де марѣ, ші кѫнд сѫмці фокꙋл се-скꙋтꙋръ, ші възѫндꙋо къ врѣ съ се-кꙋфꙋнде ѫн апъ, алергаръ ла каік, ші стрігаръ ші пе чеелалці че ерѣ п'ачí п'апроапе де фок.

Еꙋ дін неноречірѣ мѣ афлѫндꙋмъ кꙋ депъртаре де аколó нꙋ ѫнцелесéйꙋ німік де ꙋнеле ка ачестѣ фъръ нꙋмаї кѫнд се-кꙋфꙋндъ броаска цестóасъ ѫн апъ, ші нꙋ авѣм дела чіне съ чейꙋ вре ꙋн ажꙋтор, ші ѫнчепꙋйꙋ а ѫнота прін марѣ, къларе пъ ꙋн лемн че гъсісем дꙋпъ ѫнтѫмпларе, кареле се-ведѣ къ ар фі къзꙋт дін вре о корабіе. Аша даръ марінерꙋл дꙋпъ че ѫї лꙋъ пе тоцї ѫн корабіе дін каік, ші пе міне мъ ведѣ къ ліпсеск, ші дѫнд кꙋ сокотѣла къ м'ам ѫнекат, ѫнвѫнтъ корабіѣ (ѫї ѫнтінсъ пѫнзъле), ші копрінзѫндꙋо ꙋн вѫнт репеде се-вѫнтꙋí (о порні вѫнтꙋл), ші ѫн пꙋціне мінꙋте о пердꙋйꙋ дін окї.

Атꙋчї еꙋ ціїндꙋмъ де ачел лемн, мъ тълъзѣм (мъ дꙋчѣ талазꙋл) ѫнкотро воѣ талазꙋл, пѫнъ сѣра ші тоатъ ноаптѣ віітоаре петрекꙋйꙋ лꙋптѫндꙋмъ кꙋ талазꙋріле, мъ десъдъждꙋісъм, ші ѫмї ашептам моартѣ дін кліпъ ѫн кліпъ, не маї авѫнд разъ де мѫнтꙋіре де нікъірѣ, ші

фъръ нъдежде възȣїȣ деспре зіоъ къ мъ лацърмȣрі (мъ арȣнкъ ла църмȣр) ȣн талаз репеде кȣ лемн кȣ тот.

Ачі мъ ꙟнтремаїȣ ніцеа, ші мъ апȣкаїȣ де ніще хълъчіȣці, каре се-ведѣ а фі съдіте нȣмаї пентрȣ ажȣторȣл меȣ, ші непȣтѫнд а ȣмбла фіінд дехȣлат де марѣ, възȣїȣ пъ нісіп ка ȣн маї морт, ші стътȣїȣ аколо фъръ вре о мішкаре пѫнъ че ръсърі соареле, атȣнчї кълдȣра соарелȣї ші а нісіпȣлȣї ꙟмї адȣсъ ніцеа сомн ші дорміїȣ ачі вр'о доаъ-треї чѣсȣрї.

Дȣпъ че мъ дешептаїȣ мъ сімціїȣ ніцеа маї сънътос, ші мъ сȣїїȣ пъ ȣн дѣл ка доаръ воїȣ пȣтѣ прічепе ꙟн че парте де лок мъ афлȣ. Ꙟнсъ фіінд флъмѫнд, ші маї вѫртос остеніт де лȣпта че авȣсесем кȣ апеле мърії, кѫȣтам ербȣрї мѫнкъреце, ші афлаїȣ дестȣле, асеменѣ ші о мȣлціме де фрȣкте, де каре ерѣ ꙟндестȣлатъ ачѣ інсȣлъ. Ачі гъсіїȣ ші ісвоаръ кȣ апъ прѣ бȣнъ, ꙟн кѫт мі се-момі фоамѣ прекȣм се-кадѣ, ші апа чѣ де ісвоаръ ꙟмї ръкорѣ ініма, ші мъ ꙟнвѫртошѣ маї мȣлт декѫт орї че докторіе.

Ші дȣпъ че прівіїȣ дестȣл ла тоате одрасле пъмѫнтȣлȣї ачелȣї остров, възȣїȣ де департе ніще кѫмпії, ші о плекаїȣ ꙟнтр'аколо, ші възȣїȣ де департе ȣн кал пъскѫнд прін ачеле лівезї, атȣнчї ꙟмї веніръ ніцеле нъдеждї, ші мерсеїȣ дрепт ла ачел кал, ꙟнсъ кȣ доаъ кȣџете контрате (ꙟнпротівітоаре), нештіінд къ воїȣ афла нескаї оамені бȣнї дела каре съ вѫз вре ȣн ажȣтор, саȣ дін протівъ нескаї жігъниї, ші воїȣ фі мѫнкат де еле. Кȣ ачесте кȣџетърї мъ апропііїȣ, ші възȣїȣ калȣ че пъщѣ къ ерѣ фоарте фрȣмос, пріпоніт ка ꙟнтр'о лівезе.

Аша

Аша прівінд еꙋ ла кал, фъръ а ведѣ вре ꙋн сѫмн де лѫкꙋінцъ оменѣскъ, аꙋзіꙋ фъръ де весте о глъсꙋіре де ом, каре ворбѣ ка ꙟтр'о сꙋппъмѫнтъ (гаꙋръ сꙋбт пъмѫнт), ші нꙋмаї декѫт іатъ къ се-възꙋ ачел ом віінд кътръ міне, кареле мъ ꙟтребъ, чіне сѫнт, ші еꙋ ꙟї повестііꙋ тікълоаса мѣ ꙟтѫмпларе.

Ачест ом мілостівіндꙋсе асꙋпра мѣ, мъ дꙋсъ ꙟтр'о сꙋппъмѫнтъ, ꙟн каре маї ерѣ ші алцї товарошї аї сѫї, тоцї мъ прімірь кꙋ драгосте, ші дꙋпъ че маї спꙋсеіꙋ одатъ неказꙋріле меле ꙟн аꙋзꙋл тꙋтꙋлор, мъ ꙟнгріжіръ фоарте біне, ші мъ оспътаръ кꙋ прѣ бꙋне мѫнкърї че авѣ ачі.

Пъ ꙋрмъ ꙟї ꙟтребаіꙋ ші еꙋ пе дѫнші че фак ачі? ші ꙟмї ръспꙋнсеръ къ сѫнт слꙋзї аї ꙟмпъратꙋлꙋї ачелꙋї остров, ші дін порꙋнка ꙟмпъратꙋлꙋї венѣ о датъ пъ ан пъ времѣ ачѣ кꙋ іепеле ꙟмпъратещї, ші прімонѣ аколо кѫте ꙋна ꙋна, прекꙋм ам възꙋт кіар еꙋ, ші еї се-аскꙋндѣ, ші ешѣ ꙋн армъсаріꙋ дін марѣ, ші се-мѫнзѣ іапа кꙋ дѫнсꙋл.

Пъ каї че се-пръсѣ дін ачесте іепе ꙟнкълека нꙋмаї ꙟмпъратꙋл, ші се-нꙋмѣ каї Семімарінещї, каре авѣ мꙋлте дарꙋрї, адікъ ꙟнота пъ д'асꙋпра мърії ка о рацъ, ші кале де о сꙋтъ де мілꙋрї прін апъ дела ꙋн остров пѫнъ ла алтꙋ, кꙋ ом къларе пъ дѫншї, о лꙋа́ нꙋмаї ꙟн треї чѣсꙋрї, капꙋл ачестор каї ерѣ асеменѣ кꙋ ал делфінілор (*); пічереле лор ꙟтокмаї ка але стрꙋцꙋлꙋї (**), ші кꙋ аріпї асеменѣ ка але пещілор пъ сꙋбт бꙋртъ, ші кꙋ алте аріпї пъ д'алтꙋрї, кіар ка пещї, ші ачестѣ ерѣ дате дела натꙋръ ка съ поатъ стръбате прін апе кꙋ атѫта іꙋцѣлъ, аче-

сте

(*) феа де пеще марінеск.
(**) феа де зборътоаре асеменѣ кꙋ кѫміла.

ете ꙟнсȣшірї ші алтеле асеменѣ авѣ ачеї каї, прекȣм м'аȣ ꙟнкредінцат ачеї Сꙁіꙁї, ші ам въꙁȣт ші еȣ ꙟнсȣмі.

Дечї іспръвіндȣ'шї слȣжба ачеї Сꙁіꙁї ꙟмпърътещї, дȣпъ доаъ ꙁіле плекаръм ла орашȣл де къпетеніе, ші ажȣнгѫнд аколо мъ ꙟнфъцішаръ ла ꙟмпъратȣл, ші ꙟї повестііȣ тоате ꙟнтѫмплъріле меле; каре се-мілостіві асȣпра мѣ, ші порȣнчі слȣџілор съ ꙟмї поарте гріжа ла тоате.

Де ачі ꙟнаінте ꙟнчепȣіȣ а мъ дȣче пѫла адȣнъріле негъȣцеторілор челор де аколо, ші маї кȣ сѣмъ пѫла але стрінілор, нȣ ка съ афлȣ чева нȣмаї деспре Вавілон, чі маї мȣлт ка съ афлȣ пе чінева, кȣ каре съ почіȣ а мъ ꙟнтоарче ла патріѣ мѣ. Фіїндкъ капітала ачéѣ а ꙟмпъратȣлȣї Міраг (аша се-нȣмѣ ачел ꙟмпърат) ерѣ ȣн ораш марінéц (пъ лѫнгъ марѣ) фоарте маре, ꙟн каре се-фъчѣ негоцȣл чел маї ꙟнсъмнат ал ачелії ꙟмпъръцiї, ꙟн каре се-десбърка корѫбії дін тоате пърціле лȣмії кȣ фелȣрімї де мърфȣрї, че се-вíндѣ аколо, саȣ къ се-фъчѣ скімб кȣ лȣкрȣрї прецїоасе де але локȣлȣї ачелȣѣ.

Ꙟнсъ авѣм ші чѣсȣрї хотъръте ка съ мъ дȣк ла ꙟмпъратȣл пъ тоатъ ꙁіоа, ȣнде авѣм а фаче кȣ тоатъ боерімѣ палатȣлȣї, кѫчї пе тоцї ꙟї ведѣм кȣ дѣдінсȣл къ мъ іȣбеск фоарте мȣлт, кареї фіінд оамені прѣ кȣріоші (бъгъторі де сѣмъ ла тоате лȣкрȣріле), мъ ꙟнтреба адесорі ка съ ле повестéск деспре тоате але Вавілонȣлȣї, адікъ деспре нъравȣрї, деспре пръвілї, ші деспре ощіріле ші венітȣріле ꙟмпъръцієї; асéменѣ лȣкрȣрї воѣм ші еȣ ка съ афлȣ дела дѫнші пентрȣ цара ші орашȣл лор.

Аша ꙟмї детеръ ші еї о ідéе фоарте лъмȣрітъ деспре ꙟмпъръціѣ лор, адікъ деспре леціле че-

ле

ле політічещї, деспре кърмꙋірѣ ꙟмпъратꙋлꙋї, деспре ощіріле ші деспре венітꙋріле сале, деспре грозавеле ші ненꙋмърателе вістіерії але ꙟмпъръцієї, асемене ші деспре обічеіꙋріле оръшанілор, фъкѫндꙋмї ші о дескріере кꙋ амърꙋнтꙋл пентрꙋ тоате провінціїле, ші остроавеле че сѫнт сꙋпꙋсе ꙟмпъръцієї лор.

Аша даръ адꙋнарѣ мѣ кꙋ чеї марї аї ꙟмпъръцієї ерѣ маї мꙋлт пентрꙋ аша лꙋкрꙋрї. Ꙟн дескріерѣ остро́авелор ꙟмї повестіръ ші ꙋн лꙋкрꙋ чꙋдат, кꙋмкъ аколо́ ꙟнтр'ꙋн остро́в нꙋміт' Кашíл, департе де ꙟмпъръціе ка ла о сꙋтъ де мілꙋрї, сеаꙋд пъ тоатъ ноаптѣ бътѫндꙋсе тѫмпіне (то́бе), ші гласꙋрї де мꙋлте іструментꙋрї мꙋзічещї, ꙟнтовъръшіте кꙋ гълъції ші сгомоте ꙟнтокмаї ка ла ощірї, каре аꙋ дат прічінъ коръбіерілор, че плꙋтеск ꙟнтр'аколо, съ кредзъ кꙋмкъ ꙟн ачел остров лъкꙋе́ще Деіа́л, адікъ ꙟмпъратꙋл недрептъції, дꙋпъ пъреріле Арабілор, кареле пѫла сфѫршітꙋл вѣкꙋрілор о съ стъпѫнѣскъ тоате ꙟмпъръціїле лꙋмії, афар де а Мекъї ші а Медінеї. Еꙋ ꙟнтраіꙋ да о маре бъгаре де сѣмъ, ка съ аꙋз' о асфел де мінꙋне, ші черѫнд слобозе́ніе дела ꙟмпъратꙋл, ел ꙟмї орѫндꙋї о коръбіо́аръ кꙋ вре о кѫціва върсла́шї тот ꙋнꙋ-ші-ꙋнꙋ, ка съ мъ ажꙋте кꙋ маре іскꙋсѫнцъ ꙟнтрꙋ прімеждіѣ вре ꙋнеї ꙟнтѫмпларї а ачещії кълъторії, къчї се-афла мꙋлціме де кіцї (*) ꙟнпрѣжма ачелꙋї остров.

Ші плекѫнд ꙟнтѫмпінаръм мꙋлціме де кіцї грозавї че плꙋтѣ пъ фаца мърії лꙋнцї де кѫте доаъ сꙋте де коцї, ші върслаші меї ꙟндатъ че ꙟї ведѣ авѣ ꙟн корабіе сачї прегътіцї кꙋ піетрї, ші арꙋнкѫндꙋле ꙟн марѣ, ші кіцї гѫндінд къ е лꙋкрꙋ

(*) Фел де пеще де марѣ, кꙋ мꙋлт маї грос декѫт бікол꙼л.

лѹкрѹ де мѫнкаре се-афѹнда дѹпъ еле, ші кѹ ачест міжлок скъпам де прімеждіе, ші ажѹнгѫнд ла островѹл Кашіл, аѹзіръм ꙟн ноаптѣ ачеѣ тобе ші алте іструментѹрї кѹ сгомот остъшéск, ші не сперіѣръм фоарте.

Іар ла зіоъ кѫнд ꙟнчетаръ, не сѹіръм ꙟн ачел остров нелъкѹіт, ші алт німік нѹ афларъм ꙟнтрѫнсѹл, фъръ нѹмаї пещерї фоарте марї ші адѫнчї, ші грозаве ла ведере; ші апропіїндѹне ла гѹра ѹнеї пещерї, аѹзіръм ꙟн лъѹнтрѹ о ларъм ші ѹн ѹрлет кѹ тотѹл грозаве, ꙟнкѫт не ꙟнгрозіръм фоарте, ші фѹръм сіліцї а фѹџí кѫт маї кѹрѫнд; ші плекѫнд дін ачел остров, ꙟнтѫмпінаръм ꙟн кълъторіе ѹн лѹкрѹ фоарте де міраре; адікъ възѹръм де департе пъ лѹчїѹл мърії ѹн кіт фоарте маре каре ꙟнгіцѣ о корабіе де капѹл чел дін дърът, ꙟнсъ въргеліле (лопеціле), кормáнѹл (катартѹл), ветреліле (пѫнзъле), ші пріпóанеле (фрѫнгііле) еї се-ꙟнкѹркасеръ пѫн дінцї кітѹлѹї, ші нѹ пѹтѣ съ о ꙟнгіцъ де тóт, іар оамені дін трѫнса де фрікъ ші гроазъ маре ꙟнчепѹръ а не стріга ꙟнтрѹ ажѹтóр ка съ ꙟї скъпъм дін гѹра ачещії діҳнії.

Ноі аѹзѫнд стрігъріле лор челе фоарте жалніче алергаръм ꙟнтрѹ ажѹторѹл лор, ші ѹнѹл дін оамені нощрі, чел маї кѹ кораж ші ꙟндемѫнатік ла асфел де прімеждії, кареле, кѹ о ланче ацеръ, лові кѹ іскѹсінцъ пе ачѣ спѹркатъ діҳаніе ꙟнтъіѹ ла інімъ, ші пъ ѹрмъ ꙟн креері, ші дѹпъ че сімці кітѹл ачесте рънірї де моарте, ікні корабіѣ дін трѫнсѹл, ꙟнсъ маї де тот сдробітъ ші кѹ тотѹл нетребнікъ де плѹтіт.

Ші ноі лѹаръм пе тоцї оамені дін трѫнса ꙟн корабіѣ ноастръ, ші депъртѫндѹне ніцел, възѹръм пе кіт рѫстѹрнат кѹ бѹрта ꙟнсѹс пъ д'а-

сѹпра

сȣпра апеі, ші атȣнчі фъкȣръм сокотѣлъ къ ар фі десȣфла́т (мȣріт), ші се-пърѣ пъ лȣчіȣл мъріі ка кȣм ар фі ȣн мȣнте, лȣнг ка де доаъ сȣте стънжіні, ші лат ка де о сȣтъ, акъреі гȣръ ерѣ ларгъ ка де доаъзечі де стънжіні, ші дȣпъ че ажȣнсеръм ꙟн ораш, ші повестіръм ачѣстъ ісправъ, авънд мъртȣріі пе тоці върслаші коръбіеі, каріі фȣсесеръ де фацъ ла пріміждіѣ ачѣста, семіраръ тоці лъкȣіторі. Іар ꙟн ноаптѣ віітоаре се-рѫдікъ о фȣртȣнъ атъта де маре, ꙟн кът валȣріле мъріі арȣнкаръ ла цермȣрі пе ачел кіт токмаі пъ лънгъ ораш, ші алергаръ тот орашȣл ка съ прівѣскъ о аша діха́ніе маре ші гроѕавъ, ші атȣнчі се-ꙟнкредінцаръ маі біне пентрȣ кѫте ле спȣсе́серъм, ші маі въртос кънд ꙟл възȣръ ръніт кȣ ланчѣ ꙟн кревері ші ла інімъ.

ꙟмпъратȣл не дъръі кȣ дарȣрі дестȣле пе тоці кѫці фȣсе́серъм де фацъ ла ачѣстъ вітежіе ші ісправъ мънтȣітоаре де атъца оамені, дар маі кȣ сѣмъ пе осташȣл че фъкȣсе кіар кȣ мъна са ачѣстъ ісправъ вітѣзъ, пе каре ꙟл ші чінестí кȣ ранг остъше́ск. Іар еȣ ꙟнчепȣіȣ а мъ дȣче дес ꙟнтрȣ адȣнарѣ ші петречерѣ негȣцеторілор де аколó, ші ꙟнтрȣна де зіле плімбъндȣмъ пъла лімáн кȣ алці негȣцеторі, възȣръм ꙟнліманіндъ (тръгъндъ ла лімáн) о корабіе стрінъ, ші десбъркъндȣсе (дескъркъндȣсе) де мърфȣріле че адȣсе́се.

Дȣпъ че еші афаръ коръбіерȣл (стъпънȣл коръбіеі) ꙟл ꙟнтребáръ негȣцеторі де ȣнде віне? ші ел ле повестí, къ віне де прін лȣнчіле Вавілонȣлȣі, ші кȣмкъ ꙟн кълъторіѣ са аȣ ꙟнтѫмпінат ȣн острóв, ꙟн каре аȣ єшіт чеі маі мȣлці негȣцеторі ші върслаші ка съ се-преȣмбле, ші аȣ фъкȣт ші фок аколо ка съ ꙟші гътѣскъ бȣкате, ачел остров ерѣ о броаскъ цестóасъ фоарте маре че

дормѣ пѫ лȣчїȣл мѫрїї, шї сѫмцїндѫ фокȣл кѫ ꙟнчепȣсе сѫ о арзѫ, се-скȣтȣрѫ, шї се-кȣфȣндѫ ꙟн марѣ, шї кацĭ апȣкарѫ сѫ ꙟнтре ꙟн каїк, се-мѫнтȣірѫ де ꙟнекаре.

Кȣ тоате ачестѣ пѫ лѫнгѫ чеілалцĭ се-ꙟнекѫ шї ȣн негȣцѫтóр нȣоȣ̆ дїн Вавілóн а нȣме Сѫвах кѫлѫторȣл пѫ марѣ, шї ам мȣлте мѫрфȣрĭ а ле сале, іатѫ кѫ ле шї аре ꙟнсѫмнате кіар кȣ мѫна са ꙟн ачест катастіх, шї ам де гѫнд ка сѫ ĭ ле вѫнз, шї кацĭ банĭ воїȣ̆ лȣа пе дѫнселе, ꙟнторкѫндȣмѫ ла Вавілон кȣ ажȣторȣл лȣї Дȣмнезѫȣ̆, ꙟĭ воїȣ̆ да ла рȣделе сале. Негȣцѣторії че афласѫрѫ дела міне пентрȣ челе че ле повестѣ еĭ кѫ а пѫцітѫрѫ пѫ марѣ, зісѫрѫ корѫбіерȣлȣї кȣмкѫ Сѫвах кѫлѫторȣл пѫ марѣ а скѫпат, шї есте аічĭ ꙟнтрег шї сѫнѫтóс; шї іатѫ'л кѫ віне ꙟнтовѫрѫшіт кȣ алцĭ негȣцеторĭ, арѫтѫндȣмѫ кȣ дегетȣл.

Атȣнчĭ алергѫ корѫбіерȣл кȣ товарошї сѫĭ шї кȣ чеілалцĭ негȣцеторĭ дїн корабіе, кареĭ мѫ ꙟмбрѫцошарѫ, мѫ сѫрȣтарѫ, шї се-бȣкȣрарѫ фоарте мȣлт вѫзѫндȣмѫ сѫнѫтóс, шї лȣѫндȣмĭ марфа дїн корабіе, алесеїȣ̆ лȣкрȣріле челе маĭ фрȣмóасе шї маĭ делікате де Вавілон шї ле дȣсеїȣ̆ презéнт ꙟмпѫратȣлȣĭ Мірах, кареле се-арѫтасѫ кѫтрѫ міне кȣ атѫта ꙟнгріжіре шї їȣбіре де оменіре; пе каре ле прімí кȣ маре мȣлцȣміре, шї мѫ презѫнтѫ шї еа кȣ алте дарȣрї кȣ мȣлт маĭ пре сȣс декѫт челе че ꙟĭ презентáсѫм еȣ̆.

Шї дȣпѫ че ꙟмĭ вѫндȣ́їȣ̆ тоатѫ марфа кȣ кѫщїг прѣ бȣн, адікѫ маĭ кѫщїгаїȣ̆ ꙟнзечіт пѫ кѫт кѫпітал авѣм, шї маĭ кȣмпѫраїȣ̆ алте мѫрфȣрĭ де аколó кȣ пређ фоарте скѫзȣт, шї лȣѫндȣмĭ зіоа бȣнѫ дела тоцĭ пріетенї, плекаїȣ̆ тот кȣ ачѣѩш корабіе, шї ажȣнсѫрѫм кȣ вѫнт пріін-

чóсе

чо'е ꙟн време де доаъ лȣнї ꙟн ліманȣл четъції Басъръ, ꙟн каре се-фъчѣ негоцȣл чел маї ꙟнсъмнат пъ марѣ ал Вавілонȣлȣї; ші аколо вѫндȣїȣ чѣ маї мȣлтъ марфъ кȣ кѫщіг прѣ бȣн, ші ръмъшіца ам адȣс'о ꙟн Вавілон, ші негȣцеторі де аічі мї о кȣмпъраръ нȣмаї декѫт кȣ бані тоцї гіацъ, ші сокотіндȣмї тоцї бані капетілор ші аї кѫщігȣлȣї че фѫкȣсем пѫнъ аічі, афлаїȣ къ ам банї кȣрацї ꙟн мѫнъ о сȣтъ де мії де галбенї де аї Вавілонȣлȣї. Акȣма тоате рȣделе мъ пріміръ кȣ маре бȣкȣріе ші драгосте. Атȣнчї хотърѫнд ші еȣ съ мъ одіхнеск ꙟн патріѣ мѣ, фъръ съ маї фак вре ȣн таксід, ші ꙟмї ȣітаїȣ де тоате ꙟнтѫмплъріле челе грозаве че мї се-ꙟнтѫмпласеръ, зідіїȣ нȣмаї декѫт ȣн палат фоарте фрȣмос, кȣмпъраїȣ акаретȣрї, кȣмпъраїȣ робї ші роабе ка съ ꙟмї петрек де аічі ꙟнаінте ꙟнтрȣ десфътърї.

Пѫнъ аічѣ Ѳъвах Кълъторȣл пъ марѣ іспръвіндȣ'ші історіѣ таксідȣлȣї сеȣ, ворбінд тот-давна кътръ чеї кемацї ла оспъц, пъ ȣрмъ порȣнчі де съ фѫкȣ о кѫнтаре фоарте фрȣмоасъ кȣ челе маї дȣлчї іструментȣрї де мȣзікъ, ші аша се-скȣларъ дела оспъц. Атȣнчї Ѳъвах дърȣї о сȣтъ де галбенї ꙟнтр'о махрамъ кȣсȣтъ кȣ аȣр Хамалȣлȣї, зікѫндȣї: прімеще ачещѣ, ші мѫїне іаръ ещї пофтіт ла оспъцȣл мєȣ, ка съ маї аȣзї ші алте ꙟнтѫмплърї, че ам пътіміт ꙟн таксідȣл де ал доїлѣ; асеменѣ пофті ші пе чеелалцї ла оспъцȣл де адоа зі.

Акȣма Хамалȣл, кареле нȣмаї възȣсе съ аїбъ атѫта сȣмъ де банї де кѫнд се-нъскȣсе, се-ȣїмі де бȣкȣріе, ші сърȣтѫнд поала лȣї Ѳъвах, ші лȣѫндȣші адїео кȣ марї мȣлцȣмірї, се-дȣсе акасъ, ȣнде фȣ пріміт де тоцї аї касъї сале кȣ маре бȣкȣріе, мȣлцȣмінд лȣї Дȣмнезеȣ пентрȣ но-

рокꙋл че ле трімесесе. Адоа зі Хамалꙋл плін де веселіе, кꙋ фацъ зімбіндъ, ші ꙟмбръкат кꙋ хаїне де сърбътóаре, се-дꙋсе ла Съвах кълъторꙋл пъ марѣ, каре ꙟл пріміí кꙋ тоатъ бꙋкꙋріѣ ші чінстѣ, ші дꙋпъ че се-адꙋнаръ тоці чеї кемаці, шезꙋръ ла масъ, ші се-ꙟнвеселіръ ла ꙋн оспъц' ка ші чел де ієрї.

Дꙋпъ че се-веселіръ дестꙋл, зісе Съвах кътръ прієтені съї оаспецї: рогꙋвъ іꙋбіцї прієтені съ ꙟмї дацї пꙋцінтікъ аскꙋлтаре ка съ въ повестеск кѫте мї с'аꙋ ꙟнтѫмплат ші ꙟн таксíдꙋл де ал доїлѣ, ші вецї аꙋзí лꙋкрꙋрї фоарте де міраре ші пліне де грозѫвії; ші аша ꙟнчепꙋ прекꙋм ꙋрмѣзъ маї ла вале.

Повестірѣ таксідꙋлꙋї де ал доїлѣ ал лꙋї Съвах кълъторꙋл пъ марѣ.

Ꙟнторкѫндꙋсе Съвах кътръ прієтені съї, ꙟнчепꙋ а ворбі ші а ле повестí ашá: дацімї аскꙋлтаре прієтені меї! еꙋ кꙋ тоате къ хотърѫсем съ мъ одіхнéск де ачí наінте ꙟн Вавілон, прекꙋм в'ам спꙋс ші ерї, фъръ съ мъ маї дꙋк ꙟн алте таксíдꙋрї, ꙟнсъ дꙋпъ пꙋцінтíкъ време, афлѫндꙋмъ тѫнър, ка ꙋнꙋл че ерѣм обічнꙋіт а ведѣ фелꙋрімї де цéрї, фелꙋрімї де локꙋрї, фелꙋрімї де обічéіꙋрї, ші нърáвꙋрї ꙟн тот кіпꙋл, нꙋ мъ пꙋтѣм астѫмпъра съ шез ла ꙋн лок ꙟнтрꙋ віацъ леневóасъ ші тѫндавъ, ші мї се-пърѣ ка кꙋм аш' фі пꙋс де чінева ла ꙟнкісóаре.

Аша даръ хотърѫіꙋ съ фак ші алте таксíдꙋрї, ші ꙋніндꙋмъ спре товъръшіе кꙋ алцї негꙋстóрї кꙋмпъраіꙋ ші мърфꙋрї ка съ фак таксíд. Дꙋпъ че не гътіръм деспре тоате але дрꙋмꙋлꙋї,

пле-

плекаръм кȣ о корабіє бȣнъ спре остро́авеле Ін-
дієй; ші дȣпъ о кълъторіє де трейꙁечі де ꙁіле въ-
ꙁȣръм о інсȣлъ, ші тръсеръм ла дѫнса, ші єші-
ръм ꙟн інсȣлъ мȣлці дін товароші ноштрі. Інсȣ-
ла о афларъм нелъкȣі́тъ, ꙟнсъ ꙟнподобітъ кȣ фе-
лȣрімі де вердецȣрі ші кȣ фелȣрімі де помі ро-
діто́рі, ші кȣ мȣлціме де ісво́аре, че адъпа аче-
ле вердецȣрі фрȣмо́асе ші ачеі помі, пѫнтре каре
се-шерпȣѣ пѫраеле ꙟн фелȣрі́мі де котітȣрі; ачі не
преȣмблам ꙟнкоачі ші ꙟнколо́ не май пȣтѫндȣ-
не сътȣра де о аша фрȣмȣсе́цъ, ꙟнтрекѫндȣне а
рȣпе ші а бȣкета (а фаче мѫнȣкі) фелȣрімі де
флорі, пе каре се-ведѣ къ сфѫнта натȣръ ле съ-
дісе кȣ маре ꙟндестȣларе ші кȣ марі пȣртъри де
гріжъ.

Пъ кѫнд товарошіі мей ꙟшй петречѣ адȣнѫнд
поаме ші флорі, еȣ ка ȣнȣл че ерѣм ꙟнкінат ла
десфътърі авѫнд кȣ міне ші бȣкате пре кѫт мъ
ертасъ времѣ, ші гъсѫнд о гѫрліцъ че тречѣ пъ
сȣбт ніще помі ꙟнфлоріці ші кȣ ȣмбра дѣсъ ші
ꙟнкȣнжȣраці де вердѣцъ моале ка мътаса, ше-
ꙁȣіȣ ачі кȣ месшо́ара мѣ; ші дȣпъ че мѫнкаіȣ
ка ȣн флъмѫнд ші бъȣіȣ ка до́й, адорміїȣ ачі
ла ȣмбръ ка ȣн остеніт де кълъторіѣ мъріі, ші
атѫт дорміїȣ де мȣлт, ꙟн кѫт дȣпъ че мъ де-
щептаіȣ ші кътаіȣ ꙟн тоате пърціле інсȣлей, нȣ
въꙁȣіȣ нічй товарошй, нічй корабіе.

Ші алергѫнд кȣ маре спаймъ ꙟнкоачй ші ꙟн-
коло́, мъ сȣі́іȣ ꙟнтр'ȣн копачіȣ налт, че ерѣ ꙟн
вѫрфȣл ȣнȣй дѣл, ші ȣітѫндȣмъ престе апе ꙟн
тоате пърціле, нȣ май въꙁȣіȣ алт німік, фъръ
нȣмай марѣ ші черȣл че о ꙟнкȣнжȣра. Дар дȣ-
пъ че мъ щерсе́іȣ кȣ батіста ла окй де лакръміле
че кȣрџѣ шіро́ае де мȣлта ꙟнтрістаре, ка съ почіȣ
ведѣ май біне ші май департе, въꙁȣіȣ нȣмай ве-

тре-

треліле (пѫнзеле) корѫбіеї, каре дȣпъ пȣцінтікъ време ꙟмі періръ ші еле дін окі, кѫчі корабіѣ се-дȣчѣ ка вѫнтȣл.

Сокотіці акȣма, чінстіці аскȣлтъторі, ка ꙟнтрȣ че старе вреднікъ де лакръмі мъ афлам атȣнчѣ; кѫзȣїȣ пре пъмѫнт де мȣлта мѫхніре, върсѫнд пъраѣ де лакръмі, ші мъ кѫіїȣ фоарте мȣлт, ꙟнсъ фъръ вр'ȣн фолос, мȣстрѫндȣмъ пе сінем, къ нȣ м'ам ꙟнцелепціт дін атѫтѣ неказȣрі че тръсесъм ꙟн таксідȣл чел дін тѫїȣ, ші нȣ мъ астѫмпъраїȣ а фі мȣлцȣміт ші съ мъ одіхнеск ꙟн патріѣ мѣ, фъръ вр'о прімеждіе; даръ тоате ачестѣ нȣ ꙟмі фолосѣ німіка атȣнчі, дечі мъ ласаїȣ кȣ тотȣл ла міла луї Дȣмнезъȣ кѫтръ каре ꙟндрептаїȣ тоате нъдежділе меле, ші мъ сȣїіȣ ꙟнтр'ȣн копачіȣ налт, ка доаръ воїȣ ведѣ вре ȣн лȣкрȣ вестітор де вре о нъдежде де мѫнтȣіре.

Ші прівінд спре марѣ нȣ маї вѫзȣїȣ алт чева, фъръ нȣмаї апъ ші черіȣ; пъ ȣрмъ ꙟнтінзѫндȣмї прівірѣ престе тоатъ інсȣла, зъріїȣ фоарте департе ȣн лȣкрȣ ротȣнд ші алб, пе каре нȣ пȣтѣм съ ꙟл дежȣдек біне ка че лȣкрȣ ар фі; дечі погорѫндȣмъ дін копачіȣ, алергаїȣ ꙟн партѣ ачеѣ; ші апропііндȣмъ аколо вѫзȣїȣ ȣн бȣлз фоарте маре ші алб ꙟн формъ де оȣ, околȣл ачестȣї бȣлз ерѣ ка де доїспръзече стѫнжіні, ші лȣнг ка де чінспръзече, ꙟл околііȣ де жȣр ꙟн прежȣр, ꙟї лȣаїȣ сѣма біне, ка доаръ воїȣ ведѣ пъ дѫнсȣл нескаї щірбітȣрї саȣ гъȣрї ка съ мъ почіȣ ȣрка пъ дѫнсȣл, ꙟнсъ нȣ пȣтȣїȣ афла німік спре ачѣстъ трѣбъ, ші мі се-пърѣ фоарте кȣ аневоє а мъ ȣрка пъ дѫнсȣл, фіінд къ ерѣ фоарте нетед ші алȣнекос, ші асъмѫна сȣрфаца са прѣ мȣлт кȣ а оȣлȣї.

Атȣнчї ерѣ ші соареле ꙟндесѣръ, ші фъръ де весте възȣїȣ де о датъ къ се-ꙟнтȣнекъ тот въздȣхȣл, ші соареле, ка кȣм л'ар фі акоперіт вре ȣн нóор фоарте дес ші маре, ачѣстъ ведере мъ ꙟнгрозі ші рѫмъсеїȣ ꙟнгіецат де фрікъ ші де спаїмъ, атѫта маї мȣлт кѫнд бъгаїȣ де сѣмъ къ ачел ꙟнтȣнерек ерѣ дін прічіна ȣнеї пасърї фоарте марї, каре акоперісе тот въздȣхȣ кȣ аріпіле сале, ші сбȣрѫнд венѣ спре міне пъ сȣс. Атȣнчї ꙟмї адȣсеїȣ амінте де о пасъре нȣмітъ рóка, пентрȣ каре ам аȣзіт де атѫтѣ орї пе корѫбіерї ворбінд (*), ші прічепȣїȣ ꙟндатъ къ ачел бȣлз маре ꙟн формъ де оȣ ерѣ оȣл ачеліїї пасърї а нȣме рóка, каре се-лъсе ꙟн жос ші шезȣ пъ оȣ, ші ꙟл ꙟнвълí кȣ аріпіле ка кȣм л'ар фі клочіт; мъ акоперí ші пе міне че ерѣм гемȣíт де фрікъ сȣбт оȣ.

Аша се-пȣсе пъ оȣ ші і се-броді пічорȣл токмаї ꙟнаінтѣ мѣ, каре ерѣ атѫта де грóс ꙟнкѫт абіа съ поатъ ал ꙟнбръцішá ȣн воінік дін чеї маї налцї, атȣнчї еȣ мъ легаїȣ кȣ брѫȣл ші кȣ шалȣл капȣлȣї де пічорȣл рóкъї, кȣ асфел де гѫнд, ка кѫнд ва збȣра съ мъ дȣкъ дін ачел острóв орї ȣнде се-ва ꙟнтѫмпла, прекȣм се-ші фъкȣ ȣна ка ачѣста.

Аша даръ адоа зі ꙟндатъ че се-лȣмінъ збȣръ ачѣстъ пасъре, ші мъ рѫдікъ кȣ дѫнса пѫнъ ла ноорі чеї маї налцї, ꙟн кѫт нȣ се-маї ведѣ пъмѫнтȣл нічї декȣм, ші іар се-погорѫ кȣ атѫта репежȣне ꙟн кѫт нȣ прінсеїȣ де весте кѫтȣшї де пȣцін. Дȣпъ че се-пȣсе пъ пъмѫнт, мъ деслегаїȣ ꙟндатъ де пічорȣл еї, ші рѫмъсеїȣ слобод, атȣнчї пасърѣ рѫпі кȣ чокȣл ȣн бълаȣре грос ка ȣн бȣтоїȣ ші сбȣръ кȣ дѫнсȣл ꙟн аер.

(*) Історічї ші воіажорі Кінеї повестеск пентрȣ ачѣстъ пасъре, кȣмкъ есте атѫта де маре ші пȣтернікъ ꙟн кѫт рѫдікъ ꙟн въздȣх ка доі біволї.

Докȣл ꙟн каре мѫ лѫсѫ ерѣ о прѫпастіе фоарте адѫнкѫ, ꙟнкȣнжȣратѫ дін тоате пѫрціле кȣ мȣнцї фоарте налцї плінї де гѫȣрї ші де пещерї, ꙟнкѫт ерѣ прѣ кȣ непȣтінцѫ а еші нещіне де аколо́; ші ачѣстѫ стрѫмȣтаре а мѣ фȣ кȣ мȣлт маї рѣ пентрȣ міне, ші гѫндіндȣмѫ ла остро́вȣл, дін каре ешісѫм, ші се-пѫрѣ ка кȣм ар фі фост пѫмѫнтȣл фѫгѫдȣінцеї, ші ачѣстѫ прѫпастіе ꙟнтокмаї ка валѣ плѫнџерії.

Ȣмблѫнд прін ачѣ прѫпастіе фоарте адѫнкѫ, о вѫзȣїȣ кѫ ерѣ ашернȣтѫ нȣмаї кȣ піетрї де челе маї скȣмпе дін лȣме, адікѫ нісіпȣл ші тот піетрішȣл, че поате фі ꙟнтр'о прѫпастіе, ерѣ тот де піетрі скȣмпе, пѫнтре каре се-ведѣ ȣнеле атѫта де марї ші лȣміно́асе, ꙟн кѫт нȣ ар фі авȣт прец де с'ар фі гѫсѫт вре ȣна асе́менѣ ꙟн Вавілон, саȣ ла алте ораше ꙟмпѫрѫтещї. Дечї преȣмблѫндȣмѫ прін ачѣ прѫпастіе гроѕавѫ, ші кѫлкѫнд тот-даȣна престе асфел де піетрї скȣмпе ші апȣкѫндȣле ꙟн мѫнѫ мѫ ꙟнвеселѣ ведерѣ ші мȣлціме лор, ꙟнсѫ че фолос кѫ ачѣстѫ пѫрере де біне а мѣ пентрȣ ачесте скȣмпетȣрї мї се-префѫкȣ ꙟнтр'о ꙟнтрістаре фоарте нееспȣсѫ ші ꙟнтр'о фрікѫ кȣ тотȣл несȣферітѫ.

Ачѣстѫ прѫпастіе ерѣ плінѫ де бѫлаȣрї ші де шерпї атѫта де гроѕаві ші марї, ꙟн кѫт нȣмаї ȣнȣл пȣтѣ сѫ ꙟнгіцѫ де о датѫ ȣн бівол неместекат; атѫта нȣмаї кѫ ѕіоа трѫѣм лініщіт деспре аче́сте хіарѫ гроѕаве, фіінд кѫ се-аскȣндѣ прін пещерї ші прін гѫȣрї де фріка ро́кѫї, каре ерѣ чел маї маре врѫжмаш ал лор, ші нȣмаї ноаптѣ ешѣ де ȣмбла прін ачѣ прѫпастіе, тоатѫ ѕіоа аче́ ȣмблаїȣ прін тоате пѫрціле прѫпѫстіеї ка доарѫ воїȣ гѫсі́ вре ȣн лок ка сѫ почіȣ еші́, ꙟнсѫ ꙟндеше́рт. Ꙟн ноаптѣ віїтоаре, ка сѫ мѫ

апѫр

апър де ачеі грозаві бълаȣрі, ꙟтраіȣ ꙟтр'о пещерікъ ꙟн каре абіа ꙟнкъпѣм, ші тържіȣ ніще боловані де піетрі де ꙟі пȣсеіȣ ла гȣра еі ка съ мъ апър де ачеле хіаръ.

Дȣпъ че ꙟнсъръ іатъ къ ꙟнчепȣръ а еші де прін пещері ачеі грозава бълаȣрі ші а ȣмбла прін ачѣ пръпастіе ка фрȣнза ші ка іарба, ші шȣерътȣріле лор, де каре ръсȣна фоарте грозав тоатъ пръпастіѣ, мъ ꙟнгрозѣ фоарте мȣлт ші мі сесбжрлѣ пърȣ пъ міне тоатъ ноаптѣ, ꙟн кжт ерѣм маі морт, ші фъръ нъдежде къ воіȣ скъпа дела моарте, фъръ съ мъ прінзъ сомнȣл кжтȣші де пȣцін. Іар дȣпъ че се-фъкȣ зіоъ се-аскȣнсъръ тоці ачеі бълаȣрі грозаві, атȣнчі мъ маі мжнгжеіȣ ніцел ші ешііȣ дін пещера ꙟн каре мъ аскȣнсесем, ꙟнсъ фоарте ꙟнгріжат ші кȣ фрікъ маре, ші кълкам престе піетрі скȣмпе, фъръ съ ржвнеск ла еле; дар фіінд къ мъсесем фоарте ръȣ ші фъръ сомн, адормііȣ шезжнд ла ȣмбра ȣнеі піетрі; ші дȣпъ че адормііȣ ніцел аȣзііȣ д'одатъ къзжнд ȣн лȣкрȣ маре ка кȣм ар фі слобозіт нещіне де сȣс ачі ꙟн пръпастіе ȣн сак кȣ мълаіȣ, саȣ ȣн фоале плін кȣ ȣнт де лемн, ші дещептжндȣмъ възȣіȣ къ ачѣ че къзȣсе ачі ерѣ о честжрте маре де карне де къмілъ жȣпȣітъ ꙟн ачел мінȣт, къчі ꙟнкъ се-бътѣ вінеле прін тржнса, ші мъ сперііеіȣ де о аша ведере пъ негжндіте, ші ȣітжндȣмъ ла карнѣ ачѣста іатъ възȣіȣ къ маі къдѣ де сȣс ші алте хълчі де карне кȣ маре репежȣне де прін вжрфȣріле ржпілор пръпъстііі, ші нȣ къдѣ тоате ла ȣн лок, чі ръсіпіте. Атȣнчі еȣ ꙟмі маі веніїȣ ніцел ꙟн фіре фъкжнд сокотѣлъ кȣмкъ вор фі чева лъкȣіторі пъ лжнгъ ачѣ пръпастіе, ші поате къ воіȣ скъпа де ачі кȣ віацъ.

Еꙋ де мꙋлте орї аꙋѕѫнд пе коръбіерї ворбінд деспре пръпастіѣ чѣ плінъ кꙋ піетрї скꙋмпе, ші деспре нъскочірѣ негꙋсторілор арменї кꙋ каре скот піетріле дін пръпастіѣ ачѣ, мї се-пърѣ ачѣстъ повестіре къ есте басн мінчіноасе ші фоарте де рѫс; ꙟнсъ мъ адꙋсе времѣ съ въѕ ачѣста кіар кꙋ окі меї, ші съ о креѕ де адевъратъ.

Вѫнъторі де піетрї скꙋмпе арменї, ка съ скоацъ піетріле челе скꙋмпе дін ачѣ пръпастіе, аꙋ нъскочіт ачѣстъ мещешꙋџіре: адікъ, пъ кѫнд вꙋлтꙋрі, че сѫнт ꙟн партѣ локꙋлꙋї фоарте марї, ꙟші аꙋ пꙋї лор ꙟн кꙋїбꙋрї прін гъꙋріле ꙟналтелор рѫпї але ачелії пръпастії, ачешї негꙋцеторї, ѕік, кꙋ о машінъ де лемн арꙋнкъ хълчї марї де карне ꙟн ачѣ пръпастіе, де каре хълчї се-ліпеск мꙋлте піетрї скꙋмпе. Вꙋлтꙋрі ле рѫпеск де аколо спре хранъ, ші ле адꙋк прін кꙋїбꙋріле лор; негꙋцеторі саꙋ вѫнъторі де ачесте піетрї алѣргъ нꙋмаї декѫт ші ꙟї ѕгорнеск де прін кꙋїбꙋрї кꙋ стрігърї ші кꙋ сгомоте, ші адꙋнъ піетріле, ші аꙋ нъскочіт ачѣстъ мещешꙋџіре, фіінд къ е прѣ кꙋ непꙋтінцъ а ꙟнтра ꙟн ачѣ пръпастіе фоарте адѫнкъ ші а еші афаръ, саꙋ а ле скоате кꙋ алтъ мещешꙋџіре.

Еꙋ ꙟндатъ че въѕꙋїꙋ хълчіле де карне къѕѫнде пъ ачеле піетрї скꙋмпе, афлѫндꙋмъ сѫнгꙋр стъпѫн престе ачиле скꙋмпетꙋрї непрецꙋіте, адꙋнаіꙋ дін челе маї лꙋміноасе ші маї стрълꙋчітоаре діамантꙋрї, ші ꙟмї ꙋмплꙋіꙋ позінареле ші сѫнꙋл, ші маї бъгаіꙋ ші прін тоате рѫсфрѫнгътꙋріле ші кꙋсътꙋріле хаїнелор пре кѫт стътꙋ кꙋ пꙋтінцъ: ал кърор прец ерѣ негръіт. Пъ ꙋрмъ легаіꙋ кꙋ брѫꙋл о халкъ де карне ꙟн спінаре фоарте стрѫнс, ші мъ фъкꙋїꙋ мѫркъ пъ пъмѫнт пъ брѫнчіꙋ, пꙋінд ꙟн гѫнд къ нꙋмаї кꙋ ачѣстъ нъ-

ско-

скочіре воіȣ̆ пȣтѣ еші̆ дін ачѣ прьпастіе гроѕавъ, пе каре мі̆ о прівѣм пѫнъ ачі̆ де вечнік мормѫнт.

Дȣпъ пȣцінтеле чѣсȣрі̆ сосіръ ші вȣлтȣрі ꙟн прьпастіе, ші фіекаре лȣъ кѫте о халкъ де карне; іар ȣнȣл дін чеі̆ маі̆ марі̆ мъ рѫдікъ ші пе міне ꙟмпреȣнъ кȣ халка де карне че ꙟмі̆ ерѣ легатъ ꙟн спете, ші мъ дȣсъ ꙟн кȣібȣл съȣ̆; іар вѫнъторі армені̆ алергаръ нȣмаі̆ декѫт кȣ хȣете ші стрігърй ші гоніръ вȣлтȣрі де прін кȣібȣрі̆.

Ꙟтȣнчі̆ ȣн вѫнъторіȣ̆ дін ачеѣ апропііндȣсе де міне, ші вѫѕѫндȣмъ, ꙟнтѫіȣ̆ се-сперіе, ші ръмасъ ꙟнкременіт вѫѕѫнд асфел де ом ꙟнтрȣ аша старе, адікъ ꙟн кȣібȣл вȣлтȣрȣлȣі̆ ші ꙟнсъръчінат кȣ карнѣ, ші маі̆ пре ȣрмъ фъкѫндȣ̆ші кораж, ꙟн лок съ мъ ꙟнтребе чіне сѫнт, саȣ̆ кȣм с'а ꙟнтѫмплат съ мъ афлȣ аколо, ел ꙟнчепȣ кȣ доженї ші ꙟнжȣрътȣрі̆ а ꙟмі̆ ѕіче, че каȣці̆ аічі̆? аі̆ веніт съ ꙟмі̆ фȣрі вѫнатȣ?! іар еȣ̆ ꙟі̆ ѕісеіȣ: прієтіне, де аі̆ ші тȣ прічіна, мі̆ аі̆ ворбі маі̆ блѫнд, ші ꙟн лок съ мъ окъръщі̆, тѣі̆ ȣмплѣ де бȣкȣріе; фіїндкъ еȣ̆ ам стрѫнс дін прьпастіе атѫтѣ пієтрі̆ скȣмпе ші пентрȣ міне ші пентрȣ тіне, ꙟн кѫт воі̆ тоці̆ вѫнъторі нȣ ле аці̆ фі пȣтȣт добѫнді ꙟн тоатъ віаца воастръ, ші ачелѣ че добѫндіці̆ воі̆ сѫнт дȣпъ ꙟнтѫмпларе. Іар еȣ̆ ꙟнсȣмі̆, афлѫндȣмъ ꙟн фȣндȣл адѫнчімеі̆ ачещії прьпъстії, ам алес пієтріле челе маі̆ марі̆ ші маі̆ лȣміноасе дін тоате кѫте сѫнт аколо; ші іатъмъ ꙟнкъркат кȣ дѫнселе прін сѫн ші прін поѕінаре, ші і ле арътаіȣ̆, пъ кѫт ворбііȣ̆ кȣ дѫнсȣл сестрѫнсъръ пъ лѫнгъ міне ші тоці̆ чеілалці̆ товарощі̆ аі̆ съі̆, мірѫндȣсе фоарте де о аша ꙟнтѫмпларе ші ведѣніе, ші маі̆ вѫртос къ ръмасъръ тоці̆ ꙟнкременіці̆ кѫнд ле повестііȣ̆ тоатъ історіа мѣ,

ші кȣм с'а ꙟнтѫмплат де м'ам погорѫт ꙟн ачѣ адѫнкъ пръпастіе ші віетіеріе де піетрї непрецȣіте, атȣнчї ꙟм зіеръ еї: кȣ адевърат къ нъскочірѣ та ка съ ешї де аколо есте прѣ де мірарe, ꙟнсъ коражȣл тъȣ де а'цї пȣне віаца ꙟн прімеждіе есте кȣ мȣлт маї де мірарe, кѫчї аї фѫкȣт о фаптъ маї пре сȣс де орї че вітежіе оменѣскъ.

Якȣм ачеї негȣціторї ші вѫнъторї де піетрї скȣмпъ мъ лȣаръ ꙟнтрȣ компаніа лор ші мъ дȣсъръ ла гасда лор ȣнде шедѣ тоцї ꙟмпреȣнъ, ші ꙟмї фѫкȣръ о цірмоніе неспȣсъ, еȣ іаръшї тȣрнаїȣ ꙟнаінтѣ лор тоате піетріле че авѣм, ші ꙟї рȣгаїȣ съ ꙟшї алѣгъ дін трънсъле фіекаре кѫте ꙟї плак, ші еї фіінд зіче іншї, лȣъ фіекаре кѫте ȣна, мȣлцȣміндȣмї, ші зікѫндȣмї къ прецȣл фіекърії піетрі, че аȣ лȣат еї, есте ꙟн старе ка съ факъ пе фіекаре дін трѫнші фоарте богат, ба ꙟнкъ ші пре тот нѣмȣл съȣ. Еȣ ꙟї маї рȣгаїȣ съ маї іа ші алтеле, кȣноскѫндȣле фачере де біне, ші ꙟнкредінцїндȣ'ї къ нȣ ꙟмї паре рѫȣ кѫтȣшї де пȣцін, еї мȣлцȣміндȣ'мї кȣ мії де компліментȣрї, мъ ꙟнкредінцаръ къ ачеѣ че а лȣат фіекаре есте дестȣл пентрȣ дѫнші ка съ ꙟї скапе де остенелї ші неказȣрї а нȣ маї вені ꙟн тоатъ віаца лор прін ачѣ пȣстіетате дін прежȣрȣл ачеї пръпъстії кȣ піетрї де мȣлт прец; кѫчї кȣ адевърат ерѣ ȣн лок фоарте грозав ші сълбатік ші кȣ маре депъртаре де ȣнде венѣ еї.

Ноаптѣ віітоаре о петрекȣръм ꙟнтрȣ маре веселіе кȣ тоцї дін преȣнъ, еȣ мъ афлам ꙟнтр'о бȣкȣріе кȣ тотȣл неспȣсе, ші кѫнд мъ гѫндѣм ла прімеждііле дін каре скъпасъм мї се-пърѣ къ віезȣ. Іар ачеї вѫнъторї де піетрї скȣмпе воіръ ка съ ле маї повестеск ꙟнкъ о датъ історіа мѣ, ші лѐ о маї повестііȣ ꙟнкъ о датъ кȣ тоате амърȣн-

рꙋнтꙋріле, атꙋнчї тоцї кꙋ о глъсꙋіре ꙟмї зісеръ къ н'аꙋ маї аꙋзіт ꙟн тоатъ віаца лор асфел де ꙟнтъмплърї чꙋдате ші фоарте грозаве, мірѫндꙋ-се кꙋ тотꙋл де рѫбдарѣ ші коражꙋл меꙋ.

Еї мъ ꙟнкредінца́ръ кꙋ тотꙋл къ піетріле меле нꙋ се-афлъ ла нічї о ꙟмпъръціе дін кѫте аꙋ ꙋмблат еї; даръ нічї къ аꙋ възꙋт вре о датъ аша піетрї марї ші лꙋмінѡасъ де кѫнд сѫнт еї ꙟнтрꙋ аша месъріе; фіінд къ діамантꙋріле меле челе маї марї ерѣ маї марї ші декѫт оꙋл де гъскъ, ꙋнеле кѫт оꙋл де гъскъ, ші алтеле ка оаъле де гъінъ ші де порꙋмбеї; іар піетріле че ꙟшї але-се́серъ еї ерѣ ка оꙋл де гъскъ, ші скотѣ разе мінꙋнате, ꙟнкѫт авіа́ те ꙋітаї ла еле.

Акꙋм ачеї негꙋцъторї фіінд прѣ ꙟндестꙋлацї де вѫнатꙋл піетрілор скꙋмпе, плекаръм адоа зі кꙋ тоцї де аколо́, ші трекꙋръм прін деосъбіте пъдꙋрї марї, ші прін мꙋнцї грозавї, ші не ꙟнтѫлніръм кꙋ шерпї ші бълаꙋрї де о мъріме неспꙋсъ; ꙋні ерѣ кꙋ кѫте ꙋн кап ші кꙋ доаъ коарне, ші кꙋ патрꙋ пічѡаре, алцї кꙋ кѫте доаъ капете, ші кꙋ кѫте доаъ аріпї, ші ꙋнꙋл кꙋ патрꙋ капете ші кꙋ патрꙋ пічѡаре, каре се-лꙋпта кꙋ ꙋн леꙋ; ші маї възꙋръм ꙟнкъ ꙋнꙋл кꙋ доаъ капете, че се-лꙋпта кꙋ ꙋн тігрꙋ, де ръкнетꙋл леілор, де шꙋерътꙋріле бълаꙋрілор, ші де сберъріле тігрілор, ръсꙋна пꙋстіетатѣ, се-клътѣ копачі, ші се-ꙟнгрозѣ тот омꙋл вітѣз.

Д'ачі ажꙋнгѫнд ꙟнтр'ꙋн мꙋнте налт, възꙋръм ꙟнтр'о кѫмпіе ꙋн бълаꙋр лꙋнг де патрꙋзечї де стѫнжінї, кꙋ доаъ капете, кꙋ доаъ коарне, кꙋ доаъ пічѡаре, ші кꙋ доаъ аріпї, ші се-бътѣ кꙋ ꙋн елефа́нт. Елефантꙋл се-апъра вітежаще кꙋ нъсѡіꙋл съꙋ ші кꙋ колцї, даръ дꙋпъ о бътъліе връжмашъ де доаъ чѣсꙋрї, елефантꙋл оморѫ ꙋн

кап

кап' ал бълаȣрȣлȣї, ші бълаȣрȣл кȣ челълат' кап' ръпі пе елефант ꙟн їе, адікъ ꙟн дешертȣл пѫнтекȣлȣї, ші къзѫнд елефантȣл жос плещі ші капȣ челълалт ал бълаȣрȣлȣї, ші гѫрла де сѫнџе че кȣрџѣ дін рана елефантȣлȣї ꙟнекъ бъла́ȣрȣ че ерѣ сȣб дѫнсȣл, ші нȣ дȣпъ мȣлте чѣсȣрі възȣръм пасърѣ рока къ се-погорѫ дін нълцімѣ черȣлȣї ші ръпі ꙟн гіаръ пе амѫндоі стѫрві, ші рѫдікѫндо'ї ꙟн въсдȣх, ꙟї дȣсе поате къ ла кȣїбȣл съȣ, дар о че грозав лȣкрȣ кѫнд сбȣра кȣ еї пъ сȣс! рока се-пърѣ къ есте кѫт ȣн ноор че ар пȣтѣ ȣмбрі цáра рȣмѫнѣскъ ꙟнтрѣгъ: елефантȣл паркъ ерѣ ȣн мȣнте пѫрліт прін въсдȣх, ші бълаȣрȣл се-пърѣ ка рѫȣл Дȣнърѣ тълъзѫндȣсе ші кȣргѫнд дін ачел ноóр; іар сѫнџеле че кȣрџѣ дін амѫндоі стѫрві, се-пърѣ къ плоаъ фок.

Ші пѫнъ съ тречем тоате ачеле пъдȣрї грозаве, възȣръм мȣлте ші неповестіте фелȣрімї де шърпї, ші де алте хіаръ, ꙟнсъ нȣ нѣ ам прѣ темȣт де еле, фіінд къ ачеї вѫнъторї авѣ о ȣнсоáре кȣ ȣн мірóс фоарте таре, каре міросѣ кале де ȣн міл, кȣ ачѣстъ ȣнсоаре се-ȣнџѣ вѫнъторі пъ хаїне, ші пъ чісме, ші ꙟшї ȣнџѣ ші армеле, ші ꙟндатъ че сѫмцѣ хіаръле міросȣл ачещії ȣнсорї ꙟндепъртаре декѫт поате ведѣ омȣл, фȣџѣ доамне фереще кȣ маре спаїмъ ші фрікъ, дін каре ȣнсоаре ꙟм дъргіръ ші міе дестȣлъ, ші маї ам дін трѫнса пѫнъ ꙟн зіоа де астъзї пентрȣ нескаї асеменѣ ꙟнтѫмплърї.

Дечї іспръвіндȣ-се тоате пъдȣріле, ажȣнсъръм маї пре ȣрмъ ꙟнтр'о лȣнкъ де марѣ, ші інтраръм ꙟнтр'ȣн ліман, ші де ачі ꙟнбъркандȣне (пȣіндȣне ꙟн корабіе), сосіръм ла ȣн острово а нȣме Раїха́, а кърȣї капіталъ есте вестітъ пентрȣ тот фелїȣл де негоц'. ꙟн ачел остров' се-фаче ȣн копачїȣ

пачїȣ

пачїꙋ грос ка де доі стѫнжінї, верде шї стꙋжос, дін акъръї лъкръмаре се-фаче камфора, ачест копачїꙋ ръсаре прїмъвара пѫлъ сфѫршітꙋл лꙋї мартіе, шї ѫн лꙋна лꙋї апрілїе креще прекѫт зісеїꙋ маї сꙋс.

Ѫн лꙋна лꙋї маїꙋ ѫл крестѣзъ лъкꙋїторі ѫн доаъ локꙋрї, шї ѫн тоатъ лꙋна лꙋї маїꙋ лъкръмѣзъ (ка віца де віе) тоатъ ꙋмезѣла са, шї пъ ꙋрмъ се-ꙋсꙋкъ копачїꙋл; шї ѫн анꙋл вїїтор ръсаре алт копачїꙋ дін тꙋлпіна са; шї ѫнтот анꙋл се-фаче ачест копачїꙋ прекꙋм зісеїꙋ маї сꙋс, зѣма че кꙋрџе дін трѫнсꙋл о адꙋнъ лъкꙋїторі локꙋлꙋї ѫн васе, шї ѫнкегѫндꙋсе се-фаче Камфора.

Шї ка съ нꙋ въ сꙋпър аꙋзꙋл кꙋ повестірѣ а мꙋлтор лꙋкрꙋрї мінꙋнате че ам възꙋт ѫн ачел остров, въ повестеск нꙋмаї бътъліѣ че фаче інородꙋл (рінóчерꙋл) кꙋ елефантꙋл, каре хіаре се-бат кꙋ о връжмъшіе фоарте крꙋнтъ шї не ѫнпъкатъ. Інородꙋл есте ꙋн добіток де доаъ орї маї маре декѫт ꙋн бівол, шї аре ꙋн корн фоарте аскꙋціт ѫнтре нъріле насꙋлꙋї (*), корнꙋл есте лꙋнг ка де ꙋн кот шї жꙋмътате. Кѫнд се-бате кꙋ елефантꙋл, се-невоеще кꙋ філꙋрімї де міжлоаче ка съ ѫї ѫмплѫнте корнꙋ ѫн бꙋртъ, шї съ'л омоаре, дꙋпъ че омоаръ пе елефант, ѫл рѫдікъ кꙋ капꙋл съꙋ ѫнсꙋс шї ѫл ціне рѫдікат де пічереле челе дін дъръпт; шї сѫнџеле че кꙋрџе дін рана елефантꙋлꙋї, орбеще пе Інород, шї каде жос, шї лꙋкрꙋ маї де мірааре есте къ віне пасъръ Рóка, шї ѫї ръпеще пе амѫндої кꙋ гіаръле ѫн въздꙋх, шї ѫї дꙋче ла кꙋїбꙋл съꙋ.

Ѫн ачест остров ам вѫндꙋт връо кѫтеве дін ціꙋваереле меле, шї пе ꙋнеле ам дат скімб пен-

трꙋ

(*) віне ар фі а се-нꙋмі ачест добітот Корнонар.

трꙋ алте мѫрфꙋрї, д'ачі трекѫнд прін мꙋлте ос-
троаве ші прін мꙋлте ораше де негоц, маї вѫн-
дꙋїꙋ ші алте пієтрі кꙋ прец фоарте бꙋн; ші аша
дін ораш ꙟн ораш, ажꙋнсерѫм ꙟн Балсіра че есте
ꙋн ораш прѣ де негоц ал Бавілонꙋлꙋї пѫ лꙋнчіле
мѫрії, ші д'аколо ажꙋнсеїꙋ ꙟн Бавілон, ші се-бꙋ-
кꙋрарѫ фоарте мꙋлт рꙋденііле меле де венірѣ мѣ.

Дꙋсеїꙋ де презент ꙟмпѫратꙋлꙋї Каліф доаѫ
пієтрі дін челе маї марї ші маї лꙋміноасе декѫт
тоате каре авѣм еꙋ, ші ле прімі кꙋ маре бꙋкꙋ-
ріе, ші ле пꙋсе ꙟн хаснаоа са, ка пре ніще лꙋ-
крꙋрї маї деосѫбіте дін кѫте скꙋмпете авѣ ꙟмпѫ-
рѫціѣ са. Ꙟмпѫрціїꙋ мꙋлте мілостенії пѫла сѫ-
рачї дін авериле че добѫндісем кꙋ атѫтѣ сꙋдорї
де моарте, ші мѫ десфѫтаїꙋ ꙟнтрꙋ делꙋнгатѫ вре-
ме ꙟнтре прієтені меї ші ꙟн брацеле рꙋделор ме-
ле, каре кꙋ кѫт венѣм де богат, кꙋ атѫта мѫ
іꙋбѣ маї мꙋлт, ші мѫ сокотѣм пе сінем кѫ сѫнт
ꙟн пꙋнтꙋл чел маї де сꙋс ал ферічірі ші ал бо-
гѫціеї. Ачѣста есте повестірѣ, іꙋбіцілор оаспецї,
а таксідꙋлꙋї меꙋ челꙋї де ал доілѣ.

Ші іспрѫвінд ачѣстѫ повестіре, порꙋнчі ка сѫ
маї дѣ хамалꙋлꙋї ꙟнкѫ о сꙋтѫ де галбені, ші ꙟл
пофті ка сѫ віе ші мѫїне кꙋ чеелалцї прієтені ла
оспѫцꙋл сѫꙋ, ка сѫ аꙋѕѫ ші повестірѣ таксідꙋ-
лꙋї сѫꙋ де ал треілѣ. Аша дарѫ ꙟн ѕіоа ꙋрмѫ-
тоаре венірѫ тоцї оаспецї пѫ времѣ чѣ хотѫрѫ-
тѫ, ші шезꙋрѫ ла масѫ, ꙟмпреꙋнѫ ші хамалꙋл,
каре ꙟшї ꙋітасѫ де сѫрѫчіѣ са ꙟн каре се-афла маї
наінте де ачестѣ, дечї дꙋпѫ че се-десфѫтарѫ пре
кѫт се-кꙋвенѣ, ꙟнчепꙋ Сѫбах а ꙟшї повестí істо-
ріѣ таксідꙋлꙋї сѫꙋ де ал треілѣ прекꙋм ꙋрмѣѕѫ
маї ла вале ꙟнтр'ꙋн кіп фоарте фрꙋмос ші мі-
нꙋнат.

Так-

Таксідꙋл де ал треілѣ ал лꙋї Сѫвах кълъторꙋл пъ марѣ.

Петречеріле челе бꙋне ші десмірдъріле ꙟнтрꙋ тоате гꙋстꙋріле мъ фѫкꙋръ ка ꙟн скꙋртъ време съ ꙟмї ꙋіт кꙋ тотꙋл де тоате некаꙁꙋріле че трѫсесем ꙟн трекꙋтеле меле таксідꙋрї; ші маї вѫрто́с къ ꙟнчепꙋсе а мї се-скѫрбі де атѫтѣ десфѫтѫрї ші десмірдѫрї; асеменѣ ші тінереціле меле мъ ꙟндемна прѣ мꙋлт, ші сѫнѫтатѣ трꙋпꙋлꙋї нꙋ мъ рѫбда а шедѣ ꙟн лок: ачестѣ ꙟмї порніръ нофта ка съ маї вѫꙁ ші алте локꙋрї нꙋоъ, алте ораше, ші алте нації де оамені, саꙋ ші алте обічеіꙋрї прін деосѫбіте цѫрї, ші гѫтіндꙋмъ деспре тот фелꙋл де марфъ ші деспре але дрꙋмꙋлꙋї, ші ꙟнтовѫрѫшіндꙋмъ кꙋ алцї негꙋціторї, плекаръм ꙟнтр'о корабіе кꙋ аер пріінчо́с спре остро́авеле Індіеї чеї дін лѫꙋнтрꙋ.

Ші дꙋпъ о плꙋтіре де треїꙁечї де ꙁіле ажꙋнсеръм ла ніще остро́аве, ꙟн каре вѫндꙋръм пре о кѫтѫва марфъ кꙋ банї пешін, ші маї фъкꙋръм ші трампъ кꙋ алте мѫрфꙋрї де п'аколо́, ші дꙋпъ чінчї ꙁіле кѫнд плекаръм де аколо́, не апꙋкъ о фꙋртꙋнъ атѫта де маре ші таре, ꙟнкѫт не бъгъ прін алте мърї депъртате, ші пердꙋръм дрꙋмꙋ, ачѣстъ фꙋртꙋнъ не дꙋсе пѫнъ апроапе де ꙋн острос, ла каре трасеръм де невое спре рѫсѫрсатꙋл ꙁорілор, сіліцї фіінд де времѣ чѣ ꙋрѫтъ ші кꙋ тотꙋл ꙟн протівъ.

Ла ꙁіоъ, дꙋпъ че се-лꙋмінъ, корѫбіерꙋл кꙋноскѫнд ачеле остроаве не ꙁісе: щіцї ꙋна дꙋмнѣвоастръ? щім, дакъ не веї спꙋне, рѫспꙋнсеръм ноі; аічѣ лъкꙋеще о мꙋлціме маре де оаменї сълбатечї, пъроші, ші бондочї ла трꙋп, адікъ налцї

нȣмаĭ де ȣн кот ш'о палмъ, ші съ нȣ каре кȣмва съ въ ꙟншълацĭ а да ꙟн вре ȣнȣл, саȣ̆ ал сȣпъра кѫтȣшĭ де пȣцін, къчĭ не пръпъдеск пе тоцĭ нȣмаĭ ꙟнтр'о кліпъ. Ꙗвіа іспръві коръбіерȣл ачесте кȣвінте, ші іатъ възȣръм о мȣлціме де ачеле спȣркъчȣнĭ ꙟн формъ де оаменĭ алергѫнд ла ноĭ дѣ ꙟноателе, ші ꙟнкȣнжȣрѫндȣне корабіѣ, се-ліпіръ пъ лѫнгъ дѫнса ка ніще ліпіторĭ, алцĭ ꙟнтраръ ꙟн трѫнса, ші алці се-сȣіръ прін кормане кȣ о іȣцѣлъ неспȣсъ маĭ лесне декѫт мъĭмȣцъле; ꙟнчепȣръ съ не ворбѣскъ, ꙟнсъ ноĭ нȣ ле ꙟнцелеџѣм лімба, не тъеръ нȣмаĭ декѫт фȣнііле коръбіеĭ, пе каре о авѣм анкоратъ (кȣ анкора арȣнкатъ), ші ꙟнбрѫнчінд корабіѣ ла цермȣрĭ, не скоасеръ афаръ.

Ноĭ нȣ ꙟндрѫснѣм кѫтȣш де пȣцін а не апъра де дѫнші, ка съ нȣ не омоаре пе тоцĭ. Дечĭ дȣпъ че не скоасеръ ꙟн остров ачеĭ оаменĭ сълбатечĭ, ꙟнтінсеръ ветреліле (пѫнзъле) коръбіеĭ, ші о дȣсеръ ла ȣн алт острóв пȣцін депъртат д'ачі, дін каре веніседъ еĭ; ші се-ведѣ трѣба къ аколо лъкȣéск, тоате коръбііле че къльторѣ прін ачеле пърцĭ, се-ферѣ прѣ мȣлт де ачеле прімеждіоасе остроаве. Іар ноĭ фіінд ꙟнпіншĭ кȣ дѣсіла де фȣртȣнъ, саȣ̆ де ненорочірѣ ноастръ, къзȣръм ꙟн прімеждіе фъръ съ воім ші фъръ съ прічепем, къчĭ ерѣ ноаптѣ пъ ꙟнтȣнерекȣл де фок, ші н'авѣм че фаче.

Не дъпъртаръм дела цермȣр ші апȣкаръм прін остров, аколо гъсіръм фелȣрімĭ де поаме, ші зарзаватȣрĭ, дін каре мѫнкаръм ка съ не маĭ пъстръм віаца, кȣ нъдежде ка доаръ норокȣл не ва аръта вр'ȣн міжлок де мѫнтȣіре, іар де ȣнде нȣ, не ащептам моартѣ дін кліпъ ꙟн кліпъ, ка ші ніще віте ꙟнкісе ꙟн оборȣл залханалеĭ.

Ꙟн-

Ꙟнтрѫнд маї ꙟнлъꙋнтрꙋ прін остров вѫзꙋ-рѫм де департе о зідіре маре ка кꙋм ар фі фост палат, ші ажꙋнгѫнд аколо вѫзꙋрѫм кꙋ адевѫрат къ ерѣ палат зідіт прѣ фрꙋмос; але кърꙋї порці ерѣ де кіпаріс ѕпате кꙋ маре мещешꙋг; ші нꙋ се-ведѣ а фі нічї ꙋн ом ꙟн трѫнсꙋл; ші ꙟнтрѫнд ꙟн лъꙋнтрꙋ вѫзꙋрѫм о кꙋрте фоарте ларгъ ші ръсфъцатъ, ші о скаръ че дꙋчѣ ꙟн фоішоареле палатꙋлꙋї, ші околінд прін кꙋрте ꙟнкоачї ші ꙟнколо, вѫзꙋрѫм ꙟнтр'ꙋн колц о мовілъ де оасе де ом, ші фрігърї де фріпт. Атꙋнчѣ прічепꙋрѫм тоці къ ненорочірѣ ноастръ не адꙋсесе аічі ꙟн мормѫнтꙋл чел де вечї, ші ꙟн пеіре кꙋмплітъ, ші не сперіерѫм кꙋ тоці де моарте, кѫчї о ведѣм кꙋ окі, ші о ащептам съ не ꙟнгіцъ дін кліпъ ꙟн кліпъ.

Даръ не вѫзѫнд нічї ꙋн ом пъ нікъірѣ, ші фіінд прѣ обосіцї, кѫчї апꙋнѣ соареле ерѣ ꙟн десѣръ ші се-апропіѣ ноаптѣ, тремꙋрѫнд де фрікъ, ші кіпꙋіндꙋне ꙋнде съ фꙋџім, іатъ вѫзꙋрѫм фъръ весте къ се-дескісе о ꙋше дела ꙋн бечіꙋ, ші еші афаръ ꙋн ꙋріѣш негрꙋ ші грозав, авѣ нꙋмаї ꙋн окіꙋ рѫтꙋнд ꙟн фрꙋнте атѫта де рошꙋ, ꙟнкѫт се-ведѣ ка о поткоавъ рꙋшітъ ꙟн фок, дінціі лꙋї чеї дін наінте ерѣ лꙋнџї ка де о палмъ ші аскꙋціцї ка вѫрфꙋл де сѫчере, ші ерѣ ешіцї афаръ ка колці де віер сълбатек, гꙋра лꙋї ерѣ ка а калꙋлꙋї; бꙋза чѣ де десꙋпт ꙟї атѫрна пѫнъ пѫла брѫꙋ, ꙋрекіле ꙟї ерѣ марї ка де ꙋн кот ші маї біне, лате ші флокоасе ка де елефант, каре ꙟї акоперѣ спателе маї де тот, ꙋнгііле сале ерѣ ка гіаръле вꙋлтꙋрꙋлꙋї ші ка але леꙋлꙋї, ші трꙋпꙋл сѫꙋ пърос ші негрꙋ пъсте тот ка ꙋн чіклоп (*),

(*) Біне ар фі чіклопꙋлꙋї съ ꙟї зічем: рѫтꙋнд окіꙋ.

сау ка ун сатір (че се-вэд зугрэвіцї пэла уніле касе) атыт де грозав ші де міраре, ын кыт нумаї че ыл вэзурэм, ынкременірэм ку тоці ка кум ам фі фост де піатрэ фэрэ вр'о сімціре.

Се-апропіе де ноï, ші прівіндуне ніцел, ыші ынтінсе мына ынтыаша дата ла міне ші апукындумэ де чефэ мэ піпэ ка мэчеларі кынд піпэе мелу пэ коадэ ка сэ вазэ де е грас орï ну пентру жунгіат, аша ымі фэку ші ел міе черкындумэ претутіндене де грэсіме, ші афлындумэ слаб ші мэршав, мэ лэсэ, ші апукэ пе чеелалцï кыте уну-уну, ші ле фэку ка ші міе.

Ын че маï де пре урмэ гэсынд маï грас де кыт тоцï пе корэбіерул ностру, ыл рэпі де дупэ чефэ ку о мынэ, ші ку чеа лалтэ ыï бэгэ о фрігаре, дін челе че ера п'ачі, пын шезут ші о рэсупусе дупэ чефэ, прекум ар фі фост ун пуіу де гэінэ ын мыніле унуï мэчелар путернік; пэ урмэ фэку ун фок маре, ші ыл фрінсэ нумаï де кыт, ші ыл мынкэ пе тот ынаінтеа ноастрэ.

Ші ісправінд ачаста а са крунтэ ші хероасэ чінэ, се-дусе ынтр'ун бечіу де але палатулуï, ші се-кулкэ сэ доармэ, дормір'ар сомну эл лунг, ші дупэ че адормі хоркэне атыт де таре, ын кыт се-пэреа кэ тунэ, ші рэсуна хоркэнеала са пынэ пэсте маре прін ніще мунцï, че ера департе ка ла шаптезечï де мілурï, ші дормі пынэ ла зіоа ынтру аша хоркэнелэ.

Пуніцї ын гынд акума, прієтені меї, ын че старе не афлам ноï тікэлоші, вэзынд ку окі ноштрі пе ачеа хіарэ кумплітэ мынкынд пе товарэшу ностру ын асфел де кіп пре крунт! аша дарэ ачеа ноапте о петрекурэм ынтру маре жале ші ынтрістаре неспусэ, ла зіоа дупэ че се-дештептэ ачел уріаш грозав, се-скулэ, ші еші афар дін палат,

лат, ші пе ної не лъсъ ачі ка пе ніще віте ꙟн
оборȣл заханалеї; даръ дȣпъ че ꙟнцелесеръм къ
се-депъртасъ мȣлт де ла палат, ꙟнчепȣръм съ не
жъліm тоцї ꙟнтр'ȣн глас, ꙟнкѫт ръсȣна ачел па-
лат, каре ерѣ пентрȣ ної о мъчелъріе крȣнтъ! ші
кȣ тоате къ ної ерѣм мȣлцї, ші връжмашȣл че
не мѫнка нȣмаї ȣнȣл, ꙟнсъ нȣ не сфътȣіръм ка
съ'л оморѫм съ скъпъм де дѫнсȣл; чі не сокотѣм
алте міжлочірї пентрȣ мѫнтȣіре, ꙟнсъ тоате фȣ-
ръ ꙟн задар.

Петрекȣръм тоатъ зіоа ȣмблѫнд прін остров,
ші мѫнкѫнд поаме ші алте бȣрȣенї, кѫȣтѫнд ші
вре ȣн лок ка съ мѫнем ꙟн ачѣ ноапте, ꙟн а-
чѣстъ време ꙟмї плесні ꙟн кап о мещешȣгіре ка
съ пȣтем скъпа де ачѣ хіаръ кȣмплітъ, адікъ съ
фачем нескаї лешї де нȣеле ші де скѫндȣрї, де
каре ерѣ прѣ мȣлте п'аколо прін пъдȣре пъ цер-
мȣрі мъріі, пъ каре съ поатъ плȣті кѫте доїтреї
іншї пъ ȣна, кѫнд вом авѣ вре ȣн зор; ші пъ-
рерѣ мѣ фȣ плъкȣтъ тȣтȣлор.

Аша даръ ꙟнчепȣръм нȣмаї декѫт ші фъкȣ-
ръм вр'о кѫтева лешї саȣ гръцїї де плȣтіт легате
ші стрѫнсе біне ꙟн форма кошȣлȣї де кърȣцъ, пе
каре лъсѫндȣле пъ лѫнгъ цермȣрї, плекаръм пъла
сфінцітȣл соарелȣї ка съ не дȣчем ла палатȣл а-
челȣї спȣркат чіклоп кȣ асфел де хотъръре ка,
ноаптѣ кѫнд доарме ел ші хоркъеще, съ ꙟї скоа-
тем окіȣл кȣ о фрігаре дін але сале, ші пъ ȣр-
мъ, де вом пȣтѣ, съ ꙟї ръдікъм ші віаца, іар
де нȣ, ръмѫінд ел орб, атȣнчї нȣ поате съ не
маї батъме, ші де ва фі нȣмаї сѫнгȣр, пȣтем
трѫі кȣ лініщіре ꙟн ачест остров дȣпъ моартѣ са,
саȣ дȣпъ орбірѣ са. Іар де ва фі маї авѫнд ші
алцї товарошї, ші нȣ вом пȣтѣ съ ꙟл оморѫм,
ел ші орб фіінд ꙟї ва кема ꙟнтрȣ ажȣторȣл съȣ

кȣ

ку гласул сеу чел ресунетор ші таре ка тунетул черулуї, ноі атунчі авжнд прегетіте лешіле де плутіт пе лжнге цермурі мерії, алергем нумаї де кжт ші ле арункем ꙟн апе, ші ꙟнтржнд ꙟн тржнселе ку ажуторул лопецілор вом скепа де селбатіка лор невеліре, ші маї біне се не ꙟнгропем ꙟн валуріле мерії, декжт ꙟн спуркатул стомах ал ачелуї уріѣш грозав, тоцї ꙟнтр'о уніре ла ачѣсте хотерждре ажунсерем ла палат кам пжла ун чѣс дін ноапте, ші не аскунсерем ꙟнтр'ун колц ꙟнтунекос, ші не фекурем мжрке аколо тргжнд ку урекѣ се'л аузім хоркенінд, ші не мірам прѣ мулт ке ну се-аузѣ, ꙟн време че ке хоркенѣла луї ресуна токмаї прін мунцї алте дате.

Абіа треку ніціке време ші аузірем о репезічіуне ші ун сгомот, ші сбера ачел чіклоп ка ун таур селбатек ші грозав, ші ꙟнтржнд ꙟн курте апрінсе ун фок фоарте маре, ші ꙟнчепу а алерга пжн курте ꙟн тоате перціле кеутжндуне ка ун леу турбат, ноі де фріке маре ремасерем ші атунчї ꙟнкременіцї ку тотул ші маї мулт морцї декжт вії, ел ꙟндате че не везу, невелі ла ноі ші рені пе чел маї грас дінтре ноі, ші нумаї де кжт ꙟл ꙟнфрігері, ꙟл фрінсе, ші ꙟл мжнке, пе урме се-дусе тот ꙟн ачел бечіу де десубт, ші кулкжндусе пе спате, адормі нумаї декжт, ші ꙟнчепу а сфоре атжта де таре, ꙟн кжт се-кутремура ші ресуна тот палатул.

Атунчѣ ноі афлжндуне маї мулт ꙟндержіці спре ресбунаре, декжт спеімжнтацї, луарем тоцї кжте о фрігаре, ле арсерем ꙟн фок, пжне че ле рушірем; пе урме не дусерем ла джнсул ноае иншї дін чеї маї вітежї, ші ку міне зече, ші і ле бегарем ꙟн окіу, ші аша ꙟл орбірем.

Дȣрерѣ че пътрȣнсъ пе ачел спȣркат чіклóп, ꙟл фъкȣ съ сбере атът де гроӡав, ꙟн кът се-спъімънта ші челе неꙟнсȣфлеціте лȣкрȣрї дін лȣме, се-скȣлъ кȣ неказ ші мъніе маре, ꙟшї ꙟнтінсъ мъніле ꙟнкоачї ші ꙟнколо, ка доаръ ва прінде пе вр'ȣнȣл дін ноï, ка съ ꙟл факъ фъръмї де неказ ші де дȣрере, іар ноï не тръсъръм пъ ȣнде нȣ пȣтѣ ел съ не немерѣскъ; дȣпъ че не къȣтъ ꙟн ӡадар ші нȣ не немері, дібȣі пън кȣрте пъ ӡід ші немері поарта, ші еші афаръ стрігънд ші ръкнінд фоарте таре ші гроӡав.

Ноï ꙟндатъ че прічепȣръм пъ ръкнетȣл съȣ чел прелȣнгат, ешіръм нȣмаï декът дін ачел херос палат, ші ажȣнсъръм ла цермȣрі мърії, ȣнде авѣм прегътіте лешіле ші ле арȣнкаръм нȣмаï де кът ꙟн марѣ, ші ащептам тоатъ ноаптѣ пънъ ла ӡіоъ, ка съ ꙟнтръмі ꙟн лешї, ші съ ꙟнчепем а плȣті пъ марѣ, де вом ведѣ къ віне спре ноï ачел орбіт чіклоп кȣ нескаï товарошї де аï съї, ꙟнсъ кȣцетам ꙟн сінене къ дȣпъ че ва ръсърі соареле ші нȣ се-вор маï аȣӡі ръкнетіле сале, ар фі ȣн съмн къ ар фі мȣріт, ші атȣнчї ам фі пȣтȣт а не ꙟнтоарче ꙟн напоï ка съ лъкȣім ꙟн ачел палат, хрънíндȣне кȣ поамеле помілор, пънъ че с'ар фі мілостівіт спре ноï норочірѣ ноастръ ші нё ар фі арътат вр'ȣн міжлок де мънтȣіре.

Даръ ꙟндатъ че се-лȣмінъ де ӡіоъ, въӡȣръм пе ачел чіклоп сълбатек орб ꙟнкъ кȣ доï асеменѣ кȣ дънсȣл, каре ꙟл ціне адȣкъндȣл спре цермȣрі мърії, ꙟнтовъръшіці де о мȣлціме де чіклопї асеменѣ кȣ дънші бърбаці ші мȣерї, прекȣм се ведѣ пъ кіп ші пъ семне, ачещѣ тоцї алерга кȣ маре нъвъліре, алці ꙟнаінте, ші алці пъ дін напоï, ка ніще леї ꙟнвіершȣнаці.

Ноï

Ноі ꙟдатъ че ꙟі възȣръм ꙟтраръм нȣмаі декѫт ꙟн лешіле ноастре, ші прін ажȣторȣл лопецілор не депъртаръм дела цермȣрі, еі лȣаръ піетрі фоарте марі ші арȣнка дȣпъ ноі, кȣ атѫта пȣтере ші репежȣне маре, ꙟнкѫт ажȣнџѣ пѫнъ ла ноі, че ерѣм департе маі ка ла ȣн чѣс де цермȣрі, ші ꙟнекаръ кȣфȣндѫнд пе тоате челе алте леші кȣ оамені кȣ тот, ші нȣмаі еȣ скъпаіȣ кȣ лешчоара мѣ, іаръ чеелалці фȣръ ꙟнгіціці де валȣріле мъріі.

Еȣ ші кȣ доі товароші аі меі, че ерѣм тот пъ о лѣсъ депъртѫндȣне ꙟн марѣ, скъпаръм де асвѫрлітȣріле кȣ піетрі але ачелор чіклопі; ꙟнсъ не фъкȣръм жѫкѫреѣ валȣрілор мъріі тоатъ зіоа ачеѣ, ші ꙟн віітоарѣ ноапте не лȣптаръм тоатъ ноаптѣ кȣ валȣріле ші кȣ вѫнтȣріле; іар адоа зі спре ръвърсатȣл зорілор не дȣсеръ ȣнделе ла ȣн алт остров, ші не мѫнтȣіръм де моарте. Ꙟн ачел остров гъсіръм фелȣрімі де поаме ші ербȣрі, кȣ каре не маі моміръм фоамѣ ніцел, ші ꙟн ноаптѣ віітоаре адорміръм пъ лѫнгъ църмȣрі мъріі.

Ꙟнсъ фȣръм дештептаці де шȣерътȣра ȣнеі шарпе фоарте маре, кȣ каре не поменіръм атѫта д'апроапе де ноі, ꙟн кѫт ꙟнгіці пе ȣнȣл дін товаръші меі кȣ тоате ръкнетіле сале, ші кȣ тоате ꙟнпротівіріле че фъчѣ сърманȣл ка съ скапе де ла моарте! еȣ ші товаръшȣл меȣ че маі ръмъсесе о тȣліръм де фȣгъ плін де фрікъ ші де спаімъ, зікѫнд ꙟнтре сінене: ваі тікълоші де ноі! ері не бȣкȣрам къ скъпасеръм де спȣркаці чіклопі, ші де валȣріле мъріі, ші акȣм къзȣръм ꙟн алте прімеждіі кȣ мȣлт маі грозаве!

Дȣпъ че се-лȣмінъ де зіоъ не депъртаръм де пъ лѫнгъ цермȣрі мъріі ші німеріръм ȣн копачіȣ фоарте ꙟналт, ꙟн каре гъсіръм кȣ кале ка съ мѫ-

нем

нем ꙟн ноаптѣ вiiтоаре спре апърарѣ вieцiĭ ноастре де аша хiаръ спꙋркате. Аша даръ кътре мꙋргꙋл сѣрiĭ, дꙋпъ че не сътꙋраръм. віне де поаме, къ алт чева нꙋ авѣм де мѫнкаре, не сꙋiръм сꙋс ꙟн копачiꙋ, шi дꙋпъ че трекꙋ нiцел дiн ноапте аꙋѕiръм де нъпраснъ шꙋерътꙋра шарпелꙋĭ ачi сꙋбт копачiꙋ.

Шi ꙟнчепꙋ а се-ꙟнколъчi пъ дꙋпъ копачiꙋ шi а се-ꙋрка ꙟнсꙋс, шi ажꙋнгѫнд пе товаръшꙋл меꙋ, че ерѣ маĭ ꙟнжос, ꙟл ꙟнгiцi нꙋмаĭ декѫт, шi се-дꙋсе; еꙋ ръмъсеiꙋ ꙟн копачiꙋ пѫнъ ла ѕiоъ, шi атꙋнчi мъ погоръiꙋ маĭ мꙋлт морт де фрiкъ! шi пꙋiнд ꙟн гѫнд ла ненорочiта соартъ а товаръшiлор меĭ, ꙟн каре се-афла шi вiаца мѣ, ажꙋнсеiꙋ ꙟнтрꙋ деснъдъждꙋiре шi врꙋiꙋ съ мъ арꙋнк ꙟн марѣ, шi съ морiꙋ маĭ віне ꙟн сѫнꙋл ꙋнꙋĭ елемент де неапъратъ трѣбꙋiнцъ ла тоатъ сꙋфларѣ, декѫт съ фiꙋ мiстꙋiт ꙟн мацъле ачестꙋĭ кꙋмплiт шарпе.

Дар фiiнд къ вiаца есте дꙋлче шi дорѫтъ пѫнъ шi ла челе маĭ несiмцiтоаре добiтоаче, шi омꙋл iскодеще мiĭ де нъскочiрĭ спре апърарѣ шi пъстрарѣ еĭ, еꙋ ꙟн ачѣ ѕi адꙋнаiꙋ о мꙋлцiме де мъръчiнĭ шi тꙋфе, шi ле фъкꙋiꙋ тот мънꙋкi-мънꙋкĭ, шi ле легаiꙋ стрѫнс кꙋ прiвiцĭ ꙋнꙋ лѫнгъ алтꙋ де жꙋр ꙟнпрежꙋрꙋл копачiꙋлꙋĭ пѫнтре кръчiле лꙋĭ, ꙟн токмаĭ ка ꙋн кꙋiв маре, ꙟнсъ ꙟнгръдiт дiн тоате пърцiле, дꙋпъ че се-ꙟнноптъ, ꙟнтраiꙋ ꙟн ачѣ колiвiе фоарте мъръчiноасъ шi гiмпоасъ пъ о гаꙋръ, пе каре о ласасъм ꙟнтр'адiнс, шi дꙋпъ че ꙟнтраiꙋ о астꙋпаiꙋ пъ дiн лъꙋнтрꙋ кꙋ ꙋн снопꙋлец асеменѣ де мъръчiнĭ, еꙋ фъкꙋiꙋ ачѣстъ колiвiе саꙋ котечóр атѫт кꙋ iскꙋсiнцъ шi дес де мъръчiнĭ ꙟнцесꙋцĭ дiн тоате пърцiле, ꙟн кѫт мъ одiхнѣм ꙟнтрѫнсꙋл фоарте фъръ грi-

жъ деспре ачел шарпе, ші ерѣм ꙟтокмаї ка ȣн арічїȣ ꙟнбръкат кȣ гімпї ші спінї дін тоате пърціле, ші ерѣ а гъта де ꙟнцесȣт ачест котечор, ꙟн кът нȣ рѫсбѣ прін тръмсȣл нещіне нічї кȣ сȣліца кът де таре съ фі дат.

Пъла доаъ чѣсȣрї дін ноапте аȣзіїȣ шȣеръ-тȣра шарпелȣї кȣ маре гроазъ ші спаїмъ, ші кȣ тоате къ ерѣм біне ꙟнгръдіт, ꙟнсъ мъ сперіеїȣ фоарте, се-апропіе шарпеле де аколо, се-свъркolі ші се-ꙟнколъчі пъ дȣпъ копачіȣ пъ ȣнде ꙟї венѣ мірос де ом; се-невоі кȣ тоате пȣтеріле а ꙟнгъȣ-рі котечорȣ меȣ, ꙟнсъ ꙟндешерт ꙟї фȣ тоатъ остенѣла де кȣ сѣра пънъ деспре зіоъ, пъндіндȣ-мъ ка пісіка шоаречіле. Ꙟн чѣ маї де пре ȣрмъ пъла ревърсатȣл зорілор се-дȣсе наїбеї д'ачі; фіінд къ шерпі де п'аколо се-фак зіоа невъзȣцї прін пещерї де фріка ȣнор пъсърї фоарте марї, каре аȣ пісмъ пъ еї фереѣскъте Дȣмнезъȣ, ші ꙟї мънън-къ де ꙟї стънг.

Аша даръ дȣпъ че ръсърі соареле ешііȣ афаръ дін котечор, ꙟнсъ ка лазър дін гроапъ де веніна т'а ші пліна де мъніе дȣхоаре а ачелȣї шарпе че пȣфȣісъ ші гъфъісъ тоатъ ноаптѣ пъ лънгъ котечорȣл меȣ; ꙟнсъ дȣпъ че мънкаїȣ ніще бȣ-рȣені контравеніне, ші бъȣїȣ апъ рече ші лімпеде де ісвор, мъ тъмъдȣїїȣ нȣмаї декът, ші апȣ-каїȣ спре цермȣрі мърії, ші ажȣнгънд аколо зъ-ріїȣ о корабіе пъ лȣчїȣл мърії, атȣнчї ꙟнчепȣїȣ а стріга, ꙟнтінзънд ꙟн аер ші о пънзъ албъ че авѣм пентрȣ легътȣра капȣлȣї ка съ мъ поатъ ведѣ маї лесне; ші дȣпъ че мъ аȣзіръ ші мъ въ-зȣръ коръбіерї, трімісеръ каїкȣ нȣмаї декът ла міне ші мъ лȣаръ ꙟн корабіе.

Атȣнчї коръбіерȣл ші тоцї негȣцеторі мъ ꙟн-тревараъ кȣм с'а ꙟнтъмплат съ фіȣ ꙟн ачел остров

ȣскат

ȣскат ші стерп? еȣ ле повестіїȣ кȣ амърȣнтȣл
тоате кѫте пътімісем ꙟн островȣл пітічілор съл-
батічї, ші кѫте кȣ чіклопі, ші маї пъ ȣрмъ ле
повестіїȣ ші челе че пътімісем кȣ ачел спȣркат де
шарпе, атȣнчѣ тоці чеї дін корабіе мъ ꙟнкредін-
царъ прін мії де довезї кȣмкъ сѫнт копріншї де
о бȣкȣріе маре пентрȣ мѫнтȣірѣ мѣ, ші ꙟмї де-
теръ де мѫнкаїȣ пъ кѫт ꙟмї трібȣі; пъ ȣрмъ ко-
ръбіерȣл, възѫндȣмъ тренцȣрос ші шȣшъліт, ꙟмї
дете ȣн рѫнд де хаіне бȣне, пъ ȣрмъ дȣпъ плȣ-
тіре де треї ꙁіле анкораръм (арȣнкаръм анкора)
ла ȣн остров а нȣме Сентахі́, де ȣнде есе лем-
нȣл нȣміт Сентал, де маре трібȣінцъ ла доктo-
рії. Капітала ачеліїї ꙟмпъраціїї аре ȣн негоц фоар-
те вестіт пентрȣ орї че марфъ, атȣнчѣ негȣціто-
рі ꙟнчепȣръ а ꙟшї дескърка мърфȣріле дін кора-
біе ка съ ле вѫнꙁъ.

Іар еȣ ворбінд кȣ коръбіерȣл, ші повестін-
дȣ'ї таксідȣл меȣ де ал доілѣ, кѫнд ажȣнсеіȣ
кȣ повестірѣ, адікъ кȣм ам адорміт ꙟн ачел ос-
тров, ші м'ам поменіт нъпȣстіт де чеелалці то-
варошї аї меї, възȣіȣ де о датъ пе коръбіер къ
мъ лȣъ ꙟн браце ші ꙟнчепȣ а мъ сърȣта, ші а
мї ꙁіче: фръціїорȣл меȣ Сѫвах, еȣ сѫнт стъпѫ-
нȣл коръбіеї, каре те ам ȣітат атȣнчї дін небъ-
гаре де сѣмъ ꙟн ачел остров! ші съ щіїї къ ток-
маї дȣпъ патрȣ чѣсȣрї ам прічепȣт къ ліпсещї,
ші времѣ не а фост прѣ ꙟн протівъ ка съ не ꙟн-
тоарчем ші съ те лȣъм, ші не ам ꙟнтрістат кȣ
тоці фоарте мȣлт де тіне, ші те сокотѣм де
морт, дар н'авѣм че фаче! ші іатъ марфа та къ
ꙟнкъ о пъстрéꙁ пе тоатъ пѫнъ ꙟнтр'ȣн фір, ші
авѣм де гѫнд съ о вѫнꙁ пе тоатъ ꙟн ачест ораш,
ші съ тріміт тоці бъніцорі акас ла дȣмнѣта, съ
факъ кȣ еї орї че вор пофті́, къ міе ꙟнкредінцъ нȣ
ꙟмї трібȣѣ нічї ȣн фір де ацъ!

Атꙋнчї тоцї чеї дін корабіе веніръ ші мъ сърꙋтаръ, бꙋкꙋрѫндꙋсе кꙋ міне бꙋкꙋріе маре; ші ле мꙋлцꙋміїꙋ̆ ші еꙋ̆ тот кꙋ асеменѣ бꙋкꙋріе, ші ꙟн ачѣ зі фъкꙋръм ꙋн оспъц кꙋ жѫртфе де обще кꙋ тоці, пентрꙋ ꙟнтѫлнірѣ ноастръ; кѫчї стѫпѫнꙋл коръбіеї піердꙋт ерѣ деспре міне, ші с'а афлат, ші еꙋ морт ам фост, ші ам ꙟнвіѣт. Д'ачілѣ ꙟмї лꙋаїꙋ̆ тоатъ марфа мѣ, о вѫндꙋїꙋ̆ кꙋ пріц ꙟнсемнат, ші маї кꙋмпъраїꙋ̆ ші алта дін ачел остров, ші плекѫнд де аколо маї десбъркаръм ші прін алте остроаве вѫнзѫнд, ші кꙋмпърѫнд кꙋ девере марї ші богате.

Ꙟн чѣ маї де пре ꙋрмъ ажꙋнсеръм ꙟн Балсіра, ші д'ачі ꙟн Бавілон, ші ам кѫщігат атѫца банї де мꙋлцї, ꙟнкѫт нꙋ маї щіѣ чінева кѫтъ сꙋмъ ам; дін каре ꙟмпърціїꙋ̆ о сꙋмъ маре ла ефоріѣ школілор нѣмꙋлꙋї меꙋ̆ пентрꙋ ꙟнвъцътꙋра ші храна а мꙋлтор школарї сърманї: пентрꙋ ꙟнтокмірѣ ꙋнꙋї театрꙋ ꙟн лімба аръбѣскъ: пентрꙋ о школъ філармонікъ тот ꙟн лімба нѣмꙋлꙋї меꙋ̆: пентрꙋ о школъ агрономікъ, ші пентрꙋ мілостеніе ла оамені чеї кꙋ адевърат слабї ші непꙋтінчошї; фіінд ꙟнкредінцат къ нꙋмаї асфел де ꙟмпърцірї де банї вор фі плъкꙋте лꙋї Дꙋмнезеꙋ̆ ші оаменілор пѫнъ ла сфѫршітꙋл лꙋмії, ші мъ одіхнііꙋ̆ бꙋкꙋрѫндꙋмъ ші ꙟнвеселіндꙋмъ кꙋ тоці пріетені меї. Ꙟн кіпꙋл ачеста іспръві Сѫвах повестірѣ таксідꙋлꙋї сѣꙋ̆ челꙋї де ал треїлѣ; пъ ꙋрмъ порꙋнчі хазнътарꙋлꙋї сѣꙋ̆ ка съ маї нꙋмере о алтъ сꙋтъ де галбені ꙟн дар хамалꙋлꙋї, ші ꙟл пофті ка съ віе ла оспъц ші ꙟн зіоа чеѣ лалтъ кꙋ тоції чеілалці, ка съ ле повестѣскъ ші історіѣ таксідꙋлꙋї сѣꙋ̆ челꙋї де ал патрꙋлѣ, каре ва фі кꙋ мꙋлт маї мінꙋнатъ ші вреднікъ де аскꙋлтат де кѫт челе че с'аꙋ̆ повестіт пѫнъ ачі.

Ꙟн

Ꙟн ѕіоа вііtоаре се-гъті оспъцꙋл чел обічнꙋіт ші венірѫ тоці чеі пофтіці ла дѫнсꙋл, ші дꙋпъ че се-десфътаръ кꙋ фел де фел де кѫнтърі істрꙋ-ментале, ꙟнчепꙋ Съвах богатꙋл повестірѣ са ꙟн кіпꙋл ꙋрмътор.

Повестірѣ таксідꙋлꙋі де ал патрꙋлѣ ал лꙋі Съвах кълъторꙋа пъ марѣ.

Саціꙋл де десфѫтърі, молічіꙋнѣ траіꙋлꙋі ꙟн-трꙋ богъціі мꙋлте, десфрѫнарѣ че се-адъога ꙟн сꙋфлетꙋл меꙋ дін ѕі ꙟн ѕі маі мꙋлт прін пꙋте-рѣ банілор, кꙋріозітатѣ мѣ де а маі ведѣ ші алте локꙋрі стріне, обічнꙋінца ꙟнтрꙋ кълъторііі, ші ꙟнвіершꙋнарѣ банілор мꙋлці, ачестѣ тоате мъ ꙟндꙋплекаръ а маі кълъторі ші а патра оаръ; кꙋ тоате къ неказꙋріле че тръсесъм ꙟн челе треі кълъторііі аꙋ фост неспꙋсе ші ненꙋмърате, прекꙋм аці аꙋѕіт, ꙟнсъ ле ꙋітаіꙋ нꙋмаі декѫт, ка ші фемеѣ че траце дꙋреріле челе маі гроѕаве ꙟн вре-мѣ нащереі, ші дꙋпъ че се-ꙋшꙋрѣзъ ле ꙋітъ пе тоате ꙟндатъ, ші ꙟнчепе іар а пѫші спре алтеле асеменѣ; аша фъкꙋіꙋ ші еꙋ.

Аша даръ непꙋтѫнд а мъ стѫмпъра ла ꙋн лок, хотърѫіꙋ а маі кълъторі ші а патра оаръ; ші дꙋпъ че мъ гътііꙋ деспре тоате а ле кълъто-ріеі, ші ꙟмі фъкꙋіꙋ сꙋма де марфъ че сокотѣм къ ар' авѣ тречере прін пърціле Арабіеі чеі ферічі-те ші прін цінꙋтꙋріле Персіеі, плекаіꙋ кꙋ о кора-біе спре пърціле ачестѣ ꙟнтовѫръшіт ші де алці негꙋцеторі, ші авѫнд вѫнт пріінчос ꙟн доаъѕечі де ѕіле аѫꙋнсеръм прін ніще остроаве, тъмам бꙋ-не пентрꙋ марфа ноастръ, прін каре вѫндꙋръм вре о кѫтъва кꙋ бані, ші вре о кѫтъва о дете-

ръм

ръм скімб пентрȣ алте мърфȣрї але локȣлȣї аче-
ла, кȣ гѫнд ка съ ле дȣчем ꙟн алте остроаве; ші не гътѣм съ плъкъм; ꙟнсъ вѫнтȣл чел противнік не стѫнжінѣ фоарте мȣлт.

Ꙟн ачѣш време се-аціцъ ші о революціе ꙟн ачел ораш ка съ скімбе пе ꙟмпъратȣл, ші къпетеніѣ революціеї ерѣ ꙟнсȣшȣ фіюл ꙟмпъратȣлȣї, кареле черѣ съ скоацъ пе татъл съȣ, ші съ фіе ел ꙟмпърат, прекȣм съ ші фъкȣ ꙟн чѣ маї де пре ȣрмъ кȣ сіліка демісіе (лепъдаре дін слȣжбъ) ал татълȣї съȣ.

Ачест ꙟмпърат нȣоȣ ꙟнчепȣ а некъжі ші а стрѫмтора пе негȣціторї, ші маї кȣ сѣмъ пе чеї че ерѣ стрінї; ші ної вѫꙁѫнд асфел де нерѫндȣѣлъ, ші гъсѫнд време кȣ прілеж ꙟнтр'ȣна дін нопці, ешіръм дін ліман фъръ вре о стѫнжініре; ші плȣтінд пъ лȣчїȣ не сосі о време рѣ ші ȣн вѫнт пȣтернік, ꙟн кѫт не абътȣ дін дрȣмȣл кълъторіеї ноастре, ші пієрꙁѫндȣне тоатъ сокотѣла пȣсȣлеї корѫбіещї, не дȣчѣм орї ȣнде врѣ вѫнтȣл.

Ꙟн челе маї де пре ȣрмъ пѫла меꙁȣл нопції не маї ръбдѫнд корабіѣ фȣртȣніле мърії, о лові кȣ репежȣне ȣн вал маре ші гроꙁав де ніще стѫнчї аскȣціте ꙟнтр'о вълтоаре стътътоаре, ші о фъкȣ фърѫмі, ші пердȣръм тоатъ марфа, ші се-ꙟнекаръ мȣлці дін негȣціторї ші дін корѫбіері.

Вȣ дін норочіре ші ȣні дін корѫбіерї ші негȣціторї, ціінд ȣмъ де ȣн корман (катарт), не арȣнкаръ валȣріле деспре ꙁіоъ ла ȣн остров, че се-німеріе п'ачі кам п'апроапе де наȣфрѫнџерѣ (*) ноастръ.

Ꙟн ꙁіоа ачѣ афлѫндȣне тоці ȣꙁї, ші остеніці ші тѫрбъчіці ка ваіде ної дін лȣпта че а-

вȣсесем

(*) Сфъръмаръ корѫбієї.

вȣсесем тоатъ ноаптѣ кȣ апеле мъріӣ, рѫмъсеръм пъ цермȣрі мъріӣ хрънindȣне кȣ поаме ші ербȣрӣ, де каре ерѣ о маре ꙟндестȣларе.

Островȣл ні се-пърѣ а фі лъкȣіт прін мȣлте семне че ведѣм прін трѫнсȣл, дечӣ, мѫінд ꙟн ноаптѣ ачеѣ пъ цермȣрі мъріі, адоа зі дісдедімінѣцъ порніръм прін остров маӣ ꙟнлъȣнтрȣ, ші гъсѫнд о мȣлціме де фініче, адікъ хȣрмале, ші кȣкȣнаре, мѫнкам ші ȣмблам ꙟнкоачӣ ші ꙟнколо прін лівезӣ ші пѫнтре ісвоаръ лімпезӣ ка крісталȣл ші речӣ ка слоіȣл де гіацъ.

Ші дȣпъ че ажȣнсеръм пъ ніще дѣлȣрӣ, зъріръм ꙟн депъртаре ніще колібӣ ші бордее, ші плекаръм ла еле д'а дрептȣл; ші апропііндȣне ꙟнтр' аколо, іатъ ші възȣръм о мȣлціме де арапӣ негрі ка кърбȣні, ші ꙟн піелѣ гоалъ, карі веніръ нȣмаӣ декѫт ла ноӣ ші не ꙟнкȣнжȣраръ, ші лȣѫндȣне ка пе ніще прізонерӣ (робӣ), не дȣсеръ ка пе ніще добітоаче ꙟн лъкашȣріле лор; пе міне ші пе чінчӣ товаръшӣ аӣ меӣ не бъгаръ прін колібіле лор, каре ерѣ фъкȣте ꙟнтокмаӣ ка ніще саеле ꙟнвъліте кȣ фрȣнзе де хȣрмале; іар пе чееалалцӣ товаръшӣ аӣ нощрі ꙟӣ лȣаръ алцӣ арапӣ ꙟн лъкашȣріле лор, че ерѣ тот асеменѣ фъкȣте, ші нȣ ꙟӣ маӣ възȣръм дін чѣсȣл ачела, ші че сфѫршіт вор фі лȣат, нȣмаӣ Дȣмнезеȣ поате съ щіе.

Іар кѫт пентрȣ міне ші чеӣ чінчӣ товаръшӣ аӣ меӣ, дȣпъ че не дȣсеръ ꙟнлъȣнтрȣ не ꙟнкȣнжȣраръ невестеле ші копііі лор тоцӣ ꙟн піелѣ гоалъ, ші не ворбѣ о лімбъ пе каре нічӣ н'о вісѣсъм, некȣм съ о щім; не пȣсеръ ші шезȣръм; ші пе ȣрмъ не адȣсеръ ніще ръдъчінӣ ші ербȣрӣ, фъкѫндȣне съмн съ мѫнкъм дін трѫнсъле.

Товаръші меӣ ꙟнчепȣръ а мѫнка фъръ съ баце де сѣмъ къ чеӣ че не да ербȣріле нȣ мѫнка де

лѣк;

лѣк; іар еȣ превъзѫнд ȣн че къ о съ се-ꙟтѫмпле, нȣ врȣіȣ съ мѫнѫнк; ші ꙟн пȣціне мінȣте възȣіȣ ꙟн фаптъ пȣтерѣ ачелор ербȣрĭ, адікъ дȣпъ че мѫнкаръ товаръші меĭ дін трѫнселе се-ꙟнбътаръ атѫта де мȣлт, ꙟн кѫт ꙟшĭ еширъ дін мінцĭ, ворбѣ аіȣрѣ, ші ꙟнебȣніръ кȣ десъвѫршіре.

Пъ ȣрмъ не детеръ коларіз де орез кȣ нȣчĭ де Індіѣ, каре ꙟнграшъ прѣ мȣлт пе чеĭ че мѫнѫнкъ дес о асфел де мѫнкаре; дін ачѣстъ мѫнкаре лȣаіȣ ші еȣ де чінчĭ шасе орĭ; іар товаръші меĭ, че ꙟнебȣнісеръ, мѫнка ꙟнтокмаĭ ка порчі жірȣ фъръ вре ȣн саціȣ, ші ꙟн прѣ пȣціне зіле се-ꙟнгръшаръ кȣ о гръсіме неспȣсъ, атȣнчѣ възȣіȣ пе арапĭ, че ерѣ Кътъкȣнĭ, адікъ мѫнкъторĭ де оаменĭ, къ ꙟнчепȣръ а жȣнгіѣ пъ кѫте ȣнȣ ȣнȣ ла кѫте доаъ треĭ зіле, ші а ꙟл мѫнка.

Еȣ кареле ерѣм фіреще мѫршав, слъбъног, ші ȣскъцiв, ші маĭ вѫртос кѫнд ведѣм вреднiка де жале моарте а товаръшілор меĭ, мъ топѣм дін чѣс ꙟн чѣс ка чѣра де фок, пȣінд ꙟн гѫнд къ о съ'мĭ віе ші міе рѫндȣл пъхарȣлȣĭ морцііĭ, атȣнчĭ прічепȣіȣ маĭ біне віклeнеле фапте але ачелор арапĭ кȣ ачеле ербȣрĭ че дедесеръ товаръшілор меĭ де мѫнкасеръ, кѫчĭ прін трѫнселе ꙟĭ фъкȣсеръ ка пе ніще добітоаче че нȣмаĭ гѫндеск ла моарте, нічĭ ла алт чева дін лȣме, ші мѫнка фъръ вр'о гріжъ, ші се-гръша кѫт нȣ се поате спȣне.

Іар еȣ ерѣм кȣ тотȣл дін протівъ, ꙟн кѫт мѫршъвіѣ мѣ ꙟмĭ фȣ мѫнтȣірѣ віеціĭ; кѫчĭ възѫндȣмъ ачеĭ мѫнкъторĭ де оаменĭ атѫта де слаб ші піперничіт, ка кѫнд міар фі лȣат пѫнза де пре образ, мъ лъсаръ слобод ші ȣмблам ꙟнкотро воѣм, де време къ пе товаръші меĭ ꙟі мѫнкасеръ де мȣлт ші нічĭ ос ле рѫмъсесъ.

ꙟнтр

Ꙟнтр'ȣна де зіле, ȣмблѫнд ꙟнкоачї ші ꙟнколо, ка ȣнȣл де капȣл меȣ, мъ депъртаіȣ де колібіле лор, ші ȣн ȣнкіаш дін трѫнші възѫндȣмъ депъртат прѣ мȣлт мъ стрігъ, ші мъ ꙟнгрозі кȣ чѣртъ ка съ мъ ꙟнторк ла колібї, еȣ префъкѫндȣмъ къ мъ ꙟнторк, мъ пітіїȣ ꙟнтр'ȣн крѫнг, ші де аколо фȣгѫнд дін крѫнг ꙟн крѫнг, ші дін пъдȣре ꙟн пъдȣре, ȣмблаіȣ зече зіле фъръ съ въз пȣіȣ де ом, ші тръѣм ка ȣн сълбатік хрънíндȣмъ кȣ хȣрмале.

Дȣпъ ȣнспрезече зіле ажȣнсеіȣ пъ ніще цермȣрї де марѣ, ші аколо фъръ нъдежде възȣіȣ оаменї албї асеменѣ міе, карі адȣна піпер, къчї ерѣ прѣ мȣлт пъ ачеї цермȣрї де марѣ; ші фъръ съ мъ тем, нічї съ мъ ꙟндоеск кътȣшї де пȣцін, мерсеіȣ кȣ кораж спре дѫнші; ачещѣ възѫндȣмъ веніръ спре ꙟнтѫмпінарѣ мѣ, ші мъ гратȣларъ (*) аръпеще ꙟн лімба мѣ, ші мъ ꙟнтребаръ кȣм с'а ꙟнтѫмплат де мъ афлȣ прін ачест пъмѫнт, еȣ аȣзѫнд лімба мѣ чѣ пърінтѣскъ мъ бȣкȣраіȣ фоарте, ші ле повестііȣ наȣфрѫнџерѣ мѣ, ші моартѣ чѣ жалнікъ а товаръшілор меї де кътръ ачеї къткъȣнї мѫнкъторї де оаменї, ші мещешȣџірѣ мѣ кȣ каре мї ам мѫнтȣіт віаца дін мѫніле лор.

Іар еї аȣзѫнд ненорочітеле меле ꙟнтѫмплърї, ші възѫндȣмъ ꙟн асфел де тікълошіе, лї се-фъкȣ мілъ де міне; пȣртаръ гріжа де міне, ꙟмї детеръ де мѫнкаіȣ кȣ ꙟндестȣларе, мъ ꙟнбръкаръ, къчї ерѣм кȣ тотȣл гол, ші ꙟн скȣрт ꙟмї фъкȣръ тоате ачелѣ че порȣнчеще сфѫнта скріптȣръ ка съ факъ тот омȣл кътръ апроапеле съȣ кѫнд ꙟл веде къ аре трєбȣінцъ де ажȣторȣл алтора,

ші

(*) мъ херетісіръ.

ші дȣпъ че ꙟші фъкȣръ савȣра, саȣ повара коръбіеї де піпер, мъ лȣаръ кȣ дѫнші, ші ажȣнгѫнд ꙟн остров, ꙟн пъмѫнтȣл лор, мъ ꙟнфъцішаръ ла ꙟмпъратȣл лор; кареле, фіінд де о маре кȣвіінцъ, нобіл ꙟнтрȣ тоате пȣртъріле сале кȣ тоці де обще, дарнік, прѣ мȣлт чінстітор де оамені кȣ пȣртърі бȣне, ші гоначіȣ неꙟнпъкат ал челор ръї ші мішеї, ꙟндȣрат, фъкътор де біне, прекȣм се-кȣвіне а фі тоці стъпѫніторі, дȣпъ че аскȣлтъ кȣ о маре конпътіміре ла повестіріле тікълошіілор меле, мъ мѫгѫе кȣ кȣвінте фоарте дȣлчі дін адѫнкȣл інімії, ші порȣнчі слȣцілор сале ка съ ꙟмі поарте гріжа де тоате орі кѫте ꙟмі вор трівȣі спре одіхнъ ші спре хранъ.

Акȣма слȣціле ꙟмпърътещі дȣпъ порȣнка че аї се-дете, фъръ вр'о зъбавъ мъ ꙟнбръкаръ кȣ хаіне фоарте де чінсте, ꙟмі гътіръ ȣн лъкаш фоарте кȣрат ші фрȣмос, ші ꙟмі рѫндȣіръ челе спре храна вієціі регȣлат пъ тоатъ зіоа, еȣ възѫндȣмъ сȣбт аша пȣртърі де гріжъ ші ꙟндестȣлърі де мѫнъ пȣтернікъ, мъ сокотѣм чел маї ферічіт дін лȣме; ші възѫндȣмъ тоате трептеле де оамені аї орашȣлȣї къ мъ дȣк адесе орі ла ꙟмпъратȣл спре петречере де време ші спре конворбірі кȣ дѫнсȣл, мі се-фъчѣ тоці прієтені прін деосъбіте міжлоаче, тоці мъ грътȣла орі ꙟнкотро фъчѣм, тоці мъ респекта, ші тоці мъ чінстѣ ка пе чел дін тѫїȣ боер ал ꙟмпъръціеі; дар ші еȣ мъ пȣртам кȣ дѫнші ꙟнтокмаї ка ȣн пъмѫнтѣн, афлѫндȣмъ прѣ мȣлцȣміт деспре тоате.

Дȣпъ вр'о кѫтъва време бъгаїȣ де сѣмъ ȣн лȣкрȣ фоарте чȣдат ꙟн ачел остров: ші ачѣста ерѣ къ тоці боері пѫнъ ші кіар ꙟмпъратȣл ȣмбла кълърі пъ каї пъ дешелаці, адікъ фъръ шъї, фъръ фрѫȣ, ші фъръ скърі, аша даръ авѫнд ꙟн-

дръже-

дрѫженѣлъ кътръ ꙟмпъратȣл, ꙟл ꙟнтребаїȣ фъръ сфіѣлъ ꙟнтр'ȣна де зіле, зікѫндȣї: де че нȣ авеці такѫмȣрї де каї, кȣ каре се-ꙟнлеснеще омȣл фоарте мȣлт ла кълъріе, ші адȣче о маре подоабъ атѫт кълъреціȣлȣї, кѫт ші кіар ачестор каї? Ꙟмпъратȣл ꙟмї ръспȣнсъ: пе ачесте такѫмȣрї де кълъріе, де каре ꙟмї зічї, нічї ле щїȣ, дар нічї лѣм възȣт вр'о датъ; ші нȣ нȣмаї еȣ чі ші тоцї сȣпȣші меȣ н'аȣ възȣт аша такѫмȣрї де кѫнд е ачест остров, ші ашї пофті прѣ мȣлт съ въз аша лȣкрȣрї, де ва фі пȣтінцъ.

Еȣ нȣмаї декѫт фъръ съ піерз време мъ дȣсеїȣ ла мещері ші ле фъкȣїȣ ȣн ісвод де шѣ, де скърї ші де фрѫȣ де чѣръ, ші стътȣїȣ пъ лѫнгъ дѫнші пѫнъ че фъкȣръ тоате такѫмȣріле кълъріеї прекȣм се-обічнȣеще аічї ꙟн Вавілон; ші дȣпъ че ле съвѫршііȣ пе тоате, ꙟншълаїȣ ші ꙟнподобііȣ ȣн кал де аї ꙟмпъръціеї, ші ꙟл дȣсеїȣ ꙟнаінтѣ ꙟмпъратȣлȣї; кареле възѫнд калȣ аша гътіт ші ꙟмподобіт, ꙟл ꙟнкълекъ ка съ черче де ꙟї віне біне, ші де есте кȣ лесніре, ші ꙟї плъкȣ фоарте мȣлт, ші ръмасъ атѫт де мȣлцȣміт пентрȣ нъскочірѣ мѣ, ꙟнкѫт порȣнчі ка тоці мещері орашȣлȣї съ ꙟнвеце ші съ се-депрінзъ ла десъвѫршірѣ ачестȣї мещешȣг, ші міе спре мȣлцȣмітъ ꙟмї дърȣї о мȣлціме де дарȣрї преціоасе.

Атȣнчї ꙟмпъратȣл, спре маї маре мȣлцȣмітъ кътръ міне, ші ка съ ръмѫїȣ пъмѫнтѣн ꙟн орашȣл съȣ, мъ ꙟндемнъ фоарте мȣлт ка съ мъ ꙟнсор, ворбіндȣмї де о копілъ фоарте богатъ ші фрȣмоасъ а ȣнȣї боер де палат, фъгъдȣіндȣмї тоате пȣртъріле сале де гріжъ, ші тоате ажȣтоареле ла орї че ꙟнтѫмпларе пъ тоатъ віаца мѣ, мъ ꙟндȣплекаїȣ ла сфатȣл ꙟмпъратȣлȣї, ші лȣаїȣ де соціе пе ачѣстъ фатъ; де каре ерѣм фоарте

мȣлцȣміт, пентрȣ къ тръѣм прѣ біне, ші мъ ȣнѣм кȣ дѫнса ла орї че есфътȣіре; ꙟнсъ кȣџітарѣ мѣ ерѣ пірoнітъ а мъ ꙟнтоарче ла патріѣ мѣ, ші кȣ тоате мȣлцȣміріле че авѣм ꙟн ачест остров, гѫндȣл меȣ нȣ мї се-астѫмпъра нічї ꙟнтр' ȣн мінȣт.

Дȣпъ вр'о кѫтъва време мȣрі соціѣ ȣнȣї пріетен ал меȣ кȣ тотȣл іȣбіт; ші мъ дȣсеіȣ ка съ мъ ꙟнтрістеꙁ кȣ дѫнсȣл ла мѫхнірѣ че авѣ ꙟн сȣфлетȣл сѣȣ, ші съ'л маї мѫнгѫіȣ чева, ꙁікѫндȣї ка ла цара ноастръ: дȣмнѣта съ тръещї пріетене, къ аша а воіт домнȣл, шчл. ші дакъ о врѣ Дȣмнеꙁѣȣ ка мѫїне о съ те ꙟнсорї, ші о съ іеї алта кȣ мȣлт маї фрȣмоасъ, маї тѫнъръ, ші поате ші маї богатъ, ші о съ ȣіцї пе аста ка мѫїне, пріетене, къ аша е лȣмѣ тоатъ; къ де нȣ ар фі ȣітаре де кѫте пътімім, нѣм топі ка чѣра, ші съ нȣ дѣ Дȣмнеꙁѣȣ пъ кѫт поате рѫбда омȣл! Іар ел охтѫнд, ꙟмї ꙁісе: ваї міе, пріетене! віаца мѣ есте сфѫршітъ нȣмаї пъсте доаъ чѣсȣрї, ші пієрꙁ дін окі меї ачѣстъ лȣмінъ, че ȣмпле тот ȣніверсȣл, фіінд къ есте съ мъ ꙟнгроп кȣ моарта мѣ соціе де віȣ прекȣм мъ веꙁї! аша сѫнт леџіле ачещїї ꙟмпърцїї, ші трібȣе съ ле пъꙁѫм фъръ вр'о кѫртіре, адікъ мȣрінд ꙟнтѫіȣ неваста, бърбатȣл еї се-ꙟнгроапъ де віȣ кȣ дѫнса ꙟн мормѫнт; іар де моаре бърбатȣл ꙟнтѫіȣ, атȣнчї се-ꙟнгроапъ мȣерѣ де віе кȣ дѫнсȣл, ші німенѣ нȣ поате кълка ачѣстъ леџіȣіре, де ші неплъкȣтъ ші кȣ тотȣл ꙟнпротіва фірей, ші а дрептълȣї кȣвѫнт, дар обічеіȣл е векіȣ, негіобіѣ е бътрѫнъ, ші н'аї ꙟнкотро фаче!

Пъ кѫнд ꙟмї повестѣ ел ачѣстъ неоменітъ ші кȣ тотȣл крȣнтъ леџіȣіре, іатъ вѫꙁȣіȣ къ вініръ тоцї пріетені сѣї, тоате рȣдеміііле сале, ші

тоцї вечїнї съї ка съ ꙟтовъръшѣѕе моарта, ші се-ꙟгріжѣскъ де ꙟгропарѣ ачестуї соц жумътате морт ші жумътате вїу, ꙟподобіръ пе моартъ ку челе маї скумпе хаїне ші діамандікале, ші ку алте пїетрі скумпе, прекум мъргъріттарурї, ѕамфірурї, рубінурї, шчл.; асеменѣ се-ꙟподобі ші бърбатул моартеї ку челе маї скумпе хаїне ші інеле де брілант ші де діамант; пъ урмъ тоцї прїетенї, руделе, ші тоатъ адунарѣ лї ꙟтовъръшіръ пъ калѣ лъкуінцеї чеї де вечї, мергѫнд ші еу ку дѫнші пѫнъ ла гроапъ.

Ші ажунгѫнд афар дін ораш ла ун дѣл маре ші лунг ка де доаъ міле, че се-ꙟтіндѣ пѫнъ ла цермурі мърії, рѫдікаръ о леспеде маре де піатръ, че ерѣ пъсте гура гропії, ші погорѫръ ꙟтѫїу пе моартъ пъ ун грътар ꙟн ачѣ окніцъ фоарте адѫнкъ, каре ерѣ ꙟтокмаї ка о окнъ, адікъ ла гуръ ка пуцул ку цамбре сау гісдурї, ші ꙟлъунтру фоарте ларгъ маї мулт декѫт о окнъ, пъ урмъ бърбатул вїу, луѫндуші зіоа бунъ пентру тот-деауна дела тоцї кѫцї се-афла аколо, тѫнгуіндусе ші плѫнгѫнд ку рѫурї де лакръмї, се-пусе сѫнгур пъ ачел грътар ку каре се-погора тоці чеї рѫндуіцї ꙟтру ачѣ пещеръ, ші пусеръ лѫнгъ дѫнсул ші ун вас ку апъ ші шапте пѫїнішоаре, ка съ ꙟшї маї амъцѣскъ сетѣ ші фоамѣ ꙟтру ачеле пуціне зіле, че ерѣ съ маї тръѣскъ ꙟн ачел мормѫнт гроѕав, пъ урмъ ꙟл погорѫръ ꙟлъунтру пентру тот-деауна, дупъ ачестѣ аступаръ гроапа ку леспедѣ че ам зіс, каре ерѣ фоарте маре ші гроѕавъ, ші се-ръспѫндіръ тоцї фіе каре ꙟтру але сале.

Еу дупъ че възуїу ун обічеїу атѫт де неоменіт ші крунт, къзуїу ла маре ꙟтрістаре фъръ вре о мѫнгѫере, нуінд ꙟн гѫнд къ поате ва ве-

ні

ні ші ла капꙋл меꙋ ꙋна ка ачѣста, дакъ дꙋпъ ꙟтѫмпларе ꙟмі ва мꙋрі неваста ꙟнаінтѣ мѣ, ші афлѫндꙋмъ ꙟтрꙋ ꙋна де зіле кꙋ ꙟмпъратꙋл ла ворбъ, нꙋ пꙋтꙋїꙋ ръбда пѫнъ а нꙋ'ї помені деспре ꙋна ка ачѣста, зікѫндꙋ'ї: маре міраре мъ прінде, пꙋтерніче ꙟмпърате, ші мъ ꙟгрозеск кꙋ тотꙋл деспре крꙋнтꙋл обічеїꙋ, че се-пъзеще ꙟтрꙋ ꙟмпъръціѣ та, адікъ съ ꙟгроапе пе чеї вії ꙟнпреꙋнъ кꙋ чеї морцї! еꙋ ам ꙋмблат ші крꙋчіш ші кꙋрмезіш маї ꙟн тоатъ лꙋмѣ, ші нꙋ мї а дат де окї ла нічї о ꙟмпъръціе съ въз асфел де леџї ші асфел де обічеїꙋ.

Ꙟмпъратꙋл ꙟмї ръспꙋнсъ: ачѣстъ леџꙋіре есте фоарте веке ші ла тоцї де обще ꙟн ачест цінꙋт, ші трібꙋе съ о пъзім; асеменѣ мъ воіꙋ ꙟнгропа ші еꙋ кꙋ ꙟмпърътѣса мѣ, де ва мꙋрі еа маї ꙟнаінте де міне, атꙋнчї ꙟї зісеіꙋ: дар чеї стрінї, пꙋтерніче стъпѫне, сѫнт ші еї даторї съ пъзѣскъ ꙋна ка ачѣста?! да-да, ꙟмї ръспꙋнсъ, зімбінд ніцел де ръс пентрꙋ ꙟтребарѣ мѣ; кѫнд о датъ вор фі ꙟнсꙋраці аічѣ, трібꙋе съ се-сꙋпꙋе ла тоате леџіле пъмѫнтꙋлꙋї нострꙋ, фъръ вр'о деосъбіре.

Ръспꙋнсꙋл ꙟмпъратꙋлꙋї ꙟмї пътрꙋнсъ ініма кꙋ фрікъ ші кꙋ мѫхніре, ші стам ꙟкременіт, ші ла орї че боалъ мікъ саꙋ вр'о сꙋпъраре кѫтꙋшї де пꙋцінъ а невестеї меле, тремꙋрам де фрікъ, ші паркъ о тот ведѣм къ моаре пъ тот мінꙋтꙋл ші кліпа, ꙟн чѣ маї де пре ꙋрмъ тот мъ кѫлкъ фокꙋл де каре мъ темѣм, де о датъ фъръ весте мї се-болнъві неваста, ші ꙟн прѣ пꙋцінъ време о фꙋръ ші сфѫнтꙋл, акꙋма въ лас, прієтені меї, а сокоті сѫнгꙋрї ка кѫтъ мѫхніре ерѣ ꙟн сꙋфлетꙋл меꙋ, кѫнд ащептам дін кліпъ ꙟн кліпъ съ мъ ꙟгроапе де віꙋ кꙋ неваста мѣ!! ꙟн кредінцъ зік,

къ

къ маї мȣлцȣміт ерѣм съ мъ фі мѫнкат ачеї кът-къȣнї ші чіклопї, де каре в'ам спȣс!

Ꙟмпъратȣл кȣ тоатъ боерімѣ діванȣлȣї съȣ воі съ мъ чінстѣскъ кȣ петречерѣ лор пѫнъ ла мормѫнт, ші кȣ пȣртарѣ де гріжъ пентрȣ ꙟнгропъчȣнѣ мѣ ші а соціеї меле, де каре чінсте, ꙟнтрȣ адевър въ зік, къ де мї ар фі рѫдікат алтȣл ачѣстъ норочіре ші чінсте ꙟмпърътѣскъ, нȣ мїар фі пърȣт ръȣ кѫтȣшї де пȣцін; дȣпъ че ꙟнподобіръ пе моартѣ мѣ соціе кȣ тоате хаінеле еї челе маї скȣмпе ші кȣ фелȣрімї де діамантікале, о пȣсъръ ꙟн патȣл де морцї; ші рѫдікѫндȣо плекаръ спре каса чѣ вечнікъ, ȣрмѫнд ші еȣ дȣпъ дѫнса ꙟнтовъръшіт де ꙟмпъратȣл ші де тоатъ боерімѣ, де каре чінсте, прекȣм въ маї зісеїȣ, м'ашї фі ліпсіт д'о міе де орї, ші н'аш фі маї доріт'о ꙟн тоатъ віаца мѣ!

Ші кѫнд ажȣнсъръм ла ꙟнгропіцъ, афлѫндȣмъ маї морт де ꙟнтрістаре, ші върсѫнд пѫрае де лакръмї, къзȣїȣ ла пічоареле ꙟмпъратȣлȣї зікѫндȣ'ї: лȣаці сѣма біне пȣтерніче ꙟмпърате ші тоатъ боерімѣ! дацімї аскȣлтаре ла ꙟнфокателе ші дȣіоасъле меле кȣвінте! еȣ сѫнт ом стрін, ші мї се-паре къ нȣ мъ дȣче даторіѣ а фі сȣпȣсла о асфел де леџіȣіре; фіе-въ мілъ де міне къчї ам ші алтъ невастъ ꙟн патріѣ мѣ, ам ші копілашї съръкȣц де маіка мѣ, ші ведецї съ нȣ рѫмѫе сѫрманї! ах пъкътосȣл де міне! шчл.

Тоате рȣгъчȣніле ші тѫнгȣіріле меле фȣръ ꙟн задар; ші маї вѫртос къ кѫт ꙟї рȣгам маї мȣлт, еї кȣ атѫта се-гръбѣ съ не факъ че нё о фаче; погорѫръ пе невастa мѣ ꙟн гроапъ, н'ар фі маї фост пъ пъмѫнт! пъ ȣрмъ лȣѫндȣ'шї тоцї адіѐо вечнік дела міне, мъ погорѫръ ші пе міне пъ ȣн пат де морцї дескіс, пȣінд лѫнгъ міне ȣн ȣлчор

кȣ

кȣ апѫ, ші шапте пѫїнішоаре; ші кȣ тоате вас-
тіле ші плѫнсоріле меле еї ꙟші кѫтарѫ де трѣбѫ:
адікѫ мѫ погорѫрѫ бінішор, фѫрѫ сѫ'мї рѫспȣнзѫ
кѫтȣшї де пȣцін ла кѫте ле зічѣм: акоперірѫ гȣ-
ра ꙟнгропіцѫї кȣ ачѣ піатрѫ грозавѫ: мѫ лѫсарѫ
ȣрлѫнд, ші нȣ'ї маї вѫзȣіȣ дін ачел мінȣт.

Ꙟнсѫ ꙟндатѫ че мѫ погорѫрѫ, ші пѫ кѫнд
мѫ погора, дін пȣцінтіка лȣмінѫ че ꙟнтра пѫ
гѫрлічіȣл ачелії ꙟнгропіцї, вѫгам де сѣмѫ прін а-
чѣ ꙟнгропіцѫ, ші вѫзȣіȣ нȣмаї декѫт кѫ ерѣ кȣ
тотȣл ларгѫ; іарѫ адінчімѣ еї ерѣ де доазечі де
стѫнжіні, ꙟндатѫ че ажȣнсеіȣ ꙟн фȣнд, ȣнде
ерѣ о дȣхоаре кȣ тотȣл несȣферітѫ, ешііȣ дін па-
тȣл де морцї, ші ꙟл тѫржіȣ маї де о лѫтȣрї, пѫ
ȣнде нȣ ерѣ морцї; ші кѫзȣіȣ кȣ фаца ла пѫмѫнт
плѫнгѫнд ші жѫліндȣмѫ кȣ фок ші кȣ потоп,
блестемѫндȣ'мї соарта, каре мѫ гонѣ ші мѫ о-
сѫндѣ ꙟнтрȣ тоате кѫрѫріле меле, ші дефѫімѫн-
дȣмѫ пе сінем пентрȣ негіобіѣ ші іȣбірѣ мѣ де
арџінт ші де авȣціїї, кареле трѫсеіȣ атѫтѣ прі-
междії ші гроазе де моарте, ші тотȣшї нȣ мѫ
астѫмпѫраіȣ а шедѣ акасѫ, ші а мѫ мȣлцȣмі пѫ
кѫте авѣм; ші зічѣм жѫліндȣмѫ: маї біне ар фі
фост д'о міе де орї сѫ мѫ фі ꙟнгіціт валȣріле
мѫрії, ꙟн каре м'ам прімеждȣіт де ненȣмѫрате
орї, декѫт сѫ мѫ ꙟнгроп де віȣ невѫтѫмат ꙟн
ачест блестемат лок атѫт де грозав ші ꙟнтȣне-
кос, ші плін де пȣтоаре де міліоане де морцї,
але кѫрор оасе стаȣ ка мѫглеле де саре прін трѫн-
сȣл! ꙟнсѫ кȣрса ерѣ таре ꙟн каре ерѣм прінс!

Атȣнчї дарѫ нȣ маї ерѣ алтѫ пȣтінцѫ саȣ
алтѫ нѫдежде, фѫрѫ нȣмаї сѫ мѫ рѣзѫм ꙟн про-
віденца черѣскѫ, а кѫрії браць бірȣеще орї че не-
казȣрї ші скѫрбе, ші ꙟн а кѫрії мѫнѫ стѫ ші віа-
ца ші моартѣ ноастрѫ; аша плѫнсеіȣ ші мѫ жѫ-
ліїȣ

ліїȣ ꙟн чѣ маї де пре ȣрмъ гроазъ а віецiї меле, шї ꙟн лок д'а ащепта моартѣ дін чѣс ꙟн чѣс съ мъ сосѣскъ кȣ десъвѫршіре, кънчї пѫнъ атȣнчї се-жȣка кȣ міне ка пісіка кȣ шоарічіле кѫнд ꙟа ціне ꙟн гіаръ, еȣ тотȣшї маї сімцѣм оареш каре іȣбіре де віацъ, шї де а маї ведѣ лȣмѣ; атът е де дȣлче ачѣстъ віацъ, іȣбіцiї меї прієтені!

Ꙟн челе маї де пре ȣрмъ фȣсеїȣ сіліт де фоаме шї лȣаїȣ о пъіне де о мѫнкаїȣ, шї бъȣїȣ шї апъ, шї маї търіїȣ вр'о кѫтева зіле, шї дȣпъ че ле іспръвіїȣ, ерѣ ꙟнведерат лȣкрȣ къ оїȣ съ моріȣ врѫнд шї неврѫнд. Де одатъ фъръ весте аȣз къ се-дескіде гȣра ачелії ꙟнгропіцї, шї погоръръ ȣн морт, пъ ȣрмъ погоръръ шї пе мȣерѣ са віе, еȣ пъ кѫнд о погора, мъ апропіеїȣ кътръ локȣл, ȣнде ерѣ съ се-погоаре, шї ꙟндатъ че ꙟнкісеръ гȣра ꙟнгропіцїї, ръпіїȣ пъїніле шї апа мȣерії, шї ꙟї щерсеїȣ ш'о палмъ, мȣерѣ де фрікъ мȣрі нȣмаї декѫт, аша даръ моартѣ еї ꙟмї маї лȣнџі віаца вр'о кѫтева зіле.

Шї фіінд къ дін морочірѣ мѣ се-порні п'атȣнчѣ о боалъ грабнікъ ꙟн оамені; де ачѣ маї пъ тоатъ зіоа погора ꙟн гроапъ кѫте шасе-шапте морцї, кȣ кѫте ȣнȣ віȣ кȣ пъїніле лѫнгъ дѫнсȣл шї кȣ ȣлчорȣ кȣ апъ, іар еȣ ꙟмї фъчѣм даторіѣ мѣ ка шї ла мȣерѣ че въ маї спȣсеїȣ: адікъ ле дам пȣїȣ де џеол ла пъїнї шї ла ȣлчорȣ кȣ апъ, прекȣм ам зіче ле жъфȣѣм меріндѣ; пъ ȣрмъ ле дам кѫте чінчї-шасе кроеї ла докса патрі кȣ ȣн шодолан де морт, шї еї, небȣні, де фрікъ мȣрѣ нȣмаї декѫт, шї аша, фръціорі меї, мъ ꙟнвъцъ невоѣ а хотърѫ ка съ тръеск кȣ колачї де богдапросте, ръпіцї кȣ дѣсіла дела ачеї оамені, пе каре ꙟї ꙟнгропа вії, шї еȣ ле дам отпȣстȣ, адікъ ꙟї пȣнѣм біне.

Ші афлѫндꙋмъ ꙟнделꙋнгатъ време ꙟн ачѣстъ пещеръ аꙋзіїꙋ д'о датъ ꙋн ꙋмблет прін трѫнса, ші о шꙋерътꙋръ; еꙋ алергаїꙋ нꙋмаї декѫт спре шꙋеръткръ, ші пъ кѫт мъ апропіѣм ꙟнтр'аколо, кꙋ атѫта се-депърта ачѣ шꙋеръткръ, ші аша ꙋрмѫнд дꙋпъ дѫнса ніцел кѫте ніцел, възꙋїꙋ ніцікъ лꙋмінъ кѫт о стелішоаръ, аша даръ шꙋерътꙋра се-дꙋчѣ, ші еꙋ ꙋрмам дꙋпъ дѫнса прін ꙟнтꙋнерекꙋл болції, ꙟнсъ авѫнд окі ацінтаці пъ ачѣ лꙋмінъ мікъ, пѫнъ ꙟн чѣ маї де пре ꙋрмъ възꙋїꙋ о гаꙋръ дестꙋлъ де маре каре ръсꙋфла афаръ дін пещеръ, ші ешінд афаръ пъ дѫнса мъ поменіїꙋ пъ цермꙋрі мърії пѫнтре ніще ръпї грозаве.

Пꙋтеції сокоті акꙋма, пріетені меї, бꙋкꙋріѣ чѣ неспꙋсъ, че лꙋаїꙋ кѫнд маї възꙋїꙋ о датъ лꙋміна вечнікꙋлꙋї соаре, ші ачѣстъ лꙋме; ші ꙟнкредінцъ въ зік къ мї се-пърѣ лꙋкрꙋ ка о пъреpe де віс; ꙟнсъ пꙋнерѣ ꙟн лꙋкраре мъ фъкꙋ съ ꙟнцелег къ лꙋкрꙋл есте аевѣ, ші кіар адевърат, атꙋнчї ꙟмї вені ꙟн гѫнд къ добітокꙋл че шꙋера а фост вре о хіаръ де марѣ, прекꙋм ам зіче вр'ꙋн бълаꙋр, че ꙟнтра пъ ачѣ гаꙋръ, ші се-хрънѣ дін ачеле трꙋпꙋрї моарте, пъ ꙋрмъ лꙋаїꙋ сѣма бінішор ла ачеле ръпї, ші възꙋїꙋ къ ерѣ ꙋн мꙋнте фоарте кꙋ аневое де ꙋмблат пъ дѫнсꙋл, ші се-ꙟнтіндѣ де пѫла цермꙋрі мърії пѫнъ ла ачел ораш, де ꙋнде мъ адꙋсесеръ ꙟн ачѣ ꙟнгропіцъ.

Дꙋпъ че мъ одіхніїꙋ пꙋцінтікъ време плін де бꙋкꙋріе ꙟнтре ачеле ръпї марї, мъ ꙟнторсеїꙋ іаръш ꙟн ачѣ пещеръ, ꙟнсъ ꙟн кіпꙋл ачеста: легаїꙋ о фрѫнгіе лꙋнгъ де ꙋн лемн афаръ, пе каре фрѫнгіе о авѣм лꙋатъ де пѫла морці че ꙟї погора ꙟн сꙋпъмѫнтъ, ші о авѣм легатъ де патꙋл меꙋ кꙋ каре мъ погорѫсеръ ꙟнлъꙋнтрꙋ, ꙟн-

датъ

датъ че аȣзісем ачѣ шȣерътȣръ, кȣ асфел де гѫнд, ка де мъ воіȣ рътъчі прін ачел грозав ꙟнтȣнерек, ȣмблѫнд дȣпъ шȣерътȣръ, съ почіȣ а мъ ꙟнтоарче іаръш ла пътчѣнȣ меȣ, ȣнде ꙟмі агонісѣм храна чѣ дін тоате зілеле кȣ кіпȣл че в'ам маї спȣс, ші ȣнде авѣм дестȣле пѫінішоаре ші ȣлчораше кȣ апъ, аша даръ авѫнд ачѣ фрѫнгіе де повъцȣітор, мъ ꙟнторсеіȣ ꙟнлъȣтрȣ, ші лȣаіȣ вр'о кѫтева пѫіні ші ȣн вас кȣ апъ, ші дȣпъ фрѫнгіе іар ешііȣ афаръ, ші мѫнкаіȣ, ші бъȣіȣ, ші мъ кȣлкаіȣ ꙟнтікнъ ꙟнтре ачеле рѫпі.

Адоа зі ꙟнтраіȣ іар ꙟнлъȣнтрȣ, ші адȣнаіȣ де пъла морці, пъ дібȣіте, о мȣлціме де інеле ші де черчеі тот де піетрі фоарте скȣмпе, ашіждерѣ ші ȣн враж грозав де хаіне, ші ле скосеіȣ афаръ, каре ерѣ о комоарѣ кȣ тотȣл непрецȣітъ; атреѣ зі маї ꙟнтраіȣ ꙟн пещеръ ка доаръ воіȣ маї дібȣі чева, ші ꙟнтре алте мȣлте хаіне проасте ші де рѫнд, прекȣм мі се-пърѣ пъ піпъітȣръ, гъсііȣ ші о короанъ де аȣр ꙟмпърътѣскъ, але кърії піетрі скȣмпе стрълȣчѣ ка соареле; асеменѣ маї гъсііȣ ші алте хаіне кȣ тотȣл де аȣр, ші нȣої нȣолеце, пе каре ле ꙟндоііȣ бінішор ші ле легаіȣ тѣнк, ка кȣм аш мерџе ла бѫлчіȣ кȣ нескаї марфъ де вѫнзаре, ачестѣ ле фъкȣіȣ тоате афаръ ла лȣмінъ.

Ші дȣпъ треі-патрȣ зіле зъріііȣ де департе о корабіе плȣтінд; стрігаіȣ кȣ глас маре, ꙟнтінзѫнд ꙟн вѫнт о батістъ албъ, ші де лок кȣм мъ аȣзіръ ші ꙟмі възȣръ батіста, прічепȣръ кȣмкъ ле чеіȣ ажȣтор, ші трімісеръ каікȣ ла міне; ші кѫнд се-апропіаръ де міне, мъ ꙟнтребаре: кȣм с'а ꙟнтѫмплат де мъ афлȣ прін ачеле локȣрі? ші еȣ ле спȣсеіȣ къ с'а ꙟнекат корабіѣ кȣ міне прін ачеле локȣрі, ші дін норочіре ам рѫмас не-

вътъмат, іар ей, біне-кȣвѫнтаці, фъръ съ май черчетезе кѫтȣшй де пȣцін, мъ адȣсеръ ла корабіе, ȣнде ле спȣсеіȣ тот ꙟтр'ачест кіп; скосеіȣ съ даȣ презент стъпѫнȣлȣй корабіей ȣн інел фоарте фрȣмос, ші ел ꙟмй мȣлцȣмі фъръ съл прімѣскъ, ші мъ ꙟнгріжіръ фоарте біне ꙟтрȣ тоате кȣ маре іȣбіре де оменіре ші де казȣцй ꙟн ніказȣрй.

Ші дȣпъ кѫтева зіле, кȣ аер пріінчос, десбъркаръм ꙟн вреo кѫтева остроаве, пріп каре вѫндȣіȣ тоате ачеле хаіне, ашіждерѣ ші мȣлте пietрі скȣмпе ші мъргърітаре, ші ȣнеле ле фъкȣіȣ трампъ кȣ деосъбіте мърфȣрй де пріп ачеле локȣрі, ꙟнкѫт мергѫнд ла Вавілон дȣпъ време де трей лȣнй, дȣсеіȣ о богъціе, акъреі нȣмър ерѣ пъсте зече міліоане де галбені манџѣрй, атȣнчі хъръзііȣ о сȣмъ маре де бані пъла бісерічй, пъла школй, ші пъла спіталȣрй; къчй аша мъ фъгъдȣісъм кѫнд ерѣм ꙟнтрȣ прімеждій; май ꙟмпърціїȣ о сȣмъ маре ші пъла чей вреднічй де мілъ, ші мърітаіȣ вр'о шаізечй де фете марй, пе каре ле афласъм къ сѫнт вредніче ші чінстіте, ші дін прічіна съръчіей нȣ се-пȣтѣ мъріта; іар кȣ чѣ лалтъ авере фъчѣм балȣрй ші месе кȣ тоцй пріетені ші рȣделе меле.

Ꙟнтрȣ ачест кіп Съвах Кълъторȣл пъ марѣ ꙟшй іспръві історіѣ а таксідȣлȣй съȣ челȣй де ал патрȣлѣ; пъ ȣрмъ дърȣі пе ачел Хамал дȣпъ обічеіȣл съȣ, ші ꙟл кемъ ші адоа зі ла оспъц кȣ чеелалці пріетені ай сей, ка съ аȣзъ повестірѣ ші а таксідȣлȣй съȣ де ал чінчілѣ, каре есте фоарте мінȣнатъ.

Ꙟн віітоарѣ зі дȣпъ че се-адȣнаръ тоцй ла обічнȣітȣл оспъц, дȣпъ че еглендісіръ вр'о кѫтева чѣсȣрі ка ші ла челе лалте, ꙟнчепȣ Съвах історіѣ таксідȣлȣй съȣ де ал чінчілѣ ꙟн кіпȣл ȣрмътор.

Істо-

Історіѣ таксідȣлȣї де ал чінчілѣ ал лȣї Сѫвах богатȣл.

Десмірдъріле ші мȣлтеле десфътърї мъ фъкȣръ ꙟн пȣцінъ време съ ȣіт тоате некаꙃȣріле ші тікълошііле че тръсесем пѫнъ ачі; аша даръ ꙟмї вені пофтъ ка съ маї фак ші алте таксідȣрї, порніт фіінд де несаціȣл аверії, аша даръ хотърѫїȣ ка съ кълъторееск іаръші; дрепт ачеѣ ꙟмї ші прегътіїȣ марфа че ꙟмї трѣбȣѣ спре ачест таксід, ші тоате челе спре хранъ ші ꙟмбръкъмінте пентрȣ време мȣлтъ; ші ка съ нȣ фіїȣ сȣпȣс алтор стъпѫнї де коръбії, кȣмпъраїȣ о корабіе нȣаъ, ші прѣ ꙟндемѫнатікъ, ші токміїȣ кȣ сѫмбріе ȣн коръбіер, ші мȣлцї лопъташї; ші ꙟнбъркаїȣ (ꙟнкъркаїȣ ꙟн корабіе) марфа еȣ ші алцї негȣцеторї, карі ꙟмї плътѣ навлмъ (*); ші пъ ȣрмъ ꙟнчепȣръм а плȣті.

Ші дȣпъ че плȣтіръм доаꙃечі де ꙃіле аѫȣнсеръм ла ȣн остров, ші не цермȣріръм (**) ка съ нъ маї одіхнім чева, ші съ не маї адъогъм провізіѣ де лемне ші апъ; ші ꙟнтрѫнд маї ꙟнлъȣнтрȣ островȣлȣї, ꙟл афларъм нелъкȣіт де оаменї, ꙟнсъ възȣръм де департе ȣн оȣ де рокъ, тот аша де маре, ка ші ачела де каре в'ам маї повестіт ꙟн таксідȣл де ал доілѣ; ші апропііндȣне де дѫнсȣл, възȣръм къ авѣ ȣн пȣіȣ де рокъ ꙟнтрѫнсȣл, ші ꙟнчепȣсе а ꙟшї скоате чокȣл прін чокнітȣра оȣлȣї.

Негȣцеторі, че ерѣ кȣ міне, фъръ а маї зъбові, ші фъръ съ мъ ꙟнтребе, сфъръмаръ оȣл кȣ топоаръле, ші скоасеръ пȣішорȣл віȣ; пъ ȣрмъ ꙟл тъѣ-

(*) навлмъ, аша се-нȣмеще кіріѣ корѫбіеї.

(**) траесеръм ла цермȣрі.

тъѣръ, ші ꙟл фъкꙋръ бꙋкате, ші ꙟл ші мѫнкаръ; ші пѫнъ а нꙋ съвѫрші ачест прѫнз ал лор, се-възꙋръ де департе доꙋ ноорї грозавї ші марї, че збꙋра ꙟн аер.

Къръбіерꙋл меꙋ щіінд фоарте біне къ ачеї доꙋ ноорї сѫнт рокꙋл ші рока, адікъ пърінцї а челꙋї пꙋішор, пе каре ꙟл мѫнкасеръ еї, карі венѣ съ ꙟшї хрѫнѣскъ пꙋїꙋ саꙋ съ ꙟл клочѣскъ кꙋ десъвѫршіре, не ꙟндемнъ пе тоцї ка съ ꙟнтрѫм ꙟн корабіе, ші съ плекъм кѫтꙋшї маї кꙋрѫнд, ка съ скъпъм де прімеждіа, пе каре о превѣдѣ ел къ о съ кѫдем ꙟнтрѫнса. Ноï фъръ зъбавъ ꙋрмаръм сфътꙋірѣ са ші ꙟнвѫнтаръм (*) корабіѣ, плꙋтінд пъ лꙋчїꙋл мъріï.

Ноï афлѫндꙋне плꙋтінд се-апропіеръ ачеле доаъ пасърї, адікъ рокꙋл ші рока, кꙋ ніще клонкъітꙋрї фоарте грозаве ꙟн аер; ші възѫндꙋ'шї оꙋл сдробіт ші пꙋіꙋ мѫнкат, ꙟнсꙋтіръ ачеле клонкъітꙋрї, де каре ръсꙋна черꙋл, ші се-мъдіѣ копачї, ші се-ꙟнтоарсеръ тот ꙟнтр'аколо де ꙋнде венѣ кꙋ гѫнд де ръсбꙋнаре, ші ꙟн прѣ пꙋцінъ време періръ дін окі ноштрі, ші кѫнд ерѣ съ не депъртъм о кале бꙋнічікъ, авѫнд ꙟнтінсе тоате ветреліле, іатъ възꙋръм къ се-ꙟнтоарсеръ ачеле доаъ пасърї, авѫнд ꙟн гіаръле лор кѫте ꙋн болован де піатръ кꙋ мꙋлт маї маре декѫт корабіѣ ноастръ, ші се-апропіѣ де ноï ка вѫнтꙋл де іꙋте.

Ꙋна ажꙋнсъ нꙋмаї декѫт ꙟн аер д'асꙋпра ноастръ, ші лъсъ ꙟнжос ачѣ піатръ кѫт ꙋн мꙋнте, перпендікꙋларічеще (**) пъ корабіѣ ноастръ, іар коръбіерꙋл възѫнд ачѣстъ прімеждіе, кѫрмінд корабіѣ кꙋ маре іскꙋсінцъ ші ꙟндемѫнаре, къзꙋ ачѣ піатръ ꙟнпрежꙋрꙋл ностру, ші де мъримѣ піетрії

(*) ꙟнтінсеръм пѫнзъле коръбіеї ꙟн вѫнт.
(**) ꙟн лініе дрѣптъ ꙟн жос.

трії ші де греꙋтатѣ еї, асеменѣ ші де мърімѣ дістанціеї (*) дін аер, дескісъ о пръпастіе ꙟн апъ атѫта де маре ші адѫнка, ꙟн кът се-възꙋръ тоате піетрічелеле дін фꙋндꙋл мърії, ші пъреці чеї де апъ аї ачеї пръпъстії ерѣ кꙋ мꙋлт маї налці декѫт мꙋнтеле Бꙋчеџꙋ (**). Іар чеѣлалтъ рокъ вені атѫта де дрепт пъ д'асꙋпра ноастръ ші маї жос декѫт чеѣлалтъ, ꙟнкѫт слобоѕѫнд піатра ꙟн жос, къѕꙋ пъ корабіе, ші о кꙋфꙋндъ нꙋмаї ꙟнтр'о кліпъ, фъкѫндꙋо ѕоп, ші се-ꙟнекаръ тоці негꙋцеторі ші тоці оамені меї.

Іар еꙋ слꙋжіндꙋ'мі норокꙋл, кꙋ тоате къ мъ кꙋфꙋндаіꙋ ꙟн апъ, дар кѫнд мъ асвѫрлі марѣ ꙟнсꙋс, мъ апꙋкаіꙋ де ꙋн лемн, дін сфъръмътꙋріле коръбіеї, ші агъціндꙋмъ де дѫнсꙋл кѫнд кꙋ мѫніле, кѫнд кꙋ пічоареле, ꙟнкотам пъ дѣсꙋпра апеї, ажꙋтат фіінд ші де іꙋцімѣ валꙋрілор, че се-ꙟнтъръртасеръ прѣ мꙋлт дін прічіна ꙋнꙋї вѫнт маре, ші ꙟн чѣ маї де пре ꙋрмъ ажꙋнсеіꙋ пъла цермꙋрі ꙋнꙋї остров кам пъ мꙋргꙋл съріі, ші мъ арꙋнкаръ афаръ валꙋріле мърії кꙋ лемн кꙋ тот, маї кꙋ тотꙋл морт де остенѣла лꙋптелор прін апъ.

Кꙋ кіпꙋл ачеста скъпѫнд ꙟн ачел остров, къѕꙋіꙋ пъ нісіп, ка ꙋн морт фъръ мішкаре, ші петрекꙋіꙋ тоатъ ноаптѣ ꙋнеорі дормінд, ші ꙋнеорі сокотіндꙋмъ де тікълошііле меле челе де існоавъ, че мі се-гътѣ де ачіѣ ꙟнаінте, нещіінд ꙋнде мъ афлꙋ ші че сфѫршіт оіꙋ съ іаꙋ, афлѫндꙋмъ сѫнгꙋр кꙋк, гол ка ваї де міне, ші ліпсіт де тоате, ші ꙟн кредінцъ въ ѕік, къ атѫт ерѣм де скѫрбіт, ꙟнкѫт хотъръсъм съ ꙟмі фак моартѣ

сѫн-

(*) дістанціе, депъртаре сав кале.
(**) ачест мꙋнте се-афлъ ꙟн цара рꙋмѫнѣскъ.

сѫнгȣр! ка доаръ воїȣ скъпа де атѫтѣ ненорочірї, каре се-ціпѣ де міне ꙟн тоате кѫіле меле!

Іар кѫнд се-фъкȣ зіоъ, ші се-арътъ лȣміна чѣ стрълȣчоасъ ші пȣртътоаре де віацъ а соарелȣї, ꙟмї дете оарешкаре нъдежді, ші ꙟмї скімбъ хотърѫрѣ, атȣнчї прівінд прін ачел острȣв, кȣ тоате къ ерѣ нелъкȣіт де оаменї, ꙟнеъ се-пърѣ а фі о гръдінъ фоарте десфътатъ, ꙟнподобітъ кȣ фелȣрімї де помї родіторї, ȣні ꙟнфлоріцї, алці кȣ роаделе крȣде, ші алці кȣ роаделе коапте, ші кȣ фелȣрімї де феце, маї роші, маї ꙟнрошкате, маї галбене, маї гълбȣе, ꙟн кѫт мінтѣ оменѣскъ нȣ ле поате спȣне, ші дін тоате пърціле ꙟцї лȣа аȣзȣл чȣрȣірѣ апелор де прін ісвоаръ лімпезї ка крісталȣл, ші фоарте дȣлчї ла гȣст, ведерѣ ачестȣї острȣв ꙟмї дете о маре мѫнгѫере ші ꙟнпъкаре де гѫндȣрї; фіінкъ авѣм бȣне нъдеждї а ꙟмї маї прелȣнџі віаца кȣ ачѣ ꙟндестȣларе де фелȣрімї де поаме, пѫнъ кѫнд норокȣл саȣ черȣл де сȣс ꙟмї ва аръта врȣн міжлок де мѫнтȣіре.

Аша даръ афлѫндȣмъ петрекѫнд ꙟн ачѣ гръдінъ фірѣскъ, ꙟмї ціпѣм віаца кȣ фрȣктеле помілор, пъ лѫнгъ тоате бȣнътъціле ерѣ ші о мȣлціме де стрȣгȣрї маї дȣлчї декѫт мієрѣ, дін каре фъкȣїȣ мȣст ші ȣмплȣїȣ о тівгъ маре, де каре се-афла о мȣлціме кȣ деосъбіре ꙟн ачел острȣв, ȣнеле пȣтѣ се-фіе де кѫте чінчїзечї де анї, ȣскате ка фарфȣріѣ, алтеле маї нȣоъ, ші алтеле ꙟн врежілор, аша даръ еȣ лȣаїȣ ȣна дін челе ȣскате, ꙟї скосеїȣ съмѫнцеле, о кȣръціїȣ біне, ші о ȣмплȣїȣ кȣ мȣст, ші о ашезаїȣ ꙟнтрȣн лок бінішор ка съ се-маї лімпезѣскъ мȣстȣл ꙟнтрѫнса, ші съ дѣ ꙟн фієрт, ка съ мъ ꙟнцепе ла лімбъ, ші съ аібъ пȣтере ші хаз маї мȣлт ка пѫнѣ.

Ꙟн

ꙟн зіоа вііtоаре ꙋмблѫнд ꙟкоачі ші ꙟколо прін остров фъръ вре о темере, възꙋіꙋ де марџінѣ ꙋней гѫрліці ꙋн ꙋнкешел мік; мъ апропііеꙋ де дѫнсꙋл, ꙟі ворбііꙋ, ші ꙟі дедеіꙋ бꙋнъ-дімінѣца, ші ел нꙋ ꙟмі ръспꙋнсъ прін граіꙋ, чі нꙋмаі кꙋ капꙋл се-плекъ ніцел, ші пꙋсеіꙋ ꙟн гѫнд къ с'ар фі наꙋфрѫнт (*), ка ші міне ꙟн ачел остров, пъ ꙋрмъ прін семне кꙋ капꙋл, мъ фъкꙋ съ ꙟнцелег къ ар врѣ съ ꙟл трек гѫрліца де челалтъ парте, ка съ мѫнѫнче ші ел поаме, еꙋ воінд ка съ мъ арът кꙋ фачере де біне, лꙋаіꙋ пе ачел ꙋнкешел пъ ꙋмері, ка съ ꙟл трек де челалтъ парте а гѫрліцеі, лѫнгъ каре шедѣ ел, ші нꙋмаі декѫт ачѣ жіганіе кꙋ кіп де ом мъ сꙋгрꙋмъ де гѫт кꙋ пічоареле сале челе дін наінте атѫта де таре, ꙟнкѫт къзꙋіꙋ жос маі мꙋлт морт, ші кѫт п'ачі ерѣ съ ꙟмі дѣ сфѫршітꙋл; ші се-ліпісе атѫта де таре де грꙋмажі меі, ꙟнкѫт мъ фъчѣ съ крез къ л'аш фі авꙋт ліпіт ꙟнкъ дін нащерѣ мѣ, мъ трѫнтѣм ꙟнкоачі ші ꙟнколо, ші ел хабар н'авѣ.

Пъ ꙋрмъ дꙋпъ че мъ маі десметічііꙋ ніцел де фрікъ ші де лешін, кѫчі нꙋ мъ прѣ стрѫнџѣ атꙋнчѣ кꙋ пічереле, че асъмѫна прѣ мꙋлт кꙋ але фокеі дін марѣ, ші дꙋпъ че прічепꙋ ачел афꙋрісіт де ꙋнкешел къ ꙟнчепꙋіꙋ а ꙟмі маі вені оарішче ꙟн фіре, мъ лові фоарте грозав кꙋ ꙋн пічор ꙟндешерт, ші кꙋ челълалт ꙟн піепт ка съ мъ скол кꙋ ел ꙟнсꙋс, ші атꙋнчі скꙋлѫндꙋмъ кꙋ ел ліпіт пъ дꙋпъ грꙋмажі, ꙟмі фъкꙋ семн съ трек гѫрліца кꙋ дѫнсꙋл; ші трекѫнд кꙋ дѫнсꙋл де челалтъ парте, ꙟмі плесні ꙟн гѫнд съ ꙟл

дꙋк

(*) къ с'ар фі сфъръмат корабіѣ са, ші с'ар фі ꙟнекат.

дȣк пъ лѫнгъ поаме, ка доаръ мѫнкѫнд ші сѫтȣрѫндȣсе, мъ ва маї слъбі ніцел, саȣ мъ ва лъса де тот.

Ꙟнсъ мъ амъџіїȣ кȣ нъдеждѣ, къчї ачѣ хіаръ спȣркатъ стътȣ кълаpе пъ міне тоатъ зїȣліца; ші сѣра дȣпъче се-сътȣръ де тот фелїȣл де поаме, мъ фъкȣ съ мъ кȣлк жос ка съ мъ маї одіхнеск, ꙟнсъ тот кȣ дѫнсȣл дȣпъ кап; ші врȣїȣ съ фак о черкаре ка съ'ї дескѫлческ пічоареле де дȣпъ гѫтȣмї, ꙟнсъ нȣ фȣ кȣ пȣтінцъ, къчї ꙟндатъ че сімцѣ къ ꙟл апȣк де пічоаре кѫтȣш де пȣцін, мъ стрѫнцѣ кȣ еле де гѫт атѫта де таре, ꙟнкѫт ꙟмї еша окі кѫт пȣмнȣл, ші кѫт п'ачі ста съ мъ сȣгрȣме, аша даръ темѫндȣмъ де маї рѫȣ, трібȣѣ съ ам ръбдаре; ші аша ꙟл пȣртам пъ дȣпъ гѫт ка пе некȣратȣл зіоа ші ноаптѣ, атрѣ зі афлѫндȣмъ фоарте ꙟнтрістат, ші ȣмблѫнд прін крѫнг кȣ сатана дȣпъ гѫт, ажȣнсъїȣ пѫла тівгъ, пе каре о лъсасъм кȣ мȣстȣл съ фіарбъ, ші бъȣїȣ о датъ цѣпѫн, ші вінȣл фіінд таре ші фоарте кȣ пȣтере, ші маї вѫртос проаспът дін фіерт, мї се-маї веселі інїма о ціръ, імї дете чева кораж ші влавіе прін оасе, ші атѫта мъ сбȣрдъ, ꙟнкѫт нȣ маї гѫндѣм ла нічї ȣн неказ, кȣ тоате къ нъказȣл ꙟмї ста ꙟн спінаре.

Атȣнчї ꙟнчепȣїȣ а кѫнта ші а жȣка, ші мї се-пъръ къ нȣ ам німік ꙟн спінарѣ мѣ; іар діаволȣл де ȣнкешел възѫндȣмъ кȣ атѫта кораж ші небъгаре де сѣмъ, прічепȣ къ ачѣ бъȣтȣръ дін тівгъ мъ фъкȣ аша, ші ꙟмї фъчѣ семн съ'ї даȣ ші лȣї ка съ бѣ, ші кѫнд пȣсъ тівга ла гȣръ ї се-пъръ атѫта де бȣн вінȣл ші дȣлче, ꙟнкѫт ꙟї сȣфлъ ꙟн фȣнд, каре ꙟї фȣ дестȣлъ дофторіе ка съ ꙟл еа наїба, прекȣм ꙟл ші лȣъ.

Дечї

Дечї дȣпъ кѫтева мінȣте, ȣркѫндȣїсе вінȣл ꙟн кап, ꙟчепȣ а кѫнта ші ел ніще мормоітȣрї ꙟн лімба са, ші а бѫнъні дін пічере дȣпъ гѫтȣл меȣ̆, ка кȣм ар фі врȣт съ жоаче ші ел, мішкъріле че фъчѣ, ші вінȣл че фіербѣ ꙟн стомахȣл съȣ̆ аместекат кȣ атѫтѣ поаме, ꙟї порнірь о върсътȣръ гроазавъ, ꙟнкѫт ерѣ съ ꙟшї бораскъ ші маццъле дін ел, ші атȣнчї ꙟшї цінѣ пічереле ка ніще обіеле пъ дȣпъ гѫтȣл меȣ фъръ вре о сімціре саȣ щіінцъ ꙟнкотро се-афлъ, ші възѫнд къ л'а фȣрат дракȣ кȣ десъвѫршіре, ші нȣ маї аре пȣтере нічї кѫт ȣн цінцар, ꙟл бȣшїїȣ̆ одатъ кѫт пȣтȣїȣ̆ де ніще піетрі, ші темѫндȣмъ къ ꙟї ва фі моале, маї лȣаїȣ̆ ш'ȣн пȣїȣ̆ де піатръ ка де треїѕечї де ока ші ꙟї фъкȣїȣ̆ капȣ дрождї, ші аша скъпаїȣ̆ де ачел блестем дръческ.

Ꙗтȣнчї се-ревърсъ маре бȣкȣріе ꙟн сȣфлетȣл меȣ̆, скъпѫнд де ачел діавол; ші ръмъсеїȣ̆ кȣ оаре че мѫнгѫере ꙟн сȣфлетȣл меȣ̆; фіінд къ пъ кѫт мъ пȣртасъ ачел некȣрат ка пе ȣн кал де фрѫȣ̆ ꙟнкоачї ші ꙟнколо прін деосъбіте локȣрї, нȣ възȣсем нічї ȣн фел де хіаръ сълбатікъ ші вътъмътоаре, фъръ нȣмаї епȣрї ꙟн деосъбіте фелȣрї, ші пасърї кѫнтътоаре ші фоарте фрȣмоасе ші блѫнде, ші алте добітоаче мічї, каре нȣ мъ вътъма кѫтȣшї де пȣцін, ші дȣпъ че трекȣ вр'о кѫтъва време лъкȣінд ꙟн ачел остров ꙟнтокмаї ка ȣн стъпѫн ал съȣ̆, ші хрънíндȣмъ дін трѫнсȣл кȣ маре ꙟндестȣларе, фъръ вре о темере, бъгаїȣ̆ де сѣмъ, къ пѫнтре чееалалці помї аї съї, ерѣ ші о мȣлціме маре де кȣїшорї, адікъ де помї че фак кȣїшоаре, ꙟнкъркаці де роаде, каре аȣ̆ прец фоарте бȣн ꙟн алте пърці де локȣрї.

Ꙗша даръ хотъръїȣ̆ съ адȣн кȣїшоаре, кȣ десфіл де гѫнд, къ дакъ ꙟмї ва слȣжі норокȣл съ

ес д'аколо вр'о датѫ, кȢ ачесте кȢішоаре, де каре ерѣ мȢлціме, оіȢ̆ сѫ фак Ȣн кѫціг маре, ші Ȣн негоц ꙟнсѫмнат, аша дарѫ адȢнаіȢ̆ нȢмаї де кѫт о сȢмѫ фоарте ꙟнсѫмнѫтоаре, ші ле ашеѕаіȢ̆ ꙟнтр'Ȣн лок ꙟндемѫнатік, ші ꙟнтр'Ȣна де ѕіле Ȣмблѫнд пѫ цѫрмȢрі чеї деспре соаре-апȢне аї островȢлȢї, гѫсіїȢ̆ о мȢлціме де мѫргѫрітаре фоарте марї ші албе ка албȢшȢл оȢлȢї, дін каре адȢнаіȢ̆ о сȢмѫ ꙟнсѫмнѫтоаре дін челе маї албе ші фрȢмоасе, ші маї кѫт оȢл де марї, ші ꙟмї фѫкȢіȢ̆ о комоарѫ кȢ тотȢл непрецȢітѫ; дар пȢінд ꙟн гѫнд кѫ ꙟмї ерѣ ачі кȢ тотȢл нетребнікѫ, де ачеѣ прецȢѣм ші чінстѣм маї мȢлт поамеле копачілор, ші тоате вердецȢріле декѫт ачѣстѫ комоарѫ.

Ші дȢпѫ че трекȢрѫ треї-патрȢ лȢнї ші нȢ вѫѕȢіȢ̆ нічї пȢіȢ̆ де ом, нічї вре о корабіе, мѫ афлам деснѫдѫждȢіт; ші ꙟнчепȢіȢ̆ а да акол ꙟнкоачї ші ꙟнколо пѫсте тот островȢл, ші ажȢнсеіȢ̆ прінтр'о пѫдȢре ꙟн каре ерѣ мȢлціме де нȢкшорї, адікѫ де копачї дін каре се-фак нȢкшоареле, але кѫрор крѫчї ші родȢрі ерѣ фоарте сȢс, іар трȢнкіȢл копачіȢлȢї ерѣ атѫта де налт ші алȢнекос, ꙟнкѫт ерѣ престе пȢтінцѫ а се-сȢі ом ꙟн трѫнсȢл, прін ачѣ пѫдȢре ерѣ мȢлціме де мѫімȢце, каре ꙟндатѫ че мѫ вѫѕȢрѫ, се-сȢірѫ ка нѫлȢка пѫн крѫчіле нȢкшорілор.

АтȢнчѣ віїндȢмї поафтѫ ка сѫ вѫѕ ші еȢ̆ че фел есте гȢстȢл нȢкшоарелор, ꙟнчепȢіȢ̆ а да кȢ піетрі ші кȢ сбȢрѫтȢрі пѫн крѫчї, ка сѫ добор чека нȢкшоаре; іар мѫімȢцеле, че ерѣ прін крѫчї, вѫѕѫнд кѫ сбȢрѫтȢреск, адȢна кѫт пȢтѣ нȢкшоаре ші ле арȢнка жос; ші пѫ кѫт арȢнкам еȢ̆ кȢ піетрі ꙟнсȢс, кȢ атѫтѣ арȢнка ші еле нȢчї ꙟнжос.

Ꙟнкѫт ачѣстѫ фаптѫ ꙟмї адȢчѣ тотд'аȢна ші петречере де време, адікѫ егленцѣ; ꙟнсѫ адȢ-

наіȢ̆

наїꙋ ш'о мꙋлціме де нꙋкшоаре, порніт фіінд ла ачѣста дін прічіна іꙋбіреї де негоц ші де богъціе; дін каре ꙋмплꙋїꙋ мꙋлціме де кошніці, пе каре ле фъкꙋсем ꙟнсꙋмї де папꙋръ ші де шовар, де каре ерѣ о мꙋлціме прін локꙋл ачела, ші ніцел кѫте ніцел дꙋсеїꙋ ші нꙋкшоареле аколо ꙋнде авѣм ші кꙋїшоареле, ші мъргърітареле адꙋнате тоате ла ꙋн лок ꙟндемѫнатік ші кам тъїнꙋіт.

Пъ ꙋрмъ ꙟнтр'ꙋна де зіле възꙋїꙋ о корабіе плꙋтіндъ, атꙋнчї ꙟнчепꙋїꙋ а стріга, ші-а фълфъі ꙟн аер о батістъ албъ, фъкѫнд фелꙋрімї де семне къ ам трібꙋінцъ де ажꙋтор, ші аї корѫбіеї възѫндꙋмъ трімісъръ варка, кꙋ гѫнд ка съ черче че воеск, саꙋ чіне сѫнт еꙋ? ші ажꙋнгѫнд варка апроапе де міне, ле ворбіїꙋ, ші ꙟї рꙋгаїꙋ съ ꙟшї факъ мілъ ка съ мъ еа д'аколо, зікѫндꙋле къ мъ афлꙋ ꙟн прімеждіе де моарте.

Еї мъ ꙟнтребаръ кꙋм мъ афлꙋ аколо, адікъ дін че прічінъ ам ажꙋнс прін ачеле локꙋрі, ші дін че нѣм сѫнт, ші дін каре леџе? еꙋ ле повестіїꙋ тоате ꙟнтѫмплъріле наꙋфрѫнџереї ноастре дін прічіна ачелор шꙋшꙋгъї нꙋміте рок, асеменѣ ші чѣ че пъцісем кꙋ ачѣ балъ спꙋркатъ де ꙋнкѣш, каре ерѣ съ мъ сꙋгрꙋме фъръ ꙟндоѣлъ, де нꙋ гъсѣм тівга кꙋ вінꙋл.

Ачеї корѫбіері, аꙋзѫнд повестѣ атѫтор ꙟнтѫмплърі, ръмасъръ ꙟнкременіці; ші маї кꙋ сѣмъ се-міраръ мꙋлт де міжлокꙋл кꙋ каре ам скъпат де ачѣ поткъ де ꙋнкѣш, зікѫндꙋмї къ ачела а фост о хіаръ де марѣ ꙟн кіп де оменіре; кареле стъпѫніѣ ачест остров, ші сꙋгрꙋма пе тоці оамені че се-апропіѣ де ачест остров; ші нꙋмаї тꙋ сѫнгꙋр те фъкꙋшї мѫнтꙋітор ші ісбъвітор ал ачестꙋї лок ші атѫтор оаменї, че ерѣ съ піаръ де акꙋма ꙟнаінте; ші ръсбꙋнътор атѫтор невіновацї,

че аꙋ періт де ачѣстъ хіаръ крꙋнтъ, дін а кърꙋї прічінъ се-пꙋстіісъ ачест остров мінꙋнат ші плін де тоате бꙋнътъціле пъмѫнтꙋлꙋї.

Пъ ꙋрмъ мъ лꙋаръ ꙟн каік кꙋ тоатъ бꙋкꙋ-ріѣ, кꙋ тоатъ марфа мѣ че авѣм адꙋнатъ ако-ло, адікъ кꙋ кꙋішоареле, нꙋкшоареле ші мъргъріт-тареле, ші ажꙋнгѫнд ла корабіе мъ пріміръ тоцї аї коръбіеї, атѫт негꙋцеторії кѫт ші стъпѫнꙋл коръбіеї кꙋ маре бꙋкꙋріе ші кꙋ пріетеніе, арътѫн-дꙋмї драгосте неспꙋсъ ші пріетешꙋг кꙋрат, ші маї повестііꙋ одатъ ꙟн аꙋзꙋл тꙋтꙋлор тоате ꙟн-тѫмплъріле меле ꙟн ачел таксід.

Ші еі се-мірарѫ фоарте мꙋлт кꙋм ам скъпат сѫнътос ші кꙋ віацъ, ші нꙋмаї декѫт ꙟмї детеръ де мѫнкаїꙋ ші бъꙋїꙋ кѫт ꙟмї черꙋініма, стъ-пѫнꙋл коръбіеї ꙟмї дъꙋрі ші хаїнеле челе трібꙋін-чоасе, ші еꙋ пентрꙋ рекꙋноштінцъ ꙟї дървіїꙋ вр'о кѫтева мъргърітаре де мꙋлт прец, ші о кошніцъ плінъ де нꙋкшоаре; пе каре ле пріме кꙋ маре бꙋ-кꙋріе, ші ꙟмї мꙋлцꙋмі прѣ мꙋлт, арътѫндꙋсе пе сінеш къ ꙟмї рѫмѫне кꙋ тотꙋл ꙟндаторат.

Ші дѫнд Дꙋмнезъꙋ ꙋн вѫнт ꙟн фаворꙋл но-стрꙋ (*) плекаръм де аколо, ші престе вр'о кѫтева зіле ажꙋнсеръм ла ніще остроаве, прін каре вѫн-дꙋїꙋ маї тоатъ марфа че авѣм кꙋ банї пешін-цѣ, ші маї фѫкꙋїꙋ ші трампъ кꙋ мърфꙋрї че ꙟмї трібꙋѣ пентрꙋ Вавілон, ші дꙋпъ доаъ лꙋнї пле-каїꙋ кꙋ о корабіе спре пърціле Вавілонꙋлꙋї; ші ажꙋнсеїꙋ кꙋ віне ꙟн патріѣ мѣ кꙋ атѫтѣ богъ-циї, кꙋ мії де орї маї мꙋлте декѫт ачелѣ че пієр-дꙋсем ꙟн ачел таксід, атꙋнчї дедеїꙋ мілостеніе пъла сърачї а зечѣ парте дін тоатъ аверѣ мѣ; зідіїꙋ шкоала дін махалаоа Єніпазар, прекꙋм о

ві-

(*) дꙋпъ плакꙋл ностръ.

ведецї, фоарте маре шї фрꙋмоасъ, ꙟн каре ꙟнкапе о сꙋмъ де опт сꙋте де ꙋченічї; адꙋсеіꙋ, прекꙋм щіці, шї хоцї де тоате щіінціле, дар маї кꙋ сѣмъ де граматіка лімбіі ноастре, де мꙋзікъ вокалъ, де економіе, де мешешꙋгꙋл кроіторіеі, шї ал чісмърієі, де сокотелї, шї де лꙋкрарѣ кѫмпꙋлꙋї; шї ꙟнзъестраіꙋ школа, прекꙋм въ есте щіꙋт, кꙋ ꙋн веніт фоарте де ажꙋнс ла челе че зісеіꙋ, шї фъкꙋіꙋ шї челе доаъ фабрічї пъ цермꙋрї Ѹфратꙋлꙋї, де каре зічѣцї маї алалтъерї къ сѫнт фоарте мінꙋнате, ꙋна де постав, шї алта де тот фелꙋл де пѫнзъ; пе ал кърор веніт ꙟл ам хъръзът пентрꙋ храна шї ꙟмбръкъмінтѣ а о сꙋтъ де школарї сърманї.

Іар хоцї спре мꙋлцꙋміре де ачѣстъ марінімоасъ фаптъ, де каре съ мъ ертацї къ мъ лаꙋд, ꙟмї скрісеръ версꙋріле челе де аꙋр пъ тъбліѣ чѣ де арамъ, че стъ атърнатъ ла поарта школії, пе каре кꙋ тоате къ ле чітіцї тот даꙋна шї дꙋмнѣвоастръ шї тоатъ лꙋмѣ, дар съ віле маї спꙋіꙋ шї еꙋ:

Марінімосꙋле Съвах!

„Кꙋнꙋна вечнічіеі нꙋмаї ціе цї се-каде, ка
„ꙋнꙋї пъріnте шї ꙟнтемеетор ал лꙋмінъріі нѣ-
„мꙋлꙋї ностꙋ дін сѫнꙋл ꙟнтꙋнерекꙋлꙋї (*).“

Шї еꙋ ле ръспꙋнсеіꙋ, прекꙋм зіче, ꙋіте, ꙟн копіѣ аста де пітак, адікъ:

„Адевърат аша есте, пре чінстіцї ꙟнвъцъ-
„торї! дар кѫнд шї дꙋмнѣвоастръ вецї фі де
„о

(*) Аша с'ар кꙋвені съ фачем шї ноі пентрꙋ ръпосаці ꙟнтрꙋ ферічіре Глігоре Дꙋмітрꙋ Воевод: Діонісіе Мітрополітꙋл: Банꙋ Бълъчѣнꙋ, шчл. шї дꙋпъ дѫнші слъвітꙋлꙋї бърбат Г. Лазар: Ѹфросін Потека, шї І. Еліад, кърора лї с'ар кꙋвені кꙋ міі де орї маї мꙋлте декѫт челе лꙋї Съвах дін партѣ хоцілор съї.

„о потрівъ ла дорінцїле меле, атȣнчї мї се-вор
„кѫдѣ шї міе ачелѣ че зічецї, шї домніеї воа-
„стре кȣ міі де орї маї мȣлте декѫт міе; къчї
„еȣ въ даȣ нȣмаї о царінъ фъръ вре ȣн род,
„шї ꙟн скȣрт кȣ тотȣл неродітоаре; шї дела
„дȣмнѣвоастръ се-чере а о огорѫ, а о ара, шї
„а о ȣмплѣ де сѫмѫнътȣрї спре родірѣ чѣ бȣ-
„нъ шї вечнікъ, дін каре съ се-хрънѣскъ тот
„нѣмȣл нострȣ, шї алцї, къчї въ зік ꙟнтрȣ
„адевър, къ пѫн пърціле лȣмії че ам фъкȣт
„атѫтѣ таксідȣрї пѫнъ ꙟн зіоа де астъзї, ам
„възȣт мȣлціме де ꙟнвъцацї, адікъ де хоцї
„кȣ нȣме де оамені фоарте ꙟнвъцацї; іам аȣ-
„зіт ворбінд тот ворбе марї; ла орї че ворбъ
„а лор трібȣѣ съ ворбѣскъ охтѫнд шї пентрȣ
„патріотісм; хаінеле лор шї тоатъ ꙟнбръкъ-
„мінтѣ нȣ асъмѫна кȣ а німȣнȣї дін челалцї
„оамені; ȣмбла кȣ океларї, шї алте нъсдръвъ-
„нії мȣлте, ка ла дѫнші ла німенѣ! шї трѣ-
„бъ ешѣ дін мѫніле лор шї дін граіȣріле лор кȣ
„тотȣл де німіка! шї пасъміте къ еї фъчѣ аче-
„стѣ нȣмаї ка съ амъџѣскъ лȣмѣ!“ (*)

Дечї фъкѫнд еȣ ачестѣ тоате, шї пȣіндȣле ла о рѫндȣѣлъ бȣнъ, хотърѫіȣ де ачі ꙟнаінте съ тръеск ꙟнтрȣ десфътърї шї ꙟнтрȣ лініщіре, бѫнд шї мѫнкѫнд кȣ тоцї пріетені шї рȣделе меле, каре пъ кѫт венѣм маї богат дін кълъторії, кȣ атѫт маї мȣлт мъ іȣбѣ шї мъ періпіїсѣ.

Ꙟн ачест кіп іспръвінд Съвах історіѣ таксідȣлȣї съȣ де ал чінчілѣ, порȣнчі маї марелȣї съ-

(*) Де щіѣм зна ка аста, нȣ маї тіпърѣм ачѣстъ халі-ма; къчї Съвах ꙟмї дъ шї міе бокѫрначе, ка кȣм а щіȣт къ оіȣ съ фіȣ шї еȣ зна ка ꙟнвъцъторі че възȣсе ел; шї нȣ ꙟмї есте атѫта пентрȣ міне, кѫт ꙟмї есте пентрȣ чеї ка міне.

съкрітар съ дѣ о сꙋтъ де галбенї манцѣрї Хамалꙋлꙋї, каре лꙋѫндꙋ'ї кꙋ маре мꙋлцꙋмітъ се-дꙋсе кꙋ чеелалцї прієтенї, адоа зі се-адꙋнаръ іаръш дꙋпъ обічеіꙋ ла оспъцꙋл лꙋї Съвах, ші дꙋпъ че се-десмірдаръ ка ші ла челе де маї наінте, ле повесті ші історіѣ таксідꙋлꙋї де ал шаселѣ ꙟн кіпꙋл ꙋрмътор фоарте фрꙋмос ші мінꙋнат.

Історіѣ таксідꙋлꙋї де ал шаселѣ ал лꙋї Съвах кълъторꙋл пъ марѣ.

Сѫнт прѣ біне ꙟнкредінцат, о іꙋбіцілор прієтенї, къ вецї фі плінї де міраре пентрꙋ міне, кареле дꙋпъ че тръсеіꙋ атѫтѣ неказꙋрї марї, ші сꙋферії мꙋлціме де прімеждії маї грозаве декѫт моартѣ, хотъръіꙋ а кълъторі ші а шаса оаръ ка съ ꙟмї черк норокꙋ, ші съ маї гꙋст ші алте неноròчірї кꙋ мꙋлт маї грозаве декѫт челе пѫнъ ачі; ші еꙋ сѫнгꙋр іар мъ мір кѫнд мъ гѫндеск ла атѫтѣ неказꙋрї де моарте ші ла атѫтѣ прімеждії ші ꙟнтѫмпларї, ш'апої іаръш хотъръск а ꙟнтра ꙟн алтеле кꙋ мꙋлт маї кꙋмпліте, се-веде кꙋ ꙟнкредінцаре къ аша мї а фост ꙋрсітоарѣ саꙋ планета мѣ ꙟн каре мъ нъскꙋсем, ші нꙋ ерѣ кꙋ пꙋтінцъ а фаче ꙟн алт кіп, кѫчї нꙋмаї еа, прекꙋм се-веде, мъ ꙟндемна спре ꙋнеле ка ачестѣ, дар фіе, орї че ва фі прічіна, каре мъ трацѣ ші мъ ꙟндемна спре ꙋнеле ка ачестѣ, еꙋ ѱїꙋ, къ дꙋпъ ꙋн ан ꙟнчепꙋїꙋ а мъ гъті кꙋ маре аплекаре ші рѫвнъ пентрꙋ алт таксід нꙋоꙋ, небъгѫнд ꙟн сѣмъ стѫнжініріле ші тоате рꙋгъчꙋніле че ꙟмї фъчѣ тоате рꙋделе ші прієтені ка съ нꙋ маї плек, ші се-мꙋнчіръ кꙋ тот фелꙋл де міжлоаче ка съ мъ поприскъ дела хотърѫрѣ мѣ, ꙟнсъ ꙟнзадар се-остеніръ.

Аша даръ дȣпъ че мъ гътіїȣ деспре тоате челе трібȣінчоасе пентрȣ таксід нȣоȣ, плекаїȣ пъ ȣскат, ші трекѫнд прін мȣлте ораше ші цінȣтȣрї але Персіеї, сосіїȣ пъ лȣнчіле мърії Індіеї, ші ѫнтраїȣ ѫнтр'ȣн ораш, че есте вестіт деспре тот негоцȣл ал ачелії ѫмпърѫції, аколо токміндȣмъ кȣ ȣн стѫпѫн де корабіе, че ерѣ съ кълъторѣскъ прін локȣрї депъртате, ѫнтраїȣ ѫн корабіе; ші немерінд вѫнт дȣпъ плакȣл ностръ, плекаръм ла локȣл чел хотърѫт маї наінте, ѫнсъ ачѣстъ кълъторіе фȣ атѫт де лȣнгъ ші плінъ де прімеждії, ѫнкѫт се-зъпъчіръ тоцї кѫрмачі ші командірі коръбіеї, ші ȣмблам ѫнкоачї ші ѫнколо рътъчіці прін лȣчїȣл мърії, ші кѫнд кȣноскȣръ пърціле локȣлȣї ѫн каре не афлам, дȣпъ ашезъмѫнтȣл ші кȣноащінца стелелор черещї, ѫн лок де бȣкȣріе ші де мѫнгѫере, нї се-ѫнсȣті некасȣл ші ѫнтрістарѣ ші прімеждіа де віацъ.

Ші ачѣста фȣ дін прічінъ къ ажȣнсъръм кȣ корабіѣ, ѫнпінші фіінд де фȣртȣнї, ѫнтр'о кȣрџере де марѣ кȣ тотȣл репеде, ѫнкѫт ерѣ прѣ кȣ непȣтінцъ а съ ѫнтоарче ѫнапоїȣ, ачѣстъ репежічȣне де апъ не дȣсъ корабіѣ кȣ атѫта іȣцѣлъ ші о ловї де о стѫнкъ маре, ѫнкѫт о фъкȣ мії де фърѫме, ѫнсъ норочірѣ ноастръ не пъзі пе тоцї сінътошї; асемнѣ скъпаръм ші тоате челе спре хранъ, ші тоатъ марфа ноастръ че ерѣ маї ѫнсъмнатъ ші маї ȣшȣрікъ, ѫнсъ че фолос?! тоате ѫн задар! къ де ам фі іспръвіт тоате але хрънії, негрешіт ам фі мȣріт кȣ вое ші фъръ де вое! атȣнчї не зіче стѫпѫнȣл коръбіеї: аідъ съ не гътім ѫншіне мормінтеле ноастре, къчї дін ачест лок нȣ маї е нъдежде де вре о скъпаре! дін тоцї, кѫцї дȣпъ ѫнтѫмпларе аȣ къзȣт прін асте локȣрї, ȣнȣл н'а скъпат!

Ші

Ші авѣ дрептате а зіче аша, кѫчі цермѹрі чеї де мѹнці грозаві але ачелиї мѫрї ерѣ фоарте лѹнциї, ші пліні де рѫпї ші рѹптѹрі кѹ тотѹл ѹпѫїмѫнтѫтоаре ші грозаве ла ведере; ші спре маї мѹлте ненорочірї але ноастре ерѣ ші ачѣста, кѫ мѹнтеле че ѫнкѹнжѹра ачѣ лѹнкѫ де мѣрѣ, ерѣ атѫта де кѹмплит, ѫнкѫт ерѣ прѣ кѹ непѹтінцѫ а се-ѹрка нешіне пѫ джнсѹл, саѹ ѫн вѫрфѹл сѫѹ, ка сѫ маї еа сѣма ѫнкотро се-афлѫ, ші ѫн че парте де лѹме, атѫта нѹмаї кѫ ачест мѹнте есте плін де пієтрі де крістал саѹ де топаз, ші де пієтрі де рѹбін кѹрат, ші де алте фелѹрї де пієтрі, ѫн мѹлте локѹрі але цѫрмѹрілор ачестора ісворащіе ѹн фел де смоалѫ, каре кѹргѫнд ѫн марѣ, о ѫнгіт пещі, ші кѫнд о борѫск дін трѫнші, есте префѫкѹтѫ ѫн кіхлібар алб, де каре есте плін нѫсіпѹл пѫ марцінѣ мѫрії.

Аколо маї ерѣ ші ѹн локрѹ фоарте де мірáре ші де бѫгаре ѫн сѣмѫ, адікѫ: се-деспѫрцѣ дін марѣ ѹн рѫѹ фоарте маре ші кѹ тотѹл репеде кѹргѫнд спре цермѹрї, ші аколо се-пієрдѣ пѫ сѹбт о пещерѫ фоарте маре ші ѫнтѹнекоасѫ, а кѫрії обѫршіе саѹ гѹрѫ ерѣ фоарте ларгѫ ші налтѫ, тот локѹл п'аколо пѫ марцінѣ мѫрії ерѣ плін де фѫрѫмѫтѹрї де корѫбії, ші де оасе оменещї че се-ѫнекасѫрѫ ка ші ноі, ші мѹрісѫрѫ де фоаме.

Ші ѫн скѹртѫ повестіре а локѹлѹї ачестѹѣ, че ерѣ о рѹптѹрѫ ші о прѫпастіе кѹ тотѹл грозавѫ, фѫрѫ нічі ѹн фел де плантѫ, адікѫ фѫрѫ копачї ші фѫрѫ фір де іарбѫ, рѫмѫсѫрѫм ѫнтре ачесте рѫпї ѫнфрікошате, ашептѫндѹне моартѣ дін зі ѫн зі, не апѹкарѫм нѹмаї декѫт ші ѫнпѫрцірѫм ѫнтре ноі тоатѫ храна ѫнтокмаї де о потрівѫ; ѫнкѫт фіекаре трѫі пѫ кѫт ѫї ажѹнсѫ храна, ші пѫ кѫт ѫл ажѹтѫ ші рѫбдарѣ; адікѫ

кѫнд

кѫнд се-сфѫршѣ храна а фіекърꙋі дін ноі, се-сфѫршѣ ші віаца са.

Чеі че мꙋрѣ маі наінте се-ꙟнгропа де чеелалці, кꙋ тоате ачестѣ еꙋ ꙟі ꙟнгропаіꙋ пе тоці кѫте ꙋнꙋ-ꙋнꙋ, ші рѫмъсеіꙋ сѫнгꙋр ка ꙋн кꙋк ꙟн ачѣ пръпастіе кꙋ тотꙋл гроꙁавъ; ші ачѣста нꙋ есте атѫта де мірare дін доаъ прічіні: ꙋна къ мꙋріеръ ꙋні дін товароші меі кꙋ кѫте доаъ треі ꙁіле маі наінте де аші іспръві меріндѣ, ші маі аскꙋнсесем дін меріндѣ лор; ші алта къ еꙋ ерѣм кꙋ мꙋлт маі ръбдъторіꙋ ла асфел де ꙟнтѫмпларі, ка ꙋнꙋл че ле гꙋстасъм де неꙋмърате орі, ші мъ ікономісѣм деспре тоате кꙋ маре ꙟнгріжіре.

Дечі кѫнд рѫмъсеіꙋ кꙋ віѣцъ нꙋмаі еꙋ сѫнгꙋр сѫнгꙋрел маі авѫнд ші чева меріндe, ерѣм прѣ ꙟнкредінцат, дꙋпъ пілда товарошілор меі, къ о съ'мі рѫмѫе ші міе оаселе ꙟн ачѣ пꙋстіетате; ші мъ кꙋпрінсъ о ꙟнтрістаре фоарте гроꙁавъ де моарте; ꙟнсъ провіденца чѣрꙋлꙋі, че ꙟнсꙋфлъ пе тот кредінчосꙋл кѫнд се-афлъ ꙟн невоі, мъ лꙋмінъ а мъ дꙋче аколо ꙋнде ꙟнтра репежꙋнѣ мъріі ка ꙋн рѫꙋ пъ сꙋбт ачѣ пещеръ; ші дꙋкѫндꙋмъ, ші бъгѫнд де сѣмъ къ дꙋпъ че ꙟнтра ачел рѫꙋ сꙋбт пещеръ се-лініщѣ фоарте мꙋлт, мъ гѫндііꙋ ꙁікѫнд ꙟнтрꙋ сінем': ачест рѫꙋ трібꙋе съ есе ꙟн вре о парте де ꙋскат, ші маі вѫртос фъкѫнд сокотѣлъ дꙋпъ ꙟнълцімѣ мꙋнтелꙋі, ꙁічѣм, де ва мерџе д'адрептꙋл ачест рѫꙋ, трібꙋе съ есе саꙋ съ ръсꙋфле ꙟн досꙋл ачестꙋі мꙋнте, ші поате аколо ва фі маі біне декѫт аічѣ ꙋнде мъ афлꙋ!

Афлѫндꙋмъ ꙟнтрꙋ аша сокотелі ші гѫндꙋрі, хотъръіꙋ съ фак о подішкъ де фъръмътꙋрі де скѫндꙋрі де коръбіі, де време къ авѣм ші тоате ꙋнелтеле, ші пꙋіндꙋмъ ꙟнтръкса пъ ачел рѫꙋ, съ мъ лас орі ꙋнде мъ ва дꙋче кꙋрсꙋл апеі, ші поа-

те

че мъ ва скоате ꙟн нескаї пърцї лъкȣіте, іар де воіȣ пері, алт німік нȣ піерз, фъръ нȣмаї къ оіȣ съ моріȣ кȣ алт феліȣ де моарте. Іар дакъ дін протівъ воіȣ еші ꙟн алте пърцї де пъмѫнт, атȣнчї нȣ нȣмаї къ воіȣ скъпа де ненорочіта соартъ а товаръшілор меї, чі поате къ воіȣ гъсі ші алте міжлоаче а къщіга маї мȣлте богъцїї, чіне поате щі къ нȣ ва фі воінд норокȣл съ мъ скапе ші д'аічї, ші съ мъ деспъгȣбѣскъ де пагȣба че ам черкат ꙟн ачест таксід?

Аша даръ дȣпъ ачесте гѫндірї пліне де нъдежде, фъкȣіȣ ачѣ подішкъ дін скѫндȣрї тот пъ алесе, кѫчї ерѣ прѣ мȣлте прекȣм маї зісеіȣ; о легаіȣ прѣ біне ші стрѫнс кȣ фȣнії де коръбії, ші фъкȣіȣ о плȣтітоаре фоарте цѣпѫнъ ші таре кȣ доаъ вѫрселішоаре (лȣпецеле), пъ ȣрмъ адȣнаіȣ мътъсъріїле челе маї скȣмпе ші пѫнзътȣріле челе маї алесе де фір де Індіѣ, пе каре ле скъпасъм кѫнд не ꙟнекасъръм, ȣмплȣіȣ вр'о кѫтева кошнічоаре де рȣбінȣрї пъ алесе, де смърандȣрї, ші де кіхлібарȣрї, де каре ерѣ прѣ мȣлте прін ачеле локȣрї, прекȣм ам маї зісȣ, ші ле пȣсеіȣ пе тоате ачестѣ ꙟн ачѣ подішкъ, че плȣтѣ пъ апъ авѫндȣо пріпонітъ, ші лъсѫндȣмъ кȣ тотȣл ꙟн мѫна лȣї Дȣмнезъȣ, мъ пȣсеіȣ ꙟн ачѣ подішкъ ші о слобозііȣ ꙟн кȣрџерѣ рѫȣлȣї.

Ші кѫнд ажȣнсеіȣ пъ сȣбт болта саȣ кȣпторірѣ пещерії, се-фъкȣ атѫта де ꙟнтȣнерек, ꙟнкѫт нȣ пȣтѣм съ въз нічї кіар мѫна мѣ, некȣм алт чева, ші мъ дȣчѣ рѫȣл фоарте лін ші ȣшȣрел, аша даръ мъ дȣсъ ачел рѫȣ вр'о кѫтева зіле прін тȣнерекȣл де фок фъръ съ зереск кѫтȣш де пȣцін вр'о разъ де лȣмінъ.

ꙟнтр'ȣн лок пъреці кȣпторіреї фȣръ атѫта де скȣрцї адікъ ꙟнжосіцї, ꙟнкѫт прѣ пȣцін ліпсі

а ꙟмї спарџе капꙋл де колці болованілор, ші а-біа трекꙋїꙋ̆ прін ачѣ стрѫмтоаре кꙋ маре бъгаре де сѣмъ, каре мъ фъкꙋ маї бъгътор де сѣмъ де ачі наінте ꙟнтрꙋ кълъторіѣ мѣ пъ сꙋбт ачѣ пе-щеръ, кꙋ тоате къ мѫнкам фоарте пꙋцін ші кꙋ ікономіе, кѫт доаръ съ ціꙋ̆ віацъ, ꙟнсъ се-іспръ-кі храна ші нꙋмаї авѣм кѫтꙋші де пꙋцінъ! ші не маї авѫнд кꙋ че съ маї момеск фоамѣ, мъ кꙋпрінсъ о маре слъбічꙋне ші піротѣлъ де сомн фоарте дꙋлче ші плъкꙋтъ; ші кѫтъ време ам дор-міт ꙟн ачѣ подішкъ плꙋтіндъ, нꙋ почіꙋ̆ съ ціꙋ̆ ка пъмѫнтꙋл, ші кѫнд мъ дештептаіꙋ̆, рѫмъсеіꙋ̆ ꙟнкременіт вѫзѫнд о кѫмпіе кꙋ тотꙋл ꙟнтінсъ, ші подішка мѣ деціърмітъ (*) лѫнгъ рѫꙋ̆, ші ка кѫт коло о мꙋлціме де арапї ꙋ̆ітѫндꙋсе ла міне, ꙟндатъ че ꙟмї възꙋіꙋ̆ мъ скꙋлаіꙋ̆ нꙋмаї декѫт, ші ле дедеіꙋ̆ сълѣм-алікім, ші еї ꙟмї ворбіръ, ꙟн-съ еꙋ̆ нꙋ прічепѣм лімба лор, атꙋнчї мъ ꙋмплꙋіꙋ̆ де атѫта бꙋкꙋріе, ꙟнкѫт мї се-пърѣ къ ле въꙁ пе тоате ꙟн віс, іаръ нꙋ аевѣ, ші дꙋпъ че мъ до-меріїꙋ̆ къ нꙋ ле въꙁ ꙟн віс ші кꙋмкъ сѫнт тоате аевѣ, стрігаіꙋ̆ кꙋ глас маре ші ꙁісеіꙋ̆ ачесте кꙋ-вінте ꙟн лімба аръбѣскъ: „кіамъ провіденца(про-„ніѣ) чѣ атот пꙋтернікъ; еа віне нꙋмаї декѫт „ꙟнтрꙋ ажꙋторꙋл тъꙋ̆, ші нꙋ трібꙋе съ те-апꙋчї „де алт німік ꙟн лꙋме, фъръ нꙋмаї ла дѫнса съ „алерџї кꙋ ꙋмілінцъ, ꙟнкіде окі тъї, ші ꙟн вре-„мѣ сомнꙋлꙋї тъꙋ̆, се-префаче ꙟнтрістарѣ та ꙟн-„трꙋ бꙋкꙋріе.“

Ꙋнꙋл дін чеї че ста пѫн прежꙋрꙋл меꙋ̆, ка-реле прічепѣ лімба Арабѣскъ, апропіїндꙋсе де мі-не, ꙟмї ворбі ꙟн кіпꙋл ꙋрмътор: нꙋ те сперіѣ, о фрате, вѫзѫндꙋне аічѣ, ноі лъкꙋім ꙟн ачѣстъ кѫм-

(*) деціърмітъ, легатъ де ціърмꙋрї; ші дезціърмітъ, дезле-гатъ дела ціърмꙋрї. Горжан.

кѫмпіе че везі, ші віінд ка съ абатем о парте дін ачест рѫȣ прін холделе ноастре, възȣръм подішка та кȣ тіне ꙟнтрѫнса, ші детерміндȣо (*), те ашептаръм ачі пѫнъ съ те дешепці, кѫчі те възȣръм къ дормі, аша даръ те рȣгъм ка съ не спȣі чіне ещі, ші де ȣнде віі? ші кȣм аі кȣтезат съ ꙟнтрі ꙟн аша плȣтітоаре слабъ?

Ші еȣ абіа́ шоптінд, кѫчі нȣмаі пȣтѣм де фоаме, ле зісеіȣ: дацімі ꙟнтѫіȣ съ мѫнѫнк, ші пъ ȣрмъ въ воіȣ спȣне; ꙟндатъ еі ꙟмі детеръ дестȣле бȣкате, ші сътȣрѫндȣ'мі бȣрта, ле спȣсеіȣ кȣ амърȣнтȣл історіѣ ненорочірілор ноастре ꙟн ачел таксід, ші хотъръре мѣ а ꙟнтра пъ рѫȣ кȣ ачѣ подішкъ, атȣнчѣ ръмасеръ тоці ꙟнлемніці ші плінї де мірарє, аȣзѫнд атѫтѣ тікълошії, ші ꙟмі зісеръ: асфел де ꙟнтѫмплърі н'ам аȣзіт декѫнд сѫнтем! ші де ачѣ съ те дȣчем негрешіт ла ꙟмпъратȣл нострȣ, ка съ ꙟі повестещі ꙟнсȣці ачелѣ че не спȣсеші ші ноаъ; кѫчі ꙟмпъратȣл нострȣ есте фоарте дорітор а ведѣ асфел де оамені, ші а аȣзі аша історії, ші прѣ мȣлт ꙟі плаче а ведѣ нъравȣрі ші обічеіȣрі стреіне, ші еȣ ле ръспȣнсеіȣ, къ сѫнт бȣкȣрос а ꙟнпліні воѣ лор ші а ꙟмпъратȣлȣі лор.

Еі нȣмаі декѫт адȣсеръ ȣн кал пентрȣ міне, ші алці каі пентрȣ тот калабалѫкȣл меȣ че авѣм ꙟн ачѣ подішкъ; ші ȣмблѫнд вр'о кѫтъва кале, ажȣнсеръм ꙟн капітала цінȣтȣлȣі ачелȣѣ, че се-нȣмѣ Сірімбіѣ (кѫчі аша се-нȣмѣ ші ачел острoв), арапі ачеѣ мъ скоасеръ ла ꙟмпъратȣл, еȣ апропііндȣмъ де скаȣнȣл съȣ, мъ ꙟнкінаіȣ лȣі, дȣпъ обічеіȣл лор, де треі орі пѫнъ ла пъмѫнт сърȣтѫнд пъмѫнтȣл.

Ꙟм-

(*) легѫндȣо саȣ пріпонідȣо де църмȣрі.

Ꙟпъратȣл кȣ кіп весел ші пріетенос мъ ꙟн-
требъ, чіне ещї, ші дін че пъмѫнт? еȣ ꙟї ръ-
спȣнсеіȣ къ сѫнт негȣцетор, а нȣме Съвах кълъ-
торȣл пъ мърї, фіінд къ міам петрекȣт чѣ маї
мȣлтъ віацъ стрѣбътѫнд прін деосъбіте мърї, дін
цара Вавілонȣлȣї, ꙟн каре ꙟмпъръцеще Харȣм Ка-
ліфȣл апъръторȣл челор кредінчошї, ші есте ꙟм-
пърат вестіт ші лъȣдат ꙟнтрȣ тоате, пъ ȣрмъ
ꙟмї зісе: ші кȣм с'а ꙟнтѫмплат съ віі прін ꙟм-
пъръціѣ мѣ? пъ ȣнде аї веніт? атȣнчї ꙟї по-
вестііȣ кȣ амърȣнтȣл тоатъ історіѣ таксідȣлȣї
меȣ, тоате ꙟнтѫмплъріле меле, ші плȣтірѣ мѣ
пъ ръȣ пъ сȣбт пъмѫнт, атȣнчї ꙟмпъратȣл се-
мінȣнъ фоарте мȣлт аȣзінд аша ꙟнтѫмплърї
фоарте мінȣнате, ші порȣнчі ка історіѣ мѣ съ
се-скріе кȣ слове де аȣр, ші съ се-пȣе ꙟнтрȣ ма-
нȣскріптеле челе маї алесе але ꙟмпъръціеї сале.

Пъ ȣрмъ порȣнчі съ адȣкъ ꙟнаінтѣ са мар-
фа че адȣсесем кȣ міне ꙟн ачѣ подішкъ, ші адȣ-
кѫндȣо ші десфъкѫндȣо ꙟнаінтѣ са, се-ȣіта кȣ
маре бъгаре де сѣмъ маї вѫртос ла рȣбінȣрї, ла
смарандȣрї, ші ла кіхлібаре, ші се-міра фоарте
мȣлт де мъріміѣ ші де фрȣмȣсеца лор, еȣ лȣаіȣ
кораж а'л рȣга ка съ алѣгъ дін еле пе челе маї
фрȣмоасе пентрȣ хаснаоа ꙟмпъръціеї сале, ші мї
ар пърѣ біне кȣ тотȣл де м'аш ꙟнвреднічі де ȣна
ка ачѣста. Іар ꙟмпъратȣл ꙟмї ръспȣнсъ кȣ о
блѫндецъ неспȣсъ: нȣ воеск а ꙟнпȣціна міка та
авере, чі маї вѫртос воеск ка с'о ꙟнмȣлцещї ꙟн-
трȣ ꙟмпъръціѣ мѣ.

Пъ ȣрмъ кемъ пе оамені съї чеї маї кредін-
чошї, ші мъ рекомандъ ла дѫнші, порȣнчіндȣле
ка съ ꙟмї гътѣскъ о касъ, съ мї о мобілезе, ші
съ ꙟнгріжѣскъ кȣ деосъбіре пентрȣ храна мѣ ші
пентрȣ тоате челе спре ꙟнбръкъмінте; ші пȣсеръ

ꙟн

ꙟн лȣкраре порȣнка ꙟмпъратȣлȣї дін ачел мінȣт. Іар еȣ фіінд къȣтат прѣ біне де оамені ꙟмпъ-рътещї ші одіхніт деспре тоате, ꙟнчепȣїȣ а мер-џе д'ачі ꙟнаінте ла ꙟмпъратȣл де ворбъ ші ла тоцї мініщрі съї; карі мъ лȣа кȣ дѫнші адесеорї ла плімбърї ші ла десфътърї, арътѫндȣ'мі тоате лȣкрȣріле челе маї вредніче де възȣт але ꙟмпъръ-ціеї, але палатȣлȣї ꙟмпъръціеї, але хасналеї ꙟм-пърътещї, ші але тот орашȣлȣї.

Ачел остров Сірімбіѣ есте пъ екватор, адікъ пъ лініѣ екінокціѣлъ (*), ꙟн каре есте зіоа кȣ ноаптѣ тот де о потрівъ, адікъ зіоа де доаъ-спръзече чѣсȣрї, ші ноаптѣ іар де доъспрезече, лȣнџімѣ інсȣлеї (островȣлȣї) есте квадратъ, аді-къ пъ кѫт ꙟї есте лȣнгȣл, атѫт е ші латȣл, пре-кȣм ам зіче: лȣнгȣл ꙟї есте де треї сȣте мілȣрі, де атѫтѣ ꙟї есте ші латȣл, іар околȣл съȣ есте ка де 1200 де мілȣрї, капітала ꙟмпъръціеї есте ла ȣн лок фоарте десфътат пъ лȣнка мърії, де-спре о парте ꙟнкȣнжȣратъ де кѫмпії фоарте дес-фътътоаре ші марї, ꙟнвогъцітъ кȣ тот фелȣл де гръдінї, іар деспре партѣ чѣ деспре крівец, аді-къ деспре міазъноапте, се-ціне де ȣн мȣнте кȣ тотȣл ꙟналт, дін каре кȣрг ненȣмърате рѫȣрї фоар-те речї ші лімпезї, каре адапъ тоатъ капітала ші тоате оръшалеле челе де прін прежȣрȣл еї, мȣн-теле ачеста есте атѫта де налт, ꙟнкѫт дін вѫр-фȣл съȣ се-пот ведѣ коръбііле ꙟн депъртаре де треї зіле, пѫнъ а нȣ ажȣнџе ла ліман; ші ам въ-зȣт ачѣста кіар кȣ окі меї, кѫнд ма'м ȣркат ꙟн вѫрфȣї пентрȣ бъгаре де сѣмъ, ші пентрȣ ꙟн-крединцаре, къчї ꙟмї спȣнѣ ші еȣ нȣ кредѣм.

(*) Екватор, сaȣ лініе екінокціѣлъ есте ȣн черк дін челе марї, каре тае пъмѫнтȣл д'акȣрмезішȣл ꙟн доаъ пърці де о потрівъ, адікъ дрепт пъ міжлок.

Тот ꙟн ачест остров есе о мȣлціме маре де тот фелȣл де піетрі скȣмпе, адікѫ де діамантȣрї, де антракї (че се-зік ші жѫратіче, кѫчї сѫнт фоарте роші ꙟтокмаї ка жѫратікȣл де фок) де рȣбінȣрї, смѫрандȣрї, ші де тот фелȣл де піетрі прецїоасе кȣ маре ꙟндестȣларе, пѫ мѫрџініле мѫрії прінд о мȣлціме де маргарісkоічї, адікѫ де скоічї ꙟн каре се-гѫсеск маргарітаре, дін каре скотѣ о мȣлціме де маргарітар фоарте маре ші фрȣмос, де ачесте лȣкрȣрї фоарте прецїоасе есте плінѫ хаснаоа ꙟмпѫрѫтѣскѫ кȣ маре ꙟндестȣларе, ка кȣм ам авѣ ноі жігніцї пліне де боабе де порȣмб, ачел остров маї аре кȣ маре ꙟндестȣларе о мȣлціме ненȣмѫратѫ де віте де тот фелȣл ші вредніче де вѫзȣт.

Дȣпѫ време де треї лȣнї ꙟн ачел ораш, петрекѫнд ꙟнтрȣ тот фелȣл де десфѫтѫрї, ꙟмї адȣсеїȣ амінте де патріѣ мѣ, ші ꙟнчепȣїȣ а доpi де дѫнса; ші мѫ ꙟнфѫцішаїȣ ла ꙟмпѫратȣл рȣгѫндȣл ка сѫ ꙟмї дѣ слобозеніе а мѫ ꙟнтоарче ла патріѣ мѣ; кареле прінсѫ бȣкȣрос ачѣстѫ черере а мѣ; ꙟнсѫ мѫ ꙟндаторѫ а прімі ȣн дар пентрȣ вечніка цінере амінте де марѣ дѫрнічіе а ꙟмпѫрѫціеї сале.

Ші кѫнд мѫ гѫтіїȣ сѫ плек, мѫ дȣсеїȣ ла ꙟмпѫратȣл ка сѫ ꙟмї іаȣ зіоа бȣнѫ, ші сѫ іаȣ ші дарȣл че ꙟмї фѫгѫдȣісе; атȣнчї ꙟмпѫратȣл пѫ лѫнгѫ дарȣл че ꙟмї дете, ꙟмї дете сѫ дȣк ȣн пешкеш де о маре кȣвіінцѫ ла Харȣм Каліфȣл апѫрѫторȣл кредінцеї ші ꙟмпѫрат ал Вавілонȣлȣї, кȣ о скрісоаре кѫтрѫ дѫнсȣл, зікѫндȣ'мї аша: те пофтеск дін партѣ мѣ сѫ дȣчї ачест пешкеш ла ꙟмпѫратȣл тѫȣ Каліф, ші сѫ'л ꙟнкредінцезї прін граіȣ деспре драгостѣ ші прієтешȣгȣл меȣ кѫтрѫ дѫнсȣл.

Ші

Ші еȣ лȣжнд скрісоарѣ ші пешкешȣл, ꙟі фъгъдȣііȣ къ воіȣ фі ȣрмътор ꙟнтокмаі; ші ꙟнкінжндȣмъ лȣі пжнъ ла пъмжнт плекаіȣ. Скрісоарѣ ерѣ пъ о піеле де добіток прѣ скȣмп пентрȣ калітатѣ са, ші скріее кȣ слове де аȣр ші албастре ꙟн лімба Індіенѣскъ, ші ꙟнцелесȣл скрісорії ерѣ прекȣм ȣрмѣзъ.

„Ꙟмпъратȣл Індіеі, ꙟнаінтѣ кърȣі мерг зече „мії де елефанці, кареле лъкȣеще ꙟнтр'ȣн палат, „ал кърȣі ꙟнвъліш ръварсъ разе ка соареле дін „стрълȣчірѣ а о сȣтъ мії де рȣбінȣрі, кȣ каре есте ꙟнвъліт; кареле аре ꙟнвістіерірѣ са ші доазечі де мії де короане де аȣр кȣрат ꙟнподобіте „кȣ піетрі нестемате (де ȣн прец неспȣс), скріе кътръ Харȣм Каліфȣл ꙟмпъратȣл Вавілонȣлȣі.“

„Кȣ тоате къ пешкешȣл че ві се-трімітем нȣ „есте атъта де мірар е ші кȣвіінчос дȣпъ вредні„чіѣ воастръ, дар біневоіці а ꙟл прімі ка ȣн фра„те ші прієтен, ші маі въртос спре семн де пріе„тешȣг, пе каре ꙟл хрънім ꙟн ініма ноастръ пен„трȣ воі, спре а кърȣі доведіре ші ꙟнкредінцаре „фіе ачест мік дар ал ностръ дела бȣна ноастръ „мȣлцȣмітъ, асеменѣ семн де прієтешȣг въ черем „ші ноі; къчі ні се-паре а фі вреднічі де джнсȣл, „афлжндȣне ші ноі тот ꙟн аша трѣптъ де мъ„ріре прекȣм ші воі, ші ка ȣнȣл че мъ сокотеск „ꙟн лок де фрате ал востръ, въ жȣр ка съ пъ„зіці прієтешȣг вечнік ші нестрьмȣтат, фіці сънътоші!“

Фелȣріле ачестȣі пешкеш ерѣ дін челе ȣрмътоаре: ꙟнтжіȣ ерѣ ȣн пъхар съпат ꙟнтр'о піатръ ꙟнтрѣгъ де рȣбін, каре ерѣ де налт ка де о палмъ ші маі біне; іар лърцімѣ са ерѣ кжт ꙟнкъпѣ пȣмнȣ мжнії, ші грос ꙟн бȣзе ка де ȣн деџет, ачест пъхар ерѣ плін де мъргърітар фоар

 те

те алб ші гогоніц, дін соіѹл чел маї маре че поате фі ꙟн тоатъ лѹмѣ, къчі фіекаре боб-венѣ къті доаъ драмѹрі, ші нѹ кред къ ва маї авѣ алтъ ꙟмпъръціе дін лѹме аша мъргъріта р кѹ тотѹл мінѹнат! афар де ал мєѹ.

Ал доілѣ ерѣ о піеле де ѹн фелѹ де шарпе, аї кърії солзї ерѣ де аѹр ші марї кът о дѹбіе (*) де зече галбені, ачѣстъ піеле авѣ о пѹтере маре, къ чіне се-кѹлка пъ дънса се-віндека де орї че боалъ ші непѹтінцъ ерѣ копрінс.

Ал треілѣ, ерѣ фелѹрімї де ароматє адікъ де міродії кѹ мірос фоарте фрѹмос ші де мѹлт преці, ші маї пъ ѹрмъ де тоате ерѣ о копілъ роабъ, але кърії фрѹмѹсеце ші делікатенції ерѣ кѹ тотѹл неповестіте, къчі ꙟнтречѣ мінтѣ ші фірѣ оменѣскъ, ші хаінеле еї ерѣ цъсѹте кѹ пієтрі непрецѹіте ші кѹ мъргърітаре.

Дѹпъ ачеастѣ мъ рекомандъ ачест ꙟмпърат ла ѹн коръбієр ші ла негѹцъторі че ерѣ ꙟн корабіе, ші пѹіндѹ'мї ꙟнтрънса тоате ачеле дарѹрі ꙟнпреѹнъ кѹ ачѣ копілъ фрѹмоасъ, плекаръм, ші авънд време фрѹмоасъ, ажѹнсеръм ла Балсіра ꙟн прѣ пѹціне зіле, ші д'ачі плекаръм фъръ зъбавъ ла Вавілон, ші нѹмаї декът кѹм ажѹнсеїѹ мъ ꙟнфъцішаїѹ ла ꙟмпъратѹл Каліф кѹ ачеле дарѹрі скѹмпе ші кѹ ачѣ копілъ фрѹмоасъ нѹмаї де 13 аніщорї, дъндѹї ші скрісоарѣ, авънд кѹ міне ші вре о кътева рѹде де але меле, каре ціне дарѹріле.

Каліфѹл дѹпъ че чіті скрісоарѣ мъ ꙟнтребъ, дакъ кѹ адевърат ва фі атъта де богат ші де пѹтернік ачел ꙟмпърат, прекѹм зіче ꙟн скрісоаре, ші еѹ ꙟнкінъндѹмъ пънъ ла пъмънт, ꙟї ръспѹнсеїѹ:

(*) Дѹбіе, фел де монедъ де 10 драмѹрі де аѹр.

еиіȣ̆: почіȣ̆ съ ꙟкредінцез пе ꙟмпъраціѣ воастръ къ ачел ꙟмпърат нȣ обічнȣеще съ скріе кȣ вѫрф, еаȣ кȣ ковѫршірі̆ спре фалъ ші лаȣдъ; еȣ ꙟнсȣмі мъртȣрісеск кареле ам вѫзȣт кȣ ꙟнсȣші̆ окі меі̆ атѫтѣ богъції̆ ші маре кȣвіінцъ, ші славъ неспȣсъ; съ лъсъм тоате челе лалте, каре сѫнт неспȣсе, ші съ спȣіȣ̆ нȣмаі̆ пентрȣ палатȣл съȣ̆: ачеста есте зідіт кȣ атѫта мещешȣг, ꙟнкѫт мінтѣ оменѣскъ нȣ ꙟл поате повесті, некȣм съ ꙟл факъ мѫнъ оменѣскъ; фрȣмȣсеца лȣі̆ ші подоабеле лȣі̆ челе непрецȣіте нȣ се-маі̆ пот повесті, атѫт нȣмаі̆ почіȣ̆ съ зік, къ вѫзѫндȣл нешіне департе гѫндеще къ се-веде соареле ръсърінд ꙟнсȣс, ші апропіїндȣсе де дѫнсȣл, і се-ꙟнтȣнекъ окі де лȣмірѣ са чѣ маре.

Ачел ꙟмпърат кѫнд се-дȣче ла прімбаре, шаде пе ȣн трон фоарте налт ші стрълȣчос ка соареле фъкȣт асȣпра ȣнȣі̆ елефант; ꙟнаінтѣ тронȣлȣі̆ стъ ȣн гінърал ꙟмбръкат кȣ хаіне остъшещі̆ кȣ тотȣл де аȣр кȣ скіптрȣ де аȣр ꙟн мѫнъ, ашіждерѣ ші дін дъръпт стъ алтȣл асеменѣ кȣ сȣліцъ де аȣр ꙟн мѫнъ, ꙟнтовъръшіт де тоатъ боерімѣ ші ноблеца палатȣлȣі̆ ꙟмпъртеск; ші мергѫнд ꙟнаінте ка ла зече міі̆ де адіотанці̆ ꙟнбръкаці̆ нȣмаі̆ ꙟнбрілантȣрі̆, зіче гінъралȣл чел дін наінте кȣ глас каре ꙟн аȣзȣл тȣтȣлор:

„Ачеста есте мареле монарх, прѣпȣтернікȣл
„ші ꙟнфрікошатȣл ꙟнсȣші-стъпѫнітор ал Індіеі̆;
„ал кърȣі̆ палат есте ꙟнвъліт кȣ о сȣтъ де міі̆
„де рȣбінȣрі̆; ші аре сȣбт стъпѫнірѣ са доаъзечі̆
„де міі̆ де короане кȣ тотȣл де аȣр ші кȣ пієтрі
„нестемате; ачеста есте Монархȣл чел маі̆ богат
„ші мінȣнат декѫт тоці̆ ꙟмпъраці лȣміі̆, стре-
„непот ал лȣі̆ Давід ші ал лȣі̆ Соломон."

Пѫ ȣрмѫ рѫспȣнде тот ачесте кȣвінте ші генѫралȣл чел дін напоіȣ іарѫші кȣ глас маре ꙟн аȣзȣл тȣтȣлор; ші кѫнд іспрѫвеще ȣнȣл, ꙟнчепе челалалт, пѫнѫ че се-іспрѫвеще алаіȣл ші плімбарѣ ꙟмпѫратȣлȣї.

Ачест ꙟмпѫрат есте фоарте дрепт, асеменѣ ші нородȣл сѫȣ, кареле пѫзеще кȣ атѫта скȣмпѫтате дрептатѣ, ші леџіле неклінтіте, ꙟнкѫт нȣ се-афлѫ нічї о жȣдекѫторіе ꙟн тот копрінсȣл ачещії ꙟмпѫрѫції, нічї ꙟн капіталѫ, нічї ꙟн сатȣл чел маї мік; кѫчї ар фі кȣ тотȣл де прісос а фі жȣдекѫторії аколо ȣнде се-пѫзеще дрептатѣ нестрѫмȣтатѫ дела чел маї мік пѫнѫ ла чел маї маре ꙟнтрȣ тот цінȣтȣл.

Атȣнчї ꙟмпѫратȣл Харȣм Каліфȣл афлѫ маре мȣлцȣмітѫ ꙟнтрȣ ачѣстѫ повестіре а мѣ; ші ꙟмї зісе: мінтѣ ші ꙟнцелепчіȣнѣ ачелȣї ꙟмпѫрат се-веде ꙟн скрісоарѣ са, ꙟн каре ворбеще ші мѫ жȣрѫ маї кȣ сѣмѫ пентрȣ драгосте ші пріетешȣг вечнік ꙟнтре ноі, кареле есте чел маї сфѫнт лȣкрȣ дін лȣме ꙟнтре орї че трѣптѫ де оамені; дрепт ачеѣ вреднік есте ші і се-кȣвіне атѫта славѫ ші маре кȣвіінцѫ, ші асфел де сȣпȣші; ші нородȣл іарѫші вреднік есте ка сѫ аібѫ асеменѣ ꙟмпѫрат; ші пѫ ȣрмѫ мȣлцȣміндȣмї Каліфȣл, мѫ трімісѫ ла кѫсчоара мѣ кȣ ȣн дар фоарте скȣмп ші непрецȣіт, каре ꙟнтречѣ аверіле меле, че агонісісѫм ꙟн тот таксідȣл ачеста.

Ꙟн кіпȣл ачеста іспрѫві Сѫвах повестірѣ таксідȣлȣї сѫȣ челȣї де ал шаселѣ; ші се-дȣсерѫ пѫла каселе лор чеї кемаці ла масѫ асеменѣ ші Хамалȣл кȣ сȣта де галбені ꙟн сѫн; тот ачещї кемаці ла оспѫц венірѫ ші ꙟн зіоа чеѣлалтѫ дȣпѫ обічеіȣ ꙟнпреȣнѫ кȣ Хамалȣл, ші се-адȣнарѫ тоцї ꙟн палатȣл лȣї Сѫвах, каре, дȣпѫ че се-скȣларѫ

дела

дела масъ, ꙟнчепȣ а ле повести ші таксідȣл де ал шаптелѣ, че есте чел дȣпъ ȣрмъ, ꙟн кіпȣл ȣрмътор, пе а кървї історіе аȣѕѫндȣ о чінева се ва міра фоарте мȣлт.

Історіѣ таксідȣлȣї ал шаптелѣ ші маї дȣпъ ȣрмъ ал лȣї Съвах кълъторȣл пъ марѣ.

Дȣпъ че мъ ꙟнторсеїȣ дін таксідȣл де ал шаселѣ ꙟн патріѣ мѣ, кȣ дестȣле богъції, прекȣм въ спȣсеїȣ ші ерї, хотърѫсъм съ нȣмаї кълъторесk алтъ датъ, де фріка прімеждіілор, ші дін прічіна вѫрстеї, къчї мъ кам ꙟнмȣесъм, ші нȣ маї гѫндѣм ла алт чева де ачіѣ ꙟнаінте, фъръ нȣмаї ла одіхнъ ші ла віацъ ліні щітъ; ꙟнсъ афлѫндȣмъ ꙟнтр'ȣна де ѕіле ла петречерї ші десфътърї кȣ рȣделе ші пріетені меї, трімісъ ꙟмпъратȣл Каліф пе ȣнȣл дін боері саї ка съ мъ кеме; ші ачест тріміс ерѣ порȣнчіт ка ꙟндатъ че мъ ва гъсі съ мъ ꙟнфъцішезе ла ꙟмпъратȣл.

Еȣ аȣѕінд о порȣнкъ ка ачѣста, мъ ꙟнфъцішаїȣ ла ꙟмпъратȣл нȣмаї декѫт, ші ꙟнкінѫндȣмъ лȣї пѫнъ ла пъмѫнт ꙟл ꙟнтребаїȣ че порȣнчеще, атȣнчї ꙟмї ѕісе ꙟмпъратȣл: Съвах, ам трібȣінцъ де тіне, есте де трібȣінцъ а фаче о солıе пентрȣ хатѫрȣл меȣ ла ꙟмпъратȣл Сірімбіеї, съ ꙟї дȣчї дін партѣ мѣ ръспȣнсȣл чел кȣвіінчос ші рекȣноштінца че мї се-кȣвіне ла скрісоарѣ са че мї а тріміс прін тіне, ші дарȣріле челе де кȣвіінцъ ші прȣмȣтіве (*), прекȣм есте де неапъратъ кȣвіінцъ ла ноблеца ші марѣ кȣвіінцъ а ꙟмпърьціеї.

По-

(*) прȣмȣтіве, дар пентрȣ дар, прȣмȣте.

Порѹнка ꙟмпъратѹлѹї ꙟмї пътрѹнсъ ініма де фріка ші гроаза кълъторієї, ші ꙟї зісеїѹ: пѹтерніче ꙟмпърате, сѫнт гата а ꙟмї пѹне ꙟн прімеждіе ші сѹфлетѹл ші трѹпѹл спре ꙟмплінірѣ порѹнчілор ꙟмпъръцієї тале, ꙟнсъ рог ꙟмпъръціѣ та а біневоі ка съ сокотѣскъ вѫрста ꙟн каре мъ афлѹ, ші ненѹмърателе прімеждії че ам сѹферіт пѫнъ маї дѫнъзї, де каре сѫнт фоарте мѹнчіт ші остеніт, ші де ачеѣ м'ам ші жѹрат кѹ жѹрѫмѫнт фоарте маре ка съ нѹ маї ес ꙟн тоатъ віаца мѣ дін Вавілон; ші гъсѫнд акѹма време кѹ прілеж, ꙟї повестіїѹ пъ скѹрт тоате прімеждііле ші неказѹріле меле, че ам петрекѹт ꙟн трекѹтеле кълъторії.

Ꙟндатъ че ісправііѹ ачѣстъ повестіре, пе каре о аскѹлтъ кѹ маре бъгаре де сѣмъ ші кѹ мірare мѹлтъ, ꙟмї зісе: кѹ адевърат мінѹнате ꙟнтѫмплърї ші фоарте де мірare; ꙟнсъ пентрѹ ачѣста нѹ трібѹе съ ꙟмї тъгъдѹещї черерѣ, де каре спѫнзѹръ чінстѣ, вестѣ, слава, ші марѣ дърнічіе а ꙟмпъръцієї меле, къчї слава ꙟмпъръцієї меле нѹ поате съ трѣкъ кѹ ведерѣ, саѹ съ ѹіте марѣ кѹвіінцъ а ѹнеї ꙟмпъръції, ші маї вѫртос прекѹм есте а Індієї, чі воеще съ се-поарте дѹпъ чінстѣ ші мърімѣ фіекърії ꙟмпъръції.

Дѹпъ че възѹїѹ къ ꙟмпъратѹл чере дела міне ачѣстъ соліе кѹ дѣдінсѹл ші кѹ статорнічіе, не авѫнд ꙟнкотро съ маї кѫрмеск, мъ фъгъдѹііѹ бѹкѹрос дін тот сѹфлетѹл меѹ къ воїѹ фі сѹпѹс порѹнчілор сале, ші къ сѫнт гата а ле пѹне ꙟн лѹкраре ꙟн орї че мінѹт мї се-вор порѹнчі, атѹнчї ꙟмпъратѹл пентрѹ сѹпѹнерѣ ші рѫвна чѣ дін ініма че арътаїѹ кътръ дѫнсѹл, плін фіінд де бѹкѹріе, порѹнчі ка съ мї се-дѣ треї мії де галбені манцѣрї пентрѹ келтѹѣла дрѹмѹлѹї; еѹ зісеїѹ галбені манцѣрї, къчї нѹ авѹсеїѹ кѹм съ ꙟї нѹмеск,

ꙟнсъ

ѫнсъ ачещї галбенї ерѣ де кѫте треї драмȣрї де аȣр, шї авѣ кȣрсȣл чел маї слобод декѫт орї че алтъ монедъ, кѫчї авѣ пъ о фацъ о пасъре маре албоасъ шї кѫпъцїноасъ нȣмаї кȣ ȣн кап; сȣбт ачѣстъ пасъре ерѣ о мȣлцїме де сѫмне остъшещї, шї цїнѣ ѫнгїаръ ȣн малдър де нȣеле тот котїте шї ла вѫрфȣрї фъкȣте ка ланчѣ, сȣбт каре ста ѫнпїлате о мȣлцїме де пъсърї кȣ кѫте ȣн кап шї кȣ кѫте доаъ, шї нїще хїаръ сълбатїче, прекȣм леȣ, ȣрс, вȣлпе, тїгръ, шчл. Ѫн капȣл ачещїї пъсърї ерѣ ȣн фелїȣ де къчȣлъ кȣ колцȣрї, шї ѫн вѫрфȣл колцȣрїлор кѫте о мъчȣлїе, пъ партѣ чеѣлалтъ а галбенȣлȣї ерѣ ȣн кап де ом ѫнфъшȣрат кȣ о гїрлантъ де фрȣнзе че ѫшї адȣчѣ ка але маслїнȣлȣї, де жȣр ѫн прежȣр пъ амѫндоаъ фецеле але ачестор галбенї ерѣ слове, пе каре нȣ ле пȣтѣм чїтї, кѫчї нȣ ерѣ арѫбещї, чї ерѣ ȣн фел де словъ деспре пърцїле апȣсȣлȣї, дїн котро се-амерїнца а пȣрȣрѣ ръсърїтȣл кȣ спаймъ шї кȣ гроазъ, шї мї се-дедесъръ ачест фел де галбенї ка съ нȣ мъ зъбовѣскъ негȣцїторї ла тѫргȣелїле меле; кѫчї кѫнд ведѣ о асфел де монедъ се-скȣла нȣмаї декѫт ѫн пїчере, о апȣка кȣ сфїѣлъ, шї паркъ ле тремȣра мѫна кѫнд о пȣнѣ пъ дѫнса, шї ле перѣ фаца, шї ворбѣ тот бїнїшор, шї челȣї че ле да о асфел де монедъ ѫї фъчѣ о чїнсте неспȣсъ, шї мїнчȣнї ла прецȣл мърфїї нȣ ѫндръснѣ съ ѫї спȣе, ба ѫнкъ ȣне орї маї шї пъгȣбѣ дїн капете.

Ѫн пȣцїне зїле мъ гътїїȣ пентрȣ кълъторїѣ солїеї; шї дѫндȣмї ѫмпъратȣл пешкешȣрїле, адїкъ дарȣрїле, шї о-скрїсоаре кїар кȣ мѫна са, плекаїȣ кȣ тоатъ сȣїта мѣ кътръ Балсїра четате, каре есте порт маре ал Вавїлонїеї, прекȣм щїцї шї дȣмнѣвоастръ; шї де аколо ѫнтрѫнд ѫнтр'о кора-

корабіе, ші авѫнд вѫнт дꙋпъ плакꙋл нострꙋ, ажꙋнсърѫм кꙋ біне ꙟн інсꙋла Сірімбіѣ; ші фіінд еꙋ кꙋноскꙋт кꙋ боері палатꙋлꙋї, ші маї вѫртос кꙋ съкретарꙋл статꙋлꙋї, кареле ерѣ ꙟнсърчінат кꙋ пріміреѣ солілор стреіні аї алтор ꙟмпъраці, ші съ аібъ ворбіре кꙋ дѫнші, ꙟї спꙋсеїꙋ деспре соліѣ мѣ, кꙋ каре ерѣм ꙟнсърчінат де кътръ ꙟмпъратꙋл нострꙋ Каліф. Мареле съкретар весті ꙟмпъратꙋлꙋї сꙋ веніреѣ солієї меле, ші адоа зі мъ ꙟнфъцішаїꙋ ла ꙟмпъратꙋл, ші ꙟнкінѫндꙋмъ лꙋї дꙋпъ обічеїꙋ, ꙟї дедеїꙋ скрісоареѣ ші дарꙋріле челе дела ꙟмпъратꙋл Каліф; ачел ꙟмпърат се-ꙋмплꙋ де бꙋкꙋріе ші де веселіе маре вѫзѫндꙋмъ сол; ші ꙟмї фъкꙋ кꙋ боері съї о чінсте неспꙋсъ, ла каре се-ꙟнтречѣ каре маї де каре съ мъ чінстѣскъ маї мꙋлт, ші съ мъ мꙋлцꙋмѣскъ кꙋ орї че міжлок, ші съ'мї арате фел де фел де галантоміїї.

Дарꙋріле че дꙋсесем ерѣ: ꙋн іатак фоарте прецїос, але кърꙋї ашернꙋтꙋрї ші перінї ерѣ кꙋ тотꙋл мꙋете ꙟн аꙋр де чел маї бꙋн: шаізечї де рѫндꙋрї де хаіне цъсꙋте кꙋ фір ші кꙋ мътасъ: ші ꙟнкъ шаізечї де шал лахꙋр ші де стофе де Персіѣ ші де Кіна: о мꙋлціме де ароматe де Персіѣ, че ꙟнтречѣ кꙋ міросꙋл лор чел бꙋн пе тоате аромателе дін лꙋме: ꙟї маї трімесесе ші зече тігрі віі, ші зече леї фоарте грозаві ші ꙟнпъцаці ла деосъбіте марафетꙋрї: шасе армъсарї дін чеї маї алеші де Мѫсър, ші ꙋн пітік, адікъ о кобе саꙋ о стърпітꙋръ де ом, фоарте чꙋдат, глꙋмец, де каре нꙋ пꙋтеї съ ціі рѫсꙋл ла орї че фаптъ саꙋ мішкаре а са, ші ерѣ о батжокꙋръ а натꙋреї фоарте чꙋдатъ ші де мірасе, каре авѣ ші ꙋн кал Мітелінеск нꙋмаї кѫт ꙋн іедꙋ де капръ, пъ каре кѫнд ꙟнкълека се-стрѫмба лꙋмѣ де рѫс де атѫтѣ марафетꙋрї че фъчѣ пъ дѫнсꙋл, кѫчї ачест пітік

нꙋ

нȣ ерѣ маї маре декѫт о маїмȣцъ, ші амѫндоі ерѣ стърпітȣра ші батжокȣра натȣреї.

Ꙟмпъратȣл Сірімбіеї се-мȣлцȣмі фоарте мȣлт де ачесте дарȣрі; ші пȣсъ пріставі прін тоатъ ꙟмпъръціѣ са ка съ се-стрѫнгъ лȣмѣ ші съ прівѣскъ ла аша віте чȣдате, каре нȣ се-афла ꙟн тот цінȣтȣл ачела; ші орѫндȣі ачел ꙟмпърат ка ла зі ꙟнтѫіȣ а фіекърії лȣні съ се-стрінгъ лȣмѣ ка ла ȣн сбор, ші съ прівѣскъ атѫт ла лȣпта леілор ші тігрілор кȣ алте добітоаче, кѫт ші ла жокȣріле ачелȣї пітік че фъчѣ кȣ калȣл съȣ, каре адȣчѣ нородȣлȣї прівірѣ чѣ маї де міраре.

Скрісоарѣ Каліфȣлȣї авѣ ȣрмътоарѣ ꙟнцелецере.

„Сѫнътате дін партѣ челȣї прѣ ꙟналт дін „черȣрї, кареле есте попъцȣітор ал кърърілор дреп-„теї кредінцї кътръ тареле ші ферічітȣл ꙟмпърат „ал Сірімбіеї дін партѣ лȣї Харȣм Каліфȣл ꙟм-„пъратȣлȣї Вавілонȣлȣї, пе кареле мареле пророк „л'а ашъзат прімітор де скаȣнȣл чел прѣ ꙟналт „ші вестіт ал ꙟмпъръціеї сале.“

„Скрісоарѣ воастръ се-прімі де кътръ ноі кȣ „маре бȣкȣріе ші веселіе; ші іатъ къ въ трімітем „ачѣстъ скрісоаре а ноастръ, исходітъ де прѣ ꙟн-„налтȣл сфат ал ꙟмпъръціеї ноастре, кареле есте „вістіерїѣ дȣхȣрілор челор прѣ ꙟналте ші искȣсі-„те; ноі сѫнтем прѣ ꙟнкредінцаці, къ ꙟндатъ „че о веці ведѣ, веці прічепе нȣмаї декѫт гѫн-„дȣл ностръ чел бȣн кътръ воі, ші веці лȣа ма-„ре мȣлцȣмітъ, фіці сѫнътоші!“

Дечї дȣпъ че іспръвііȣ сарчіна солієї меле, ші лȣаїȣ марї ші богате дарȣрі дела ачел ꙟмпърат, ші петрекѫнд сȣбт маре пȣртаре де грїжъ ші ꙟн-десȣлат деспре тоате ꙟндестȣлърїле, черȣїȣ ші слобозеніе ка съ плек де аколо; аша даръ ꙟн зіоа

ві-

віітоаре мъ ѫнтоваръшіръ тоатъ боерімѣ кȣ маре цірмоніе пѫнъ ла корабіе; ші аколо лȣѫндȣне зіоа бȣнъ ȣнȣл дела алтȣл, плекаръм ѫн зіоа віітоаре кȣ вѫнт фоарте бȣн, ші кȣ гѫндȣл хотърът съ ажȣнг фъръ вр'о смінтѣлъ ла патріѣ мѣ Вавілон, ѫнсъ дȣпъ вр'о чінчї шасе зіле не ѫнтълніръм кȣ о корабіе тълхърѣскъ, каре нъвълі пъ ноі, ші не кȣпрінсъ корабіѣ, лȣѫндȣо сȣбт стъпѫнірѣ лор.

Ші ѫнтрѫнд тоці тълхарі ѫн корабіѣ ноастръ кȣ събііле дестекате (трасе дін тѣкъ) тъѣръ пе тоції аї ноштрі кѫції лі се-ѫнпротівіръ; іар пе міне ші пе чеелалці товаръші аї ноштрі не лȣаръ робї; ші не лȣаръ тоатъ аверѣ, ші дарȣріле челе дела ѫмпъратȣл Сірімбіеї; ші десбръкѫндȣ-не де хаінеле ноастре, не ѫмбръкаръ кȣ хаіне тренцȣроасе ка пре ніще робї.

Дȣпъ ачѣста не дȣсеръ ѫнтр'ȣн остров фоарте депъртат, ші аколо не скоасеръ ѫн търг ка съ не вѫнзъ ка пре ніще віте; ші віінд кȣмпъръторі, мъ кȣмпъръ ȣн негȣцетор богат, кареле мъ ѫмбръкъ кȣ хаіне нȣаъ ка де роб, ші мъ трімісъ акасъ ла дѫнсȣл; ші дȣпъ вре о кѫтева зіле мъ ѫнтребъ, де щіȣ вре ȣн мешешȣг; іар еȣ ѫї ръспȣнсеїȣ къ нȣ щіȣ нічї ȣн мешешȣг, фъръ нȣмаї къ ам фост негȣцътор, ші дȣпъ че мъ жъфȣіръ тълхарі де тоатъ аверѣ, мъ вѫндȣръ ка ȣн роб, пъ ȣрмъ ѫмї зісъ: щії съ даї кȣ аркȣ біне? ла ачѣста ѫї ръспȣнсеїȣ къ ам дестȣлъ деприндере ѫнкъ дін копіларіѣ мѣ.

Атȣнчї стъпѫнȣл мїеȣ афлѫнд къ сѫнт іскȣсіт ла лȣкрȣл ачеста, ѫмї дете ȣн арк ші о тȣлбъ плінъ кȣ съџецї, ші мъ лȣъ кълаpе дін дъръ-тȣл сеȣ пъ елефантȣл че ѫнкълекасъ ел, ші мъ дȣсъ ѫнтр'о пъдȣре департе де ѡраш ка ла зече

мі-

мілꙋрі; каре пъдꙋре ерѣ фоарте маре ші адѫнкъ, ꙟн каре се-афла мꙋлціме де елефанці сълбатечі; аколо мъ дете жос де пъ елефант, ші арътѫндꙋ'мі ꙋн копачіꙋ налт, ꙟмі зісе: сꙋете сꙋс ꙟн ачест копачіꙋ, ші пъзеще пѫнъ че вей ведѣ къ трек елефанці п'апроапе де тіне, ші атꙋнчѣ траџе ꙟнтрѫнші кꙋ съџѣта, ші де вей оморѫ вре ꙋнꙋ, алѣргъ ꙟн ораш нꙋмаі декѫт ка съ'мі даі де щіре.

Дꙋпъ че ꙟмі зісе аша мъ сꙋіꙋ ꙟн копачіꙋ, авѫнд кꙋ міне ніцікъ мерінде пентрꙋ храна віеціі, ші стъпѫнꙋл меꙋ се ꙟнтоарсъ акасъ, мъ апꙋкъ ноаптѣ ꙟн копачіꙋ фъръ съ вѫз пꙋіꙋ де елефант, іар адоа зі дꙋпъ че се-лꙋмінъ възꙋіꙋ о чірѣдъ грозавъ де елефанці трекѫнд п'апроапе де міне, еꙋ тръсеіꙋ ꙟнтрѫнші кꙋ съџеціле де ненꙋмърате орі, ші ꙟн чѣ маі де пре ꙋрмъ възꙋіꙋ къзѫнд ꙋн елефант оморѫт; ші чеелалці фꙋџіръ.

Атꙋнчі еꙋ алергаіꙋ ꙟн ораш нꙋмаі декѫт ші ꙟнціінцаіꙋ пе стъпѫнꙋл де вѫнатꙋл че фъкꙋсем; ші ел пентрꙋ мꙋлцꙋмітъ мъ чінсті кꙋ ꙋн прѫнз фоарте ꙟндестꙋлътор; пъ ꙋрмъ не дꙋсъръм амѫндоі ꙟн поменіта пъдꙋре, ші гъсѫнд елефантꙋл чел ꙋчіс, ꙟл ꙟнгропаръм ꙟнтр'о гроапъ фъкꙋтъ дінадінс, кꙋ асфел де гѫнд ка кѫнд ва пꙋтрезі ші і се-ва топі карнѣ, съ ꙟл десгропъм, ші съ ꙟі лꙋъм оасъле ші дінці, кꙋ каре се-негꙋцъторѣ стъпѫнꙋл меꙋ, фіінд къ аша ерѣ мещеріѣ са.

Асфел де вѫнат фъкꙋіꙋ тот мереꙋ ꙟн време де доаъ лꙋні; ші оморам кѫте ꙋн елефант маі пъ тоатъ зіоа кꙋ кіпꙋл че ам зіс маі сꙋс; іар ꙟнтр'ꙋна де зіле възꙋіꙋ о чірѣдъ де елефанці престъ мъсꙋръ де маре, каре венѣ д'адрептꙋл спре копачіꙋл ꙟн каре ерѣм сꙋіт, ші фъчѣ ꙋн сгомот, ꙋн свѣрет, ші ꙋн тропоіт атѫта де маре, ꙟнкѫт

н-

се-кȣтремȣра пъмѫнтȣл кȣ копачі̆ кȣ тот; ші ажȣнгѫнд сȣбт копачіȣл меȣ̆, ѫші̆ рѫдікаръ тоції̆ капетіле ѫн сȣс, ші се-ȣіта ла міне кȣ о кѫȣтътȣръ неспȣсъ де грозавъ, ші мȣцѣ ші сбера атѫта де гроаснік, ѫнкѫт се-клътѣ копачі, се-сȣрпа рѫпіле, ші ръсȣна тоатъ пъдȣрѣ ка де мії̆ де тръснете; ші міе де фрікъ ѫмі̆ къзȣръ жос дін мѫіні̆ ші съцеції̆ ші харк ші тот.

Атȣнчі̆ елефантȣл чел маі̆ маре декѫт чеелалції̆ кȣ нъсоіȣл сѫȣ̆ ѫнфъшȣръ копачіȣл ѫн каре ерѣм еȣ̆, ші клътіндȣл фоарте таре, ѫл скоасъ дін рѫдъчіні̆, ші къзȣіȣ̆ кȣ копачіȣ̆ кȣ тот маі̆ мȣлт морт де фрікъ; ачел елефант ѫнлок съ мъ омоаре каре тремȣрам де фрікъ ші де гроазъ, ел мъ рѫдікъ кȣ нъсоіȣл сѫȣ̆, ші пȣіндȣмъ ла спінарѣ са ка пре ȣн морт, плекъ кȣ міне прін пъдȣре ѫнаінтѣ челор лалції̆, ші ажȣнгѫнд кȣ міне ѫнтр'ȣн дѣл прѣ налт, мъ пȣсъ жос бінішор, мъ лъсъ ачі, ші се-дȣсе кȣ тоатъ чірѣда, апȣкѫнд ел ѫнаінте ші еа дȣпъ дѫнсȣл.

Еȣ̆ рѫмѫінд аколо вр'о кѫтева чѣсȣрі̆ ка ȣн морт ші ѫнлемніт, маі̆ пре ȣрмъ ѫмі̆ веніїȣ ѫн фіре; ші невъзѫнд ѫнпрежȣрȣл меȣ̆ нічі̆ ȣн елефант, мъ скȣлаіȣ̆ ѫнсȣс, ші ȣітѫндȣмъ престе локȣл ѫн каре мъ афлам де жȣр ѫн прежȣр, възȣіȣ къ мъ афлȣ ѫнтр'о поеніцъ ѫнкȣнжȣратъ де пъдȣре, ші ачѣстъ поеніцъ ерѣ плінъ де дінції̆ ші де оасе тот де елефанції̆, въ ѫнкредінцез чінстіції̆ аскȣлтъторі̆ валахі—білѣхі къ ачѣстъ ведере мъ бъгъ ѫн фел де бънȣелі̆ ші де сокотінції̆; мъ міраіȣ̆ прѣ мȣлт де фірѣскъ ѫнцелепчȣне а ачелȣі̆ добіток, кареле се-веде кȣ ѫнкредінцаре къ ел м'а дȣс ѫнтр'адінс ѫн ачѣ поеніцъ, ѫн каре се-ведѣ къ ерѣ ѫнгропіца елефанцілор, аръгѫндȣмі̆ кȣ ачѣста несаціȣл стъпѫнȣлȣі̆ меȣ̆ ка съ ѫнчете-

ꙁі де а май оморѫ елефанцій вій, ші съ іа де ако-
ло орі кѫте оасе ꙟй вор трібȣі ші лȣй ші тот нѣ-
мȣлȣй съȣ̆; ачѣстъ ꙟнцелепчȣне а елефанцілор асѣ-
мѫнъ ка ші о кастор-χілор, карі кѫнд въд пе
вѫнъторі къ ꙟй гонеск ка съ ꙟй омоаре, ей ꙟшй
рȣп кȣ дінцілор сѫнгȣрй коіцеле лор, ші ле арȣнк
ла вѫнъторі, кѫчй ей ȣмблъ съй омоаре нȣмай
пентрȣ еле, фіінд къ сѫнт прѣ бȣне пентрȣ оаре
каре лѣкȣрі.

Дечй въꙁѫнд еȣ̆ о асфел де вістіеріе плінъ де
марфа че дорѣ стъпѫнȣл меȣ̆, фъръ съ май ꙁо-
бовеск кѫтȣшй де пȣцін, плекаїȣ̆ спре ораш; ші
ешінд ла дрȣмȣл чел маре ȣмблаїȣ̆ о ꙁі ші о ноап-
те пѫнъ съ ажȣнг ла ораш; ші въꙁѫндȣмъ стъ-
пѫнȣл меȣ̆ се-бȣкȣръ фоарте, ꙁікѫндȣ'мі: сѫрмъ-
неалȣле Съвах, авѣм маре гріжъ пентрȣ тіне, ші
ерѣм прѣ ꙟнтрістат! кѫчй въꙁѫндȣте къ ꙁъбо-
вешй атѫтѣ ꙁіле престе мъсȣръ, ам гѫндіт, сѫр-
мане, къ тѣ'ȣ̆ оморѫтъръ елефанці ка ші пре алцй
робй аі мей! ші май вѫртос къ дȣкѫндȣмъ ла ко-
пачіȣл ꙟн каре ꙟцй порȣнчісъм съ пѫндешй, л'ам
въꙁȣт десъдъчінат, ші аркȣл тъȣ̆ кȣ съџеціле
ꙟнпръшіете прін тȣфе, спȣнем даръ ꙟнтѫмпларѣ
че ай пъціт, ші кȣм ай ꙁъбовіт атѫтѣ ꙁіле пре-
сте мъсȣръ?

Атȣнчѣ еȣ̆ ꙟй повестіїȣ̆ кȣ амърȣнтȣл тоа-
тъ ꙟнтѫмпларѣ, ші ꙟнгропіца, адікъ локȣл ȣн-
де се-дȣчѣ елефанці ші мȣрѣ кѫнд ꙟшй кȣноштѣ
сфѫршітȣл віецій лор. Атȣнчѣ стъпѫнȣл меȣ̆ ръ-
масъ ꙟнкременіт кѫнд аȣꙁі о асфел де ведере мі-
нȣнатъ, ші ка съ се-ꙟнкрѣꙁъ май біне, адоаъ ꙁі
ꙟнкълекаръм амѫндоі пе елефантȣл чел де кълъ-
ріе ші ажȣнсъръм ла дѣлȣл че с'а ꙁіс; ші въꙁȣ кȣ
окі сѫй ачѣ поеніцъ плінъ де дінцій ші де оасе де
елефант, ші се-бȣкȣръ престе мъсȣръ, ші ръмасъ
фоар-

фоарте мȣлцȣміт де слȣжба мѣ, атȣнчї ѫнкѫркарѫм елефантȣ кȣ де ачеле оасе пѫ кѫт пȣтȣ сѫ дȣкѫ, ші не ѫнтоарсѫрѫм ла ораш; пѫ ȣрмѫ нѣ'м маї дȣс ѫнкѫ тот мереȣ вр'о доаѫ треї лȣнї де зіле ші кѫрам де ачеле оасе мȣлціме ненȣмѫратѫ, ші ȣмплȣсѫрѫм чінчї магазії фоарте марї ѫн ораш.

Дȣпѫ ачестѣ ѫмї зісе ачел стѫпѫн: Сѫбах, де акȣма ѫнаінте сѫ щії кѫ ешї слобод! ші сѫ щії фѫтȣл меȣ ші ачѣста, кѫ ешї фѫрѫ ȣсѫбіре ка ȣн фіȣ ал меȣ! кѫчї нȣмаї тȣ ешї прічінȣіторȣл норочіреї меле, фіiндкѫ де акȣма ѫнаінте нȣ не вом маї пȣне віаца ѫн прімеждії нічї еȣ нічї тоцї клірономіі меї дȣкѫндȣсе дȣпѫ оасе де елефант прін ачеле пȣстіетѫцї не ȣмблате; кѫ де се-вор іспрѫві вре о датѫ ачестѣ дін магазії, вор мерџе кȣ леснірe ѫн ачѣ поѣнѫ, ші вор адȣна пѫнѫ се-вор сѫтȣра, ші нȣ се-вор маї прімеждȣї робі ноштрі оморѫндȣ'ї елефанці; кȣ дрептȣл есте дарѫ сѫ ieї ші тȣ жȣмѫтате дін кѫщігȣл че вом авѣ ла вѫнзарѣ ачещії мѫрфї, пентрȣ каре о сѫ віе негȣсторї кȣ корѫбііле престе вр'о кѫтева зіле, прекȣм аȣ веніт пѫнѫ акȣма ѫн тоцї ані, ші о сѫ ле кȣмпере тот кȣ бѫнішорі гіацѫ.

Аша дарѫ де атȣнчѣ мѫ авѣ кіар ка пе ȣн фіȣ ал сѫȣ ші мѫ іȣбѣ фоарте мȣлт, ші мѫ вестí прін газѫтѫ ші прін бȣлетін де фіȣ ші мощенітор ал сѫȣ, пѫ времѣ ачѣ сосірѫ ші корѫбііле кȣ негȣцеторї ѫнтрадінс пентрȣ оасе де елефанцї; ла каре вѫнзѫнд ачеле чінчї магазії, че ле авѣм пліне, лȣарѫм о мȣлціме де банї ненȣмѫратѫ, каре дȣпѫ сокотѣла мѣ ерѣ ка ла чінчї міліоане де галбенї мѫсѫрлії, атȣнчѣ татѫл меȣ мѫ фѫкȣ вістіер ші кѫмѫраш престе тоатѫ богѫціѣ ші аверѣ са, кѫчї нȣ авѣ алцї фечорї; ші петречѣм о

віацѫ

віацъ фоарте лініщітъ, адѹче ші десфътътоаре; ші кѫнд хотърѫсъ ка съ мъ ꙟнсоаре кѹ о непоатъ а са, мѹрі де нъпрасть, ші ръмасеіѹ бѹн стъпѫн престе тоатъ аверѣ са, че се-сокотѣ а фі ка де чінчізечі де мілioане де леі, атѹнчі ꙟнчепѹіѹ а мъ гѫнді пентрѹ ꙟнтоарчерѣ ла патріѣ мѣ, ші ꙟн скѹртъ време пѹсеіѹ гѫндѹл ші ꙟн фаптъ.

Дѹпъ че ꙟмі адѹнаіѹ тоате лѹкрѹріле ші мъ гътііѹ де плекаре, ꙟнаѹламаіѹ (ꙟнкірііеіѹ) о корабіе, ші о ꙟнкъркаіѹ де аверѣ мѣ чѣ мѹлтъ ші скѹмпъ, ші плекаіѹ ла цара мѣ; ші дѹпъ мѹлте прімеждії аждѹнсеіѹ ꙟн Вавілон; ші мъ ꙟнфъцішаіѹ ла Ꙟмпъратѹл Каліф, ка съ ꙟі даѹ сокотѣла пентрѹ солііѣ кѹ каре мъ ꙟнсърчінасе ші мъ трімесесе, прекѹм ам зіс маі ꙟнапоіѹ, ачест ꙟмпърат мъ прімі кѹ маре бѹкѹріе, зікѫндѹмі, къ зъбава мѣ чѣ мѹлтъ л'а кам съпърат.

Дар кѫнд ꙟі повестііѹ мінѹнателе ꙟнтѫмплърі че мі се-маі ꙟнтѫмпласеръ ші ꙟнтрѹ ачѣ кълъторіе, ръмасъ ꙟнкременіт ші плін де мірарі; ші порѹнчі ѹнѹі історнік съ скріе кѹ слове де аѹр ачесте вестіте ші кѹ тотѹл мінѹнате ꙟнтѫмплърі але меле, ші съ ле пъстрезе ꙟн архіва ꙟмпъръціеі сале; ші ꙟнкінѫндѹмъ ꙟмпъратѹлѹі мъ дѹсеіѹ акасъ плін де бѹкѹріе, ші фоарте мѹлцѹміт де дарѹріле че прімііѹ дела Каліф пентрѹ ꙟнплінірѣ солііеі, дѫндѹмі ші ранг боіереск дін челе маі марі; ші аша ръмасеіѹ аічі ꙟн патріѣ мѣ, фъкѫнд біне кѹ ажѹторінції де бані ла рѹделе ші пріетені меі, кѹмпърѫнд фелѹрімі де акаретѹрі ші де мошії, ші зідінд палатѹрі, прекѹм ле ведеці, ші ръмасеіѹ аічі пѫнъ ꙟн зіоа де астъзі, ші воіѹ фі пѫнъ воіѹ тръі.

Ꙟн кіпѹл ачеста ісправі Сѫвах історіѣ такідѹлѹі съѹ челѹі де ал шаптелѣ ші маі де пре ѹр-

мъ; пе ꙋрмъ ѫнторкѫндꙋсе кътръ пріетені съї оаспеці, ле зісе: іꙋбіці меї аскꙋлтъторі! прѣ бꙋнꙋл Алах а лъсат пе чеї богаці ѫн ачѣстъ лꙋме времелнікъ нꙋ ка съ фіе нꙋмаї еї ѫн парте ѫндестꙋлаці деспре тоате, ші стъпѫні десъвѫршіці престе аверіле лор, престе каре поате съ фіе аша нꙋмаї Дꙋмнезъꙋ, чі ка съ фіе нꙋмаї ка ніще бꙋні ікономі престе але лор, пе каре ле прімеск дела ѫнсꙋші Дꙋмнезъꙋ: адікъ съ ле ѫнтребꙋінцезе біне ла лꙋкрꙋрі спре фолосꙋл общії; къчї омꙋл чел кꙋ старе бꙋнъ есте пъріnте ал общії; къ дакъ общѣ ар пътімі, ар фі ваї де чеї богаці, къчї фъръ дѫнса нꙋ пот кътꙋші де пꙋцін, асеменѣ ші общѣ нічї ꙋн мінꙋт фъръ дѫнші, даръ поате къ ва зіче чінева дін дꙋмнѣвоастръ, кꙋмкъ аверіле меле нꙋ с'аꙋ добѫндіт прін ажꙋторꙋл общії; съ мъ ерте ꙋнꙋл ка ачеста; къчї німік нꙋ аре омꙋл дела сінеші, фіінд къ віне ѫн лꙋме гол ші фъръ вре о прічепере, адікъ лꙋд, чі нꙋмаї дела Дꙋмнезъꙋ пъріnтеле тꙋтꙋлор, ші дела обще, спре пілдъ: дакъ нꙋ ар фі воіт Дꙋмнезъꙋ кꙋ міне, ашї фі пꙋтꙋт скъпа дін атътѣ прімеждії кꙋмпліте ші фоарте грозаве, прекꙋм аці аꙋзіт? дакъ общѣ нꙋ ар фі фост ѫн фіінцъ, саꙋ с'ар фі афлат ѫн вре о тꙋрбꙋраре, ꙋнде міаш фі пъстрат еꙋ аверіле меле, саꙋ де ꙋнде аш фі къщігат атътѣ богъції, саꙋ че аш фі фъкꙋт кꙋ еле? ѫнтрꙋ адевър къ німік нꙋ мї ар фі фолосіт! орї че веці зіче ѫнпротіва пърерілор меле, е ѫнтрꙋ німік; къчї фіреще се-кꙋноаще къ нꙋ ам веніт ѫн лꙋме пентрꙋ алт чева, фъръ нꙋмаї а кꙋноаще пе Дꙋмнезъꙋ, а ѫл мъри дꙋпъ фаптеле сале челе мінꙋнате че се-въд ѫн чер ші пре пъмѫнт, ші ал іꙋбі, ка пре ꙋн фъкътор ші пъріnте мілостів а тоатъ фъптꙋра, дін тоатъ ініма ноастръ, дін тоатъ вѫртꙋ-

тѣ

тѣ ноастръ, ші дін тот сȣфлетȣл ностръ; ші а іȣбі пе апроапеле ностръ, адікъ пе тоатъ оменірѣ ꙟнтре каре лъкȣім, ші слава ші мъріpѣ патріеі ноастре ꙟнтокмаі ка пе ꙟншіне, ші ꙟнкъ маі мȣлт; къчі ноі ꙟнпарте, адікъ деспърціці ші ръсніці ȣнȣл де алтȣ, нȣ сѫнтем німік, дакъ нȣ вом фі тоці ȣн трȣп, тоці ȣн кȣџет, тоці ȣн сȣфлет ші ȣн гѫнд; ші дакъ нȣ вом сокоті некаѕȣл чел маі ȣшȣре ал челȣі маі мік дінтре ноі ка о пеіре гроѕавъ а челȣі маі пȣтернік дінтре ноі! ведеці фраці меі, къ іȣбірѣ де авȣціі ші де славъ амъџеск пе чеі маі мȣлці дін лȣме, ші сѫнт гата пентрȣ ачестѣ съші вѫнѕъ пърінці ші рȣделе, ші съші дѣ ші патріѣ пентрȣ ȣн челенгіȣ де ѕече парале, саȣ пентрȣ къ ꙟл пофтеще ȣн паше ла масъ; ба ꙟнкъ ȣні вѫнд ші фȣръ кіар де прін џѣміі, адікъ де прін лъкашȣріле лȣі Дȣмнеѕъȣ, прекȣм сѫнт мȣлці дін дервіші (кълȣгърі) ноуpі; ші алці іаръші вѫнд пентрȣ авере ші кіар пе Дȣмнеѕъȣ, прекȣм ам чітіт ꙟн евангеліѣ лȣі Іса Пегамбéр, че ꙟі ѕѫк крещіні Іс. Хс. кареле се-веде кȣ ꙟнкредінцаре прін фаптеле меле къ а фост кȣ десъвѫршіре ом ші Дȣмнеѕъȣ, ші пентрȣ боала іȣбіреі де арџінт ꙟл вѫндȣ ȣн ȣченік ал съȣ а нȣме Іȣдá Іскарідéн. Мъсхрȣл, Багдатȣл, Вавілонȣл, Стамболȣл вор фі вѫндȣте ꙟмпъраціілор ноуpі пентрȣ іȣбірѣ де арџінці а четеі кълȣгъреуі; асеменѣ ші Влах-мемлекет, дȣпъ доpінца патішахілор ноуpі че аȣ а ꙟл добѫнді, съ ціінеці мінте ворба мѣ, къ еȣ воіȣ мȣрі, ші поате веці ведѣ кȣ окі вре ȣні дін дȣмнѣ-воастръ, къ о съ се-вѫнѕъ де чінева, ші тѣмъ ꙟмі есте къ де і ѣмȣл ȣрȣмілор че се-ѕік ші ціневіѕі, кѫчі прѣ ꙟл въѕ шірет ші калпȣѕан афар де орѫндȣѣлъ.

Ачесте

Ачесте кꙋвінте але меле сѫнт тіпѫріте прін ініміле ші ачелор маї сѫлбатіче нації че ам вѫзꙋт прін мꙋлтеле меле кѫлѫторії, ші ле пѫзеск фоарте кꙋ ꙟдѫдінсꙋл, кꙋ тоатѫ негіобіѣ лор ші неꙟнвѫцѫтꙋра лор, іꙋбіці дар пе Дꙋмнезѫꙋ, пе апроапеле вострꙋ, ші слава патріеі воастре, ші фꙋџіці де іꙋбірѣ де арџінт ші де славѫ ка де чѣ маї рѣ ші отрѫвітоаре патімѫ дін лꙋме! еꙋ фраців ам іꙋбіт бані ші слава, ꙟнсѫ нꙋ нꙋмаї пентрꙋ міне ꙟнпарте, чі пентрꙋ фолосꙋл а тот неамꙋл меꙋ, кѫчі Дꙋмнѣвоастрѫ щіці прѣ біне кѫте ам фѫкꙋт спре фолосꙋл сѫꙋ кꙋ бані ші кꙋ слава че ам добѫндіт; кѫчі де нꙋ фѫчѣм аша, м'аші фі асѫмѫнат ка ꙋн порк кꙋ черчел де діамант ꙟн рѫт, ші ка ꙋн кѫне флокос, че се-ꙟнкѫлзеще нꙋмаї пе сінеші сѫнгꙋр. Ачестѣ ші алтеле асеменѣ зѫкѫнд вестітꙋл Сѫвах, маї дѫрꙋі ꙟнкѫ о сꙋтѫ де галбені Хамалꙋлꙋі, ші ꙟл сокоті ꙟнтре пріетені сѫї, авѫнд слобозеніе а вені ші а петрече кꙋ дѫнсꙋл орі кѫнд ва пофті, ші ꙟл ꙟндемнѫ ка сѫ се-ласе де хамалѫк, ші сѫ се-апꙋче де негꙋцеторіе.

Акꙋма ꙟмпѫрѫтѣса Халіма іспрѫвінд ꙟн ачест кіп повестірѣ чѣ мінꙋнатѫ ші вредінікѫ де аꙋзіт а челор шапте такесѫдꙋрі але лꙋї Сѫвах кѫлѫторꙋл пѫ марѣ, ворбінд тот-даꙋна кѫтрѫ ꙟмпѫратꙋл Лідін, ꙟн чѣ маї де пре ꙋрмѫ ꙟл ꙟнтребѫ де аꙋ рѫмас мꙋлцꙋміт деспре ачесте історії, саꙋ нꙋ, ші ел ꙟі рѫспꙋнсѫ: м'аї бірꙋіт, м'аї бірꙋіт Халіма, кꙋ фрꙋмꙋсеца феції тале, кꙋ фѫптꙋра чѣ џінгашѫ а трꙋпꙋлꙋі тѫꙋ, кꙋ дарꙋріле граіꙋрілор тале, ші маї кꙋ сѣмѫ кꙋ ꙟнвѫцѫтꙋра та чѣ маре; кѫчі мꙋлте сѫнт кꙋ мії де орі маї фрꙋмоасе дікѫт тіне, ꙟнсѫ фѫрѫ ꙟнвѫцѫтꙋрѫ сѫнт токмаї ка ніще пѫпꙋші, саꙋ ка ніще кадре! дечі дарѫ

те

те рог фербінте дін тот сȣфлетȣл меȣ, ка ꙟн ӵе-сȣріле челе хотъръте де ꙟпетречере, съ ꙟмі повестещі пърȣрѣ ȣнеле ка ачестѣ, дȣпъ ачесте кȣвінте ꙟі доведі Лідін къ о іȣбеще маі мȣлт декът пе сінеші ші декът тоатъ слава ші феріӵірѣ ꙟмпъръціеі сале, ші о дъръі кȣ о сȣмъ фоарте маре де бані ші де скȣле де мȣлт преці. Атȣнчі Халіма плінъ де бȣкȣріе пентрȣ къ ꙟші съвършісе гъндȣріле прін спȣнерѣ історіілор, зісе кътръ Лідін: фіінд къ ꙟці плак атъта де мȣлт історііле меле, ам де гънд пȣтерніче ꙟмпърате съ ꙟці повестеск алтеле де акȣма ꙟнаінте кȣ міі де орі маі фрȣмоасе, маі мінȣнате, ші маі вредніче де аȣзіт декът челе че ц'ам повестіт пънъ акȣма; ші кънд ле веі аȣзі, токмаі атȣнчі зі съ мъ крезі; аша даръ мъ рог съ ꙟмі даі аскȣлтаре мъіне сѣрѣ ла історіѣ чѣ вестітъ а Фарȣхназъі, фетеі де ꙟмпърат ал Касміріеі, каре крез къ те ва мȣлцȣмі кȣ міі де орі маі біне декът челе пънъ акȣма. Ꙟмпъратȣл Лідін прінсъ бȣкȣрос, ші аштепта съ віе врем҄ѣ кȣ маре неръбдаре, вре҄мѣ, адікъ адоаъ сѣръ сосі, ші ꙟмпъратȣл Лідін, ка ȣн маре доріторі де істрорії, рȣгъ пе Халіма ка съ ꙟнчѣпъ, ші ꙟнчепȣ ꙟн кіпȣл ȣрмътор.

Історіѣ Фарȣхназъі, фетеі ꙟмпъратȣлȣі Касміріеі.

Пȣтерніче Лідін, ꙟмпъръціѣ Касміріеі се-кърмȣѣ о датъ де ȣн ꙟмпърат а нȣме Тохрȣлбеі. Ачеста авѣ о фатъ ȣнанъскȣтъ а нȣме Фарȣхназа, каре ꙟнтречѣ пе тоате фетеле лȣмії кȣ фрȣмȣсеца еі, дечі фіінд ачѣстъ фатъ атъта де фрȣмоасъ, ерѣ кȣ непȣтінцъ а нȣ се-ръні ла ініѣ

мъ

мъ де фрꙋмꙋсеца ей орй чіне о ведѣ дін мінꙋтꙋл чел дін тѫіꙋ̆, ші а нꙋ къдѣ ꙟн челе май марй прімеждіій нꙋмай декѫт дін прічіна ей; къчй кѫцй се-амꙋреза де дѫнса, ꙋнꙋл се-ꙟнебꙋнѣ, пе алтꙋл ꙟл гъсѣ нъбъдъіле, алці ꙟнкременѣ, ші алці ръмѫнѣ ꙋіміцй, къзѫнд жос ка ніще морцй. Ачѣстъ фатъ де кѫте орй ешѣ дін палат ла вре о плімбаре, ешѣ десвълітъ ла кап ші ла образ, нородꙋл кѫнд аꙋзѣ къ а ешіт, алерга гръмадъ ꙋнꙋл пъсте алтꙋ ка ніще небꙋнй нꙋмай ка съ о прівѣскъ, ші кꙋ сгомотꙋл ші стрігъріле челе де мі-раре че фъчѣ, се-доведѣ рѫвна лор чѣ маре че авѣ ка съ о вазъ. Ачѣстъ копілъ ꙋмбла май мꙋлт къларе пъ кал алб тътъреск кꙋ пете роші, адікъ ꙟнротат кꙋ рошꙋ, ші авѣ ꙟнпрежꙋрꙋл ей о сꙋтъ де роабе фете кълърі пъ кай негрі, ші ꙟнподобіте кꙋ хаіне де маре кꙋвіінцъ, роабеле ерѣ асеменѣ десвъліте ла кап, ші кꙋ тоате къ ерѣ фоарте фрꙋмоасе престе фіре, ꙟнсъ ꙟмпърътіца стрълꙋчѣ ꙟнтре дѫнселе ка соареле ꙟнтре планеці черꙋлꙋй, ші ꙟнтре челе лалте стеле, ꙟнкѫт тоатъ лꙋмѣ нꙋ се-ꙋіта ла еле нічй де кꙋм, чі нꙋмай ла дѫнса, къчй фрꙋмꙋсеца ей чѣ негръітъ ꙟнтꙋнека тоатъ фііінца че ꙟй ста пѫн прежꙋр, ші орй каре дін нород дорѣ фоарте мꙋлт съ о вазъ де апроапе; де ачеѣ се-кълка ші се-ꙟнбꙋлзѣ ꙋнꙋл пъсте алтꙋ ꙟнтрекѫндꙋсе каре май де каре съ се-апропіе де дѫнса ка съ о вазъ май біне, ші осташі че о ꙟнкꙋнжꙋра ꙟн задар се-остенѣ ка съ ꙟй гонѣскъ; къчй ей да нъвалъ ка орбі, ші де ачеѣ пе ꙋні ꙟй бътѣ осташі, алтора ле спърџѣ капетіле, ꙋнꙋра ле фрѫнџѣ мѫніле, пе алці ꙟй чокѫртѣ кꙋ іатаганеле, ші пе ꙋні ꙟй омора кꙋ десъвѫршіре ка пре ніще добітоаче, ші нꙋ фꙋџѣ нічй де кꙋм, ші ꙋні дін трѫнші, фіінд негіобй ші небꙋнй, о авѣ

маре

маре фалъ ші лаꙋдъ а мꙋрі пентрꙋ драгостѣ еї, де време къ еа нічї нꙋ віса пентрꙋ дѫнші, ші маї вѫртос кѫнд се-ѫнтѫмпла съ се-афле ѫн ведерѣ еї, ші съ ѫї чокѫртѣскъ оасташі кꙋ кꙋцітеле, атꙋнчї лї се-пърѣ къ фак чѣ маї сфѫнтъ даторіе дін лꙋме, ваї де капꙋл лор негіобі! (*)

Дечї ѫмпъратꙋл вѣзѫнд пръпъденіѣ чѣ маре а народꙋлꙋї че се-фъчѣ дін прічіна фрꙋмꙋсецї фетеї сале, хотъръ ка де ачі наінте съ о аскꙋнзъ де кътръ народ, спре а нꙋ се-маї прічінꙋї аша пръпъденіе ші тꙋрбꙋраре дін прічіна еї; ші порꙋнчі нꙋмаї декѫт ка съ нꙋ маї іасъ фата са дін палат де ачі наінте, ші кꙋ аст міжлок мѫнтꙋі народ де ачѣ пеіре ші пръпъденіе маре, пъ ачѣстъ време, адікъ пъ кѫт ста ѫнкісъ, се-ѫнтінсе вестѣ деспре фрꙋмꙋсецѣ еї ѫн тоате пърціле ръсърітꙋлꙋї; ші мꙋлці ѫмпъраці се-апріндѣ пентрꙋ дѫнса нꙋмаї дін спꙋселе ꙋнора ші алтора, ші тріметѣ солі ла ѫмпъратꙋл татал еї ка съ о чее де невастъ лорꙋші, ѫнсъ пѫнъ а нꙋ ажꙋнџе солі ла ѫмпъратꙋл, ѫмпърътіца вѣзꙋ ꙋн віс, прін каре ꙋрѫ ші скѫрбі атѫта де мꙋлт мърітішꙋ, ѫн кѫт нꙋ воѣ нічї съ аꙋзъ де бърбаці, не кꙋм съ се-мъріте, еа вѣзꙋ ѫн віс къ се-прінсе ꙋн черб ѫн ніще кꙋрсе, ші віінд о чербоайкъ, се-късні тꙋ тоате міжлоачеле, ші ѫл скъпъ дін кꙋрсе, пъ ꙋрмъ дꙋпъ ѫнтѫмпларе се-прінсе ѫн кꙋрсе чербоайка ачѣ, ші вѣзѫндꙋо ачел черб, пе каре ѫл мѫнтꙋісе ачѣстъ чербоайкъ, фꙋџі ші о лъсъ прінсъ ѫн кꙋрсъ, ѫн лок съ о мѫнтꙋѣскъ прекꙋм ѫл мѫнтꙋісе ші еа пе дѫнсꙋл кѫнд къзꙋсе ѫн невоі-

Ші

(*) Асфел де амбіціі проасте поате съ маї фіе ші пѫнъ ѫн зіоа де астъзї пъ а локꙋрѣ, ѫнсъ ла оаменї прѣ де німік, карі лꙋкрѫнд фапта рꙋшінеї кꙋ амбіціе добіточѣскъ, несокотеск пе челе де фолос, ші кад ѫн ꙋра лꙋмії ѫнсоціцї кꙋ міі де тікълошії.

Ші дешептъндѹсе дін сомн ѫмпъръті́ца Фарѹхназа, рѫмасъ прѣ мъхнітъ пентрѹ ачест віс че вѫзѹсе; ачест віс і се-пърѹ къ есте ѫнтрадінс о дескоперіре пентрѹ дѫнса дела зѣѹл Кеа́гѣ, кърора се-ѫнкіна перші, кареле воі кѹ ачѣста съ ѫї дѣ се ѫнцълѣгъ кѹмкъ бърбаці нѹ сѫнт кредінчоші кътръ невестеле лор, ші кѹмкъ сѫнт пѹрѹрѣ немѹлцѹміторі ші нерекѹноскъторі кътръ дѫнселе, дечі ѫнтрѫндѹї ѫн кап ачѣстъ пърере сѣкъ, ші темѫндѹсе а нѹ се-фаче жъртфъ ла вре ѹн бърбат дін лѹме черѫндѹо де мѹере, се-дѹсе ла татъл съѹ, ші фъръ съ ѫї дѣ съ ѫнцелѣгъ деспре ѹрѫчѹнѣ ші скѫрба че прінсесе асѹпра тѹтѹлор бърбацілор дін прічіна ачестѹї віс, ѫл жѹръ кѹ лакръмі фербінці пъ образ ка нѹ кареле кѹмва съ о мъріте кѹ вре ѹнѹл фъръ съ ѫї плакъ еї, лакръміле еї ѫндѹплекаръ ініма татълѹї еї, ѫнкѫт ѫї фъгъдѹі кѹ жѹрѫмѫнт, къ нѹ ва ѫнтра кѹ німенѣ ла ѫнвоѣлъ деспре ачѣстъ прічінъ фъръ воѣ еї, дечі рѫмѫінд ѫнкредінцатъ кѹ ачест міжлок прѣ фрѹмоаса Фарѹхназа, се-дѹсе ла палатѹл еї фоарте мѹлцѹмітъ ші кѹ хотърѫре съ нѹ се-мъріте ѫн тоатъ віаца са.

Дѹпъ вре о кѫтева зіле, прекѹм зісеръм маї сѹс, сосіръ мѹлціме де солї ѫмпърътещі дела мѹлці ѫмпъраці ла ѫмпъратѹл Касміріеї, черѫнд фіе кареле пе Фарѹхназа де соціе стъпѫнѹлѹї съѹ ѫмпърат, ѫмпъратѹл аѹзѫнд черереіле лор, ле зісе: алецерѣ деспре мърітішѹл фетеї меле нѹ е дѹпъ воѣ мѣ, фіінд къ іам фъгъдѹіт кѹ жѹрѫмѫнт, ка съ нѹ о мъріт нічі о датъ дѹпъ німенѣ дін лѹме дакъ нѹ ва фі дѹпъ плакѹл еї. Солі вѫзѫнд кѹ ѫнкредінцаре къ ачѣстъ прічінъ нѹ стъ ѫнтрѹ воѣ са, черѹръ ка съ ворбѣскъ кіар кѹ фата са, ші вѫзѫнд къ нѹ воеще нічі де кѹм съ се-мъріте,

се-

се-дꙋсеръ прѣ ꙟтрістаці, фіиндкъ нꙋ пꙋтꙋръ съ-вѫрші дорінца ші порꙋнка стъпѫнілор лор. Ꙟнцелептꙋл Тохрꙋлбеї се-ꙟтрістъ фоарте мꙋлт пентрꙋ плекарѣ чѣ фъръ исправъ а солілор ꙟпъръ-тещї, непꙋтѫнд съ ꙟї мꙋлцꙋмѣскъ дін прічіна жꙋръмѫнтꙋлꙋї че фъкꙋсе кътръ фата са, ші ꙟнтрѫнд ла бънꙋѣлъ, адікъ темѫндꙋсе ка нꙋ кꙋмва съ се-ръдіче кꙋ ръсбоіꙋ ꙟнпротіва са стъпѫні а челор солї, пентрꙋ къ н'а врꙋт съ прімѣскъ черервіле лор, ꙟї вені ꙟн гѫнд ка съ ꙟндрептеꙁе лꙋкрꙋ ꙟн кіпꙋл ꙋрмътор.

Аша даръ кемъ пе доіка фетеї сале ші вені ла дѫнсꙋл, кърѣ ꙟї ꙁісе аша: Сꙋлтамемé, (адікъ ꙟпъратѣсъ пентрꙋ ціца че аї дат ла віцъ де ꙟпърат), ꙟцї мъртꙋрісеск ꙟтрꙋ адевър къ мінтѣ ші пъререѣ фетеї меле мъ тꙋрбꙋръ фоарте мꙋлт! кꙋ тоате ачестѣ съ ꙟмї спꙋї тꙋ ꙟтрꙋ адевър ка че прічінъ съ фіе де нꙋ воеще съ се-мъріте, че фꙋмꙋрї ші пъререї аꙋ ꙟнтрат ꙟн капꙋл еї! спꙋнемї, аша съ тръещї, че прічінъ есте, ші нꙋ ꙟмї тъінꙋі кѫтꙋші де пꙋцін. Іар доіка ꙟї ръспꙋнсъ: прекꙋм мї се-паре міе, пꙋтерніче ꙟпърате, даꙋ кꙋ сокотѣла кꙋмкъ прічіна неверії сале ка съ се-мъріте ар фі ꙋн віс че а възꙋт ꙟнтр'о ноапте; ачѣста мї се-паре, іар алт чева нꙋ. Ꙟмпъратꙋл ꙁісе: ꙋн віс есте прічіна? ші поате вісꙋл вре о датъ съ ꙟнкредінцеꙁе пе оаменї атѫта де мꙋлт?! Ах че небꙋніе, фаптъ де ом прост есте ачест лꙋкрꙋ! ші че фел де віс есте ачела де а ꙟнкредінцат'о атѫта де мꙋлт!? атꙋнчї Сꙋлтамеме ꙟї повесті вісꙋл че възꙋсе фата са. Ачеста есте вісꙋл, ꙟмпърате, ачеста есте, каре а орбіт пърерѣ фетеї тале, ачеста а фъкꙋт'о ка съ сокотѣскъ пе тоці бърбаці некꙋноскъторї ші немꙋлцꙋміторї кътръ невестеле лор, прекꙋм ачел черб кътръ чер-

воікъ, ші ꙟкредінцѫндȣсе кȣ десъвѫршіре къ вор фі ші тоції бърбаці аша, де ачеѣ се-фереще кȣ орї че мїжлок де а съ мѫріта, ші кȣ ȣрмаре нȣ воеще ка съ аібъ нічї адȣнаре кȣ дѫнші, ші нічї съ'ї вазъ кȣ окі. Ачѣстъ повестіре адѫогъ мірарѣ ꙟмпъратȣлȣї, кареле нȣ се-пȣтѣ домері пентрȣ ачел віс, ка че лȣкрȣ съ фіе ачела съ адȣкъ пе фата еа ꙟнтрȣ аша хотърѫре нестрѫмȣтатъ ка съ нȣ воѣскъ а съ мѫріта, ші ꙟнторкѫндȣсе кътръ Сȣлтамемé ꙟї зісе: че мъ сфътȣещї скȣмпа мѣ Сȣлтамемé, съ фак ка съ скоц' ачѣстъ пъреpe сѣкъ дін капȣл фетеї меле, ші съ о ꙟндȣплек ка съ се-мъріте? крезї тȣ къ вом гъсі вре ȣн мїжлок а ꙟї скоате ачесте ідеї дін капȣї? домнȣл меȣ, ръспȣнсъ еа, дакъ ꙟнълцімѣ та веї лъса асȣпра мѣ ачѣстъ слȣжбъ че вреї, ꙟції фъгъдȣеск кȣ ꙟнкредінцаре къ о воїȣ ꙟндȣплека ла черeріле тале, ші ꙟї воїȣ скоате дін мінте тоате ачесте пърерї че о стъпѫнеск, дар кȣм ꙟї съ фачї, ꙟї зісе ꙟмпъратȣл? іар доїка ръспȣнсъ: еȣ щіȣ мȣлте історії, ші мȣлте пілде асȣпра ȣнор ꙟнтѫмплърі ка ачестѣ, а кърор повестіре прівіндȣсе ка о егленцѣ а ꙟмпърътіцеї ші ка ніще басне пентрȣ петречерѣ еї де време, вор авѣ пȣтере ка съ щѣргъ де о датъ дін капȣл еї ші ачеле пърерї амъцітоаре, че аре пентрȣ бърбації, чі нȣмаї кȣ треї пілде де історії, ам нъдежде фоарте бȣнъ къ о воїȣ фаче съ ꙟнцълѣгъ амъцірѣ еї, ші съ кȣноаскъ кȣмкъ аȣ стътȣт бърбації фоарте кредінчошї, статорнічї, ші рекȣноскъторї кътръ невестеле лор ші кътръ амȣрезеле лор, ші фъръ ꙟндоѣлъ о воїȣ ꙟнкредінца кȣмкъ ші ꙟн зіоа де астъзї се-гъсеск мȣлції асеменѣ бърбації; арътѫндȣ'ї лȣкрȣ ꙟн фаптъ къ нічї тоції бърбаці нȣ сѫнт рѫї, дар нічї тоції сѫнт бȣнї, прекȣм ші о пъдȣре нȣ поате а фі фъръ

ȣскъ-

ѹскъттѹрї; ші ѫн скѹртъ ворбъ ласъмъ пе міне ла ачѣстъ прічінъ, съ фак кѹм воїѹ ші, ші фії одіхніт деспре ѹна ка ачѣста, къ веї добънді ачеѣ че дореції. Ѫмпъратѹл се-мѹлцѹмі фоарте мѹлт деспре кѹвінтеле доічії, каре ѫнчепѹ а ѫшї пѹне фъгъдѹѣла ѫн лѹкраре кѹ історіїле еї.

Фіінкъ ѫмпъръціца авѣ обічеїѹ а се-дѹче ѫн тоате дімінеціле ла бае ка съ се-скалде, ші петречѣ аколо пънъ ла времѣ прънзѹлѹї кѹ роабеле сале, де ачеѣ Сѹлтамеме хотъръ къ аколо ѹнде ѫшї петрече времѣ са кѹ роабеле сале, ѫн лок де алте кѹвінте, съ ѫї повестѣскъ чева дін історіїле че шіѣ асѹпра скопосѹлѹї еї, кѹ каре авѣ де гънд ка съ о ѫндѹплече спре а се-мъріта, ші хотъранд ѫн кіпѹл ачеста, адоаъ зі дѹпъ че се-ѫнбъе ачѣ ѫмпъръціцъ, ѫї зісе доїка, адікъ Сѹлтамемеѣ съ шії, о стъпъна мѣ, къ міам адѹс амінте де о історіе плінъ де ѫнтъмпларі ѫн деосъбіте кіпѹрї, ші де ѫції есте воѣ, ѫції воїѹ повестіо, де каре нъдъждѹеск къ о съ ръмъї фоарте мѹлцѹмітъ. Ѫмпъръцѣса ка съ мѹлцѹмѣскъ маї кѹ сѣмъ пе мѹеріле че ерѣ кѹ дънса, ѫї дете слобозеніе ка съ і о повестѣскъ, аша даръ лѹънд ачѣстъ слобозеніе доїка са, ѫнчепѹ а ѫї повесті ѫн кіпѹл ѹрмътор, каре есте о повестіре плінъ де мінѹні ші де бъгъри де сѣмъ, ші кѹ тотѹл фрѹмоасъ.

Історіа лѹї Каліф Ароѹн Арашхід.

Історічі Арабешї повестеск тоції кѹ ѹн глас, кѹмкъ Каліфѹл Ароѹт Арашід а статѹт пъ времіле сале ѫмпъратѹл чел маї вестіт ші маї вітѣз декът тоції, ші прекѹм а фост де таре ші вітѣз, де нѹ ар фі фост прѣ іѹте, адікъ некъжічос, ші

іѹбітор де славъ дешартъ, нѹ ар фі маї фост алтѹл асеменѣ лѹї, еа се-лъѹда сѫнгѹр пе сѫнеші зікѫнд, кѹмкъ нѹ маї есте ꙟн тоатъ лѹмѣ ꙟмпърат ка дѫнсѹл ла вітежіе, ші ла фачеріле де біне челе марі ꙟн тоатъ лѹмѣ, ші ла дърнічіе.

Џѣфер везѫрѹл съѹ не маї пѹтѫнд съ ꙟл сѹфере, аѹзѫндѹл къ се-лаѹдъ сѫнгѹр, хотъръ съ ꙟл дожънѣскъ ꙟнтрѹна де зіле кѹ тоатъ ꙟндръснѣлъ, о прѣ пѹтерніче ꙟмпърате ші монархе маре, ꙟї зісе, іартъ пе ѹн роб ал тъѹ, де ва ꙟндръсні съ ꙟці зікъ, кѹм къ нѹ есте кѹ кѹвіінцъ а те лъѹда сѫнгѹр пе сѫнеці, чі се-кѹвіне а лъса ка съ те лаѹде сѹпѹші тъї, ші челалці венетічї дін цінѹтѹл тъѹ, карі він пъ тоатъ зіоа кѹ марї ꙟнбѹлзірї ла кѹртѣ та ка съ вазъ слава та ші марѣ кѹвіінцъ че аї ꙟнтрѹ тоате, ачестора дъле прічінъ ка съ те лаѹде, іар нѹ се-те лаѹзї сѫнгѹр, къчі е лѹкрѹ фоарте де рѹшіне.

Ачесте кѹвінте ꙟнтърѫтаръ прѣ мѹлт простіѣ лѹї Каліф, къчї ѹн ом кѹ мінте нѹ се-сѹпъръ кѫнд ꙟї ꙟндрептѣзъ алтѹл грешалеле сале, ші ѹітѫндѹсе кѹ къѹтътѹръ аспръ ші сълбатікъ ла везѫрѹл съѹ, ꙟї зісе: кѹноцїї тѹ пе алтѹл асеменѣ міе кѹ аша дарѹрї сълвіте ка міне, адікъ съ фіе галантом ка міне, ші вітѣз, де ꙟмї ворбеші аша?! да, стъпѫнѹл мѣѹ, ръспѹнсъ везѫрѹл. Ꙟн четатѣ Басра се-афлъ ѹн ом дін сѹпѹші тъї а нѹме Абдѹл Баршї, ші кѹ тоате къ есте ѹн ом фъръ вре о боеріе, ꙟнсъ тръеще кѹ маї маре славъ ші чінсте декѫт орї че ꙟмпърат; ші нѹ есте ꙟмпърат ꙟн лѹме ка съ ꙟл ꙟнтрѣкъ ла мѹлцімѣ дарѹрілор сале челор бѹне, ші ла фачеріле сале де біне, че фаче пъ тоатъ зіоа, асеменѣ ші ла марѣ са кѹвіінцъ. Каліфѹл се-рѹшінъ ла ачесте ворбе, ші плін де мѫніе зісе лѹї Џѣфер: штії тѹ къ

се-

се-кꙋвіне моарте челꙋї че ꙟндрѫзнеще а спꙋне мінчꙋні стъпѫнꙋлꙋї съꙋ!? еꙋ нꙋ ꙟці спꙋіꙋ мінчꙋні, ръспꙋнсе везірꙋл. Ꙟн кълъторіѣ мѣ, че ам фъкꙋт маї пъ ꙋрмъ прін орашꙋл Басра, ам възꙋт пе ачел вестіт Ябтꙋл, ші м'ам дꙋс ші ꙟн каса са, ші кꙋ тоате къ окі меї ерѣ обічнꙋіці кꙋ мꙋлціме вістіеріілор тале, ꙟнсъ кꙋ тоате ачестѣ се-мірарѫ фоарте мꙋлт де ненꙋмърата богъціе а ачелꙋї ом, ші ам рѫмас ꙋіміт кꙋ тотꙋл де марѣ са дърнічіе ші галантоміе. Каліфꙋл не маї пꙋтѫнд сꙋфері повестірѣ везірꙋлꙋї съꙋ, де пісмъ ші де неказ се-апрінсе де мѫніе, ші кемѫнд паснічі съї, ле зісе: лꙋаці, лꙋаці пе ачест везір ꙟндрѫзнец ші фъръ образ, ші пꙋнеці'л ла опрѣлъ пѫнъ въ воіꙋ порꙋнчі кꙋ адоа порꙋнкъ!!! (*)

Дечї дѫнд ачѣстъ порꙋнкъ а са ꙟн протіва дрептꙋлꙋї везір се-скꙋлъ ші се-дꙋче ꙟн харемꙋл съꙋ, адікъ ꙟн каса мꙋеріі сале а нꙋме Зобаіда, каре възѫндꙋл аша де тꙋрбꙋрат ꙟл ꙟнтребъ прічіна; ел ꙟї повесті кѫте ꙟї зісесе везірꙋл съꙋ, ші ꙟї спꙋсе кꙋмкъ а хотърѫт съ'л омоаре пентрꙋ обрѫзнічіѣ са кꙋ каре а ꙟндрѫзніт съ ꙟї сꙋпере аꙋзꙋл. Ятꙋнчї ꙟмпърътѣса ка о ꙟнцелѣптъ: вої ка съ'л ꙟнблѫнзѣскъ зікѫндꙋ'ї аша: трібꙋінцъ есте, ꙟмпъратꙋл меꙋ, ка ꙟнтѫіꙋ съ черчетезї пентрꙋ кѫте а зіс ел деспре ачел Ябтꙋл; ші де ва фі зіса лꙋї адевъратъ, съ каде а ꙟл ерта,

пен-

(*) Ячі Каліфꙋл, пъ кѫт есте де маре ші слъвіт, кꙋ атѫт се німічеще прін асфел де мѫніе кіар добіточѣскъ. Фаміліа ші тронꙋл, лꙋкрꙋрі мощеніте, ꙟл фак де стрълꙋчеще; іар пісма, егоісмꙋл ші пꙋцінꙋл дꙋх, че сѫнт фоарте ꙋрѫчоасе ші ла чел маї прост, кꙋ кѫт маї кѫртос ла ꙋн монарх ка дѫнсꙋл, ꙟл въдеск ом де німік. О віції грозаве! а кърор нꙋмаї о ꙋрмъ де дещет фаче съ ръсꙋне ꙋнівересꙋл де охтърї, ші пъмѫнтꙋл съ плꙋтѣскъ ꙟн ноѣн вечнік де лакрѫмі!

пентрꙋ къ а ворбіт ачеѣ че есте; іар де вор фі мінчꙋні ꙃіселе сале, атꙋнчї есте кꙋ тот дрептꙋл а ꙟла педепсі, къчі фъръ вре о вінъ нꙋ се-каде съл оморї; ші іаръші фъръ вре о ноімъ нꙋ се-кꙋвіне ꙟмпъратꙋлꙋї а се-некъжі пентрꙋ орї че лꙋкрꙋ, пѫнъ нꙋ ва черчіта.

Ꙗчѣстъ пъреріе ші сфътꙋіре а ꙟмпърътесеї плъкꙋ прѣ мꙋлт ꙟмпъратꙋлꙋї, ші хотъръ ка съ мѣргъ ꙟнсꙋші ꙟн орашꙋл Басра ка съ се-ꙟнкредінцеꙃе деспре ачел омꙋ дꙋпъ ꙃіселе веꙃірꙋлꙋї съꙋ, аша даръ ꙟн ноаптѣ віітоаре ꙟнкълекѫнд пъ ꙋн кал аџер ші бꙋн, ші фъръ вре ꙋн омꙋ кꙋ дѫнсꙋл, плекъ ла Басра, дечї ꙋмблѫнд пъ дрꙋм вре о кѫтева ꙃіле, аџꙋнсъ аколо ші трасъ ꙟн гаꙃдъ ла ꙋн хан апроапе де поарта четъцїї, ші одіхніндꙋсе ніціл кемъ пе ханџїꙋ, че ерѣ ꙋн бътрѫн фоарте кꙋвіос, ші ꙟї ꙃіче: есте кꙋ адевърат къ ꙟн четатѣ ачѣста се-афлъ ꙋн омꙋ а нꙋме Ꙗбтꙋл, карелє съ ꙟнтрѣкъ пе тоцї ꙟмпъраці чеї марї кꙋ галантоміѣ са, кꙋ дърнічііле сале, ші кꙋ марѣ кꙋвіінцъ? даръ, домнꙋл меꙋ, ръспꙋнсъ ханџїꙋл, пентрꙋ каре де ашї фі авꙋт о міе де гꙋрі тотꙋшї нꙋ ашї фі пꙋтꙋт съ ꙟцї повестеск кꙋ десъвѫршіре кѫт е де богат, де дарнік, ші кꙋ маре кꙋвіінцъ ла тоате фаптеле сале, ші кѫте лꙋкрꙋрї марї а съвѫршіт ачест прѣ лъꙋдат омꙋ, ші ꙟнкъ съвѫршаще пѫнъ ꙟн ꙃіоа де астъꙃї ла орї чіне нъꙃꙋеще ла керемꙋл съꙋ. Ꙗтꙋнчѣ Каліфꙋл ръмасъ ꙟнкременіт пентрꙋ кѫте аꙋꙃі, ші фіінд къ ерѣ фоарте остеніт де кълъторіе, се-кꙋлкъ съ се-одіхнѣскъ плін де гѫндꙋрї ші де тꙋрбꙋрърї.

Ꙗдоа ꙃі скꙋлѫндꙋсе се-дꙋсе ꙟн піацъ, ші аколо ꙟнтребъ пе ꙋн кроітор: ꙋнде шаде Ꙗбтꙋл? машалá, де ꙋнде віі тꙋ, ꙟї ръспꙋнсъ кроіторꙋл, ші нꙋ щії тꙋ ꙋнде шаде вестітꙋл Ꙗбтꙋл?! касъ-

ле

де ачестꙋї ом сѫнт щїꙋте маї мꙋлт декѫт сараїꙋл ꙟмпъратꙋлꙋї! мъ мїр че фел де ом ещї! атꙋнчї Калїфꙋл ръспꙋнсе кроїторꙋлꙋї зїкѫндꙋ'ї аша: еꙋ жꙋпѫне драгъ, сѫнт ꙋн омꙋ стреїн, шї н'ам маї венїт алтъ датъ прїн ачест ораш (*), шї прѣ мꙋлт мъ веї ꙟндатора арътѫндꙋмї ꙋнде шаде. Атꙋнчї кроїторꙋл порꙋнчї ꙋнꙋї ꙋченїк ал съꙋ де ꙟл дꙋсъ ла палатꙋл лꙋї Абтꙋл, каре ерѣ зїдїт кꙋ ꙋн мещешꙋг фоарте мїнꙋнат. Калїфꙋл ꙟнтрѫнд ꙟнлъꙋнтрꙋ, възꙋ о мꙋлцїме де слꙋцї робї шї сѫмбрїешї, карї се-жꙋка прїн кꙋрте шї петречѣ ꙟнтрꙋ десфътърї, ащептѫнд порꙋнчїле стъпѫнꙋлꙋї лор, шї апропїїндꙋсе де ꙋнꙋл дїн трѫншї ꙟї зїсе: аскꙋлтъ драгъ, фъ бїне шї дꙋте съ зїчї стъпѫнꙋлꙋї дꙋмнѣвоастръ, къ а венїт ꙋн омꙋ стрїн шї воеще ка съ ворбѣскъ кꙋ дꙋмнѣлꙋї, слꙋга седꙋсе ꙟндатъ шї дете де щїре стъпѫнꙋлꙋї съꙋ, кареле се-скꙋлъ нꙋмаї декѫт шї алергъ ла скаръ ка съ ꙟл прїмѣскъ, шї апꙋкѫндꙋл де сꙋбцїорї ꙟл дꙋсе кꙋ респект ꙟнтр'о одае гътїтъ прѣ фрꙋмос кꙋ маре кꙋвїїнцъ. Калїфꙋл херетїсѫндꙋл кꙋ маре смеренїе ꙟї зїсе: еꙋ домнꙋл меꙋ ам аꙋзїт дела мꙋлцї пентрꙋ чїнстїт нꙋмеле дꙋмїтале, шї сокотїнд къ есте неапъратъ кꙋвїїнцъ а въ авѣ кꙋнощїнца маї де апроапе, мъ скꙋлаїꙋ дїнтр'ꙋн лок прѣ кꙋ депъртаре, шї венїїꙋ ка съ мъ ꙟнвреднїческ а въ добѫндї прїетешꙋгꙋл шї кꙋнощїнца, къчї ꙋн омꙋ ка дꙋмнѣта е фоарте скꙋмп ꙟн лꙋме, шї маї вѫртос ꙟн патрїѣ ꙋнде се-афлъ. Абтꙋл ръспꙋнзѫндꙋ'ї кꙋ тоатъ смеренїѣ, ꙟл пофтї съ шазъ пъ о перїнъ де фїр цъсꙋтъ кꙋ мъргърїтар, шї ꙟл ꙟнтребъ: де ꙋнде вїї, домнꙋл меꙋ,

шї

(*) Дестꙋлъ прокопсѣлъ ла ꙋн ꙟмпърат еаꙋ ла ꙋн стъпѫнїтор съ нꙋ щїе орашеле, еаꙋ пе оаменї чеї маї ꙟнсъмнацї аї статꙋлꙋї съꙋ, машала гергїно!

ші де ȣнде ещї, ші ȣнде ещї ꙟн газдъ? Каліфȣл ꙟї ръспȣнсъ къ есте негȣцътор дін Багдат, ші къ есте гъздȣіт ꙟн ханȣл чел маї депре поарта четъції.

Абіа трекȣръ вре о кѫтева мінȣте ворбінд амѫндої ачі, ші іатъ вѫѕȣ Каліфȣл къ ꙟнтраръ ꙟнлъȣнтрȣ доіспреѕече тінерї ꙟнбръкацї ка ніще ꙟнџерї ꙟн хаіне нȣмаї де аȣр ціінд фіе каре ꙟн мѫнї кѫте ȣн пъхар де аȣр кȣрат пъ дінафаръ, ші пъ дінлъȣнтрȣ де ȣн фел де піатръ скȣмпъ нȣмітъ агатъ, ꙟнподобіте кȣ фел де фел де піетрі де брілантȣрї, ші пліне де фел де фел де шърбетȣрї де челе маї бȣне ші маї алесе, дȣпъ ачещї тінерї венѣ доаъспръѕече роабе фоарте фрȣмоасе, авѫнд ꙟн мѫнї кѫте о тавъ де фарфȣріе де Кіна, пліне кȣ фелȣрімї де дȣлчецȣрї, ші захарікале, тінері ачещѣ детеръ шърбет Каліфȣлȣї, кареле бѫнд, мъртȣрісі къ асфел де шърбетȣрї н'а маї бъȣт де кѫнд есте, ші нічї къ а мѫнкат асфел де дȣлчецȣрї ші захарікале ꙟн тоатъ віаца са, дечї віінд ші времѣ прѫнѕȣлȣї, Абтȣл лȣъ де мѫнъ пе Каліф ші ꙟл дȣсе ꙟнтр'о одае кȣ мȣлт маї фрȣмоасъ декѫт чѣ дін тѫіȣ, ꙟн каре ерѣ гътітъ о масъ фоарте ꙟнподобітъ ші стрълȣчѣ ка соареле; бȣкателе ерѣ ненȣмърате фелȣрї пъ дѫнса, ші пȣсе тот ꙟн сахане ші ꙟн кастроане тот де аȣр венетік, ші де фарфȣріе де Кіна.

Дȣпъ че се-іспръві прѫнѕȣл се-скȣларъ ші трекȣръ ꙟн алтъ одае кȣ мȣлт маї фрȣмоасъ ші маї ꙟнподобітъ декѫт челе доаъ дін тѫіȣ, ꙟн каре веніръ ачеле роабе фрȣмоасе ꙟнтовъръшіте кȣ чеї маї мещерї ші маї вестіцї кѫнтърещї ші мȣзіканцї, карі тоцї ꙟнпреȣнъ кȣ інстрȣментеле лор ші алці дін гȣръ, фъкȣръ о кѫнтаре че нȣ се-поате спȣне, атѫт ерѣ де фрȣмоасъ ші дȣлче престе

фіре,

фіре, каре фѫкꙋ пе Каліф съ рѫмѫе ꙟкременіт ші ꙋіміт кꙋ тотꙋл, еꙋ, зіче ꙟн гѫндꙋл съꙋ, ам кѫнтъреці чеї маї дін тѫїꙋ, ꙟнсъ гласꙋріле ші кѫнтъріле ачестора ꙟї ꙟнтрече де міі де орі ꙟнтр' ꙋн чѣс; ші прѣ мꙋлт мъ прінде мірарe кꙋм ꙋн асфел де омꙋ прост фъръ вре о слꙋжбъ саꙋ боерїе съ ꙟнтрѣкъ кꙋ тоате але сале ші пе чеї маї слъвіцї ꙟмпъраці дін лꙋме, ла ел есте слава ші марѣ кꙋвіінцъ, іар ꙟмпъраці лꙋміі сѫнт пъ жос пъ лѫнгъ дѫнсꙋл! пъ кѫнд се-гѫндѣ Каліфꙋл ꙋнеле ка ачестѣ, Автꙋл еші дін одае, ші се-ꙟнтоарсъ кꙋ о нꙋѣ ꙟн мѫнъ, ші кꙋ ꙋн помꙋлец де аꙋр, че авѣ кръчіле ші фрꙋнзъле де смъранд, ші поамеле де рꙋбінꙋрї, ші ꙟн вѫрфꙋл съꙋ се-ведѣ ꙋн пъꙋн де аꙋр кꙋрат, ші ал кърꙋї трꙋп ерѣ плін пъ дін лъꙋнтрꙋ де мꙋлте фелꙋрї де лемне кꙋ бꙋнъ мірѣсмъ. Автꙋл пꙋсъ помꙋлецꙋ жос лѫнгъ пічереле Каліфꙋлꙋї, ші кꙋ нꙋѣоа че авѣ ꙟн мѫнъ лові пъꙋнꙋ ꙟн кап, ші пъꙋнꙋл ꙟндатъ ꙟшї ꙋмфлъ коада ші аріпіле сале, ші ꙟнчепꙋ а се-ꙟнвѫрті фоарте регꙋлат, ші пъ кѫт се-ꙟнвѫртѣ кꙋ атѫта скотѣ маї мꙋлте міресме дін трꙋпꙋл съꙋ, ꙟн кѫт се-ꙋмплꙋсе тоатъ каса.

Атꙋнчѣ Каліфꙋл нꙋ се-пꙋтѣ сътꙋра де фрꙋмꙋсеца прівіреї, ші де ачеле міресме маї пре сꙋс де тоате міресмеле лꙋміі, ачі ꙋнде прівѣ ачестѣ кꙋ маре бъгаре де сѣмъ, Автꙋл лꙋъ нꙋмаї декѫт дінаінтѣ са ачел копъчел саꙋ помꙋлец, ші Каліфꙋл се-кам сꙋпъръ, пърѫндꙋісе къ нꙋ ꙟл лъсъ маї німіка съ'л прівѣскъ, де време къ ꙟл прівісе маї мꙋлт де ꙋн чѣс, ші зіче ꙟн сѫнеші: кꙋм се-веде трѣба омꙋл ачеста се-кам темꙋ де міне ка нꙋ кꙋмва съ іл чеіꙋ съ мі'л дърꙋѣскъ, ші прекꙋм мї се-паре міе ачест омꙋ нꙋ щіе чева съ зікъ оменіе ші рꙋшіне, саꙋ ноблецъ, прекꙋм се-аꙋзѣ де дѫн-

сȣл, ші прекȣм ꙟл ведѣм ші еȣ, пъ кѫнд кȣці-
та еа ачестѣ ꙟн сінеші, вестітȣл Абтȣл ꙟнтръ-
іар ꙟн касъ кȣ ȣн бъѣт роб че стрълȣчѣ ка соа-
реле, ачест нобіл бъѣт роб цінѣ ꙟн мѫнъ ȣн пъ-
хар фъкȣт дін трег дінтр'о бȣкатъ де рȣбін плін
де ȣн фел де він фоарте мінȣнат, ші апропіін-
дȣсе де Каліф іл дете съ ꙟл бѣ. Каліфȣл дȣпъ
че бъȣ, врȣ се-дѣ пъхарȣл ꙟнапої, ꙟнсъ ръмасъ
ꙟнкременіт кѫнд възȣ къ пъхарȣл се-ȣмплȣ сін-
гȣр де сінеші ла лок тот кȣ д'ачел він ка ші
маї наінте ціїндȣл ꙟнкъ ꙟн мѫнъ, ꙟл маї бъȣ
о датъ де нȣ маї ръмасъ пік де він ꙟнтрѫнсȣл,
ші кѫнд ерѣ съ'л дѣ ꙟнапої ꙟл възȣ іаръші ȣм-
плȣт де сінеші ла лок ка ші маї наінте, фъръ
съ'л атінгъ чінева кѫтȣші де пȣцін, кѫчі ꙟл ці-
нѣ ел ꙟн мѫнъ (*).

Каліфȣл се-міръ маї мȣлт де лȣкрȣл ачеста
декѫт де пъȣн, (ші маї вѫртос де ва фі фост
ꙟнбръжбіт кȣ апа) ші де ачел помȣлец, ші ꙟн-
требъ: кȣм се-поате ачест лȣкрȣ, а се-ȣмплѣ пъ-
харȣл де сінеші? Абтȣл ꙟї ръспȣнсъ къ ачест пъ-
хар а фост фапта ȣнȣї філософ, кареле а кȣнос-
кȣт тоате пȣтеріле фіреї, ші зікѫнд ачесте ворбе
лъъ пе ачел роб тѫнър де мѫнъ, ші еші деграбъ
афаръ. Каліфȣлȣї іар ꙟї пъръ ръȣ де ачѣстъ фа-
птъ, ші зічѣ ꙟнсінеші: зъȣ пре лецѣ мѣ, къ а-
честȣї ом ꙟї ліпсеще о доагъ! ел ꙟмї адȣче съ
въз ачесте лȣкрȣрі де мірарe, мї ле аратъ фъръ
съ ꙟл сілеск еȣ, ші кѫнд мъ веде къ мъ ȣіт ла
еле кȣ маре бъгаре де сѣмъ, мї ле іа нȣмаї де-
кѫт, ші мъ ласъ нȣмаї кȣ мірарѣ, лȣкрȣ ка кȣм

міар

(*) Есте ȣн боеренаш ꙟн Въленї-де-мȣнте, кърȣї, де аші авѣ ȣн асфел де пъхар, фіе ші о оалъ кȣ асеменѣ дар, іаші вінде о ꙟнтрȣ адевър нȣ ȣн прец фоарте ꙟнсъмнат.

мїар шї зічє: ажꙋнџецї калікꙋле, къ нꙋ сѫнт де насꙋл тъꙋ! аї авратѫнѫ събдѫм! шї поате фі лꙋкрꙋ маї де рѫс декѫт ачеста, шї маї де зъфлеме? ! шї аколо ꙋнде кꙋџета ꙋнеле ка ачестѣ, ꙟл вѫзꙋ къ іар ꙟнтръ ꙟн касъ адꙋкѫнд о роабъ де мѫнъ атѫта де фрꙋмоасъ, де тѫнъръ шї де ꙟнподобітъ, ꙟн кѫт ꙟндрѫснеск а зіче къ еа ерѣ ꙟмпърътѣса фрꙋмꙋсецелор дін лꙋме, шї а подоабеї тꙋтꙋлор ꙟмпърътеселор пъмѫнтꙋлꙋї.

Каліфꙋл вѫзѫнд о асфел де фрꙋмꙋсецъ ръмасъ ꙟнкременіт кꙋ гꙋра къскатъ, шї ꙟї ꙟнгецъ скꙋїпатꙋл ꙟн гꙋръ, ачѣстъ фетіцъ роабъ се-апропіе де дѫнсꙋл, шї дꙋпъ че і се-ꙟнкінъ кꙋ ꙋн компліме нт дꙋпъ кꙋвіінцъ шезꙋ лѫнгъ дѫнсꙋл, шї Абтꙋл ꙟї дете ꙟн мѫнꙋшіцеле еї челе албе ка зъпада о кітаръ (дꙋпъ форма чѣ де атꙋнчї), шї кѫнтъ кꙋ дѫнса атѫта де фрꙋмос, ꙟн кѫт не маї пꙋтѫнд ръбда Каліфꙋл стрігъ зікѫнд кꙋ глас маре: о пріетіне Абтꙋл де маре доріцъ шї рѫвнъ есте норочірѣ та! ꙟмпъраці чеї маї марї шї маї вестіцї дін лꙋме нꙋ се-пот ꙟнвреднічі а авѣ ферічірѣ та ꙟн тоатъ віаца лор! Абтꙋл ꙟндатъ че прічепꙋ къ фꙋ пътрꙋнс де мірare шї де ачѣ роабъ, о лꙋъ нꙋмаї декѫт шї о скоасъ афаръ дін касъ, ачѣста фꙋ о ранъ ꙟнпроспътатъ пентрꙋ Каліфꙋл нострꙋ, шї прѣ пꙋцін ліпсі а ꙟшї аръта мѫніѣ шї ꙋрціѣ са; кꙋ тоате ачестѣ се-стъпѫні кѫт пꙋтꙋ фъръ съ'л прічѣпъ, шї віінд ꙟн касъ Абтꙋл се-еглендісіръ пѫнъ пъла мꙋргꙋл сърії. Атꙋнчї ꙟї зісе Каліфꙋл: о вестітꙋле Абтꙋл, ꙟцї ръмѫїꙋ фоарте ꙟндаторат пентрꙋ атѫтѣ бꙋнепрімірї че ꙟмї фъкꙋшї, дъмї акꙋма ертъчꙋне ка съ мерг ла газдъ шї съ те лас ꙟн одіхнъ. Абтꙋл ка съ нꙋ ꙟї стріче хатѫрꙋл ꙟл лѫсъ ка съ се-дꙋкъ, шї петрекѫндꙋл пѫнъ ла капꙋл скърії чел де

жос ꙟї черȣ ертъчȣне деспре кȣсȣрȣріле де немȣлцȣміре че се-вор фі ꙟтѫмплат ꙟн каса ші ла маса са.

Каліфȣл дȣпъ че се-дȣсе ꙟчепȣ а се-гѫнді ꙟтрȣ сінеші ші а ѕіче: ші міе мі се-паре къ ачест Абтȣл ꙟтрече пе тоці ꙟмпъраці деспре марѣ кȣвіінцъ, іар деспре марѣ дърнічіе нȣ'ї ꙟнтрече нічї о датъ. Везірȣл меȣ грешаще де ѕіче къ мъ ꙟтрече пе міне деспре марѣ дърнічіе; кѫчї нȣ ꙟмї дърȣї нічї ȣн лȣкрȣ дін кѫте ꙟмї плъкȣръ ла дѫнсȣл, ші почіȣ съ'л нȣмеск маї біне іȣбітор де славъ дешартъ, декѫт маре дарнік, аша даръ съ кȣвіне съ нȣ ерт пе везірȣл меȣ, кѫчї нȣ сѫнт адевърате кѫте мї а спȣс ел деспре ачест омȣ, адікъ кȣмкъ есте чел маї маре дарнік дін лȣме, пъ кѫнд кѫртѣ Каліфȣл ꙟн противa лȣї Абтȣл ші а везірȣлȣї съȣ, ажȣнсъ ла газдъ, ші ꙟтрѫнд ꙟн касъ ръмасъ ꙟкременіт кѫнд ꙟшї гъсі одаѣ ꙟподобітъ кȣ челе маї бȣне ащернȣтȣрї ші кілімȣрї де Персіѣ, ші алте асеменѣ мобіле скȣмпе ші прѣ мінȣнате, кȣ о мȣлціме де робї ші де слȣџї, ші кȣртѣ плінъ де каї, де катѫрї, ші де кѫміле, ȣсебіт де ачестѣ тоате въѕȣ ꙟн каса са ші пе ачел помȣлец де аȣр кȣ пъȣнȣл ꙟн вѫрф, ачел бъѣт роб кȣ пъхарȣл, ші пе фата роабъ кȣ кітара ꙟн мѫнї, слȣџіле ші робі ꙟндатъ че ꙟл въѕȣръ кѫѕȣръ ла пічереле сале, ші фетіца роаба ꙟї дете о скрісоаре кȣ печетѣ де аȣр, пе каре дескіѕѫндȣо Каліфȣл въѕȣ ꙟтрѫнса ȣрмътоареле кȣвінте: „О скȣмпȣл меȣ ші дорітȣл „меȣ стреіне, те рог прѣ плекат съ мъ ерцї де нȣ „те веї фі мȣлцȣміт ꙟтрȣ пріміреѣ ші оспътарѣ „че ц'ам фъкȣт, ші съ тречї кȣ ведерѣ тоате грешалеле ноастре, лѫнгъ ачестѣ веї прімі пентрȣ „сѫмн де драгосте ші де пріетешȣг, ші пентрȣ

„да-

„даторіѣ че ам кътръ чеї стреіні, ачестѣ че ꙟцї
„тріміціꙋ, фъръ съ кодещї чева, каре сжнт по-
„мꙋлецꙋ кꙋ пъꙋнꙋ, бъѣтꙋл де роб кꙋ пъхарꙋл,
„ші прѣ фрꙋмоаса фетіцъ роабъ кꙋ кітара; доаъ-
„зечї де каї де Мъсър, доаъсꙋте де катърї, о
„сꙋтъ де къміле, доаъзечї де кілімꙋрї де Персіѣ,
„ші алтеле асеменѣ, кърї е прѣ кꙋ дрептꙋл ацї
„ле дърꙋї, фіінд къ ам ꙟцелес къ ц'аꙋ плъкꙋт
„фоарте мꙋлт, ші маї вжртос челе треї лꙋкрꙋрї
„дін тжїꙋ; кърї ꙋн' лꙋкрꙋ че плаче одатъ ꙋнꙋї
„пріетен ал меꙋ, нꙋ маї есте ал меꙋ чі ал съꙋ."

Іспръвінд Каліфꙋл чітірѣ ачещії скрісорї ръмасъ ꙋіміт ші зънатік де марѣ дърнічіе а вестітꙋлꙋї Абтꙋл, ші атꙋнчї мъртꙋрісі сінгꙋр къ ръꙋ ші фъръ кале вжрфѣ ꙟпротіва са, ші а везірꙋлꙋї съꙋ, ші офтжнд кꙋ фок дін фꙋндꙋл інімії сале зісе кꙋ глас маре: о Каліфꙋле, Каліфꙋле! нꙋ те маї фълі пе сінеці де акꙋма ꙟнаінте кꙋмкъ нꙋмаї тꙋ ещї чел маї слъвіт ші маї маре дарнік ꙟмпърат дін лꙋме! ꙋн сꙋпꙋс ал тъꙋ те ꙟнтрече кꙋ мії де орї маї мꙋлт! ші іаръші зісе ꙟнтрꙋ сінеші: оаре кꙋм се-поате ꙋн ом ка джнсꙋл де ржнд съ факъ ші съ аібъ асеменѣ лꙋкрꙋрї? трібꙋе съл черчетез кꙋм ші че фел аре ел атжтѣ богъції; ам фъкꙋт прѣ ръꙋ де нꙋ'л ам ꙟнтребат ерї кжнд ерѣм ла джнсꙋл, нꙋ мъ дꙋк акасъ ла ꙟмпъръціе макар съ щїꙋ к'о фі орї ч'о фі, пжнъ нꙋ ꙟл воіꙋ черчета деспре ачестѣ тоате! ачѣста есте де неапъратъ трібꙋінцъ пентрꙋ ꙋн сꙋпꙋс ал меꙋ, кареле тръеще кꙋ мії де орї маї біне ші маї слъвіт декжт міне ꙟмпъратꙋл съꙋ; се поате оаре ꙋна ка ачѣста? аша даръ трібꙋе съ мъ маї дꙋк ꙟнкъ о датъ ла джнсꙋл, ші кꙋ ꙋн ꙋсꙋл сꙋбціре съ ꙟл черчетез деспре тоатъ богъціѣ са, ші деспре тоате авеоріле сале челе мінꙋнате, пе каре нꙋ ле аре німенѣ ꙟн лꙋме.

Нє маї пꙋтѫнд ръбда Каліфꙋл деспре ꙋна ка ачѣста, лъсъ слꙋџіле ші тоате челе лалте лꙋкрꙋрї ꙟн сѣма ханџіꙋлꙋї, ші се-дꙋсъ ла фъкъторꙋл съꙋ де біне, ші афлѫндꙋ'л сінгꙋр ꙟї зісе: О прѣ дарнічє Абтꙋл, дарꙋріле че ꙟмї трімесешї сѫнт кꙋ атѫта ковѫршіре де славъ ші де богъціє, ꙟн кѫт мъ ꙟндоєск а ці ле прімі; ші те рог съ'мї даї слобозеніе съ ці ле даꙋ ꙟнапоіꙋ; къчї дестꙋлъ ꙟмї есте чінстѣ че мі аї фъкꙋт ꙟн каса дꙋміталє, каре м'а ꙟндаторат кꙋ тотꙋл а вєсті прін тот Багдатꙋл дърнічіѣ та чѣ маре. Домнꙋл меꙋ, ръспꙋнсъ Абтꙋл кꙋ маре смерєніє, аї дестꙋлъ прічінъ ші адевърат кꙋвѫнт а те плѫнџе ші а те жълꙋі пентрꙋ ненорочітꙋл Абтꙋл, негрешіт се-веде къ нꙋ ц'а плъкꙋт вр'ꙋн лꙋкрꙋ дін кѫте ц'ам дърꙋіт, ші д'ачеѣ зічї съ мї ле даї ꙟнапоіꙋ, Ба нꙋ, нꙋ, че се-потрівеще, ръспꙋнсъ Каліфꙋл, съ ферѣскъ Дꙋмнезъꙋ деспре ꙋна ка ачѣста! еꙋ мъ афлꙋ ꙋіміт престе фіре де фаптеле ші де пꙋртъріле дꙋміталє челе прѣ нобіле ші чінстіте, де прімірѣ ꙟнтрꙋ гъздꙋіре че аръці кътръ чеї стрінї, ші де дарꙋріле дꙋміталє челе кꙋ тотꙋл непрецꙋіте, пе каре нꙋ ле пот фаче нічї чеї маї марї ꙟмпъраці дін лꙋме, ші де міаї да вое съ зік ачѣ че ам ꙟн гѫнд, ц'ашї зіче съ нꙋ прѣ фії атѫта де галантом ші атѫта дарнік, рѫсіпіндꙋ'ці богъціѣ кꙋ атѫта дърнічіє; къчї фъкѫнд аша, трібꙋе съ сокотещї къ дін зі ꙟн зі се-ꙟнпꙋцінѣзъ, прекꙋм зіче ворба, къ де ꙋнде іеї тот скаде, ші ꙋнде пꙋї адаогъ.

Атꙋнчѣ Абтꙋл зімбі де рѫс ла ачесте ворбе, ші зісе Каліфꙋлꙋї: домнꙋле, міе нꙋ ꙟмї фаче трібꙋінцъ алт чева, фъръ нꙋмаї съ опрещї дарꙋріле че ц'ам дат, ші кѫнд ꙟмї веї фъгъдꙋі къ о съ ле опрещї, ші о съ ле прімещї кꙋ маре мꙋлцꙋмітъ

спре

спре сѫмн де прієтешꙋг, атꙋнчї ꙟцї воїꙋ арѫта къ почіꙋ съ даꙋ пъ тоатъ зіоа ꙟндоіте ші ꙟнтреіте асеменѣ дарꙋрї фъръ съ мъ ватъм кѫтꙋшї де пꙋцін ꙟнтрꙋ аверіле меле, еꙋ прічеп прѣ віне къ те копрінде міраре ла ачестѣ че ꙟцї зік, ꙟнсъ нꙋ веї авѣ прічінъ а те маї міра кѫнд веї аꙋзі історіѣ мѣ, ші ꙟнтѫмплъріле меле, ꙟцї воїꙋ повестї пе тоате ачестѣ де бꙋна мѣ вое, кѫчї те въз къ ешї ꙋн омꙋ фоарте нобіл ші доріторь ка съ афлі феа де феа де ꙟнтѫмплърї ші де лꙋкрꙋрї мінꙋнате, ші зікѫндꙋї ачесте кꙋвінте ꙟл лꙋъ де мѫнъ ші ꙟл дꙋсъ ꙟн алтъ одае кꙋ мії де орї маї ꙟнподобітъ декѫт челе че възꙋсе пѫнъ ачі, ꙟн каре ешѣ де прін тоате пърціле ніще адієрї де аер пліне де міроасе фоарте мінꙋнате, ші ꙟн міжлокꙋ ачещії одъї ерѣ ꙋн трон де аꙋр ꙟнподобіт кꙋ піетрі скꙋмпе, пъ каре ꙟл пꙋсъ Абтꙋл де шъзꙋ, ші шъзꙋ ші ел лѫнгъ дѫнсꙋл пъ ꙋн асеменѣ трон саꙋ жъц, ші ꙟнчіпꙋ съ ꙟї повестѣскъ тоатъ віаца са, ші тоате ꙟнтѫмплъріле сале, каре сѫнт фоарте де міраре, прекꙋм ꙋрмѣзъ ла вале.

Історіѣ ꙟнтѫмплърілор прѣбогатꙋлꙋї Абтꙋл Баршí.

Еꙋ, домнꙋле, сѫнт фечор' ал ꙋнꙋї џіꙋваерџїꙋ дін Егіпет (Мѫсърдáн), а нꙋме Абделазъз, ачеста фіінд прѣ богат, ші темѫндꙋсе ка нꙋ кꙋмва съ'л пісмꙋѣскъ іꙋбіторꙋл де арџінт ꙟмпърат ал Егіптꙋлꙋї, фꙋџі де аколо, ші вені де се-фъкꙋ пъмѫнтѣн аічѣ ꙟн Басра, пъ ꙋрмъ, ка съ се-факъ пъмѫнтѣн маї десъвѫршіт, се-ші ꙟнсꙋръ кꙋ о фатъ а ꙋнꙋї негꙋцъторꙋ богатꙋ, ші нꙋмаї еꙋ сѫнгꙋр сѫнт родꙋл ꙟнсꙋрърії сале, дꙋпъ моартѣ

тѣ пърінцілор меї рѫмъсеїꙋ моценітор пъсте тоа-
те аверіле лор челе мꙋлте ші богате, ші петречѣм
ѫнтрꙋ о феричіре кꙋ тотꙋл неспꙋсъ, ѫнсъ афлѫн-
дꙋмъ фоарте тѫнър ші фъръ де мінте, келтꙋїїꙋ
тоатъ аверѣ че клірономіссем фъръ вре о сокотѣ-
лъ, ка съ ѫнплінеск воіле меле челе ꙋрѫчоасе, ші
ꙋрмѫнд аша абіа трекꙋръ треї ані, ші ѫмї пръ-
пъдіїꙋ тоате аверіле меле, ка кѫнд ле бътꙋсе вѫнт
де прімъваръ, дечї възѫнд къ рѫмъсесъм фъръ вр'о
пара ѫн пꙋнгъ, ші фіїндꙋ'мї рꙋшіне а мъ маї
дꙋче пѫла прієтенї ші рꙋде, гол ка вaї де міне
ші сърак ліпіт, хотърѫїꙋ съ фꙋг де аічѣ, ші съ
мъ дꙋк орї ꙋнде мъ ва ѫндрепта норочірѣ мѣ,
ші хотърѫнд аша мъ бъгаїꙋ пѫнтре ꙋн керван
че мерџѣ ла Єгіпт, ші плекаїꙋ авѫнд ші ніще
пърѫлꙋце пъ лѫнгъ міне, кѫчї маї вѫндꙋсем ніще
тінцірї де токат че ѫмї маї рѫмъсесе арꙋнкате
пѫнтр'ꙋн бечїꙋ, ші кълъторінд ажꙋнсеръм ла Мꙋ-
сꙋл, ші де аколо ѫн Дамаск, ші околінд пъ дꙋ-
пъ пꙋстіїꙋл Арабієї ші пъ дꙋпъ мꙋнтеле Фаран,
ажꙋнсъръм ѫн Єгіпет, фрꙋмꙋсеца палатꙋрілор,
ші марѣ кꙋвіїнцъ адікъ подоаба џѣміїлор Єгіпе-
тꙋлꙋї мъ ꙋмплꙋръ де мірare; ші віїнд ѫн гѫнд
кꙋмкъ ѫн ачел мінꙋт мъ афлам ѫн локꙋл ѫн ка-
ре с'а нъскꙋт татъл меꙋ, нꙋ пꙋтѣм съ цїꙋ ла-
кръміле че кꙋрџѣ дін окі меї ка плоаѣ, кꙋџе-
тѫнд ѫн сінем: о пърінтеле меꙋ! де аї фі тръіт
ѫнтрꙋ ачест лок, ѫн каре тоцї те чінстѣ, ші аї
фі възꙋт пе фїꙋл тъꙋ ѫнтрꙋ аша старе, оаре
кѫтъ ѫнтрістаре ші мѫхніре ар фі пътрꙋнс сꙋ-
флецелꙋл тъꙋ? ꙋіміт де ачесте гѫндꙋрї, ажꙋнсеїꙋ
пъ църмꙋрі рѫꙋлꙋї Ніл, спре партѣ палатꙋлꙋї ѫм-
пърътеск чѣ деспре ачест рѫꙋ, ші аколо ꙋнде ꙋм-
блам ші прівѣм ѫнкоачї ші ѫнколо іатъ възꙋїꙋ
о мꙋере нобілъ тѫнъръ кꙋ тотꙋл ші фоарте фрꙋ-
моасъ,

моасъ, каре шедѣ ла о ферѣстръ а палатȣлȣї, а кърії фрȣмȣсеце мъ фъкȣ съ ѫнкременеск, атȣнчѣ стътȣїȣ ѫн лок ка съ о прівеск, ші еа прічепѫндъ къ мъ ȣїт ла дѫнса, се-трасъ ѫнлъȣнтрȣ ші ѫнкісъ ферѣстра, еȣ афлѫндȣмъ рѫніт де фрȣмȣсеца еї тоатъ зіоа ачеѣ, ші тоатъ ноаптѣ, ші се пърѣ къ о тот вѫз ѫнаінтѣ мѣ, ші гѫндȣл меȣ ерѣ піроніт ла дѫнса, ші аскȣлтъ че мї а прічінȣіт ачѣстъ драгосте негіоабъ.

Ядоа зі немаї авѫнд астѫмпър де драгостѣ еї, мъ маї дȣсеїȣ о датъ тот пъ аколо ка доаръ о воїȣ маї ведѣо; ѫнсъ нȣ ѫмї фȣ пъ гѫнд, ші дȣкѫндȣмъ іаръші п'аколо ѫн а треѣ зі фȣсеїȣ маї норочіт, фіінд къ о възȣїȣ тот ла ачеѣш ферѣстръ, шъзѫндȣ ка о зінъ, ші възѫндъмъ къ прівѣм ла дѫнса кȣ маре дорінцъ, ѫнчепȣ а мъ дожъні зікѫндъмї аша: о танмамъсѫн кѣфір, адікъ нȣ те рȣшінезї образнікȣле! аȣ доаръ нȣ щії къ нȣ есте слобод ла бърбаці а ста сȣбт ферѣстра ачестȣї палат, ші а се-ȣіта ѫн сȣс? (*) де те ва дȣче пъкатȣл съ те вазъ пазнічі ѫмпърътещї, ва фі ваї де тіне! іар еȣ ѫн лок съ мъ ѫнгрозеск де ворбеле еї, че нȣ прѣ ерѣ кȣ аша аспріме, ші ѫн лок съ фȣг, ѫї зісеїȣ: домнішоара мѣ, дȣлчѣ мѣ стъпѫнъ еȣ сѫнт ȣн ом стрін, ші нȣ прѣ щїȣ пръвіліле локȣлȣї! дар кȣ тоате ачестѣ ші де лѐ ашї щі фоарте біне, фрȣмȣсеца та м'ар фаче съ ле калк, а кіафіролȣ кіафір (**), стрігъ дȣмнѣеї, ѫндръснѣла та те ва педепсі прекȣм ці се-каде! ачесте ворбе зікѫндȣ се-трасъ дела ферѣстръ, ші еȣ възѫндȣ о аша

де

(*) Ворбъ съ фіе, дар інімioара щіе кѫт се догорѣще, аша зіче къ зічѣ ѫнтрȣ сінеш кадѫна.

(**) Образнічe фіȣ де образнік.

де нікъжітъ фȣџііȣ нȣмаї декѫт, ші мъ дȣчеіȣ съ мъ одіхнеск ла конакȣл меȣ, ші пѫнъ а нȣ ажȣнџе ла газдъ мъ апȣкъ ȣн фок ші о догорѣлъ де драгостѣ еї, ꙟнкѫт тоатъ ноаптѣ паркъ ерѣм ꙟнтр'ȣн кȣптор арс де шапте орї, ші петрекȣіȣ ка ваї де міне тоатъ ноптічіка!

Ꙟнсъ пȣінд ꙟн гѫнд къ воіȣ маї авѣ норочіре ка съ о маї вѫз' о датъ, ші нъдъждȣінд къ мъ ва пріми кȣ къȣтътȣръ ѻаре че маї блѫндішоаръ, мъ маї ръкоріїȣ ніцел де ачѣ кълдȣръ, дар съ'ці спȣіȣ боерȣл меȣ, къ асфел де кълдȣръ н'ам маї вѫзȣт де кѫнд сѫнт, ші мъ мір де ȣнде ешѣ атѫта де мȣлтъ! ꙟн зіоа віітоаре мъ тѫрѫіȣ прекȣм пȣтȣіȣ, ажȣтат фіінд де драгостѣ еї, ші мъ дȣчеіȣ тот сȣбт ферѣстра ачѣ, ші аштептам ачі кȣ гȣра къскатъ, кȣ бȣзеле віщіте, кȣ окі блеждіці, кȣ трȣпȣл ка ȣн лемніт, ші кȣ ініма бътѫндȣ ка доар воіȣ маї ведѣ пе фрȣмоаса мѣ стъпѫнъ, дȣмнѣеї вѫзѫндъмъ къ іар ам веніт п'аколо съ ȣітъ ла міне кȣ къȣтътȣръ аспръ, де каре мъ кам сперііеȣ, ші ꙟнчепȣ амї зіче: о сърмане, кȣ атѫтѣ ꙟнгрозірї ші дожънірї че ц'ам фъкȣт, маї ꙟндръзнеці ꙟнкъ а вені п'ачі?! фȣџї даръ кѫт де кȣрѫнд ші піеї де п'аічї! мішкъте маї таре, къ е ваї де тіне, акȣма пȣіȣ де те омоаръ! ачесте кȣвінте, че ар фі ꙟнгрозіт пе чел маї маре обраснік, нȣ мъ сперіаръ кѫтȣші де пȣцін, ші ꙟн лок де а фȣџі, прекȣм зічѣ еа, еȣ прівѣм ла дѫнса маї мȣлт, ші ꙟї ръспȣнсеіȣ кȣ кȣвінте дȣлчї ші пліне де драгосте ꙟн кіпȣл ȣрмътор: о прѣ фрȣмоаса мѣ стъпѫнъ, ꙟці трече дȣміталe прін гѫнд вре о дата, ка, пре ȣн ненорочіт ка міне, че сѫнт ꙟнкінат кȣ тотȣл нȣмаї ла амор, ші нȣ се-маї ꙟнкінъ ла алт німік ꙟн лȣме, фъръ нȣмаї лȣї, поате

вре

вре о дать сь'л сперіе моартѣ? ах ѫнтрꙋ адевър, маї біне ѫмї есте сь мор, декът сь ѫнчетез а те маї ведѣ! фіе даръ, зісе еа, фіінд къ ещї атъта де статорнік, маї дꙋте пъ ꙋндева де ачі пънъ ва ѫнсъра, ші віно пъ мꙋргꙋл серії, къ ам сь'цї ворбеск чева, ачестѣ зікънд сє-трась дела ферѣстръ, ші еꙋ ръмъсеїꙋ плін де бꙋкꙋріе, де амор, ші де нъдежде кꙋ ініма тъкъінд ка чѣсорнікꙋ, атꙋнчї плекаїꙋ де аколо ші мь дꙋсеїꙋ де мь ѫмбръкаїꙋ кꙋ хаінеле челе маї бꙋне, мь ръсеїꙋ, мь ѫнподобіїꙋ, дедеїꙋ кꙋ лівант пъ кап, пъ мꙋстъцї, мь клътіїꙋ ші пън гꙋръ кꙋ ніцел лівант, ка сь нꙋ ѫмї пꙋцъ гꙋра, кьчї авѣм вре о къцїва дінцї ші мъселе кам стрікате ші кам гъꙋноасе, ші ачестѣ ле фъкꙋїꙋ ка сь плак маї мꙋлт ачелії домнішоаре, ші мь гъндѣм атꙋнчѣ къ еꙋ сѫнт чел маї норочіт дін нꙋме, ꙋітъндꙋ'мї де тоатъ сърьчіѣ че мь апъсѣ, кьчї ерѣм ліпіт де сърак прекꙋм ц'ам маї спꙋс, зіоа ачѣ мї се пъръ фоарте лꙋнгъ, ші кꙋџетам ѫн сінем къ с'о фі скімбат натꙋра, ші поате къ нꙋ ва маї ѫнноптa, авіа сосі мꙋргꙋл серії дꙋпъ о міе де анї (прекꙋм мї се-пърѣ міе), ші мь дꙋсеїꙋ ла локꙋл чел щіїꙋт ка чербꙋл чел фрінт де сете, ші дꙋпъ че мь апропііїꙋ пъ сꙋпт ачѣ ферѣстръ, мь поменіїꙋ кꙋ о фрънгіе къ мь лові пъсте кап, пꙋсеїꙋ мъна де о апꙋкаїꙋ, ші възꙋїꙋ къ ерѣ атърнатъ де ачѣ ферѣстръ; мь ꙋітаїꙋ ѫнсꙋс, ші іатъ къ възꙋїꙋ пе ачѣ коконіцъ, каре ѫмї ші зісе (нꙋ ка маї наінте кꙋ аспріме) кꙋ ꙋн глас прѣ дꙋлче: хош гелдьн сафа́ гелдьн! еꙋ ѫї ръспꙋнсеїꙋ: хош бꙋлдꙋм сафа́ бꙋлдꙋм, ші еа ѫмї зісе іаръші: бꙋіꙋрꙋм, бін іокаръ, ішала́ ішъмъз і́дър, ачесте кꙋвінте ѫмї детере пꙋтере мꙋлтъ, ші апꙋкъндꙋмь де фрънгіе, кꙋ тоате къ мь ажꙋта ші еа,

мѫ ꙋркаїꙋ нꙋмаї кѫт те щерџї ла окіꙋ, ші трекѫндꙋмѫ прінтро салѫ ші прінтро одае маре, нꙋмаї ꙟн вѫрфꙋл деџетілор маї ꙋшꙋре ші декѫт пісіка кѫнд мерџе спре шоарече, мѫ дꙋсе ꙟн алтѫ одае кꙋ тотꙋл ꙟподобітѫ.

Подоабеле челе мінꙋнате але ачещії одѫї нꙋ мѫ ꙟнкѫлзѣ кѫтꙋші де пꙋцін, ші нічї кѫ прівѣм ла еле, кѫчї окі меї ерѣ аціінтаці ла ачѣстѫ доамнѫ, а кѫрії фрꙋмꙋсеце ерѣ неґрѫітѫ.

Домнꙋл меꙋ нꙋ почіꙋ сѫ ꙟцї повестеск фрꙋмꙋсеца еї ші дꙋлчѣца еї чѣ маре, нꙋ щіꙋ натꙋра о фѫкꙋсѫ атѫта де фрꙋмоасѫ ка сѫ'ші арате слава еї прін трѫнса, саꙋ кѫ аморꙋл мѫ фѫчѣ сѫ ꙟмї плакѫ атѫта де мꙋлт, ші с'о сокотеск де чѣ маї фрꙋмоасѫ дін лꙋме, нꙋ мѫ почіꙋ прічепе че сѫ хотѫрѫск, атѫта нꙋмаї щіꙋ кѫ ерѣ фоарте фрꙋмоасѫ, ші нꙋ крез сѫ фі маї фост алта ка дѫнса ꙟн тоатѫ лꙋмѣ албѫ.

Дечї ꙟнтрѫнд ꙟн ачѣ одае фоарте стрѫлꙋчітѫ ші ꙟнподобітѫ кꙋ лꙋкрꙋрі непреџꙋіте, мѫ пꙋсе де шезꙋіꙋ пѫ ꙋн шѫц, ші шѫзꙋ ші еа лѫнгѫ міне, ші ꙟнчепꙋ сѫ мѫ ꙟнтребе че сѫнт еꙋ ші чіне? еꙋ ꙟї повестііꙋ ꙟнтрꙋ адевѫр тоатѫ історіѣ мѣ, ші о сімціїꙋ пѫ ніще ворбе кѫ ꙟї фꙋ мілѫ де міне ші де ненорочіріле меле, ші дꙋпѫ міла ші ꙟндꙋрарѣ че арѫта кѫтрѫ міне, о прічепꙋіꙋ кѫ есте о мꙋере кꙋ сꙋфлет прѣ маре ші прѣ дарнікѫ, ші дꙋпѫ че іспрѫвііꙋ історіѣ мѣ, ꙟнчепꙋрѫм а ворбі де драгосте, пентрꙋ каре ерѣ ші остенѣла ноастрѫ, ші не бꙋкꙋрѫм фоарте мꙋлт пентрꙋ ꙟнтѫлнірѣ ноастрѫ, ші жꙋкарѫм амѫндоі жокꙋл мошꙋлꙋї Ѧдам ші ал моашеї Євеї, кꙋ маре пофтѫ ші рѫвнѫ, пѫ ꙋрмѫ ꙟмї зісе еа: фіінд кѫ ꙟмї спꙋсешї кꙋ тот адевѫрꙋл че ші чіне ещї, ꙋрмѣзѫ сѫ ꙟцї спꙋіꙋ ші еꙋ че ші чіне сѫнт; ші ꙟнчепꙋ а ꙟмї повесті аша:

Еꙋ мъ нꙋмеск Дардане́ (рꙋмънеще Дꙋрдꙋліѣ), ші сънт нъскꙋтъ ꙟн Дамаск; татъл меꙋ а фост везір ла ꙟмпъратꙋл че есте ші акꙋма, ші се-нꙋмѣ Бероꙋз, ел фꙋ пісмꙋіт де връжмашй, ші ꙟндꙋплекаръ пе ꙟмпъратꙋл съ'л скоацъ дін слꙋжбъ, ші дꙋпъ че ръмасъ фъръ вре о слꙋжбъ, се-трасе ла о касъ че авѣ, ші се-одіхнѣ, нꙋ трекꙋ аша време мꙋлтъ ші се-мꙋтъ дін лꙋме, ші ръмъсеіꙋ нꙋмай еꙋ кꙋ мꙋмъмѣ, каре ꙟндатъ че ꙟнгропъ пе татъл меꙋ, лъсъ тоате че авѣ ші се-ꙟнклінъ кꙋ ꙋн ібовнік ал ей, ші плекаръ амъндой ла Індіѣ кꙋ о корабіе негꙋцеторѣскъ, ꙟнсъ ачѣстъ мꙋмъ десфрънатъ ші рѣꙋ нъръвітъ пънъ а нꙋ плека, мъ въндꙋ ла ꙋн негꙋцетор де роабе, кареле мъ адꙋсе ꙟмпреꙋнъ кꙋ алте роабе че авѣ де вънзаре аічй ла сараіꙋл ачестꙋй ꙟмпърат, ші кънд гъсі негꙋцеторꙋл време кꙋ прілеж ка съ не ꙟнфъцішезе ла ꙟмпъратꙋл, не ꙟнподобі кꙋ фелꙋрімй де хаіне ші подоабе, ші не бъгъ ꙟн сараіꙋл ꙟмпъратꙋлꙋй. Ꙟмпъратꙋл порꙋнчі съ не трѣкъ пън наінтѣ са къте ꙋна ꙋна, ші кънд трекꙋіꙋ еꙋ пън наінтѣ са, ꙟл възꙋіꙋ къ се-погоръ дін скаꙋнꙋл съꙋ, ші апропііндꙋсе де міне зісе кꙋ мꙋлтъ мірарe кътръ негꙋстор, нетезъндꙋмъ пъ кап: че фрꙋмꙋсеце аре ачѣстъ робшоаръ! че трꙋпшор фрꙋмꙋшел аре ші че ностіміоаръ есте! че гꙋріцъ аре! че гꙋріцъ! че окішорй! че кіп есте аста? а̀ жꙋпън негꙋцетор, зісе ꙟмпъратꙋл, дін къте роабе мїай въндꙋт де кънд кꙋмпър дела дꙋмнѣта, ка ачѣста н'ай авꙋт нічй ꙋна пънъ акꙋма, ші нічй еꙋ ам май възꙋт асеменѣ ка дънса! чере орй че воещй пентрꙋ дънса, къчй нꙋмай еа сънгꙋръ плътеще о міе де челе лалте! ꙟн чѣ май де пре ꙋрмъ пълкъндꙋй ꙟмпъратꙋлꙋй ші амꙋрезъндꙋсе де міне, порꙋнчі ші детеръ ачелꙋй негꙋцетор орй къцй банй черꙋ пентрꙋ

міне,

міне, ші пъ ꙋрмъ ꙟї детеръ дрꙋмꙋ кꙋ челе лалте роабе, ші еꙋ ръмъсеїꙋ аічї.

Атꙋнчѣ ꙟмпъратꙋл кемъ пе маї мареле фамен ал съꙋ ші ꙟї порꙋнчі: іа ачѣстъ роабъ, ші пꙋне о сѫнгꙋръ ꙟн чѣ маї фрꙋмоасъ ші ꙟнподобітъ касъ, ші поартъ гріжа де дѫнса ка де о ꙟмпърътѣсъ, маї мареле фамен аскꙋлтъ порꙋнка, ші мъ адꙋсе ꙟн ачѣстъ одае ꙟн каре сѫнтем акꙋма, каре есте одаѣ чѣ маї богатъ ші маї ꙟнподобітъ дін тоате кѫте сѫнт ꙟн ачест палат, ші ꙟндатъ че мъ бъгаръ аічѣ веніръ ла міне мꙋлціме де роабе адꙋкѫндемї фелꙋрімї де скꙋле де пієтрі скꙋмпе ші де хаіне стрълꙋчіте, тоате ꙟмї къѕꙋръ ꙟнаінте, мї се-ꙟнкінаръ, ші ꙟмї ѕісъръ съ ле порꙋнческ ла орї че слꙋжбе ꙟмї вор трібꙋі, къчї аша лӗ а порꙋнчіт кіар гꙋра ꙟмпъратꙋлꙋї, ка съ ꙟмї слꙋжѣскъ кꙋ тоатъ осѫрдіѣ, дꙋпъ ачесте роабе вені ші ꙟмпъратꙋл сѫнгꙋр ка съ мъ ꙟнтѫлнѣскъ, ꙟмї аратъ драгостѣ са чѣ маре кътръ міне прін фелꙋрімї де довеѕї, ші ꙟн чѣ маї де пре ꙋрмъ мъ вестї ла тоцї де сꙋлтанъ лꙋішї, тоате роабеле че кꙋцета ꙟн сінеле ші авѣ пърерї кꙋмкъ сѫнт фрꙋмоасе, ръмасъръ ка ші ꙟнтѫїꙋ деспре ꙟмпъратꙋл, лї се-тъе нъдеждѣ де а фі вре ꙋна дін еле сꙋлтанъ, ші пліне де пісмъ ші де ꙋръ пентрꙋ норочірѣ мѣ, нꙋ дормѣ ѕіоа ші ноаптѣ іскодінде фелꙋрімї де пѫрї кътре ꙟмпъратꙋл ꙟн протіва мѣ ка съ мъ ꙋраскъ, ꙟнсъ еꙋ м'ам пꙋртат атѫта де біне кꙋ тоате ші кꙋ тоцї аї кꙋрціі, ꙟн кѫт нꙋ лї се-аскꙋлта орї че пѫръ ꙟн протіва мѣ; къчї мъ пꙋртам фоарте біне ші маї алес кꙋ ꙟмпъратꙋл, ші ꙟн лок съ скѫрбѣскъ пе ꙟмпъратꙋл асꙋпра мѣ кꙋ ачесте пѫрї, ел маї мꙋлт мъ іꙋбеще ші мъ ꙟндестꙋлѣѕъ кꙋ тоате бꙋнътъціле ші фрꙋмꙋсецеле лꙋмії, ꙟнсъ кꙋ тоате ачестѣ

еꙋ

еȣ нȣ сѫнт мȣлцȣмітъ пентрȣ норочірѣ мѣ; къчі нȣ почіȣ съ ам драгосте кътръ ꙟмпъратȣл кътȣші де пȣцінъ, ші кȣ тоате къ ел се-невоеще кȣ орі че міжлок ка съ ꙟл іȣбеск, ꙟнсъ еȣ дін зі ꙟн зі ꙟл ȣреск маі мȣлт, ші н'ам окі съ'л вѫз, кȣ тоате ачестѣ съ ꙟці спȣіȣ ꙟнтрȣ адевър къ есте ȣн ꙟмпърат кȣ тотȣл фрȣмос, дȣлче ші кȣ інімъ кȣратъ; ші нȣ щіȣ че есте прічіна де нȣ почіȣ ка съ ꙟл іȣбеск, саȣ къ нȣ ам драгосте фіреще ꙟн сȣфлетȣл меȣ ка съ ꙟл іȣбеск; саȣ къ авѣм драгостѣ ші нȣ ерѣ пентрȣ дѫнсȣл чі се-пъстра нȣмаі пентрȣ тіне; ші маі къ аша о съ фіе трѣба; къчі ꙟндатъ кȣм тѣм възȣт, кȣ тоате къ те дожънѣм, м'ам рънїт ла інімъ нȣмаі декѫт пентрȣ тіне(*); ші почіȣ зіче къ ꙟн тоатъ віаца мѣ нȣмаі пе тіне тѣм іȣбіт маі мȣлт декѫт те орі каре (аȣз ворбъ де авліцъ?). Іар еȣ спре ръспȣнс де мȣлцȣміре ла ачесте ворбе але дȣмнѣеі, ꙟі фъгъдȣііȣ о драгосте вечнікъ, ꙟнкредінцінд'о къ сѫнт гата ла орі че ꙟнтѫмпларе съ ꙟмі варс ші сѫнџеле пентрȣ дѫнса, адікъ пентрȣ дȣмнѣеі, ші мъ мірам фоарте мȣлт пентрȣ кредінца еі кътръ міне, ші маі вѫртос кѫнд мъ ȣітам пъ міне ші мъ ведѣм тренцȣрос ка ȣн чершітор, ші дȣмнѣеі ка ȣн соаре де фрȣмоасъ! къчі пъ лѫнгъ дѫнса нȣ ерѣм вреднік нічі аргат съ фіȣ ла аргаці съі!

(*) Ȣра де мȣлте орі се пȣне ꙟн спінарѣ омȣлȣі ка о повáръ сіланікъ, ші ачѣста маі кȣ сѣмъ ла чел прост, кареле съ іȣбѣскъ пе ȣн ом, дар ȣн нȣщіȣче ꙟі стъ ꙟн протівъ. Ачест Нȣщіȣче се наще дін алт Нȣщіȣче, адікъ дін простіе; дін тѫмпа нежȣдеката; дін ачѣста рѫȣтатѣ, ші дін тѫмпа пісма, де ачѣ зічем: ом Прост, адікъ плін де ачесте віцііі фоарте ȣрѫчоасе, ші ом ꙟмбъцат, адікъ департе де ȣнеле ка ачестѣ кѫт чеpȣл де пъмѫнт, де с'ар фі обічнȣіт пъ атȣнчі ка ші партѣ фемеѣскъ съ се лȣмінезе прін ꙟмбъцътȣрі, нȣ ар фі ачѣстъ карте плінъ де нелеџіȣірі фемеещі; ші кȣ ȣрмаре Нȣщіȣчеȣл Каджнеі с'ар ꙟнтѫмпла фоарте рар.

Дꙋмнѣеї ръмасъ фоарте мꙋлцꙋмітъ пентрꙋ кꙋвінтеле че ꙟї ръспꙋнсесем, адікъ кꙋмкъ ꙟї воїꙋ фі кредінчос пѫнъ ла моарте, шчл. ші пъкѫнд се-гътѣ съ ꙟмї дѣ вре ꙋн сꙋвенір, адікъ вре ꙋн одор пентрꙋ цінере де мінте ші ꙟнкредінцаре кꙋмкъ мъ ва іꙋбі ші еа, аꙋзіръм де о датъ бꙋбꙋінд фоарте таре ꙟн ꙋша одъїї ꙋнде шъдѣм амѫндої, ръмъсеръм ꙟнлемніцї де фрікъ, ші ꙋітаръм тоате фъгъдꙋеліле че дам ꙋнꙋл кътръ алтꙋл, о черꙋле, стрігъ Дардане́, сѫнтем пієрдꙋцї ваї де ної! ачеста есте ꙟмпъратꙋл! еꙋ не пꙋтѫнд съ фꙋг пъ ꙋндева, фіінд къ фрѫнгіѣ ерѣ ꙟн одаѣ чеѣлалтъ, дедеїꙋ фꙋга ші мъ аскꙋнсеїꙋ сꙋб тронꙋл че шъзꙋсем, н'ашї фі маї шъзꙋт! ші Дардане́ съ дꙋсе ші дешкісе ꙋша, ші нꙋмаї декѫт ꙟнтръ сꙋлтанꙋл кꙋ о мꙋлціме де фамені ші де слꙋџї, ші кꙋм о възꙋ, стрігъ: о нінорочіт'о ші тікълоас'о мꙋере, че ом се-афлъ кꙋ тіне аічѣ?! пазнічі палатꙋлꙋї меꙋ възꙋръ сꙋіндꙋне ꙋнꙋл аічї ла тіне пъ ферѣстръ! Мадам Дардане́ ръмасъ ꙟнлемнітъ ла ачѣстъ ꙟнтребаре. Кътаці, зісъ сꙋлтанꙋл, съ гъсіцї пе ачел образнік съ ꙟї ръсплътеск, атꙋнчї фамені кътѫнд ꙟнкоачї ші ꙟнколо мъ гъсіръ сꙋбт скаꙋн, ші скоцііндꙋмъ де аколо мъ търѫръ ла пічереле ꙟмпъратꙋлꙋї, кареле възѫндꙋмъ ꙟмї зісе: о нелеціꙋітꙋле ші тікълоасе оаме, че ꙟндръснѣлъ есте ачѣста де тіне!? с'аꙋ пієрдꙋт мꙋеріле челе пентрꙋ тіне дін тот Еґіпетꙋл, ші аї веніт съ ꙟмї калчї палатꙋл?! атꙋнчї еꙋ де фрікъ ніцел а ліпсіт съ ꙟмї есе сꙋфлетꙋл, ші алт німік нꙋмаї ашептам фъръ нꙋмаї моартѣ. Ꙟмпъратꙋл трасъ сабіѣ кꙋ маре мѫніе ка съ мъ омоаре пе міне ші пе Дардане́, дар о бабъ роабъ ꙟл апꙋкъ де мѫнъ зікѫндꙋї: че вреї съ фачї ꙟмпъратꙋл меꙋ ? аꙋ доаръ воещї съ ꙟцї пѫнгърещї мѫніле

челе

челе ꙟпърътещі кꙋ сънцеле ачестор нелеціꙋіці ші пънгъріці? ачещѣ сънт невреднічі ка нічі кіар пъмънтꙋл съ нꙋ се пънгърѣскъ кꙋ трꙋпꙋріле лор челе маі спꙋркате декът орі че спꙋркъчꙋне сꙋбт соаре! порꙋнчещe съ'і арꙋнче де пъ ферѣстръ ꙟн Ніл, ка съ се фака спꙋркателе лор трꙋпꙋрі хранъ жігъніілор ші пещілор дін апъ; плъкꙋ ꙟпъратꙋлꙋі ачѣстъ пъререe, ші порꙋнчі нꙋмаі декът ші не арꙋнкаръ пе амъндоі ꙟн рꙋ пъ ферѣстръ, кꙋ тоате къ мъ ꙟнтꙋнекасъм ші мъ зъпъчісъм де къдерѣ ꙟн апъ дін атъта ꙟнълціме, ꙟнсъ мъ сіліїꙋ а ꙟмі вені ꙟн фіре, ші ꙟнчепꙋїꙋ нꙋмаі декът а ꙟнота фііндкъ щіѣм съ ꙟнот фоарте фрꙋмос, ші ешііꙋ дінколо де рꙋ ꙟнпротіва палатꙋі ꙟмпъръtеск, ші кꙋм ешііꙋ нꙋмаі декът ꙟмі вені ꙟн гънд тікълошіѣ мадамеі Дардане, пе каре дін прічіна мѣ о арꙋнкаръ ші пе еа ꙟн апъ, ші фъръ съ піерз време мъ арꙋнкаіꙋ ꙟн рꙋ ші ꙟнчепꙋіꙋ съ о каꙋт ка съ о гъсеск орі віе, орі моартъ, ꙟнсъ мъ остеніїꙋ ꙟн задар, къ нꙋ о пꙋтꙋіꙋ гъсі.

Атꙋнчі мъ ꙟнтрістаіꙋ фоарте, ꙟнкът нꙋ се маі пꙋтѣ, пꙋінд ꙟн гънд пентрꙋ піердерѣ прѣфрꙋмоасъі Дардане, ші ерѣм атъта де деснъдъждꙋіт ꙟн кът хотъръсъм съ мъ арꙋнк ꙟн рꙋ кꙋ дѣдінсꙋл ші съ мъ ꙟнек ка съ'і фіꙋ товаръш, плънцѣм кꙋ лакрꙋмі амаръ, ші нꙋ авѣм мънгъере, ваі міе, зічѣм, де треі орі ненорочітꙋл! де нꙋ ерѣм еꙋ, де нꙋ авѣм асфел де драгосте тꙋрбатъ, біата Дардане, прѣфрꙋмоаса Дардане нꙋ ар фі мꙋріт кꙋ аша моарте кꙋмплітъ! ах съракꙋцꙋл де міне, чіне мъ пꙋнѣ пъ міне, наіба ꙟмі шопті съ мъ дꙋк ла дъмса, ші съ піе съръмъніка!? чꙋдіндꙋмъ аша плекаіꙋ тот ꙟнтр'ачѣ ноапте дін Егіпет ла Багдат, немаі пꙋтънд а ше-

шедѣ ꙟн ачел ораш ꙟн каре ам прічінȣіт о аша моарте грозавъ а прѣ фрȣмоасеї Дарданé! Дечї плекѫнд де аколо дȣпъ вре о кѫтева зіле ажȣнсеіȣ ла поалеле ȣнȣї мȣнте пъ кѫнд се-ꙟмȣрџѣ де сѣръ ші шезȣіȣ ачі ка съ дорм ꙟн ачѣ ноапте, мъ прінсе сомнȣл нȣмаї декѫт, ші адорміїȣ фъръ съ мѫнѫнк чева, кѫчї авѣм мерінде кȣ міне; іар спре ръвърсатȣл зорілор мъ дещептаіȣ ꙟн ніще гласȣрї де жале ші де тѫнгȣіре, тръсеіȣ кȣ ȣрекѣ віне ші мї се-пъръ къ ар фі ніще џіпете ші тѫнгȣірї де мȣере оскѫндітъ а се-оморѫ, ші аша ші фȣ прекȣм мї се-пъръсе, ші аскȣлтъ історіѣ ачещіі мȣерї.

Історіѣ доамнеї, че с'а гъсіт ꙟнтр'ȣн сак.

Дечї аȣзѫнд аша, мъ скȣлаіȣ нȣмаї декѫт ші алергаіȣ ꙟнтраколо, ші възȣіȣ кѫт коло пе ȣн омȣ къ сѫпа съ факъ о гроапъ, еȣ възѫнд аша мъ пітііȣ дȣпъ ȣн копачіȣ ка съ въз че о съ факъ ꙟн чѣ маї де пре ȣрмъ, ачел ом дȣпъ че ісправі гроапа, възȣіȣ къ багъ ꙟнтрѫнса ȣн сак маре, дете пъмѫнтȣл пъ дѫнсȣл, ші се-дȣсе де ачі, дȣпъ че се-дȣсе ел алергаіȣ аколо нȣмаї декѫт, ші скоцінд църъна дін гроапа ачѣ скосеіȣ сакȣл афаръ, ші афлаіȣ ꙟнтрѫнсȣл о тѫнъръ фоарте фрȣмоасъ, каре тръџѣ съ ꙟші дѣ ръсȣфларѣ чѣ маї де пре ȣрмъ, хаінеле еї, кȣ тоате къ ерѣ пліне де сѫнџе, ꙟнсъ о доведѣ прѣ лъмȣріт къ есте де нѣм, че мѫнъ кȣмплітъ, стрігаіȣ, че нелеџіȣіре, че сȣфлет спȣркат а ꙟндръсніт съ омоаре о асфел де дамъ фрȣмоасъ ші нобілъ! ах че пъгѫнътате! ꙟнгіџе пъмѫнтȣл де віȣ пе ȣн асфел де ȣчігаш крȣнт! доамна, пе каре о сокотѣм къ ꙟші деде-

се

се сфѫршітȣл, ꙟнчепȣ амі ѕіче кȣ глас фоарте слаб: о мȣсȣлмане (тȣркȣле), мілостівещете спре міне, ші дъмі мѫнъ де ажȣтор, пентрȣ драгостѣ ѕідіторȣлȣі а тоате, дъмі о пікътȣръ де апъ ꙟн гȣръ ка съ ꙟмі ръкореск сȣфлетȣл чел ꙟнсътат ші фріпт, къчі морїȣ маі мȣлт де сете! алергаїȣ нȣмаі декѫт ші ꙟмі ȣмплȣїȣ фесȣл кȣ апъ ші ꙟі адȣсеїȣ де бъȣ, ші дȣпъ че бъȣ ꙟші дескісъ окі ші ꙟмі ѕісе: мȣсȣлмане, въѕ къ Дȣмнеѕъȣ тĕ а тріміс съ мъ ажȣці, ші съ ꙟмі фії дътътор де віацъ, сілещете даръ орі кȣм веі ші ка съ ꙟмі опрещі сѫнџеле ранелор; ші мі се-паре, де нȣ воїȣ авѣ грешалъ, къ ранеле меле нȣ сѫнт атѫта де прімеждііоасе, пъстрѣѕъмі віаца орі кȣм те ва лȣміна ішкȣсінца та, ші те ꙟнкредінџеѕȣ кȣмкъ нȣ те веі къі ꙟн тоатъ віаца та.

Атȣнчі еȣ пентрȣ філотіміе ꙟмі фъкȣїȣ фѫшії фѫшії легътȣра дела кап, ші о къмъшȣцъ че авѣм, ші дȣпъ че о легаїȣ біне-ха̀ ла ръні ꙟмі ѕісе: фъ біне те рог пъ лѫнгъ челе лалте де мъ дȣ ші ꙟн ораш, къ есте прѣ апроапе де аічѣ, ші ꙟмі гъсеще аколо вре о касъ съ мъ одіхнеск, о прѣфрȣмоаса мѣ доамнъ, ꙟї ѕісеїȣ, еȣ сѫнт ȣн омȣ стрін, ші нȣ кȣноск пе німенѣ ꙟн ачест ораш, ші маі вѫртос къ мъ тем де вре о белѣ; къчі вѫѕѫндȣмъ чінева кȣ дȣмнѣта ла спінаре, ші ꙟнтребѫндȣмъ че лȣкрȣ аі аколо аша сѫнџерат, че ръспȣнс оїȣ съ ꙟї даȣ? ръспȣнде'ї, ѕісе еа, къ сѫнт сора та, ші нȣ'ці маі требȣеще алт ръспȣнс, еȣ ка съ фак фачерѣ де біне кȣ десъвѫршіре о аскȣлтаїȣ прекȣм мъ ꙟнвъцъ, адікъ о лȣаїȣ ла спінаре, о дȣсеїȣ ꙟн орашȣ, ші пȣіндȣо ꙟнтр'о касъ че гъсеїȣ нȣмаі декѫт, мъ дȣсеїȣ декемаїȣ ші ȣн доктор ка съ о віндече; ші дȣпъ доаъ ѕіле сѫмціндȣсе къ ꙟї е маі бінішор, скрі-

се о скрісоаре, ші дѫндꙋ'мі о ꙟн мѫнъ ꙟмі зі-
се: дꙋте кꙋ скрісоарѣ ачѣста аколо ꙋнде се-адꙋн
негꙋціторі; ꙟнтрѣбъ де ꙋнꙋл а нꙋме Маіа́р, ші
дъ'іо ꙟн мѫнъ, ші іа ачеѣ че ꙟці ва да, еꙋ дꙋ-
сеіꙋ нꙋмаі декѫт скрісоарѣ ла Маіа́р, кареле дꙋ-
пъ че о чіті о сърꙋтъ, ші о пꙋсъ ла капꙋл сѣꙋ,
пъ ꙋрмъ скоасъ доаъ сѫкꙋлеці де галбені ші мі
ле дете, ші лꙋѫндꙋле ле адꙋсеіꙋ ла ачѣ коконъ,
дꙋмнѣеі ꙟмі дете ꙋн сѫкꙋлецꙋ, ші ꙟмі зісе: дꙋ-
те кꙋ ачещі галбені съ кꙋмпері орі че не ва трі-
бꙋі, атѫт пентрꙋ хранъ, кѫт ші пентрꙋ хаіне
міе ші ціе, ші кꙋмпъръ маі ꙟнтѫіꙋ ші ꙋн роб
ка съ не слꙋжѣскъ.

Еꙋ нꙋ ꙟнтѫрзіеіꙋ а фаче порꙋнчіле еі, ші ꙟн
доаъ зіле каса ноастръ фꙋ ꙟнподобітъ кꙋ тоате
челе трібꙋінчоасе, ші ꙟндестꙋлатъ деспре орі че;
ші аша ꙟн тоатъ врѣмѣ пъ кѫнд се-віндека еа
петрекꙋръм прѣ біне ші лініщіт, ші мъ сокотѣм
де тоці къ сѫнт фрате ал ачещіі доамне, ші ꙟн-
трꙋ адевър къ тръѣм маі біне декѫт ніще фраці
адевъраці, ші кꙋ тоате къ ачѣстъ дамъ ерѣ о
тѫнъръ дін челе маі фрꙋмоасе, ꙟнсъ ідеѣ ші до-
рꙋл че авѣм де прѣфрꙋмоаса мѣ Дардане́, мъ
депърта кꙋ тотꙋл ші мъ речѣ фоарте мꙋлт а а-
вѣ вре о аплекаре асꙋпра ачещіі даме, де міі де
орі хотъръсъм съ о лас ші съ мъ дꙋк дела дѫн-
са; ꙟнсъ еа кꙋ рꙋгъчꙋніле еі мъ фъчѣ ка съ нꙋ
о лас. Маі рабдъ ꙟнкъ, о тѫнърꙋле, ꙟмі зічѣ,
къчі маі амꙋ оаре каре трібꙋінцъ де тіне, кꙋрѫнд
ꙟці воіꙋ повесті пентрꙋ сінем чіне сѫнт, ші пъ
ꙋрмъ ꙟці воіꙋ ръсплъті ꙟнміит пентрꙋ остенеліле
тале ші пентрꙋ сілінца та че аі арътат пентрꙋ
міне ла ачѣстъ ꙟнтѫмпларе, еꙋ ка съ о мꙋлцꙋ-
меск маі мꙋлт, іар нꙋ пентрꙋ ръсплътіріле че ꙟмі
фъгъдꙋѣ, шъдѣм пъ лѫнгъ дѫнса пѫнъ ꙟмі ва

да

да вое ка съ мъ дꙋк, ші дꙋпъ че се-віндекъ кꙋ десъвършіре ші нꙋ маі авѣ німіка, мъ кемъ ꙟнтрꙋна де зіле ші ꙟмі зісе аша: іа ачѣстъ пꙋнгъ кꙋ галбені, ші дꙋте ꙟн търг съ гъсещі пе ꙋн негꙋціторꙋ а нꙋме Намара́н, ші спꙋнеі къ воещі съ кꙋмпері мътъсърії; ел ꙟці ва аръта фелꙋрімі де мътъсърії, ші съ алеці дін трѫнсъле о бꙋкатъ ꙟнтреагъ, ші дъ'і пъ дѫнса орі че ꙟці ва чере, фъръ съ фачі вре о токмѣлъ кꙋ дѫнсꙋл, ворбещеі кꙋ ноблецъ ші дꙋлче, ші віно де ꙟмі адꙋ мътъсъріѣ аічѣ, еꙋ мъ дꙋсеіꙋ прекꙋм ꙟмі порꙋнчі еа, ші гъсііꙋ пе жꙋпѫн Намара́н, каре шъдѣ ла пръвъліѣ са кꙋ чꙋбꙋкꙋл апріне ші кꙋ філіцѣнꙋл де кафѣ ꙟн мѫнъ, ачест ом ерѣ ꙋн бърбат фоарте фрꙋмос ші нобіл, ꙟнкѫт мъ міраіꙋ прѣ мꙋлт де дѫнсꙋл прікіндꙋл неꙟнчетат, ꙟі зісеіꙋ де ꙟмі скоасъ фелꙋрімі де мътъсърії; ші алегѫнд о бꙋкатъ, і о плътііꙋ кѫт ꙟмі черꙋ, фъръ съ фак вре о токмѣлъ кꙋ дѫнсꙋл; пъ ꙋрмъ зікѫндꙋі а-ла аманéтола кꙋ ноблеце мꙋлтъ, лꙋаіꙋ мътъсъріѣ ші о адꙋсеіꙋ ла ачѣ коконъ стъпѫнъ а мѣ, прекꙋм ꙟмі порꙋнчісе.

Дꙋпъ доаъ зіле ꙟмі маі дете о пꙋнгъ кꙋ галбені, ші ꙟмі зісе: маі дꙋте ла жꙋпѫн Намара́н ші маі кꙋмпъръ ꙟнкъ треі бꙋкъці де мътъсърії, ші іар съ ꙟі даі орі кѫт ꙟці ва чере, мъ дꙋсеіꙋ ші адоа оаръ ла жꙋпѫн Намара́н, кареле мъ прімі кꙋ маре ноблецъ, ші спꙋіндꙋі череѣ мѣ, ꙟмі адꙋсе фелꙋрімі де мътъсърії кꙋ фір фоарте фрꙋмоасе ші мінꙋнате, алесеіꙋ треі бꙋкъці каре ꙟмі плъкꙋръ, ші фъръ съ'л ꙟнтреб де прец, ꙟі арꙋнкаіꙋ пꙋнга кꙋ галбені ші ꙟі зісеіꙋ: опреще прецꙋл ачестор треі бꙋкъці, ші че ꙟці ва маі ръмѫнѣ дъмії ꙟнапоіꙋ, іар де ꙋнде нꙋ съ ꙟці маі даꙋ ші алці галбені, ел ръмасъ ꙟнлемніт кѫнд

възꙋ

вѫзꙋ ла міне о асфел де галантоміе, ші дꙋпѫ че ꙟші опрі ла сѫꙋ ꙟмі дете ꙟнапоіꙋ кꙋсꙋрꙋл де галбені, ші ꙟмі зісе: домнꙋл меꙋ, нꙋ поцї сѫ фачї бꙋнѫтате а пофті мѫіне ла міне сѫ прѫнзім кꙋ тоцї? бꙋкꙋрос, ꙟї рѫспꙋнсеіꙋ; мѫ воіꙋ ціне де паролѫ ка сѫ мѫ чінстеск кꙋ веніреа ꙟн каса дꙋмітале, ші сѫ ам норочіре а не кꙋноаще маї де апроапе, жꙋпѫн Намаран се-бꙋкꙋрѫ фоарте мꙋлт пентрꙋ парола че ꙟї дедесем, ші лꙋѫндꙋмі зіоа бꙋнѫ дела дѫнсꙋл веніїꙋ акасѫ кꙋ челе треї мѫтѫсѫріі кꙋ фір.

Спꙋсеіꙋ доамнеї пентрꙋ кемареа ла прѫнз че ꙟмі фѫкꙋсе Намаран, ші ꙟї пѫрꙋ атѫта де біне, ꙟнкѫт мѫ міраіꙋ преа мꙋлт де бꙋкꙋріа дꙋмнеаеі, ші ꙟмі зісе, негрешіт сѫ те дꙋчї мѫіне; ші ціне мінте ка дꙋпѫ че веї прѫнзі сѫ ꙟл пофтещї ші тꙋ пе дѫнсꙋл сѫ віе адоа зі сѫ прѫнзѣскѫ ла ноі, фак еꙋ гѫтіреа де прѫнз прекꙋм се-кꙋвіне, еꙋ прічепꙋіꙋ кѫ ачеастѫ доамнѫ аре вре ꙋн гѫнд сѫ факѫ чева; ші че авеа сѫ факѫ еа нꙋ пꙋтѣм сѫ о прічеп кѫтꙋші де пꙋцін, ші нічї кѫ ꙟмі тречеа прін гѫнд ачеа че а фѫкꙋт еа кꙋ ачест негꙋцітор; прекꙋм веі аꙋзі. Аша дарѫ мѫ дꙋсеіꙋ ꙟн зіоа хотѫрѫтѫ акасѫ ла кір Намаран, кареле ꙟмі арѫтѫ ніще прімірї ші ꙟнгріжірї дестꙋле де нобіле; ші дꙋпѫ че прѫнзірѫм, ꙟл рꙋгаіꙋ сѫ віе ші ел адоа зі ка сѫ прѫнзѣскѫ кꙋ міне, ел прімі рꙋгѫчꙋнеа мѣ, ші се-афлѫ ла ноі акасѫ ꙟн зіоа хотѫрѫтѫ пѫ времеа прѫнзꙋлꙋї, дечї шѫзꙋрѫм ла масѫ нꙋмаї ноі амѫндоі, ші петрекꙋрѫм ачеа зі пѫнѫ сѣра ꙟнтрꙋ десфѫтѫрї, ші бѫнд фелꙋрімї де вінꙋрї бꙋне, ачеа дрѫкоаікѫ де доамнѫ нꙋ воі сѫ се-арате ꙟнаінтеа ноастрѫ нічї де кꙋмꙋ-кꙋмꙋлꙋї; чі ста аскꙋнсѫ пѫ кѫт се-пꙋтеа, ші фіінд кѫ ꙟмі порꙋнчісе еа ка сѫ фак орї че міжлок сѫ о-

преск

прієк ачі ші ꙟн ноаптѣ віітоаре пе ачел негꙋцітор, еꙋ̆ нꙋ ліпсііꙋ̆ а ꙟл фаче кꙋ мꙋлте рꙋгъчꙋні ка съ ръмъе ачі ші ноаптѣ ачеѣ, маса ерѣ ꙟнтінсъ, ші бъꙋръм ші мънкаръм пън ла мезꙋл нопції; ші дꙋпъ че ісправіръм ꙟл дꙋсеіꙋ̆ ꙟнтр'о одае ка съ се-одіхнѣскъ ꙟн ноаптѣ ачеѣ, ші еꙋ̆ мъ дꙋсеіꙋ̆ ꙟн алтъ одае съ фак тот аша, ші пъ кънд дꙋрмѣм ꙟн сомнꙋл чел маі дꙋлче, іатъ възꙋіꙋ̆ пе доамнъ къ вені фоарте деграбъ ші мъ дешептъ зікънд: скоалъте, о тънъръле, съ ꙟці везі прієтенꙋ̆ тъꙋ̆ тъвъліт ꙟн сънџеле съꙋ̆ чел нелеціꙋіт, еꙋ̆ мъ дешептаіꙋ̆ ꙟн ачесте кꙋвінте ші ꙟнчепꙋіꙋ̆ а тремꙋра де фрікъ ші де гроазъ, ші мъ дꙋсеіꙋ̆ дꙋпъ ачѣ доамнъ, каре мъ дꙋсе ꙟн одаѣ ꙟн каре дормісе біетꙋл Намара́н, те лас акꙋма съ сокотещі сънгꙋр ка кътъ гроазъ ші спаімъ се-ръвърсъ ꙟн сꙋфлетꙋл меꙋ̆ кънд възꙋіꙋ̆ пе біетꙋл негꙋцетор оморът ші тъвъліт ꙟн сънџеле съꙋ̆.

Іар еꙋ̆ стрігаіꙋ̆ атꙋнчі плін де неказ ші де мъніе; ах нелеціꙋіт'о ші віклѣн'о, че есте ачѣста че аі фъкꙋт тꙋ?! кꙋм аі пꙋтꙋт фаче, кꙋм аі ꙟндръсніт а съвърші о фаптъ аша де крꙋнтъ ші де спꙋркатъ?! ах де авеі тꙋ ꙋн гънд ка ачеста, пентрꙋ че съ мъ фачі пе міне ъкъторꙋл тъꙋ̆ де біне орган ал ачещіі марі нелеціꙋірі, ші съ ці'л адꙋк еꙋ̆ сънгꙋр ꙟн мъніле тале ка съ ꙟл оморі?! тънъръле стріне, ꙟмі ръспꙋнсе еа тъіндꙋ'мі кꙋвънтꙋл, съ нꙋ ꙟці пае ръꙋ къ прін тіне міам ръсплътіт ачестꙋі нелеціꙋіт Намара́н, ачеста есте ꙋн віклѣн ші ꙋн омꙋ прѣ ръꙋ, сънт прѣ ꙟнкредінцатъ къ нꙋ мъ веі дожъні пентрꙋ фапта ачѣста кънд веі афла прічіна нелеціꙋіреі сале кът есте де маре; къчі еа есте прічіна ші соліторꙋл тікълошіеі меле, пе каре аскꙋл-

тъ съ ц'о спȣіȣ, ка съ нȣ гѫндещі къ еȣ сѫнт вре о нелищіȣітъ.

Еȣ сѫнт, зісе еа, фатъ а ꙟмпъратȣлȣі ачестȣі цінȣт. Ꙟнтр'ȣна де зіле дȣкѫндȣмъ ла бае възȣіȣ пе ачест Намаран ла пръвъліа са, ші нȣмаі декѫт мъ амȣрезаіȣ де дѫнсȣл фоарте мȣлт; ші дін чѣсȣл ачела пієрдȣіȣ тоатъ одіхна ші ліниціреѣ сȣфлетȣлȣі меȣ, кȣ гѫндȣл тот ла дѫнсȣл зіоа ші ноаптѣ неꙟнчетат, ші атѫта мі се догорѣ сȣфлетȣл ші ꙟмі ардѣ ініма де дѫнсȣл, ꙟнкѫт дȣпъ пȣцінтікъ време къзȣіȣ ꙟнтр'о боалъ фоарте грѣ, татъл меȣ адȣсе дофторі чеі маі іскȣсіці ка съ мъ лекȣѣскъ, ꙟнсъ нȣ пȣтȣръ нічі декȣм съ ꙟмі кȣноаскъ патіма. Доіка мѣ, че ерѣ о мȣере фоарте іскȣсітъ, ꙟмі кȣноскȣ патіма къ ерѣ де драгосте, ші кȣ ȣн міжлок фрȣмос мъ фъкȣ де ꙟі спȣсеіȣ тот адевърȣл, еа ꙟмі фъгъдȣі къ ва пȣтѣ міжлочі а ꙟнплініі дорȣл меȣ, прекȣм ші фъкȣ, къ мі'л адȣсе ꙟнтр'ȣна де зіле ꙟмбръкат кȣ хаіне мȣерещі фъръ съ'л кȣноаскъ чінева, атȣнчі ꙟндатъ кȣм ꙟл възȣіȣ мъ ȣшȣраіȣ де боалъ, ші дȣпъ че мъ мȣлцȣміїȣ фоарте къ пȣтȣіȣ а ꙟл ведѣ, апоіȣ мъ мȣлцȣміїȣ ші маі мȣлт кѫнд ꙟл възȣіȣ ші пе дѫнсȣл фоарте мȣлцȣміт деспре норочіта са ꙟнтѫмпларе кȣ міне, ші дȣпъ че ꙟл ціндȣіȣ вре о кѫтева зіле ꙟнкіс ꙟнтр'о одае, ка съ мъ віндече біне кȣ десъвѫршіре де боала че авѣм, доіка мѣ ꙟл скоасъ бінішор дін сараіȣ, прекȣм ꙟл ші бъгасъ, ші ꙟл дȣсе ла каса са; ші аша орі кѫнд авѣм трібȣінцъ де дѫнсȣл мі'л адȣчѣ доіка кȣ ȣсȣл сȣбціре, ші мі'ам петрекȣт кȣ дѫнсȣл време ꙟнделȣнгатъ.

Ꙟнтр'ȣна де зіле ꙟмі вені пофтъ съ мъ дȣк ші еȣ а касъ ла Намаран нъдъждȣіндъ кȣ ачѣста къ ꙟі воіȣ адȣче маре бȣкȣріе, ші ешіндъ ꙟм-

про-

пропоꙃітъ дін сараіꙋ̆ меꙋ фъръ съ мъ кꙋноаскъ чінева, сосііꙋ̆ ла каса лꙋї Намарáн; ші бътѫндꙋ ꙟн поартъ ка съ ꙟмї дескіꙁъ вꙁꙋіꙋ̆ къ віне-ꙋн роб ші мъ ꙟнтребъ: пе чіне каꙋт? еꙋ ꙟї ꙁісеіꙋ̆ къ ам о ворбъ съ ворбеск стъпѫнꙋлꙋї сѣꙋ, робꙋл ꙟмї ръспꙋнсъ бінішор ꙟнтаінъ ꙁікѫндꙋ'мі: акꙋма де о кам датъ нꙋ поці ворбі кꙋ стъпѫнꙋл меꙋ, кѫчі се-афлъ петрекѫнд кꙋ о дрегꙋцъ, ші нꙋ почіꙋ̆ съ'л сꙋпър спꙋіндꙋ'ї де дꙋмнѣта, кѫчі аша мі а порꙋнчіт, еꙋ ꙟндатъ че аꙋꙁііꙋ къ се-афлъ петрекѫндꙋ'ші кꙋ алтъ мꙋере, мъ сімцііꙋ̆ плінъ де пісмъ ші де некаꙁ, ꙟнкѫт ꙟмі ешііꙋ дін фіре ші мъ ꙟндѫржііꙋ фоарте мꙋлт, ꙁікѫнд ꙟнтрꙋ сінем къ еа кꙋ ачѣ че ꙟї дѫрꙋеск еꙋ плътеще ла алтеле маї фрꙋмоасе декѫт міне (*), атꙋнчї ꙟнтраіꙋ̆ ꙟн касъ ла дѫнсꙋл кꙋ дѣсіла, ші ажꙋнгѫнд ꙟн одаѣ ꙋнде ерѣ еї, вꙁꙋіꙋ̆ пе Намарáн шъꙁѫнд ла масъ кꙋ о тѫнъръ фоарте фрꙋмоасъ, кꙋ каре бѣ ші мѫнка ші кѫнта кѫнтече де амꙋр ші де десфътаре, нꙋ пꙋтꙋіꙋ̆ съ ꙟмї стъпѫнеск мѫніѣ вꙁѫндꙋ'ї аша, нъвълііꙋ ла ачѣ тѫнъръ ші ꙟї дедеіꙋ бре о кѫтева ꙟмпꙋнсѣрї кꙋ анцерꙋл че авѣм ла міне, ші де нꙋ ерѣ іꙋте де пічор, о ші оморам де тот, нꙋ мъ мꙋлцꙋміііꙋ̆ нꙋмаї кꙋ ачѣстъ фаптъ, чі нъвълііꙋ̆ ші асꙋпра некредінчосꙋлꙋї Намарáн ка съ ꙟмї ръсбꙋн ші ꙟнпротіва са.

Въꙁѫндꙋмъ еа атѫта де некъжітъ віні ші къꙁꙋ ла пічоареле меле черѫндꙋ'ші ертъчꙋне пентрꙋ грешала са, жꙋрѫндꙋ мі-се къ де ачі ꙟнаінте нꙋ ꙟмі ва маї фаче нічї о недрептате, чі ва

фі

(*) Ꙋрѫчоасъ фаптъ ла ꙋн ом кꙋ сꙋфлет ші мінте де воінік! пъкат де къчꙋла са, къ маї біне іар шедѣ кꙋ дꙋрбан ꙟн каꙋ. Ѧста нꙋ е спікꙋлаціе, чі кіар тіълошіе ші небреднічіе. Ѧдевърат къ се ꙟнтѫмплъ, ꙟнсъ де маре невое.

фі кꙋрат нꙋмаї ал меꙋ (ка гѫнд нꙋ ам), кꙋ ачесте ворбе дꙋлчї ші кꙋ алтеле асеменѣ мъ фъкꙋ съ ꙟл ерт, ші съ авем іар амꙋр; кѫчї де нꙋ кѫдѣ аша ла міне кꙋ рꙋгъчꙋне, ꙟл оморам зъꙋ пре лецѣ мѣ, ші спре сѫмн де паче ꙟнтре ноі мъ ꙟндꙋплекъ ші мъ ꙟндаторъ съ беѣꙋ кꙋ дѫнсꙋл дін тр'н пъхар, ші нꙋ щіꙋ че ꙟмї дете де беꙋіꙋ, кѫчї мъ ꙟнбътаіꙋ прѣ мꙋлт, ші дꙋпъ че мъ възꙋ ꙟн ачѣстъ старе віклѣнꙋл ші вѫнзъторꙋл, мъ стрѫпꙋнсе пъсте тот трꙋпꙋл кꙋ ꙋн шіш, пе каре ꙟл авѣ гътіт ꙟнтрадінс, ші рѫмѫіндъ ка о моартъ де ачесте касне тѫлхърещї але сале, ші сокотіндꙋмъ де моартъ, мъ бъгъ ꙟнтр'ꙋн сак, ші мъ дꙋсе сѫнгꙋр ноаптѣ ла спінаре аколо ꙋнде м'аї гъсіт, ші пѫ кѫнд ꙟмї фъчѣ ел гроапа, ꙟмї веніїꙋ ніцел ꙟн сімцірї, ші ꙟнчепꙋіꙋ а мъ тѫнгꙋі ші ла рꙋга съ ꙟмї хъръзѣскъ віаца, ꙟнсъ ел можікꙋл ші спꙋркатꙋл ꙟн лок съ ꙟї фіе мілъ де міне ші се-мілостівѣскъ де рꙋгъчꙋнѣ чѣ дꙋіоасъ че ꙟї фъчѣм, врꙋ ка съ мъ педепсѣскъ ші маї мꙋлт а мъ ꙟнгропа де віе, ші норокꙋл меꙋ те трімісе пе тіне ꙟн ачѣ парте де лок ка съ мъ скапї дела аша моарте кꙋмпліть. Іар кѫт пентрꙋ чѣ че се-кꙋвіне а щі деспре Маіар, зіче ачѣ доамнъ, ла каре аї дꙋс скрісоарѣ дін партѣ мѣ, ел есте негꙋцетор ал сараіꙋлꙋї, іам спꙋс прін скрісоаре къ ам трібꙋінцъ де банї, ші іам доведіт ꙟнтѫмплъріле меле, рꙋгѫндꙋл съ ле тъінꙋѣскъ пѫнъ ꙟмї воіꙋ ръсплъті. Ачѣста есте історіѣ мѣ, о бꙋнꙋле пріетен ал меꙋ, ші нꙋ ам воіт ка съ ц'о спꙋіꙋ маї наінте, темѫндꙋмъ ка нꙋ каре кꙋмва съ те ꙟндоещї а адꙋче пе бръжмашꙋл меꙋ ꙟн мѫніле ръсплътіреї, ші сѫнт прѣ ꙟнкредінцатъ къ нꙋ мъ веї гъсі віноватъ пентрꙋ дрѣпта ръсплътіре че ам фъкꙋт ачестꙋї неомені т, ші кꙋ тоа-

те къ ші тȣ те везі а фі връжмаш а челор тарі де інимі, ꙟсъ се-кȣвіне а мъ лъȣда ші тȣ деспре ачѣстъ фаптъ вітежѣскъ че ам фъкȣт ръсплътінд ачестȣі омȣ таре де інимъ ші неаплекат спре мілъ ші ꙟндȣраре, мѫіне де дімінѣцъ, зісе доамна, не вом дȣче амѫндоі ла сараіȣ. Ꙟмпъратȣл татъл меȣ мъ іȣбеще фоарте мȣлт, ꙟі воіȣ мъртȣрісі грешала мѣ кȣ адевърȣл, ші крез къ мъ ва ерта, ші пре тіне ꙟці фъгъдȣеск къ те ва дърȣі кȣ мȣлте ші марі дарȣрі, ші ꙟці ва да ші мȣлте боерії ші слȣжбе пентрȣ ꙟнгріжірѣ че аі авȣт кътръ міне, дърȣіндȣ'мі віацъ дȣпъ Дȣмнезъȣ.

Стáфър алáх (ферѣскъ Дȣмнезъȣ), ꙟмпърътѣса мѣ, зісеіȣ еȣ, еȣ нȣ чеіȣ нічі дарȣрі нічі алт лȣкрȣ пентрȣ кѫте ам фъкȣт ші ам арътат кътръ Дȣмнѣта, апърѫндȣ'ці віаца, кѫчі нȣ мъ къеск деспре кѫте ц'ам фъкȣт, ꙟсъ ꙟці мъртȣрісеск къ сѫнт фоарте тріст, кѫчі м'аі ꙟнтребȣінцат де орган ал вікленіеі тале, ші ц'аі ръсбȣнат прін міне, се-кȣвенѣ съ ꙟмі порȣнчещі ка съ ꙟці фак еȣ ръсплътірѣ кȣ алте міжлоаче, декѫт кȣ асфел де вѫнзаре таінікъ, кѫчі еȣ міашi фі пȣс ші віаца ꙟн прімеждіе пентрȣ мȣлцȣмірѣ та. Ꙟн сфършіт де тоате кȣ тоате къ гъсеск кȣ кале ачѣстъ ръсплътіре пентрȣ Намарáн, ꙟсъ ꙟнтрістарѣ нȣ ліпсеще дін інима мѣ пентрȣ вѫнзарѣ че ꙟл вѫндȣіȣ Дȣмітале фъръ вре о вінъ, ші аша зікѫнд фȣџііȣ ші лъсаіȣ пе ачѣстъ доамнъ, ші десфъімѫндȣі фъгъдȣеліле сале, ешііȣ дін ачел ораш маі наінте де ревърсатȣл зорілор, ші ȣмблѫнд пъ жос вре о кѫтева чѣсȣрі ажȣнсеіȣ ȣн керван де негȣціторі, че се-дȣчѣ ла Багдат, ші мъ дȣсеіȣ кȣ дѫнші пѫнъ аколо.

Ѹрмарѣ Історіеі лѹї Абтѹл Барші.

Ші аджѹнсеїѹ ꙟн Багдат ꙟнтр'о старе фоарте тікълоасъ; къчї нѹ ꙟмї маї ръмъсесе алт чева дін старѣ мѣ чѣ маре че авѹсесем маї наінте, фъръ нѹмаї ѹн галбен де шапте леї ші джѹмътате, хотържїѹ съ фак чева негѹцеторіе кѹ джнсѹл ка съ ꙟмї скоц' келтѹѣла. Кѹмпъраїѹ ніще балсамѹрї, чева захарікале, ші алте мърѹнцї, ші мъ дѹчѣм ꙟн тоате зілеле ла о кафенѣ вестітъ, ла каре обічнѹѣ де мерџѣ мѹлцї домні, адікъ агале марї, ші алцї оамені ꙟнсъмнацї, карі се-ꙟндемна а кѹмпъра дін марфа мѣ, че о дѹчѣм ꙟнтр'ѹн кошѹлец, ші ꙟмї плътѣ фоарте кѹ галантоміе, ші аша ꙟмї скотѣм келтѹѣла чѣ дін тоате зілеле, ші тръѣм бінішор.

Ꙟнтр'ѹна де зіле авжнд ніще флорї трандафірї, гароафе, ші алтеле, мъ дѹсеїѹ кѹ еле дѹпъ обічеїѹл мїѹ съ ле вжнз' ла кафенѣ, аколо ерѣ ѹн бътржн че шедѣ д' арасна ꙟнтр'ѹн колц' де кафенѣ, кърѹѣ нѹ ї вжндѹсем нічї о датъ німік дін мърфѹріле меле пжнъ ꙟн зіоа ачѣ, кареле възжндѹмъ мъ кемъ, пріетене, ꙟмї зісе, че есте прічіна де нѹ ꙟмї адѹчї ші міе, прекѹм ші ла чеелалцї, съ кѹмпър чева дін мърфѹріле тале? саѹ поате къ мъ сокотещї къ нѹ ам съ келтѹеск ші еѹ ка чеелалцї оамені, іартъмъ, стъпжнѹл мїѹ, къ нѹ те ам бъгат де сѣмъ, ꙟї ръспѹнсеїѹ еѹ, ꙟнсъ тот че ам ꙟн ачест кошѹлец есте сѹпѹс порѹнчілор дѹмітале, атѹнчѣ ел ꙟнтінсъ мжна ші лѹъ доі трандафірї, ші пъ ѹрмъ ꙟмї зісе съ шъз' лжнгъ джнсѹл, ші фъкжнд прекѹм ꙟмї зісе, ꙟнчепѹ съ мъ чірчетезе ꙟн мѹлте фелѹрї ші кіпѹрї, ші съ мъ ꙟнтрібе кѹм мъ нѹмеск, ші де ѹнде

сжнт?

сѫнт ? ласѫмѫ, те рог, ꙟї зісеїꙋ офтѫнд, ші нꙋ мѫ маї сілі сѫ ꙟцї плінеск воѣ кꙋріозітѫцїї, кѫчї нꙋ поцї афла дела міне нічї о мꙋлцꙋмітѫ пѫнѫ нꙋ ꙟмї воїꙋ дескіде раналє меле, че акꙋма де о кам датѫ се-афлѫ ꙟнкісе.

Бѫтрѫнꙋл вѫзіндꙋмѫ офтѫнд аша, ші ворбіндꙋї кꙋ амар дін сꙋфлет, нꙋ воі сѫ мѫ маї ꙟнтребе алт чева; чі скоцінд шасе галбені мї ꙟї пꙋсе ꙟн мѫнѫ ші се-дꙋсе, еꙋ рѫмѫсеїꙋ ꙟнкременіт де галантоміа са, ші нꙋ щіѣм че сѫ зік пентрꙋ бѫтрѫнꙋл ачеста, адоа зі мѫ маї дꙋсеїꙋ іарѫші тот ла кафенѣоа ачѣ, ші іар гѫсіїꙋ пе бѫтрѫнꙋл аколо, мѫ дꙋсеїꙋ кꙋ марфа ла дѫнсꙋл маї наінте декѫт ла чеелалці, ел дꙋпѫ че лꙋѫ вре о кѫтва валсам, ꙟмї зісе іарѫші де шѫзꙋїꙋ лѫнгѫ дѫнсꙋл, ші мѫ сілі фоарте мꙋлт ка сѫ ꙟї повестеск віаца мѣ, ші вѫзѫнд кѫ нꙋ почіꙋ скѫпа де дѫнсꙋл сіліндꙋмѫ, ꙟї повестіїꙋ тоате ꙟнтѫмплѫріле вієцїї меле, ші дꙋпѫ че ісправііꙋ ꙟмї зісе: еꙋ кꙋноск прѣ біне пе татѫл тѫꙋ, кꙋ кареле ам фѫкꙋт мꙋлте негꙋцеторїї; фіінд кѫ ші еꙋ сѫнт негꙋцетор тот де аколо дін Басра, ші лꙋаїꙋ маре бꙋкꙋріе кѫ не кꙋноскꙋрѫм амѫндоі, еꙋ фіінд кѫ нꙋ амꙋ копії нічї кліроном, зісе бѫтрѫнꙋл, мї аї кѫзꙋт атѫта де драг, ꙟн кѫт ам хотѫрѫт сѫ те вестеск де фіꙋ ші мощенітор ал меꙋ, мѫнгѫєте дар акꙋма фіꙋл меꙋ пентрꙋ ненорочіріле тале челе трекꙋте ка вісꙋл ші ка віжеліѣ, кѫчї веї афла ꙟн міне ꙋн татѫ маї богат декѫт чел че тѣ а нѫскꙋт, ші кареле те ва іꙋбі нꙋ маї пꙋцін декѫт ачела (*), еꙋ мꙋлцꙋміїꙋ фоарте мꙋлт аче-

(*) Еꙋ щіꙋ прѣ біне кѫ мꙋлці дін тінері чеї фѫрѫ де мінте о сѫ зікѫ: ах ꙋнде сѫ ам ші еꙋ аша норочіре сѫ ꙟмї кꙋмпѫр нꙋмаї декѫт о дрошкѫ де віена кꙋ аркꙋ-

ріле

ачелуі бътрън славіт пентру чінсте ші фачере де біне че амі фъгъдуі, ші луъндумъ де мънъ мъ дусе дн тр'ун палат фоарте маре, ші днадатъ порунчі де мъ дмбръкаръ ку фелурімі де хаіне скумпе, ші амі детеръ тоате челе трібуінчоасе, міе дн тру адевър мі се-пъре атунчі къ віссзу пентру аша норочіре че къзусе песте міне пъ несокотіте, ші дін ачел чес уітаіу тоате тікълошііле меле дн каре мъ афласъм пънъ атунче.

Ші атунче бътрънул негуцітор, дупъ че дші ісправі тоате требуріле сале че аве дн Багдат, плъкаръм амъндоі ла Басра, пріетені меі, че семаі днмулціръ атунче ші че вене маі дес ла міне декът маі нaінте, ръмасеръ уіміці кънд аузіръ къ м'а луат де фіу ші моценітор ачел негуцетор бътрън, ал къруі нуме ере фоарте вестіт' де богъціе са че мултъ прін тоате пърціле Басреі, аша даръ еу мъ сілем ку тоате міжлоачеле съ мулцумеск деспре тоате пе ачел бътрън, кареле се-веде къ есте пре мулцуміт де міне, зікъндумі адесе орі: Абтула, мі те аръці фоарте вреднік пентру тоате къте аму арътат кътръ тіне, ші ну сънт кіт фъкъндуте фіу, къчі те въз пре вреднік, дешепт, кредінчос, ші ку съргуінцъ ла тоате требіле тале, де Думнезъу, фътул меу, ка тоці тінері съ аібъ даруріле тале, ші кредемъ къ ну вор пері нічі о датъ.

Трекънд време мултъ ла міжлок, пе каре о петрекуръм амъндоі ку маре лініціре ші феріціре дн-

ріле полеіте, ші доаъ перекі де каі съ мънънче фок; съ амі фак хаіне престе хаіне де модъ; съ амі іау слуці мулте, ші съ'мі кумпър фелурімі де арме, ші алте лъкътурі. Іар чеі ку мінте ну гъндеск асфел де флекурі.

Традукъторул Горжан.

ꙟнтрꙋ тоате, ші кꙋ сꙋпꙋнере ші аскꙋлтаре дін
партѣ мѣ, кѫзꙋ ачел бѫтрѫн бінекꙋвѫнтат ꙟн-
трꙋ боалѫ маре ші грѣ, ші вѫзѫнд кѫ нꙋ маї
ерѣ де віацѫ, мѫ кемѫ лѫнгѫ патꙋл сѫꙋ ші ꙟмі
зісе ачесте прѣсфінте ші скꙋмпе кꙋвінте: „фїꙋле!
„іатѫ времѣ а сосіт, ші акꙋма есте ка сꙋфлетꙋл
„меꙋ сѫ се-мꙋте де аічѣ дін неказꙋрї ші скѫрбе
„ꙟнтрꙋ віаца чѣ вечнікѫ ші кꙋратѫ деспре тоа-
„те, де ва фі плѫкꙋт прѣбꙋнꙋлꙋї Дꙋмнезѫꙋ; ші
„трꙋпꙋл меꙋ чел мꙋлт пѫтімаш, прекꙋм ші ал
„тꙋтꙋлор, сѫ се-ꙋнѣскѫ кꙋ цѣрѫна чѣ хрѫнітоаре
„а тꙋтꙋлор вієцꙋітоарелор дін каре с'а зідіт. Іа-
„тѫ времѣ фїꙋле, ꙟнтрꙋ каре мі се-паре тоатѫ
„віаца де о сꙋтѫ де анї; че ам трѫіт, ка ꙋн
„віс ші ка о пѫрере; іатѫ зіоа ꙟнтрꙋ каре мѫ де-
„спѫрцеск де тоате рꙋделе ші прієтені меї, ші де
„тоате аверіле меле челе некꙋмѫрате, ші мѫ дꙋк
„прекꙋм м'ам нѫскꙋт гол ші пѫрѫсіт де тоцї, ші
„де тоате, ка ꙋн стреін ші немернік! іатѫ чѣ-
„сꙋл ꙟнтрꙋ каре нꙋ мѫ пот ажꙋта тоате пꙋтеріле
„лꙋмії кꙋ тоатѫ ісkꙋсінца лор чѣ плінѫ де пѫ-
„рерї! іатѫ сфертꙋл ꙟнтрꙋ каре се-зѫдерніческ тоа-
„те кѫте кꙋцетам фіінд сінѫтос! іатѫ мінꙋтꙋл
„фїꙋле, ꙟнтрꙋ каре ꙟмї іаꙋ зіоа бꙋнѫ пентрꙋ
„тот-дꙋна дела тоате але лꙋмії! ші ꙟн сфѫр-
„шіт фїꙋле, іатѫ кліпа ꙟнтрꙋ каре скап ші мѫ
„ꙋшꙋрез де тоате неказꙋріле, ші плек пѫ калѣ
„феріčірії, каре дꙋкѫмѫ орї ꙋнде мѫ ва дꙋче, кѫчї
„тот ва фі маї біне декѫт аічї ꙟнтре вієцꙋіторї!
„нꙋ те міра фїꙋле кѫчї зісеꙋ ачест кꙋвѫнт, фі-
„інд кѫ аічї нꙋ есте вре о феріčіре ꙟнтрꙋ нічї о
„трѣптѫ де оамені: нічї ꙟнтрꙋ ꙟмпѫрацї, нічї
„ꙟнтрꙋ домні, нічї ꙟнтрꙋ богацї, нічї ꙟнтрꙋ
„пꙋтернічї; нічї ꙟнтрꙋ сіхастрї, нічї ꙟнтрꙋ сѫ-
„рачї, нічї ꙟнтрꙋ сѫтені, нічї ꙟнтрꙋ боерї; нічї

„ꙟн-

„ꙟнтрꙋ кълꙋгърї, нічї ꙟнтрꙋ преоцї, чі нꙋмаї ꙟн-
„трꙋ чеї че вор пъзі ачесте сфътꙋірї але меле: а-
„дікъ, челче есте мꙋлцꙋміт ꙟнтрꙋ ачеѣ че аре,
„нꙋмаї ачела есте чел маї феріціт ꙟн ачѣстъ лꙋ-
„ме, чел че ꙟшї агонісеще лꙋішї аверї ші щіінцї
„ка кꙋм ар фі вечнік, ші ле ꙟнтребꙋінцѣзъ ка
„ꙋн мꙋрітор спре фапте бꙋне ші фолосітоаре, чел
„че ꙟшї іꙋбеще патріѣ са ші феріцірѣ еї, жърт-
„фіндꙋсе пентрꙋ дѫнса кꙋ орї че міжлоаче, челче
„нъдъждꙋеще ла Дꙋмнезъꙋ кꙋ тоатъ ініма са къ
„ꙟї ва ꙟнплінї тоате воінціле сале, пентрꙋ каре
„се-сілеще а ле съвѫршї; къчї Дꙋмнезъꙋ нꙋ дъ нічї
„о датъ омꙋлꙋї пѫнъ нꙋ ва чере ел, ші нꙋ ва
„кътꙋта кꙋ сілінцъ ачеѣ че воеще, челче ꙟшї пъзе-
„ще феціоріѣ са пѫнъ пѫла треїзечї ші чінчї де
„анї, ші се-ꙟнсоаръ кꙋ фецоаръ кꙋратъ ꙟн вѫрсте
„ка де доаъзечї ші чінчї де анї, челче нꙋ бѣ він
„нічї де кꙋм пѫнъ ла вѫрсте де чінзечї де анї,
„ші де ачі ꙟнколо съ бѣ кѫте о літръ ші жꙋмъ-
„тате ла тоатъ маса, челче се-сꙋпꙋне пръвілі-
„лор стъпѫнірії чеї дрепте, челче ꙟшї фаче тоа-
„те требꙋріле сале сінгꙋр, челче мерџе дес пѫла
„мошііле сале, челче нꙋ ꙋмблъ дꙋпъ моделе ші
„небꙋніїле лꙋмії, челче фꙋџе де лꙋкс ка де фок,
„челче нꙋ бѣ ракїꙋ ꙟн тоатъ віаца са, челче се-
„пъзеще де мѫнкарѣ а мꙋлтор фелꙋрї де бꙋкате,
„ші мѫнѫнкъ маї мꙋлт бꙋкате ꙋшꙋрї ші ка де
„пост, декѫт грасе ші ꙋнтꙋроасе, челче нꙋ піс-
„мꙋеще ачеѣ че аре алтꙋл, челче нꙋ мілꙋеще д'а-
„мѫна пе чеї ꙟн старе а се-хръні сінгꙋрї, ші чел-
„че нꙋ воеще съ аꙋзъ завістії ші пѫрї ꙟн тоатъ
„віаца са; ачела есте чел маї феріціт, фіꙋле, а-
„дікъ челче пъзеще кѫте аꙋзішї; іар челче ле не-
„сокотеще есте чел маї тікълос, фіе де орї че ста-
„ре ші трѣптъ ꙟн ачѣстъ лꙋме! акꙋма даръ фіꙋ-

„ле,

„ле, съ ꙟцї довєдеск ші о таїнъ прѣ фолосітоаре;
„де ц'аші лъса тоате авєріле меле пе каре ле везї,
„мї с'ар' пърѣ къ ꙟцї лас о богъціе ші о норочіре
„де міжлок, ші кȣ тоате къ есте о богъціе маї
„маре декѫт а фіе кърȣї негȣцітор, ꙟнсъ есте прѣ
„пȣцінъ пъ лѫнгъ ачеѣ че есте аскȣнсъ ꙟнтр'о
„гроапъ фоарте маре, еȣ нȣ ꙟцї спȣіȣ де кѫтъ
„време ші де чіне с'а ꙟнгропат аколо, къчї нȣ
„щїȣ нічї еȣ, атѫта нȣмаї щїȣ, кȣмкъ мошȣл
„мєȣ кѫнд ерѣ съ моаръ а довєдіт'о тътѫніміеȣ,
„фъръ съ ꙟї маї спȣе алт чева, ші татъл мєȣ мї
„а довєдіт'о міе, ші іатъ акȣма о довєдеск ші
„еȣ ціе, къчї есте лȣкрȣ фоарте пъгѫнеск а тъї-
„нȣі чінева талантȣл че аре, ꙟнсъ ꙟцї порȣнческ
„ші те жȣр, ка ꙟндатъ че о веї лȣао сȣбт стъ-
„пѫнірѣ та, съ келтȣещї кȣ бȣнъ мъсȣръ дін трѫн-
„са, ка нȣ каре кȣмва съ те афле калічі де жȣ-
„декъторї ші де стъпѫніторї, съ ц'о сȣфле дін
„мѫнї, фії смеріт кътръ тоцї, ші прімітор' де
„стріні, каȣтъ съ келтȣещї ла лȣкрȣрї бȣне ші де
„фолос, іар нȣ ла калещї, ла хаїне де модъ, ші
„ла алте блестемъції, че сѫнт акȣма ꙟн лȣме,
„ші че о съ фіе пѫлъ анȣл 1828, пѫнъ ла анȣл
„1840, прекȣм нȣмъръ гіаȣрї дела пегамберȣл лор
„чел вестіт ꙟн тоатъ лȣмѣ, ші ꙟн скȣрт пъзе-
„ще ачелѣ че аї аȣзіт маї сȣс, ка съ фії чел маї
„ферічіт (*).“

Дȣпъ че мъ пȣсе ачел негȣцітор де фъкȣїȣ ȣн жȣрѫмѫнт фоарте грозав къ воїȣ пъзі тоате сфъ-
тȣі-

(*) Ачесте сфътȣірї сѫнт челе маї сфінте дін лȣме пентрȣ оаменї; ші се-пар ка кȣм ар фі ꙟнсȣфлате де дȣх сфѫнт, феріче даръ де челче ле ва пъзі ꙟнтокмаї, ші ва креде кȣ адевърат къ сѫнт аша прекȣм ле аȣде.
Традȣкъторȣл Горжан.

тѹіріле сале, ꙟмї доведі локѹл ѹнде ерѣ ачѣ ко-
моаръ ненѹмъратъ, зікѫндѹ'мї: іатъ ꙟцї даѹ ꙟн
мѫнї ачѣстъ комоаръ, ші ціне мінте ка съ пъ-
зещї ачелѣ пентрѹ каре мї тѣ аї жѹрат, ші пен-
трѹ кѫте ц'ам порѹнчіт, ачестѣ зікѫнд маї тре-
кѹръ вре о кѫтева мінѹте ші ꙟші дете общескѹл
сфѫршіт.

Атѹнчѣ рѫмъсеіѹ мощенітор престе тоате але
бътрѫнѹлѹї, ші дѹпъ че ꙟл ꙟнгропаръм кѹ чін-
стѣ чѣ кѹвіінчоасъ, мъ дѹсеіѹ съ въз комоара,
ꙟн кредінцъ ꙟцї спѹіѹ домнѹле, къ рѫмъсеіѹ ꙟн-
мърмѹріт кѫнд възѹіѹ аша комоаръ маре, ꙟнкѫт
есте кѹ непѹтінцъ а ꙟцї повесті чева деспре дѫн-
са, атѫта нѹмаї зік къ де ашї трѫі зече мії де
анї ші ашї келтѹі прекѹм келтѹеск акѹма, тот
н'ашї пѹтѣ съ о іспръвеск, дѹпъ че възѹіѹ сѹбт
стъпѫнірѣ мѣ о асфел де комоаръ ненѹмъратъ ші
фъръ сфѫршіт, ѹітаіѹ нѹмаї декѫт ачелѣ че ꙟмї
порѹнчісе бътрѫнѹл, ші нѹмаї декѫт ꙟнчепѹіѹ кѹ
галантоміѣ ші кѹ дърнічіѣ ла орї чіне ꙟмї венѣ
съ ꙟмї чее.

Маї къ нѹ крез съ се-афле німінѣ ꙟн ачест
цінѹт каре съ нѹ съ-фі ажѹтат де міне, каса мѣ
есте дескісъ пѹрѹрѣ пентрѹ фіе каре, кѹ орї че
трібѹінцъ, ші тоцї се-ꙟнторк фоарте мѹлцѹміцї
де каса мѣ; кѫчї ам хотърѫт съ ꙟнтребѹінцез
ачѣстъ богъціе нѹмаї ші нѹмаї ꙟнтрѹ ѹшѹрарѣ
тікълошіілор челор ненорочіцї ші недестоінічї ка
съ се-хрѫнѣскъ сінгѹрї, ꙟнтрѹ прімірѣ нобілілор
челор стрінї, ші съ петрек о віацъ тікнітъ ші лі-
ніщітъ.

Нѹ трекѹ мѹлтъ време ла міжлок ші ꙟнтраіѹ
ꙟн орекіле аіанѹлѹї (ісправнікѹлѹї), прекѹм ꙟмї
спѹсесе бътрѫнѹл маї наінте, мъ поменііѹ ꙟнтр'о
дімінѣцъ кѹ кавазбаша ал ꙟмпъратѹлѹї, ші мъ

ꙟн:

ꙟтребъ съ ꙟї спȣїȣ деспре комоаръ ка съ о факъ мірі (съ о іа пъ сѣма ꙟмпъръціеї) дȣпъ пръвілї, еȣ ꙟнкрімінііȣ кѫнд ꙟл аȣзііȣ аша, ел възѫндȣмъ къ мъ тем ꙟмї зісе: Абтȣл афенді, еȣ ꙟмї фак даторіѣ че ам кътръ ꙟмпъратȣл ка съ те черчетез, ꙟнсъ дȣмнѣта ка ȣн ꙟнцелепт ȣнцемї осіѣ кърȣцеї съ нȣ скъцъѣскъ, ші фії пъ одіхнъ, еȣ възѫндȣл аша де бȣнічел ꙟї фъгъдȣіїȣ съ ꙟї даȣ кѫте о сȣтъ де галбені пъ тоатъ зіоа, ші ла сфѫршітȣл лȣнії съ ꙟї іа поркоїȣ. Кавазбаша ръмасъ фоарте мȣлцȣміт, ші се-дȣсе. Дȣпъ вре о кѫтева зіле афлѫ ші везірȣл Абдолфат ачест кіліпір, ші кемѫндȣмъ акасъ ла дѫнсȣл ꙟмї зісе: мъї фрате драгъ, ам афлат къ аї гъсіт о комоаръ, пентрȣ каре зіче правіла къ жȣмътате съ фіе а ꙟмпъратȣлȣї, аша даръ трібȣе съ о даї, кѫчї алмінтреле щії прѣ біне че кѫїне де омȣ есте ꙟмпъратȣл нострȣ, ші те педепсеще фоарте ръȣ. Іар еȣ ꙟї ръспȣнсеіȣ: домнȣле мъріѣ та ꙟцї спȣїȣ ꙟнтрȣ адевър къ ам гъсіт комоаръ пърінтѣскъ; ꙟнсъ фії ꙟнкредінцат къ съ мъ факъ мії де бȣкъціле, нȣ о воїȣ спȣне ꙟн тоатъ віаца мѣ, кȣ тоате ачестѣ ꙟцї фъгъдȣеск съ ꙟцї ȣнг ші ціе кълѣска, адікъ съ ꙟцї даȣ пъ тоатъ зіоа кѫте о міе де галбені, щі съ мъ лашї съ мъ одіхнеск де акȣма ꙟнаінте, жȣпѫн-боер-кокон Абтолфат се-мȣлцȣмі де фъгъдȣѣла мѣ, ші се-аръта мілостів (фіар' де кап' аша мілостівіре) де трімісе кȣ міне ȣн омȣ кредінчос ал съȣ де ꙟї нȣмъраіȣ 30 де мії де галбені пентрȣ лȣна чѣ дін тѫїȣ.

Ачест мілостів везір темѫндȣсе ка нȣ каре кȣмва съ афле ꙟмпъратȣл Басреї деспре ȣнеле ка ачестѣ, гъсі кȣ кале а ꙟї доведі ачѣстъ ꙟнтѫмпларе, ꙟмпъратȣл аȣзѫнд кȣ маре багаре де сѣмъ ачѣстъ повесте бȣнъ, ші врѫнд а се-ꙟнкре-

дінца маї біне, трімісъ де мъ кемъ ꙟнаінтѣ еа, ші дȣпъ че мъ пріми кȣ фацъ фоарте веселъ, къчї ерѣ ші прічінъ а се-префаче ꙟнтрȣ веселіе, ꙟнчепȣ а мъ черчете деспре комоара мѣ, ꙟндемнъндȣмъ кȣ фелȣрімї де сфътȣірї пърінтещї (дін гȣръ нȣ-маї, іар дін інімъ къїнещї) ка съ ꙟї мъртȣрісеск тот адевърȣл. Ꙟмпъратȣл меȣ, ꙟї ръспȣнсеіȣ еȣ, віаца мѣ стъ ꙟн мъна та; ꙟнсъ комоара нȣ о веї афла дела міне ꙟн тоатъ віаца та, съ щїȣ къ ꙟмї веї да челе маї кȣмпліте мȣнчї, ꙟнсъ ка съ ръмаї мȣлцȣміт ꙟцї фъгъдȣеск съ ꙟцї ȣнг ші ціе каръта, адікъ съ ꙟцї даȣ пъ тоатъ зїȣліца къте 2 мії де галбенї, ші съ нȣ мъ маї сȣперї ꙟнтрȣ німік ꙟн тоатъ віаца мѣ; іар де нȣ те мȣлцȣмещї де ачест кȣвънт ал меȣ, ещї стъпън ші кȣ пȣтере съ фачї орї че веї воі асȣпра віецїї меле.

Ꙟмпъратȣл аȣзънд ачесте ворбе але меле, се-ꙟнтоарсе кътръ везірȣл съȣ ші ꙟї черȣ сфътȣіре ла ачѣстъ прічінъ. Ꙟмпъратȣл меȣ, ꙟї зісе везірȣл, сȣма че ꙟцї фъгъдȣеще съ ꙟцї дѣ есте маї маре декът о комоаръ че аї гъсі фіе кът де маре, ласъ'л даръ съ тръѣскъ орї кȣм ва воі, ші фії мȣлцȣміт пъ ачѣ че ꙟцї фъгъдȣеще. Ꙟмпъратȣл се-мȣлцȣмі фоарте мȣлт дȣпъ сфътȣірѣ везірȣлȣї съȣ, ші дȣпъ че ꙟмї фъкȣ о мȣлціме де ціремонії, ꙟмї дете дрȣмȣ ші веніїȣ акасъ, ші де атȣнчї пънъ ꙟн зіоа де астъзї ꙟї плътеск ачѣ че м'ам фъгъдȣіт, асеменѣ плътеск ші челор лалцї че ам зіс маї сȣс, ші ачѣстъ сȣмъ че ле плътеск еȣ пъ тот анȣл, домнȣл меȣ, есте ȣн міліон, о сȣтъ треїзечї ші ȣна де мії, ші чінчї сȣте галбанї, тот галбенї кȣ бланг, ачѣста есте домнȣле історіѣ че воіцї ка съ афлаці дела міне; ші де акȣма ꙟнаінте нȣ те маї міра де дарȣріле че

ꙟцї

ꙟцї фѫкѹїѹ, нічї пентрѹ кѫте аї вѫзѹт ꙟн каса
мѣ, кѫчї сѫнт прѣ пѹціне пѫ лѫнгѫ богѫцііле че
амѹ еѹ.

Дечї ісправінд Ябтѹл історіѣ ꙟнтѫмплѫрілор
сале, прекѹм аѹзішї, Каліфѹл плін де пофтѫ сѫ
вазѫ комоара са ꙟї зісе: есте кѹ пѹтінцѫ а фі
аша комоарѫ ꙟн лѹме пе каре сѫ н'о ісправѣскѫ
дѫрнічіѣ та чѣ маре? кѹ непѹтінцѫ есте сѫ крез'
ачест лѹкрѹ! ші де ашї щі кѫ нѹ те сѹпѫрї тѣшї
рѹга сѫ ꙟмї арѫцї ачѣстѫ комоарѫ, ші те ꙟнкре-
дінцез' кѹ жѹрѫмѫнт грозав' кѫ нѹ воїѹ спѹне ні-
мѹлѹї ачѣстѫ таінѫ де ꙟмї веї дескоперіо. Яб-
тѹл се-ꙟнтрістѫ фоарте мѹлт пентрѹ ачѣстѫ чере-
ре а Каліфѹлѹї, ꙟмї паре рѫѹ, домнѹле, пентрѹ
черерѣ че ꙟмї фачї, ші мѫ ꙟнтрістез' фіінд кѫ
нѹ почіѹ сѫ ц'о доведеск, ші поате кѫ те веї сѹ-
пѫра асѹпра мѣ, ꙟнсѫ еѹ нѹ сѫнт де вінѫ, нѹ
е нічї о сѹпѫраре, стрігѫ Каліфѹл, еѹ сѫнт фоар-
те мѹлцѹміт сѫ мѫ ꙟндаторезї кѹ орї че веї воі
ші ꙟмї веї порѹнчі фѫрѫ сѫ мѫ ꙟнпротівеск кѫ-
тѹшї де пѹцін, ші ꙟцї фѫгѫдѹеск кѹ ꙟнкредін-
царе кѫ нѹ веї фі кѫіт арѫтѫндѹмї ачест лѹкрѹ.
Ятѹнчѣ зісе Ябтѹл; трібѹінцѫ есте ка сѫ те лег
ла окї, ші сѫ те дѹк ла комоарѫ кѹ капѹл гол,
ші еѹ кѹ сабіѣ ꙟн мѫнѫ ка сѫ ꙟцї таїѹ капѹл де
веї ꙟндрѫсні сѫ сілѹещї рѫндѹѣла прімірей де стрінї,
ші сѫ те дезлеції ла окї ка сѫ везї комоара, ші
ачест лѹкрѹ ꙟл фак фіінд кѫ нѹ мѫ рабдѫ ініма
а еші дін каса мѣ ѹн стрін кѹ немѹлцѹміре, зі-
кѫнд кѫ нѹ ам фѫкѹт ачѣ че м'а рѹгат.

Ятѹнчѣ ꙟї зісе Каліфѹл сѫ нѹ се-тѣмѫ кѫ нѹ
ва фі статорнік ла кѫте ꙟї порѹнчеще, ші аша
Ябтѹл ащептѫ кѹ Каліфѹл пѫнѫ пѫла мезѹл ноп-
цїї пѫ кѫнд ерѣ кѹртѣ са ші каса са лініщіте де-
спре тоате слѹціле сале, адікѫ пѫ кѫнд се-кѹлка-

сѫрѫ

съръ тоцї , шї пъ ȣрмъ лȣъ пе Каліф шї ꙟї легъ окї, шї ꙟл дȣсе де се-погорѫръ амѫндої пъ о скаръ тъінȣітъ ꙟнтр'о гръдінъ фоарте маре, де ачї трекѫнд пѫнтре мȣлціме де локȣрї стрѫмте шї котїте ажȣнсеръ ȣнде ерѣ комоара , ачест лок ерѣ о пещеръ фоарте адѫнкъ шї ларгъ, каре авѣ о ȣшъ де оцел гроасъ де ȣн кот, пе каре дескізѫндȣо ꙟнтраръ ꙟнтр'о магазіе фоарте ꙟнтȣнекоасъ, шї трекѫнд прін трѫнса ешіръ ꙟнтр'о салъ пе каре о лȣміна мȣлціме де рȣбінȣрї фоарте марї ка оȣл де гѫскъ , атȣнчѣ Ꙗбтȣл деслегъ пе ꙟмпъратȣл де ла окї, шї възȣ кȣ маре міраре ачеле лȣкрȣрї неспȣсе че се-афла аколо , ȣн лігіѣн де мармȣре алб каре ерѣ де патрȣѕечї де коцї де ларг де жȣр ꙟнпрежȣр, шї адѫнк де доаъѕечї шї чінчї, ерѣ ꙟн міжлокȣл сълії, шї ерѣ плін де бȣкъцї де аȣр кȣрат , ачест лігіан ста пȣс пъ доїспръѕече стѫлпї де аȣр' кȣрат грошї де кѫте ȣн кот шї лȣнцї де кѫте шасе, шї пѫнтре фіекаре стѫлп ерѣ кѫте о статȣъ (адікъ кіп де омȣ кат омȣл), нȣмаї де піетрї скȣмпе.

Ꙗбтȣл сȣї пе Каліф пъ о скаръ д'асȣпра пъ бȣѕа лігіѣнȣлȣї шї ꙟї ѕісе: везї ачест лігіѣн че есте плін де аȣр? н'а скъѕȣт нічї де доаъ дещете де кѫнд іаȣ дін трѫнсȣл аȣр ла тоате келтȣеліле меле че фак пъ тоатъ ѕіоа, креѕї даръ къ ꙟл воїȣ ісправі аша де лесне шї кȣрѫнд? атȣнчѣ Каліфȣл ȣітѫндȣсе біне ла лігіан ѕісе: съ'цї спȣїȣ ꙟнтрȣ адевър' къ ачѣста есте о богъціе кȣ тотȣл престе мъсȣръ, ꙟнсъ прекȣм о ꙟнтребȣінцеѕї поате съ се-ісправѣскъ, фіе , ръспȣнсе Ꙗбтȣл , дакъ кȣмва се-ва ісправі, воїȣ алерга ла чѣ лалтъ че веї ведѣ акȣма, шї аша ѕікѫнд ꙟл трекȣ ꙟн алтъ салъ кȣ мȣлт маї лȣміноасе шї маї ꙟнподобітъ кȣ рȣбінȣрї шї кȣ піетрї нестемате декѫт

чѣ

чеѣ лалтъ, ꙟн каре ерѣ о мꙋлціме де періні ꙋна престе алта тот де мътасъ кꙋ фір' ші цесꙋте кꙋ мъргърітаріꙋ ші діамантꙋрї, ꙟн міжлокꙋл ачещії сълї ерѣ алт лігіѣн нꙋ атѫта маре ка чел дін тѫіꙋ, чі оаре че маї мік, ꙟнсъ ла прец кꙋ міліоане де орї маї маре декѫт челълалт, каре ерѣ плін кꙋ вѫрф' де рꙋбінꙋрї, діамантꙋрї, брілѣнтꙋрї, смърандꙋрї, ші де фелꙋрімї де пієтрі скꙋмпе, дін каре челе маї мічї ерѣ кѫт оꙋл де порꙋмбіцъ.

Нꙋ поате фі маї маре мірарe декѫт чеѣ че копрінсъ атꙋнчї пе Каліфꙋл, ꙟн кредінцъ ѕік къ нꙋ пꙋтѣ креде ꙟнсꙋшї пентрꙋ сінешї къ есте дешепт, ачест лігіан де ал доілѣ і се-пърѣ къ есте о мінꙋне дін челе кꙋ тотꙋл престе фіре, ші нꙋ пꙋтѣ съ ꙟшї рѫдіче окі дела дѫнсꙋл, ші де ꙟл маї цінѣ чева ачі Абꙋл ꙟшї ешѣ дін мінте Каліфꙋл. Атꙋнчѣ Абꙋл ꙟї арѫтъ пѫ доаъ скаꙋне налте де арџінт доаъ трꙋпꙋрї моарте, ші ꙟї спꙋсе къ ачещѣ сѫнт стъпѫніторі чеї дін тѫіꙋ аї ачещії коморї, ачесте трꙋпꙋрї ерѣ ꙋн' ꙟмпърат ші о ꙟмпърътѣсъ, че авѣ ꙟн капете кѫте о короанъ нꙋмаї ші нꙋмаї де пієтрі нестемате; ші се-ведѣ ка кꙋм ар' фі дормінд, де але кърорꙋ пічоаре ста атѫрнатъ о таблъ маре де абанос кꙋ слове де аꙋрꙋ, ші ѕічѣ аша: „адꙋнат'ам' ꙟн тоатъ „віаца мѣ ачесте богъцїї че ведецї аічѣ, бътꙋт' „ам четъцї ші ораше, жъфꙋіндꙋле пре еле, адъо„гат'ам' міе домнії ші ꙟмпъръцїї, ші ам' сꙋпꙋс „міе пе тоцї връжмаші меї; ші ам стътꙋт' ꙟм„пъратꙋл чел маї таре ші маре дін лꙋме, пърꙋ„тꙋмі с'аꙋ пꙋрꙋрѣ къ віаца, слава, ші пꙋтерѣ „мѣ нꙋ вор маї авѣ сфѫршіт; ꙟнсъ пе тоате а„честѣ ле зъдърнічі пꙋтерніка моарте, ал кърії „брац' ва фі ші есте ꙟнвечї небірꙋіт ꙟн чер ші

„пре

„пре пѫмѫнт! дечї орї чіне мѫ ва ведѣ ꙟн ста-
„рѣ че мѫ афлѹ, ꙟл пофтеск сѫ ꙟшї дескізѫ окі
„віне ші сѫ се-сокотѣскѫ кѹмкѫ ам' фост' ші еѹ
„ка дѫнсѹл ꙟнтрѹ віацѫ, ші ва фі ші ел морт
„ка міне фѫрѫ чѣ маї мікѫ ꙟндоѣлѫ, макар' сѫ
„ші аібѫ аріпї сѫ збоаре пѫнѫ ла порціле луї Дѹ-
„мнезѫѹ; ші тоате але сале нѹ вор фі пентрѹ
„дѫнсѹл, чі пентрѹ каре нічї а вісат вре о да-
„тѫ; іар пентрѹ ел вор фі нѹмаї фаптеле челе бѹ-
„не че ва фі фѫкѹт ꙟнтр'ачѣстѫ лѹме, прекѹм
„ажѹтарѣ нѣмѹлуї сѫѹ ші а апроапелуї сѫѹ ꙟн-
„трѹ невоі, зідірѣ де школі ші ꙟнзѫстрарѣ лор;
„асеменѣ ші де спіталѹрі, ші алтеле ка ачестѣ,
„де ачеѣ дарѫ сѫ нѹ се-ꙟндоѣскѫ келтѹінд кѹ га-
„лантоміе дін ачѣстѫ комоарѫ, фѫрѫ вре о мілѫ
„саѹ фрікѫ; кѫчі нѹ се-ва іспрѫві нічї о датѫ, ші
„нічї кѫ се-ва ꙟмпѹціна, ші сѫ о ꙟнтребѹінцезе
„ка сѫ ꙟшї добѫндѣскѫ лѹіші пріетені адевѫрацї,
„ші сѫ петрѣкѫ віацѫ десфѫтатѫ ші лініщітѫ; кѫчі
„кѫнд ꙟї ва вені сфѫршітѹл віецїї тоате ачесте
„богѫції, ші тоате богѫцііле ші іскѹсінціле лѹмії
„нѹ ꙟл вор пѹтѣ ажѹта кѫтѹші де пѹцін." Ші
іспрѫвінд чітірѣ ачелор слове зісе:

Еѹ фрате нѹ ꙟці маї стаѹ ꙟн протівѫ пентрѹ ꙟнтребѹінцарѣ богѫціеі тале, аі маре дрептате сѫ трѫещі прекѹм трѫещі, ші ꙟмї паре рѫѹ де сфѫтѹірѣ че ц'а дат' бѫтрѫнѹл негѹцетор', деосѫбіт де ачесте богѫції Абтѹл маї арѫтѫ Каліфѹлуї ші алте скѹмпетѹрї кѹ тотѹл непрецѹіте, прекѹм арме векі ші аркѹрї сѫпате тот ꙟн бріліѣнтѹрї, мії ненѹмѫрате де сѫцеці кѹ кѫте ѹн рѹбін ꙟн вѫрфѹл аскѹцітѹлуї лѹнг де кѫте о шкіоапѫ; антічї векї, ші о мѹлціме де помѹлеці ка ші ачела че лї дѫрѹісе. Каліфѹл воѣ кѹ тот сѹфлетѹл сѫѹ сѫ рѫмѫе ачі пѫнѫ ла зіоѫ ка сѫ прівѣскѫ

ачесте

ачесте лȣкрȣрі мінȣнате ші богъціїі неспȣсе; ꙟнсъ Абтȣл се-гръбѣ ка съ есе де ачі пѫнъ нȣ се-вор де-щепта слȣціле сале ші съ'л прічѣпъ, аша даръ ле-гъ пе ꙟмпъратȣл ла окї, ші еші д'ачі ка ші кȣм інтрасе, ші веніръ тот ꙟн ачеле одъї ȣнде еръ ші маї наінте.

Атȣнчѣ зісе Каліфȣл кътръ Абтȣл, лȣкрȣріле че мі аї фъкȣт ꙟнтрȣ гъсдȣіре, ші роаба че мі аї дърȣіт мъ ꙟнкредінцѣзъ фоарте біне къ аї мȣе-ріле челе маї фрȣмоасе дін лȣме сȣбт стъпѫнірѣ та; іар Абтȣл ръспȣнсъ: адевърат аша есте, еȣ ам' ніще роабе атѫта де фрȣмоасе, ꙟнкѫт нȣ крез' къ ва авѣ алт омȣ ꙟн лȣме, ꙟнсъ нȣ ꙟмї есте драгъ нічї ȣна. Дарданé, прѣфрȣмоаса Дар-данé ꙟмї стъпѫнеще іініма ші кȣцетȣл, ші кȣ тоа-те къ гѫндеск ла дѫнса кȣмкъ есте моартъ, ші кȣмкъ нȣ ар' фі кале съ маї гѫндеск ла дѫнса, кȣ тоате ачестѣ мъ мȣнчеще гѫндȣл, къчї нȣ поа-те съ ꙟмї есе дін мінте кѫтȣшї де пȣцін, ка кȣм ашї ведѣо пȣрȣрѣ ꙟн окі меї, ші сѫнт' атѫта де ȣіміт, ꙟнкѫт ꙟн лок съ мъ бȣкȣр' де атѫтѣ богъціїі ші де атѫтѣ бȣнътъцї, еȣ мъ афлȣ дін протівъ ка кȣм ашї фі чел маї ліпсіт дін лȣме деспре орі че лȣкрȣ, маї біне м'ашї мȣлцȣмі съ фіȣ богат ка орї че омȣ де рѫнд, ші съ ам' пе Дарданé, декѫт съ фіȣ фъръ дѫнса кȣ тоате бо-гъціїле ачестѣ че везі ші кȣ тоатъ слава мѣ.

Каліфȣл се-міръ прѣ мȣлт де статорнічіѣ лȣї Абтȣл ꙟнтрȣ амȣрȣ, ші ꙟл ꙟндемнъ кȣ фелȣрімї де сфътȣірї ші пілде ка съ ꙟї есе дін гѫнд ші съ ȣіте ȣнȣ асфел де лȣкрȣ нефолосітор' ші фоарте вътъмътор', пъ ȣрмъ мȣлцȣмінд'ȣ'ї пентрȣ дарȣ-ріле че ꙟї фъкȣсе ші пентрȣ прімірѣ че ꙟї арътасе ꙟн каса са, се-ꙟнтоарсе ла конак ꙟн ханȣл че с'а зіс, ші гътіндȣсе де кълъторіе плекъ нȣмаї де-

кѫт ла Багдат кꙋ тоате слꙋџіле, кꙋ робі, кꙋ роа-
беле, кꙋ копілꙋл де робꙋ, кꙋ чіреѕі де кѫміле, кꙋ
хергелііӗ де каї ші де катѫрї, ші кꙋ алте мꙋлте
дарꙋрї че ꙟї дедесе Ябтꙋл.

Ꙟн пꙋцінтеле ѕіле дꙋпѫ плекарѣ ачестꙋї ꙟм-
пѫрат, везірꙋл Ябтолфат аꙋѕѫнд де дарꙋріле че-
ле марї че фѫчѣ Ябтꙋл пѫ тоатѫ ѕіоа ла кѫцї
стреінї сѫ дꙋчѣ ла ел сѫ ꙟл ваѕѫ, ші мірѫндꙋсе
прѣ мꙋлт пентрꙋ рꙋшфетꙋл че ꙟї плѫтѣ луї, ꙟм-
пѫратꙋлꙋї, ші луї кавазбаша ші алтор боерї дꙋ-
пѫ токмѣла че авꙋсесѫрѫ ꙟнтре дѫнші, хотѫрѫ
ка сѫ факѫ орї че ва фаче ші сѫ доведѣскѫ ꙟн че
млок аре атѫтѣ богѫціі че нꙋ маї аꙋ сфѫршіт, а-
чест везір ерѣ ꙋн кѫіне де омꙋ ші ꙋн блестемат
че нꙋ авѣ соц ꙟн лꙋме, каре нꙋ авѣ ꙟнтрꙋ ні-
мік а фаче челе маї марї пѫгѫнѫтѫцї дін лꙋме
пентрꙋ інтересꙋл сѫꙋ ші пентрꙋ пофтеле сале, а-
чест везір авѣ о фатѫ фоарте фрꙋмоасѫ а нꙋме
Балка, ꙟнподобітѫ кꙋ тоате дарꙋріле челе бꙋне.
Ялі-беіꙋ непотꙋл ꙟмпѫратꙋлꙋї Басреї іꙋбѣ пе ачѣ-
стѫ фатѫ прѣ мꙋлт, ші хотѫрѫсе ка ꙟн скꙋртѫ
време сѫ се-кꙋнꙋне кꙋ дѫнса, кѫчї се-ꙟнвоісірѫ ꙟн-
тре дѫнші деспре тоате, везірꙋл кемѫ ꙟнтрꙋна
де ѕіле пе фііӗ са Балка ші ꙟї ѕісе: фата мѣ ам
о трібꙋінцѫ прѣ маре де тіне, пентрꙋ каре воеск
сѫ те ꙟнподобещї пре кѫт веї пꙋтѣ маї біне кꙋ
челе маї скꙋмпе ші стрѫлꙋчітоаре хаїне; ші пѫ
ꙋрмѫ сѫ те дꙋчї акасѫ ла Ябтꙋл, ші сѫ ꙟл ꙟн-
дꙋплечї кꙋ орї че міжлок ка сѫ ꙟцї спꙋе ꙋнде ꙟшї
аре комоара аскꙋнсѫ, домнішоара Балка, ка о
ꙟнцелѣптѫ че ерѣ, се-ꙟнпротіві воінцілор пѫрін-
тещї челор віклене кꙋ фелꙋрімї де прічінꙋірї, ꙟн-
сѫ віклѣнꙋл ші пѫгѫнꙋл де татѫсꙋ о сілі атѫта
де мꙋлт, ꙟнкѫт нꙋ авꙋ ꙟнкотро сѫ маї кѫрмѣс-
кѫ дін воінца са чѣ пѫгѫнѣскѫ, ші се-дꙋсе кꙋ
ла-

лакръміле пъ образ' де се-ꙟподобі фоарте фрꙋмос, кꙋ тоате къ нꙋ авѣ трібꙋінцъ де подоабъ, къчі ерѣ чѣ маі фрꙋмоасъ дін ачел цінꙋт'.

Дечі ꙟноптѫндꙋсе, о скоасе татъл съꙋ прінтр'ꙋн лок аскꙋнс ал касъі сале, ші о дꙋсе сінгꙋр' пѫнъ ла поарта лꙋі Абтꙋл, ші о лъсъ аколо, ші пѫнъ а нꙋ о лъса аколо ꙟі зісе: съ щіі кꙋ ꙟнкредінцаре, къ де нꙋ веі фаче орі че міжлок' ка съ афлі ꙋнде аре ел комоара, веі мꙋрі де кіар сабіа мѣ, фъкѫндꙋте бꙋкъцеле кꙋ ꙟнсꙋші мѫна мѣ, атꙋнчѣ віата фатъ бътꙋ ꙟн ꙋшъ, ші зісе къ воещіе съ ворбѣскъ чева кꙋ Абтꙋл, робꙋл че ꙟі дескісесе о ꙋші нꙋмаі декѫт ꙟн сала ꙋнде ерѣ стъпѫнꙋл съꙋ, каре шедѣ ачі ꙟнтінс пъ о салтѣ цъсꙋтъ кꙋ мъргърітарꙋрі, ші ръзімат пъ о перінъ кꙋсꙋтъ кꙋ фір' ші кꙋ діамантꙋрі; ші ꙟндатъ че вѫзꙋ пе Балка се-ръні де фрꙋмꙋсеца еі; ші скꙋлѫндꙋсе ꙟн пічере нꙋмаі декѫт алергъ съ о ꙟнтѫмпіне, дꙋпъ че ꙟі арътъ челе маі марі цірмоніі, о лꙋъ де мѫнъ кꙋ маре нобленцъ ші смереніе, ші рꙋгѫндꙋо съ шазъ кꙋ дѫнсꙋл, о ꙟнтребъ че с'а ꙟнтѫмплат де л'а чінстіт кꙋ візіта ꙟнълцімеі сале; маре норочіре, стъпѫна мѣ, пентрꙋ міне а съ ꙟнвреднічі каса мѣ кꙋ пріміре персоанеі ꙟннълцімеі воастре! атꙋнчѣ Балка се-десвълі ла образ' ші ꙟі зісе: еꙋ аꙋзѫндъ прін мꙋлці де вестіт нꙋмеле домніеі тале, ші кꙋмкъ ещі ꙋнꙋ омꙋ прѣ нобіл ші славіт', авꙋсеіꙋ пофтъ съ віꙋ ка съ чінез' кꙋ домніа та. Абтꙋл кꙋ тоате къ нꙋ прѣ фъчѣ хаз' де мꙋері, ꙟнсъ де ачѣста се-ръні прѣ мꙋлт, ші се-апрінсе де драгосте пентрꙋ дѫнса, ші ꙟнчепꙋ а ꙟі арѫта семне де оластісѣлъ, ші кꙋ ворба ꙟі фъчѣ кꙋрте пе семне къ ꙟл мѫнка ꙟн пꙋнгъ.

Атѹнчѣ фата де везір' вѫзѫнд пріміждіѣ ѫн каре се-афла, ші темѫндѹсе ка сѫ нѹ ѫші піарзѫ чінстѣ, ѫнчепѹ а фаче фіце-фіце ші а плѫнџе. Абтѹл се-спѫімѫнтѫ нѹмаі декѫт пентрѹ префачерѣ еі дін веселіе ѫнтрѹ ѫнтрістаре, ші ѫнчепѹ сѫ о ѫнтребе кѹ кѹвінте дѹлчі че прічінѫ аре, ші че і са ѫнтѫмплат' аша фѫрѫ де весте? домнѹле, рѫспѹнсе фата де везір', прічіна ѫнтрістѫріі меле есте фоарте маре; ші аскѹлтѫ сѫ ц'о повестеск; фіінд кѫ ам' хотѫрѫт а ѫмі деслега тѫчерѣ, ші а'ці доведі вікленіѣ, татѫл меѹ, кареле щіе кѫ аі о комоарѫ аскѹнсѫ, врѹ ка сѫ афле прін міне ѹнде о аі аскѹнсѫ, ѫмі порѹнчі кѹ дѣсіла ка сѫ фак орі че міжлок жѫртфіндѫмі ші чінстѫ, де ва чере трібѹінца, ка сѫ те ѫндѹплек сѫ мі о доведещі, еѹ дестѹл м'ам ѫнпротівіт' воінціі сале челеі пѫгѫнеші, ші ѫнзадар' мѫ остенііѹ; кѫчі ел мі а хотѫрѫт кѫ мѫ ва оморѫ кіар кѹ мѫна са, де нѹ ѫі воіѹ аскѹлта ѫмплініндѫ'і черерѣ; аша дар сілітѫ фіінд веніїѹ ла тіне кѹ ачѣстѫ хотѫрѫре, ші ѫці спѹіѹ ѫнтрѹ адевѫр' кѫ фак ачѣста слѹжбѫ кѹ маре неплѫчере а сѹфлетѹлѹі меѹ.

Ворбінд ѫн ачест' кіп фата де везір', ѫі рѫспѹнсе богатѹл Абтѹл: доамна мѣ, ѫці рѫмѫіѹ прѣ ѫндаторат пентрѹ ачестѣ че ѫмі доведіші, ші нѹ веі фі кѫітѫ пентрѹ ѫнцелѣпта фаптѫ че арѫташі кѫтрѫ міне; домніѣ та нѹ морі, нѹ те теме де ачестѣ, фіі пѫ паче; кѫчі веі ведѣ комоара мѣ, ші веі рѫмѫнѣ фоарте мѹлцѹмітѫ, прекѹм ѫці есте дорінца, ѫнчетѣзѫ дарѫ, нѹмаі плѫнџе доамна мѣ, ші віно дѹпѫ міне ка сѫ вѫзі ачеѣ че дореші, дечі лѹѫндѹо де мѫнѫ о дѹсе ѫн алтѫ салѫ, ші аколо о легѫ ла окі, прекѹм легасѫ ші пе Каліфѹл, ші о дѹсѫ ѫн грѫдіна чѣ ма-

ре, ші де аколо о бъгъ ꙟн сȣппъмѫнта ꙟн каре ерѣ комоара, ші аколо деслегѫндȣо дела окї, ꙟї аратъ тоатъ авȣціѣ са, прекȣм арътасъ ші Каліфȣлȣї. Каліфȣл се-мірасе орї нȣ се-мірасе атѫта де мȣлт пентрȣ аша комоаръ неспȣсе, ꙟнсъ еа се-міръ кȣ мії де орї маї мȣлт декѫт дѫнсȣл, ші чѣ маї маре мірарe а еї фȣ кѫнд възȣ пе ачеї доі ꙟмпъраці кȣ табла скрісъ ла пічере ші еї фъкȣцї моаше, ші дȣпъ че чіті пъ таблъ, възȣ пе ꙟмпърътѣсъ къ авѣ ла гѫт ȣн шір' де мъргърітар' ка лаптеле де алб' ші маре кѫт оаъле де порȣмбіцъ; ла каре ȣітѫндъсе кȣ жінд, о прічепȣ Ябтȣл, ші ꙟндатъ скоасъ шірȣл дела гѫтȣл ꙟмпъратесеї ші ꙟл пȣсъ де гѫтȣл фетеї де везір', ꙁікѫндȣ'ї: ачест' шір' де мъргърітар невъзȣт' ꙟн лȣме ва ꙟнкредінца пе татъл тъȣ къ аї възȣт' комоара мѣ, пъ ȣрмъ о маї рȣгъ съ іа де аколо орї че ꙟї ва маї плечѣ дін кѫте се-въд, ші еа лȣъ о мȣлціме де џоваерікале тот бȣне ші фрȣмоасе, пе каре і ле алесесе кіар Ябтȣл кȣ мѫна са.

Дȣпъ че ꙟї арътъ тоате авȣціїле сале, о легъ іаръшї ла окї, ші о дȣсе тот ꙟн сала ачѣ ȣнде фȣсесеръ ші маї наінте, атȣнчѣ тѫнъра ачѣ, дȣпъ че ꙟї фъгъдȣі къ нȣ ꙟї ва ȣіта нічї о датъ фачеріле де біне че ꙟї фъкȣсе ші дарȣріле че ꙟї дъървісе, се-дȣсе акасъ ші повесті татълȣї съȣ челе че възȣсе ші прімірѣ чѣ нобілъ а лȣї Ябтȣл че арътасъ кътръ дѫнса. Атȣнчї везірȣл се-ꙟнтрістъ фоарте мȣлт пентрȣ чінстіта пȣртаре кȣ каре се-пȣртасе Ябтȣл кътръ фііса, ші пентрȣ дарȣріле челе скȣмпе че ꙟї фъкȣсе, ші ерѣ маї мȣлцȣміт съ ꙟшї фі піердȣт фата са чінстѣ фечоріеї, декѫт съ нȣ ціе ꙟн че лок ерѣ комоара, де каре дорѣ прѣ мȣлт съ о ціе ȣнде есте.

ꙟн

Ꙟн ачѣстъ време ажꙋнсе ші Каліфꙋл Арꙋн' ла Багдат; ші ꙟндатъ че ажꙋнсе ла палат слобозі пе везірꙋл съꙋ ші ꙟї дете тот ачеѣшї боеріе, адікъ везірѣ, ші дꙋпъ че ꙟї повесті кꙋм петрекꙋсе ꙟнтрꙋ кълъторіѣ са, ші пентрꙋ марѣ дърнічіе а богатꙋлꙋї Абтꙋл, ꙟї зісе: Цѣфер, че оіꙋ съ фак еꙋ? тꙋ щії прѣ біне къ рекꙋнощінціле ші ръсплътіріле ꙟмпъраціїлор трібꙋе съ ковжршѣскъ пе фачеріле де біне ші пе дарꙋріле че еї афлъ дела нескаї сꙋпꙋшї аї лор, де боіꙋ хотъръ съ тріміцꙋ де дар' нескаї пієтрі скꙋмпе дін хаснаоа мѣ прѣ марелꙋї дарнік Абтꙋл, сжнт ꙟнкредінцат къ вор фі прѣ де німіка пъ лжнгъ ачелѣ че мї а дърꙋіт ел, дечї даръ те ꙟнтреб ка кꙋ че съ ꙟл ꙟнтрек еꙋ, дѣндꙋї врꙋн лꙋкрꙋ маї маре? домнꙋл меꙋ, ꙟї зісе везірꙋл, де воещї съ'л ꙟнтречї кꙋ дърнічіѣ, скоате дін слꙋжбъ пе краіꙋл Басреї, кареле ꙟцї есте сꙋпꙋс, ші фъ пе Абтꙋл ꙟмпърат ꙟн локꙋл съꙋ, ші ачѣста есте ръсплътірѣ чѣ маї маре че поцї съ ꙟї фачї, ші нꙋ маї зъбові чі тріміте акꙋм нꙋмаї декжт мензіл кꙋ вестірѣ, ші пъ ꙋрмъ съ мерг еꙋ кꙋ кърціле де статорнічіре ші де ꙟнтъріре, адікъ кꙋ мꙋкарерꙋ.

Каліфꙋл се-мꙋлцꙋмі прѣ мꙋлт дꙋпъ сфътꙋірѣ везірꙋлꙋї съꙋ, ші порꙋнчі нꙋмаї декжт съ плече мензілꙋ кꙋ вестѣ, адікъ кꙋ мꙋждѣоа, кареле ажꙋнсе ꙟн вре о кжтева зіле ші дꙋсе порꙋнчіле ла ꙟмпъратꙋл дін Басра, ачест краіꙋ ал Басреї ръмасъ ꙟнкременіт де ачѣстъ весте, ші кемжнд пе везірꙋл съꙋ, ꙟї спꙋсе нꙋмаї декжт ачѣстъ весте де ꙟнтрістаре ші пътрꙋнзътоаре де фікацї, везірꙋл съꙋ ка ꙋнꙋл че ерѣ віклѣн ші порк де кжне, ꙟї зісе: нꙋ те тꙋрбꙋра ꙟмпъратꙋл меꙋ де ꙋна ка ачѣста, къчї еꙋ воіꙋ фаче орї че міжлок воіꙋ пꙋтѣ, ші негрешіт веї ръмжнѣ ꙟн скаꙋнꙋл тъꙋ; ші чере трібꙋінца ка ꙟнтжіꙋ съ жъртфім пе ачест жꙋпжн Абтꙋл; ші пъ ꙋр-

мъ

мъ воіꙋ̆ фаче пе нород съ крѣзъ кꙋмкъ а мꙋріт, ꙟнсъ фъръ съ ꙟі ръдік' віаца; пе каре ꙟл воіꙋ̆ аскꙋнде ꙟнтр'ꙋн' лок де ꙋнде съ нꙋ маі̆ вазъ соареле ші лꙋмѣ ꙟн тоатъ віаца са, ші аша веі̆ ръмѫнѣ ꙟн скаꙋнꙋл тъꙋ̆, ші веі̆ стъпѫні тоатъ богъціѣ са; къчі̆ пꙋінд еꙋ̆ гіара пъ ел, ші късніндꙋл прекꙋм щіꙋ еꙋ̆, ꙟмі̆ ва доведі тоате аверіле сале, фъ прекꙋм веі̆ щі маі̆ біне, ꙟі̆ зісе ꙟмпъратꙋл, дар че ръспꙋнс вом да монархꙋлꙋі̆ Каліф? везірꙋл ꙟі̆ зісе: ласъмъ пе міне ші ла ачест лꙋкрꙋ, ші нꙋ'ці̆ песе кѫтꙋші̆ де пꙋцін.

Ѧтꙋнчѣ везірꙋл лꙋъ вре о кѫціва пріетені̆ ші се-дꙋсеръ ла Ѧбтꙋл фъръ съ ꙟл щіе че авѣ де гѫнд съ факъ. Іар Ѧбтꙋл ꙟі̆ прімі кꙋ маре чінсте ші бꙋкꙋріе, ші ꙟі̆ дърꙋі кꙋ маре галантоміе, ші ꙟі̆ опрі съ прѫнзѣскъ аколо ка ꙋн' ом дрепт ші фъръ віклешꙋг, ші пъ кѫнд прѫнзѣ еі хоцꙋл де везір ꙟі̆ пꙋсе ꙋн фел' де праф' ꙟн пъхар, кареле дꙋпъ че ꙟл бъꙋ фъръ съ баце де сѣмъ къзꙋ ка ꙋн морт', ші че ерѣ аколо ръмасъръ ꙋіміці възѫнд ꙋна ка ачѣста; ші тоці̆ се-сперіѣръ къ 'л а гъсіт боала копіілор, тоці̆ оамені касъі̆ сале ꙟнчепꙋръ а ꙟл плѫнџе ші а ꙟл жълі, тот' орашꙋл се-ꙋмплꙋ де сꙋспін' ші де амар' пентрꙋ моартѣ чѣ фъръ де весте а фъкъторꙋлꙋі̆ лор де біне, ші стріга ші се-въета маі̆ мꙋлт декѫт пентрꙋ ꙋн татъ ал лор, блестематꙋл де везір' ка съ нꙋ се-прічѣпъ лꙋмѣ де фапта са чѣ спꙋркатъ се-префъчѣ ші ел къ ꙟі̆ паре фоарте ръꙋ̆, ші ꙟші̆ фрѫнџѣ мѫініле (фіі̆ с'ар' фі фрѫнт гѫтꙋ) бочіндꙋсе ꙟнкоачі̆ ші ꙟнколо, рꙋмпѫндꙋші̆ хаінеле де пъ дѫнсꙋл, пъ ꙋрмъ порꙋнчі ші ꙟнгріжі а се-ꙟнгропа ꙟнтрꙋ о ꙟнгропіцъ а пърінцілор съі̆ кꙋ маре чінсте, ші дꙋпъ че трімісе съ ꙟл ꙟнгроапе, печетлꙋі каса лꙋі̆ Ѧбтꙋл ка съ се-іа ла ꙟмпъръціе тоатъ аверѣ са, фіінд къ нꙋ авѣ нічі̆ ꙋн мощенітор.

Дꙋпъ

Дȣпѫ че бѫгарѫ пе біетȣл Абтȣл аколо ꙟн ачѣ касѫ де морцї о ꙟнкісерѫ ші адȣсерѫ кеіле ꙟн мѫна везірȣлȣї. Адоа ноапте хоцȣл де везір' лȣѫ доаѫ слȣџї кредінчоасе кȣ дѫнсȣл, ші се-дȣсе де ꙟнтрѫ ꙟнлѫȣнтрȣ ꙟн ачѣ касѫ де морцї; ші скоцінд пе Абтȣл дін кошчіȣг ꙟї дете пѫ гȣрѫ ȣн фел' де бѫȣтȣрѫ, ші нȣмаї декѫт ꙟшї вені Абтȣл ꙟн фіре, ші дескізѫндȣ'шї окі вѫзȣ пе везір ші ꙟл ші кȣноскȣ, дар'акȣма, домнȣл меȣ везір, зісе дрептȣл Абтȣл, ȣнде сѫнтем ноі, ші ꙟн че старе сѫнт еȣ? тікѫлоасе омȣле, ꙟї рѫспȣнсе везірȣл, еȣ те ам' адȣс ꙟн ачѣстѫ старе, ші те ам адȣс аічѣ сѫ фії сȣпт стѫпѫнірѣ мѣ, ка сѫ те кѫснеск кȣ фел де фел де мȣнчї пѫ тоатѫ зіоа фоарте грозаве ка сѫ ꙟмї спȣї ȣнде аї комоара та. Абтȣл ꙟї рѫспȣнсе, ꙟн мѫна та стѫ сѫ ꙟмї фачї орї че веї воі, ші ꙟн мѫна лȣї Дȣмнезѫȣ стѫ сѫ ꙟцї рѫсплѫтѣскѫ орї кȣм ва воі, ꙟнсѫ іацї нѫдеждѣ деспре комоарѫ кѫ нȣ о веї афла о ꙟн тоатѫ віаца та прін міне.

ꙟндатѫ че іспрѫві Абтȣл ачесте кȣвінте порȣнчі тѫлхарȣл де везір робілор сѫї де ꙟл бѫтȣрѫ фоарте грозав кȣ віне де боȣ, ші ꙟї детерѫ пѫнѫ лешінѫ сірманȣл, везѫндȣл везірȣл ꙟнтрȣ аша старе порȣнчі де ꙟл бѫгарѫ іарѫші ꙟн кошчȣг, ші ꙟнкȣінд ȣша касѫї де морцї, се-дȣсе ла сараїȣ ші повесті ꙟмпѫратȣлȣї сѫȣ ачелѣ че фѫкȣсе. ꙟмпѫратȣл, че ерѣ тіран ка ші везірȣл сѫȣ, ꙟї лѫȣдѫ фапта, ші ꙟї зісе: ачѣста че аі фѫкȣт мерџе фоарте біне; дар че рѫспȣнс о сѫ дѫм Каліфȣлȣї? везірȣл ꙟї зісе: сѫ скрім ꙟмпѫратȣлȣї кѫ Абтȣл а мȣріт фѫрѫ де весте шезѫнд ла масѫ ꙟндатѫ че а аȣзіт кѫ о сѫ се-факѫ країȣ, плѫкȣ краіȣлȣї сѫȣ ачѣстѫ мінчȣнѫ, ші нȣмаї декѫт трімісе мензіл ла Каліфȣл кȣ вестѣ морції лȣї Абтȣл.

Везі-

Везірꙋл, че сокотѣ къ кꙋ мꙋнчіле ші кꙋ бътаѣ ва афла дела Абтꙋл ꙋнде ꙟї есте комоара, се-дꙋсе-іаръші дꙋпъ че ꙟнсъръ ка съ ꙟл къснѣскъ кꙋ гънд къ ва афла ачеѣ че дорѣ, ꙟнсъ дꙋкъндꙋсе ла ачѣ ꙟнгропіцъ ръмасъ ꙋіміт кънд о възꙋ дескісъ; ші не афлънд пе Абтꙋл ꙟн кошчꙋгꙋл съꙋ, пꙋцін ліпсі ка съ ꙟші есе дін мінцї ші съ ꙟї казъ дамбла, ші ꙟнторкъндꙋсе нꙋмаї декът ла ꙟмпъратꙋл ꙟї весті ачеѣ че се-ꙟнтъмпласе; кърꙋіа де чꙋдъ ші де неказ ꙟї къзꙋ лешін, ші дꙋпъ че ꙟші вені ꙟн фіре гръі кътръ везір аша: ваї де капꙋл ностръ, ч'о съ пътімім сірмані! нѣм пръпъдіт кꙋ тотꙋл де Каліф кꙋ фꙋга ачестѣ! еї съръкꙋцꙋл де ноі, не белеще зла! (*) іа черчетѣзъ доар ꙟл веі гъсі, пентрꙋ Дꙋмнезъꙋ, къ н'авꙋ гънд съ фꙋгъ ꙋндеба департе, атꙋнчѣ везірꙋл ꙟнкꙋнжꙋръ тот орашꙋ кꙋ осташї, ші ꙟнгінъ тоате дрꙋмꙋріле кꙋ пъзіторї, дънд весте ші пъла тоате къпітъніііле дрꙋмꙋрілор, ка доаръ ꙟл вор гъсі.

Пъ кънд везірꙋл кꙋта кꙋ маре сілінцъ ка съ гъсѣскъ пе Абтꙋл, ажꙋнсъ ші мензілꙋл ла Каліф кꙋ вестѣ морцїї лꙋї Абтꙋл, ꙟн каре зічѣ къ а мꙋріт де бꙋкꙋріе асꙋпра месеї кънд а аꙋзіт къ о съ фіе краіꙋ ал Басреї. Каліфꙋл кꙋ везірꙋл съꙋ Џѣфер се-ꙟнтрістаръ деспре ачѣста атъта де мꙋлт, ꙟн кът нꙋ се-пꙋтѣ мънгъѣ кꙋ нічї ꙋн' міжлок', пъ ꙋрмъ порꙋнчі Каліфꙋл де адꙋсеръ скрісоріле ꙟмпъратꙋлꙋї Бас-

---

(*) Че біне есте а зіче аічѣ: ꙋна омꙋл сокотеще, ш'алта Дꙋмнезъꙋ гътеще, нꙋ есте нꙋ пꙋтінцъ а піемꙋі ші а фаче ръꙋ чꙋлꙋї дрепт, ші съ нꙋ се-ꙟнтоаркъ ла капꙋл тъꙋ ꙟнміітъ ачеѣ че коеї съ ꙟї фачї лꙋї! вредецімъ фраціілор, къ ам възꙋт ачѣста де неꙋмърате орї ші ла міне ші ла алці.

Горжан.

Басреї; шї дꙋпъ че ле чїтї кꙋ маре лꙋаре амїнте, ле чїтї, шї ле речїтї, зїсе везїрꙋлꙋї съꙋ: міе мї се-паре къ моартѣ лꙋї Ӑктꙋл нꙋ а фост фїрѣскъ, шї нїчї къ с'а бꙋкꙋрат ел атѫта де мꙋлт пентрꙋ кръїѣ Басреї, къчї богъцїїле шї траїꙋл съꙋ чел мїнꙋнат шї ꙟнтокміт нꙋ ле аре нїчї чел маї вестїт монарх дїн лꙋме, шї мъ тем прѣ мꙋлт къ країꙋл Басръї кꙋ везїрꙋл съꙋ іаꙋ фъкꙋт де петрекание, ка съ нꙋ ꙟї скотѫ дїн слꙋжбъ; еї л'аꙋ оморѫт'! еї л'аꙋ пръпъдїт', ка кꙋм ꙟмї спꙋне чїнева ла ореке!

Џѣфер везїрꙋл ръспꙋнсе: съ тръещї ꙟнтрꙋ мꙋлцї анї ꙟмпърате, ꙟнкредїнцъ въ арѫт къ шї міе мї се-паре ꙋна ка ачѣста, шї амꙋ бънꙋѣлъ маре; фїїнд къ щїꙋ прѣ біне че фел де сꙋфлете реле аꙋ ачещї доі оамені, шї еї л'аꙋ оморѫт фъръ ꙟндоѣлъ, шї біне ар фї, дꙋпъ пъререѣ мѣ, съ порꙋнчещї ка съ ꙟї пꙋе ла опрѣлъ пе амѫндоі, пѫнъ вом афла ачещїї ꙟнтѫмплърї, атꙋнчѣ зїсе Каліфꙋл везїрꙋлꙋї съꙋ: іа кꙋ тіне зече міі де кълъреці, шї дꙋте кѫт маї кꙋрѫнд съ ꙟї прінзї шї съ ꙟї пꙋї ла опрѣлъ. Везїрꙋл аскꙋлтъ порꙋнка, шї лꙋъ осташї нꙋмаї декѫт шї плекъ ла Басра съ пꙋе ꙟн лꙋкраре порꙋнка монархꙋлꙋї съꙋ.

Съ не ꙟнтоарчем акꙋма шї съ ведем, пентрꙋ каре прічінъ нꙋ а гъсіт везїрꙋл пе Ӑктꙋл ꙟн каса де морцї, ꙟн каре ꙟл късне ка съ ꙟї спꙋе комоара? біетꙋл Ӑктꙋл афлѫндꙋсе ꙟн кошчꙋг', аꙋзі ꙟн ноаптѣ ачѣ, ꙟн каре ꙟл късісеръ маї де време, къ се-дескісе ꙋша ꙟнгропіцеї, шї пъ ꙋрмъ възꙋ къ ꙟл скоасеръ дїн кошчꙋг, шї ел сірманꙋл сокотінд къ ꙟл скот ка съ'л маї къснѣскъ, зїсе: ах тіране шї інімъ де піатръ! де аї мілостівіре ꙟн ініма та кѫт грꙋнцꙋл де мꙋщар', омоаръмъ одатъ, шї нꙋ мъ маї късні аша; къчї ꙟнзадар те маї остенещї мꙋнчіндꙋмъ шї късніндꙋмъ ка съ афлї дела міне ачѣ

че

че дорещі! нꙋ веї афлао ꙟн тоатъ віаца та съ мъ тот мꙋнчещі! нꙋ те теме нічї де кꙋм, ръспꙋнсе ꙋнꙋл дін чеї че ꙟї дескісесе ꙋшіле, къ ꙟн лок съ те мꙋнчім ам веніт съ ꙟцї дъм ажꙋтор' ꙟнтрꙋ неказꙋріле тале, ла ачесте кꙋвінте Ѧктꙋл дескізѫндꙋ'шї окі, възꙋ ꙟнтре чееалалцї фъкъторї де біне къ ерѣ ші фата везірꙋлꙋї, кърії ꙟї арътасъ комоара са, ші пе каре о дъръісе кꙋ мꙋлте скꙋмпетꙋрї. Ѧх доамна мѣ, ꙟї зісе: „тꙋ ещї мѫнтꙋітоарѣ віецїї меле? „тꙋ ещї кꙋ атѫта бꙋнътате ші рекꙋноштінцъ, лꙋкрꙋ „фоарте рар' ла оаменії?“ да пріетене ал меꙋ, ръспꙋнсъ фата де везір; еꙋ сѫнт, ші Ѧлі амꙋрꙋл меꙋ, пе каре ꙟл везї аічѣ кꙋ міне; кареле порніт' фіінд де мілъ ші де дꙋраре, вені аічѣ кꙋ міне съ ꙟмї ажꙋте ка съ те скоатем дін гіаръле морцїї, пе каре а соліт'о спꙋркатꙋл де татъл меꙋ!

Атꙋнчѣ Ѧктꙋл дꙋпъ че ꙟшї вені ꙟн фіре кꙋм се-каде, ꙟнтъріндꙋсе де ніще докторії че ꙟї дедесеръ еї, ле мꙋлцꙋмі фоарте мꙋлт пентрꙋ фачерѣ де біне ші пентрꙋ іꙋбірѣ лор де оменіре, пъ ꙋрмъ ꙟї ꙟнтребъ: дар кꙋм ацї щіꙋт дꙋмнѣвоастръ къ ꙟнкъ тръеск еꙋ аічѣ? фата де везір ꙟї зісе: еꙋ нꙋмаї декѫт кꙋм ам аꙋзіт вестѣ пентрꙋ моартѣ та, ам гѫндіт нꙋмаї декѫт къ есте вре ꙋн мещешꙋг ал татълꙋї меꙋ, іар нꙋ кꙋ адевърат, ші інтрѫндъ ла аша бънꙋѣлъ ꙟндатораіꙋ кꙋ дарꙋрї марї пе ꙋнꙋл дін чеї доі робї, че сѫнт чеї маї кредінчоші аї везірꙋлꙋї, кꙋ каре венісе де те къснісе, ші ꙟмї спꙋсе тот адевърꙋл; ел ꙟмї дете кеіле ꙟнгропіцеї ачещіа, пе каре ел ле пъстра, ші ꙟнщінцаіꙋ пе Ѧлі амꙋрꙋл меꙋ де вені кꙋ доі робї кредінчоші аї съї ка съ те скъпъм де аічѣ дін ачѣстъ мꙋнкъ фъръ вре о вінъ, ші іатъ къ веніръм аічѣ кꙋ тоцї порніцї фіінд прін ꙟндемнъріле меле, ші мꙋлцꙋмім прѣ бꙋнꙋлꙋї ші дрепт жꙋдекъторꙋлꙋї Дꙋмнезъꙋ къ те а цінꙋт пѫнъ

акȣма сінтос, ші те гъсірѫм кȣ віацъ. „О Лȣм-
„незъȣл меȣ, зісе атȣнчѣ Ѧктȣл, поате фі ȣна ка
„ачѣста, ка татъл съ фіе аша де пъгѫн ші спȣр-
„кат, ші фата са съ фіе атѫта де ꙟндȣратъ ші
„мілостівъ? адевърат есте къ ꙟнтр'ȣн мър пъдȣрец
„се-поате алтоі мър парадіс; дінтр'ȣн лемн' се-поа-
„те фаче ші ȣшъ де џѣміе ші лȣпатъ де кенéф;
„іатъ трандафірȣл че а одръсліт дін мъръчіне, пре-
„кȣм зісе ворба! мінчȣнъ есте ачѣ че зік ксілосо-
„фі, къ дін оȣ̆ де корб' тот корб' о съ есе; аде-
„върат корб, дар нȣ асеменѣ ла фіре, еї маї зік
„къ прекȣм пърінці, аша сѫнт ші фіі; грешеск ла
„ачѣста, къ тоатъ лȣмѣ щіе че фел аȣ фост чеї
„дої фіі аї лȣї Адам, адікъ Авел ші Каін, ші ве-
„дем пѫнъ ꙟн зіоа де астъзї, къ ȣн фіȣ ȣмблъ
„съ спѫнзȣре пе татъл съȣ, ші челълалт ꙟл мѫн-
„тȣеще; ȣнȣл ажȣнџе тікълос, ші челълалт ом' де
„трѣбъ, ксілософі аȣ тъкȣт деспре пръкȣрвіе; ші нȣ
„щіȣ къ чеї че се-наск дін нелеџіȣре ес оамені неле-
„џіȣіці; ші чеї че се-наск дȣпъ леџе, ес тоці оамені
„бȣні, нȣ мъ іартъ времѣ съ въ спȣіȣ̆ деспре неле-
„џіȣіта нащере а везірȣлȣї татълȣї тъȣ ші а лȣї
„Каін, ші деспре леџіȣіта нащере а та ші а лȣї А-
„вел, ші атȣнчї съ везї къ тоці чеї ръї сѫнт нъс-
„кȣці дін фъръ де леџї, ші тоці чеї бȣні дȣпъ ле-
„џе,“ ачестѣ зікѫнд Ѧктȣл, Алі ші фата везірȣ-
лȣї ꙟл ꙟмбръкаръ кȣ о хаїнъ де роб', ші ꙟл дȣсе-
ръ де ꙟл гітіръ ꙟн каса лȣї Алі амȣрȣл Балчеї, пѫ-
нъ трекȣ зарва ші тȣрбȣрарѣ де а'л маї кѫȣта ве-
зірȣл.

Атȣнчѣ Алі ꙟї дете ȣн кал бȣн, ші мȣлт гъл-
бінет ші пієтрі скȣмпе, ші ꙟї зісе: прієтене Ѧктȣл,
акȣма нȣ'ці маї пасъ съ те темї де чінева; кѫчї
акȣма дрȣмȣріле сѫнт тоате слободе ші нȣ те маї
каȣтъ німенѣ; дȣте даръ орї ȣнде воещї, ші черȣл

сѫ фіе кȣ тіне, сѫ те апере, ші сѫ те лȣмінезе. А-
тȣнчѣ Абтȣл дȣпѫ че ле маĭ мȣлцȣмі дін тоатѫ
ініма са, нȣміндȣ'ĭ апѫрѫторĭ ші мѫнтȣіторĭ аĭ сѫĭ
дȣпѫ Дȣмнезѫȣ, пентрȣ фачеріле де біне челе марĭ
че ꙟĭ фѫкȣсѫрѫ, плекѫ пѫла мезȣл нопціĭ, ші апȣ-
кѫ дрȣмȣл спре Багдат, дечĭ аџȣнгѫнд ла Багдат
се-дȣсе нȣмаĭ декѫт аколо ȣнде се-адȣна негȣцеторі
ꙟн піацѫ, ка доарѫ ва ведѣ пе ачела че ꙟл дѫрȣі-
се кȣ атѫтѣ дарȣрі ꙟн Басра, ка сѫ ꙟĭ повестѣскѫ
тікѫлошііле сале, кȣ тоате ачестѣ се-мѫхні прѣ мȣлт
кѫчĭ нȣ пȣтȣ сѫ'л вазѫ, околі прін тот орашȣл,
ші нȣ пȣтȣ сѫ'л зѫрѣскѫ сав сѫ'л ꙟнтѫлнѣскѫ ні-
кѫірĭ, ꙟнтр'ȣна де зіле кѫȣтѫндȣл остені, ші шезȣ
сѫ се-одіхнѣскѫ пѫ ȣн стѫлп де піатрѫ ꙟндрептȣл
сараіȣлȣĭ лȣĭ Каліф, копілȣл де роб, пе каре ꙟл дѫ-
рȣісе ел лȣĭ Каліф, се-афла атȣнчѣ п'афарѫ дін кȣр-
те, ші кȣноскѫндȣ'л алергѫ нȣмаĭ декѫт ші спȣсе
Каліфȣлȣĭ. Каліфȣл нȣ се-ꙟнкрезȣ, ші ꙟĭ зісе: аĭ
грешалѫ ла ачѣста. Абтȣл есте морт, ші кȣм зі-
тȣ кѫ 'л аĭ вѫзȣт? слѫвіте ꙟмпѫрате ал меȣ, ꙟĭ
рѫспȣнсѫ копілȣл де роб', еȣ сѫнт прѣ ꙟнкредінцат
кѫ есте ел ꙟнсȣшĭ, ші нȣ ам грешалѫ, ферѣскѫ Дȣ-
мнезѫȣ; кѫчĭ м'ам ȣітат прѣ біне ла дѫнсȣл ші
ꙟл кȣноскȣіȣ прѣ кȣрат, кѫ де нȣ ꙟл кȣноштѣм,
нȣ пȣтѣм сѫ ꙟндрѫснеск сѫ ꙟці спȣіȣ мінчȣнĭ.

Кȣ тоате кѫ Каліфȣл нȣ ꙟĭ дете креземѫнт,
ꙟнсѫ врѫнд сѫ черче трімісе нȣмаĭ декѫт пе копілȣл
де роб' кȣ о слȣгѫ ꙟнпреȣнѫ ка сѫ і'л адȣкѫ ꙟн-
наінте, карі се-дȣсерѫ ші ꙟл гѫсірѫ шезѫнд тот а-
коло, копілȣл де роб' вѫзѫнд кȣ дѣдінсȣл, кѫзȣ
ла пічоареле лȣĭ Абтȣл ші ле сѫрȣтѫ, ел ꙟл рѫдікѫ
ші ꙟл ꙟнтребѫ дакѫ кȣмва а авȣт норок сѫ фіе
слȣгѫ ла Каліфȣл, ші кȣм с'а ꙟнтѫмплат де а ешіт
дела негȣсторȣл че ꙟл дѫрȣісѫ? дарѫ домнȣл меȣ,
рѫспȣнсѫ робȣлецȣ, дарѫ щіĭ ȣна стѫпѫне, кѫ аче-
ла,

ла, ла каре м'аї дърꙋіт нꙋ есте негꙋстор? нꙋ щіꙋ фътꙋл меꙋ, ръспꙋнсъ Абтꙋл, даръ чіне есте, дакъ нꙋ е негꙋстор? ръспꙋнсъ робꙋлецꙋ ші зісе: ачела, стъпѫне, есте ꙟнсꙋші монархꙋл ші прѣ пꙋтернікꙋл Каліф, ші дін норочірѣ ноастръ а веніт ꙟн каса дꙋміталe, пе каре 'л аї пріміт кꙋ атѫта драгосте, ка кꙋм тѣ ар' фі лꙋмінат ꙟнсꙋші Дꙋмнезъꙋ, ші 'лаї дърꙋіт кꙋ атѫтѣ дарꙋрї, ші пе міне ꙟнпреꙋнъ кꙋ пъхарꙋл чел прѣ мінꙋнат, віно дар кꙋ міне, кѫчї ꙟмпъратꙋл воеще прѣ мꙋлт съ те вазъ. Абтꙋл се-міръ фоарте мꙋлт де спꙋселе копілꙋлꙋї, ші плін де бꙋкꙋріе се-дꙋсе кꙋ копілꙋл ꙟн каса ла Каліфꙋл. Ꙟмпъратꙋл шедѣ ꙟн тронꙋл съꙋ чел ꙟмпърътеск, ші ꙟндатъ че възꙋ пе Абтꙋл се-скꙋлъ нꙋмаї декѫт ші ꙟл прімі ка пе ꙋн фрате ал съꙋ прѣ доріт, ꙟл ціnꙋ вре о кѫтева чѣсꙋрї ꙟн брацеле сале фъръ съ поатъ а ꙟї гръі о ворбъ макар, кѫчї се-ꙋімісе де маре бꙋкꙋріе, ші дꙋпъ че ꙟші лꙋъ ръсꙋфларѣ, каре каї ꙟнчетасъ де тот, зісе лꙋї Абтꙋл: о прієтене, ꙋітъте біне ші рекꙋноаще пе іꙋбітꙋл тъꙋ Мосафір, еꙋ сѫнт ачела пе каре м'аї пріміт ꙟн каса та кꙋ маре чінсте ші драгосте, ші мї аї дърꙋіт атѫтѣ лꙋкрꙋрї непрецꙋіте, каре ꙟнтрек тоате богъціїле ꙟмпъраціілор.

Біетꙋл Абтꙋл ла ачесте ворбе, кареле се-афла ꙋіміт ка ші Каліфꙋл, прівінд кꙋ амърꙋнтꙋл ла Каліф, ші кꙋноскѫндꙋ'л біне, стрігъ: о мареле меꙋ стъпѫн, ші ꙟмпърат ал лꙋмії, тꙋ ешї ачела че аї біне воіт ші аї пріміт съ вії ꙟн каса робꙋлꙋї тъꙋ? ші зікѫнд ачесте ворбе къзꙋ ла пічоареле ꙟмпъратꙋлꙋї, кареле ꙟл рѫдікъ нꙋмаї декѫт ші ꙟл пꙋсе съ шазъ пъ о перінъ де фір лѫнгъ дѫнсꙋл, кꙋм се-поате, ꙟї зісе ꙟмпъратꙋл, съ фії кꙋ віацъ, де време че нъ афласъм кꙋ маре ꙟнтрістаре кꙋмкъ аї фі мꙋріт? Атꙋнчѣ Абтꙋл повесті кꙋ амърꙋнтꙋл фапта

чѣ тіранъ ші нєоменітъ а везірȣлȣї Ѧбтолфáт, ші кȣмкъ фата са 'л а ажȣтат ші 'л а скъпат, ші ꙟї спȣсе тоате ꙟнтѫмплъріле.

Каліфȣл дȣпъ че ꙟл аскȣлтъ кȣ маре лȣаре амінте, ꙟї зісе: ꙟмї паре ръȣ прѣ мȣлт, къчї еȣ сѫнт прічіна ачещії ꙟнтѫмплърї, фіінд къ ꙟнторкѫндȣмъ дела Басра, м'ам' сокотіт а ꙟцї ръсплъті пентрȣ фачеріле де біне че аї аръτат кътръ міне ꙟн каса та, ші ам' тріміс нȣмаї декѫт ла ꙟмпъратȣл Басреї, ка съ ласе скаȣнȣл ꙟмпъръціеї, ші съ ці'л дѣ ціе съ ꙟмпъръцещї ꙟн локȣл съȣ, ші ел ꙟн лок де а ȣрма порȣнчії меле, а хотърѫт съ те омоаре кȣ мȣнчіле че ц'а фъкȣт везірȣл, кȣ нъдежде къ ꙟї веї доведі богъціїле тале, кȣ тоате ачестѣ съ нȣ ꙟцї песе німіка, къчї ꙟї воїȣ ръсбȣна фоарте біне ꙟн локȣл дȣмітале, везірȣл меȣ с'адȣс ꙟнтр'аколо кȣ дестȣлъ оасте ка съ прінзъ пе връжмашї тъї ші съ ꙟї адȣкъ ла міне аічї, аша даръ дȣмнѣта веї ръмѫнѣ ꙟн сараіȣл меȣ, ші веї фі одіхніт ла тоате трібȣінціле дȣмітале де оамені меї ка ші міне ꙟнсȣмї, ші ле веї порȣнчі ла орї че веї пофті ка ші ȣн ꙟмпърат ꙟн локȣл меȣ.

Іспръвінд Каліфȣл ачесте кȣвінте лȣъ пе Ѧбтȣл де мѫнъ, ші ꙟл дȣсе ꙟнтр'о гръдінъ фоарте фрȣмоасъ а ꙟмпъръціеї, ꙟн міжлокȣл къріѣ ерѣ доіспрезече стѫлпї де мармȣре маї алб' ші декѫт зъпада, д'асȣпра кърора ерѣ о бае прѣ мінȣнатъ, ꙟн каре ꙟнтраръ амѫндої ші се-ꙟнбъѣръ, ші дȣпъ че ешіръ дін бае, веніръ робі ші ꙟї щерсъръ кȣ мъхръмї кȣрате ші кȣ діамантȣрї ꙟншірате пъ чȣкȣрі лор, пъ ȣрмъ ꙟмбръкаръ пе Ѧбтȣл кȣ хаїне фоарте скȣмпе ші мѫндре, ші ꙟл лȣъ де аколо Каліфȣл іаръшї де мѫнъ ала браце́, ші ꙟл дȣсе ꙟн харемȣл съȣ де ꙟл ꙟнфъціше ꙟмпъръτесеї сале а нȣме Зобаіда, къріѣ ꙟл рекомандъ ка пре ȣн фрате маї маре ал съȣ.

Ѧчѣстѫ ꙟмпѫрѫтѣсѫ шедѣ пѫ о перінѫ де фір кȣсȣтѫ кȣ брілѣнтȣрі, ші ерѣ ꙟнкȣнжȣратѫ де роабе че се-ꙟмпѫрцѣ ꙟн мȣлте класȣрі, ші шедѣ тоате ꙟн пічере кѫнд ꙟнтрарѫ еі ꙟн касѫ, апоі пѫ ȣрмѫ се-апȣкарѫ іар де трѣба лор; кѫчі ȣнеле дѫрѫчѣ лѫнѫ, ші алтеле піептіка інȣ; ȣнеле торчѣ, ші алтеле дѫпѫна, ші алтеле ȣрзѣ пѫ ȣн фел де машінѫ ка о бѫртелніцѫ маре, спорȣл ачестор роабе ерѣ ꙟнтр'о мȣлціме де трѫмбе де пѫнзѫ, де кілімȣрі, ші де скоарце, ші алтеле асеменѣ, де каре ерѣ плінѫ ачѣ касѫ маре, ȣнеле косѣ ла чȣр', ші алтеле ꙟнгергеф' фелȣрімі де кȣсѫтȣрі, прекȣм бібілȣрі, клінi де рокіі, феце де скаȣне, феце де перінi, ші алтеле асеменѣ, іар ꙟмпѫрѫтѣса авѣ ꙟнаінтѣ еі ȣн' враф' де рокіі ші де кѫмѫші кроіте пентрȣ копіі лор ші пентрȣ дѫнші, ла каре косѣ еа ші ꙟнкѫ кȣ вре о патрȣ роабе, ꙟмпѫрѫтѣса кȣм вѫзȣ пе Ѧбтȣл ом' стрін се-скȣлѫ ші ꙟл ꙟнтѫмпінѫ дела ȣшѫ кȣ маре ціремоніе ші комплімeнтȣрі, ші нȣ шезȣ жос пѫнѫ нȣ шезȣ мосафірȣл ші бѫрбатȣл сѫȣ, патрȣ роабе адȣсерѫ дȣлчецȣрі ші шербетȣрі, ꙟмпѫрѫтѣса ꙟнсеші ле ꙟмпѫрці пѫла мосафірі, пѫ ȣрмѫ дȣпѫ че маі ворбірѫ чева, пері ꙟмпѫрѫтѣса де ачі дін касѫ. Ѧбтȣл ꙟші арȣнкѫ окі пѫ ферѣстрѫ ші о вѫзȣ кȣ шȣрцȣл ꙟнчінсѫ ші пѫнтре оамені бȣкѫтѫріеі рѫндȣіндѫ бȣкате ші алтеле асеменѣ.

Нȣ трекȣрѫ мȣлте чѣсȣрі, ші іатѫ вені ꙟмпѫрѫтѣса де ꙟші пофті мосафірі ла масѫ кȣ о ціремоніе прѣ фрȣмоасѫ, асеменѣ ші пе бѫрбатȣл еі Каліф, маса ерѣ ка де 36 де талере, віоічȣнѣ ꙟмпѫрѫтесеі ерѣ де мірарe, кѫчі нȣ се-фѫчѣ кѫтѫші де пȣцінѫ вѫлмѫчіре ла тоате кѫте трібȣѣ ла масѫ, фіінд кѫ ле кѫрмȣѣ ꙟмпѫрѫтѣса нȣмаі кȣ семне дін окі, фѫрѫ сѫ се-аȣзѫ чѣ маі мікѫ дожанѫ дін гȣра еі, саȣ вре о стрігаре асȣпра челор че слȣжѣ ла

масѫ,

масъ, че ерѣ о роабъ ші доѫ робі, дȣпъ че мѫнкаръ трекȣръ ꙟн алтъ касъ ꙟмподобітъ, адȣсеръ кафеле ші шербетȣрі, ші ле ꙟмпърці іар ꙟнсеші ꙟмпъръттѣса, атȣнчѣ роабеле че лȣкра ꙟн хаіне де лȣкрȣ, кѫнд ꙟнтрасъ Астȣл ꙟн касъ, се-ꙟмбръкаръ ꙟн хаіне стрълȣчіте ші веніръ ꙟнлъȣнтрȣ кȣ деосъбіте інстрȣментȣрі мȣзічещі, ші ꙟнчепȣръ а кѫнта ȣнеле кȣ ачесте інстрȣментȣрі, ші алтеле дін гȣръ атѫта де фрȣмос, ꙟнкѫт се-сперіѣ мінтѣ оменѣскъ, ші ꙟмпъръттѣса ле кѫрмȣѣ ла тоате кѫнтъріле ка о дъскъліцъ, къчі ерѣ ꙟмподобітъ ші кȣ щіінца мȣзічії (*). Атȣнчѣ зісе Астȣл, мъ рог прѣпȣтерніче ꙟм-

(*) Челче а лȣат шіеші мȣере бȣнъ, зіче ꙟнцелептȣл Соломон, а добѫндіт комоара чѣ маі непрецȣітъ дін ачѣстъ лȣме. О че провербъ прѣ сфѫнт; къчі че поате фі маі скȣмп ші маі стрълȣчіт ꙟн каса ȣнȣі бърбат декѫт о соціе кредінчоасъ, о іконоамъ креднікъ, о стъпѫнъ чінстітъ, ші мȣмъ регȣлатъ ші стражнікъ? Акȣціа, ші тоате ꙟндестȣлъріле касъі, фъръ ȣна ка ачѣста сѫнт ꙟнтр'ȣн задар. О че лȣкрȣ непрецȣіт къ еа поате съ трѣскъ ꙟн орі че старе ва фі, іар чѣ дін протівъ, съ ꙟі віе ка іскорȣл не'нчетат, тот е ваі де каса ачѣ. Ꙟнтрȣ адевър, къ кѫнд възȣ ȣніре ші драгоіте, ікономіе ші кредничіе ꙟнтре чеі късъторіці, лȣкрѫнд еа ꙟнтр'о парте, ші еа ꙟнтр'алта, дȣпъ слȣжба фіекърȣі, пар къ възȣ аевѣ д'асȣпра касъі лор пе татъл череск кȣ мѫніле амѫндоаъ тȣрнѫндȣле ферічірі; іар кѫнд дін протівъ, паркъ възȣ пе Жое свѫрлінд ȣле кȣ маре мѫніе фок ші тръснете, ші пе Еол спȣлберѫндȣле ші ченȣша дȣ прін катръ. Е лȣкрȣ прѣ адевърат къ ȣнде е драгосте, ȣніре, кредничіе ші ікономіе, аколо нȣ мерџе сърѫчіа ші тікълошіа съ ле дȣкъ кіар ꙟнтр'адінс; іар ȣнде нȣ сѫнт ачесте дарȣрі черещі, інтръ ші прін тоате кръпътȣріле касъі ꙟнтокмаі ка апа прін чȣр. Смазлеіці де ачесте патімі кȣмпліте пȣн мѫна пъ аȣр, ші се префаче ꙟн плȣмб, пȣн пъ арџінт ші се фаче лемн, пȣн пъ пѫіне, ші се фаче піатръ.

Адȣ'ці

пърате, ші пре слъвітъ ꙟмпърътѣсъ, съ ꙟмі даці єртъчȣне а зіче треі патрȣ ворбе, каре сѫнт пре адевърате ші сфінте, ші пе каре ле стрігъ ші тоці ꙟнцелепції лȣмії, і се-дете слобозеніе а ворбі, ші ꙟнчепȣ аша: „фѣріче де челче аре мȣєре бȣнъ, адікъ „іконоамъ, неіȣбітоаре де лȣксȣ, чінстітъ, ші сȣп„пȣсе, тȣ Каліфȣле, кȣ тоате къ ції се-ꙟнкінъ лȣмѣ „ꙟнтрѣгъ, ші ещї чел маї пȣтернік престе тоції ꙟм„пъраці, ꙟнсъ де нȣ аї авѣ асфел де невастъ, аї „фі чел маї тікълос!“ Іар ꙟмпъратȣл ші ꙟмпъръ-тѣса ръспȣнсъръ: сфінте сѫнт кȣвінтеле тале Ꙗбтȣл; къчї чінстѣ, сȣпȣнерѣ ші ікономіѣ есте феріцірѣ ȣнеї фамілії ꙟн лȣмѣ ачѣста, ші іар ꙟнчепȣръ кѫнтъріле, дечї пъ кѫнд кѫнта роабеле ачеле кѫнтече череші, ȣна дін трѫнсъле се-ȣітъ ла Ꙗбтȣл, ші ꙟнчетѫнд дін кѫнтарѣ са, ръкні о датъ кѫт пȣтȣ, ші къзȣ жос лешінатъ.

ꙟм-

Аде'ції амінте неваст'о де челе че ꙟції порȣнчеще сфѫнта кредінцъ кѫнд те късъторещї, пъзещеле, ші веі фі прѣферічітъ. Іȣбірѣ касії тале ші драгостѣ кътръ бърбатȣл тъȣ, есте ꙟн токмаї ка ачѣ че а авȣт ші аре мѫнтȣіторȣл Хс. кътръ нѣмȣл оменеск. Ѳл се міластіві де лȣме, фъръ съ аібъ трібȣінцъ де дѫнса, ші тȣ съ нȣ аї мілъ де каса та, фъръ каре аї фі чѣ маї нечінстітъ ші ꙟнхȣла тȣтȣлор? о че лȣкрȣ скȣмп несокотещї! аȣ нȣ везї къ каса стреінъ ꙟції есте неодіхнъ ші немȣлцȣмітъ, ші хаїна о дожанъ? нȣ везї къ пѫінѣ ȣскатъ кȣ апъ ꙟн каса та е маї бȣнъ декѫт бȣтеле де фелȣрї де бȣкате стреіне? Ꙗчестѣ ле щії тоате, дар ачѣ че те фаче а нȣ ле бъга ꙟн сѣмъ, ꙟції гътеще бȣте де неказȣрї ші тікълошії! іа ꙟмбъцътȣръ дела ачѣстъ ꙟмпърътѣсъ маре, каре пȣрȣрѣ сфътȣѣ пе челелалте мȣєрї ші ле зічѣ: „Соро, ікономіа, неіȣ„бірѣ лȣксȣлȣї ші драгостѣ чѣ адевъратъ кътръ бър„баці не фак феріціте, іар челе дін протівъ, фоарте „тікълоасе.“

Ꙟмпъратул ку Зобаіда се-ꙟтоарсеръ съ вазъ че прічінъ есте, асеменѣ се-уітъ ші Абтул, ꙟнсъ ел ну прѣ багъ де сѣмъ аша біне пе чеѣ че лешінасъ, ші възѫнд къ ну ерѣ глумъ се-уітаръ тоці ла дѫнса ку дѣдінсул, съ дусеръ съ о ꙟнтѫмпіне ку ажутоаре де сѫнътате, ші атунчі Абтул, луѫндуі сѣма біне, і се-ꙟнтунекаръ окі нумаі декѫт, ші і се-фъку образул ꙟнтокмаі ка де морт, ші тоці сокотіръ къ о съ моаръ ꙟн ачел мінут фъръ ꙟндоѣлъ, ꙟнсъ ꙟмпъратул ꙟл луъ ꙟн браце, ші ꙟл фъку а ꙟші вені ꙟн сімцірі ку фелурімі де ажутоаре докторешті, дечі віінду'ші Абтул ꙟн сімцірі, зісе кътръ Каліфул, ꙟмпъратул меу, щіі прѣ біне къте мі с'ау ꙟнтѫмплат ꙟн Егіпет дін прічіна аморулуі, ачѣстъ роабъ че везі, есте прѣ іубіта мѣ Дардане, ку каре не ау арункат ꙟн рѫул Нілулуі, (прекум ц'ам маі спус ꙟн історіѣ віецїі меле), ші се-поате уна ка ачѣста? стрігъ ꙟмпъратул, о мінуне маре! съ щіі фрате Абтул къ сѫнт ꙟнтру чѣ маі пътрунзътоаре букуріе пентру аша ꙟнтѫмпларе норочіте! ворбінд еі деспре ачѣстъ прічінъ, іатъ къ ꙟші вені ші Дардана ꙟн сімцірі, пе каре апукѫнду о ꙟмпъратул де мѫнъ, о черчетъ ку амърунтул ка ку че міжлок мінунат а ешіт сѫнътоасъ дін адѫнкул Нілулуі, ші о пофті съ ꙟі спуе ку амърунтул ачѣстъ маре мінуне.

Ші Дардана зісе, ꙟмпъратул; ꙟндатъ че мъ арункаръ ꙟн Ніл дін порунка Султанулуі меу, къзуіу ꙟн мрежіле унуі пескар, пе каре атунчі ле тръщѣ афаръ дін норочірѣ мѣ, ші дін провіденца челуі прѣпутерник; ші славъ луі Думнезъу, къчі ам скъпат дін гура унуі Крокоділ че се-прінсесе ꙟн мрѣжъ ку міне, пескарул рѫмасъ ꙟнкременіт кѫнд възу ꙟн мрѣжа са ун пеще ка міне, ші прічепѫнд сірманул къ ꙟнкъ маі ам суфларе, мъ дусе нумаі

декѫт ла варка са, ші мъ ажȣторъ кȣ орї че се-прічепȣ де реꙟнвіаіȣ; ші пъ ȣрмъ ꙟї повестііȣ історіѣ мѣ чѣ де треї орї тікълоасъ, ел прінсъ прѣмаре мілъ де міне, ꙟнсъ ерѣ плін де фрікъ ші де гроазъ ка нȣ кȣмва съ афле сȣлтанȣл Егіпетȣлȣї ші съ ꙟл педепсѣскъ пентрȣ къ м'а скъпат дела моарте, ші ка съ нȣ пътімім нічї ȣнȣл нічї алтȣл, хотъръ ка съ мъ вѫнѕъ ла ȣн' негȣцетор де роабе, че плека атȣнчѣ дін Егіпет ла Багдат, кареле адȣкѫндȣмъ аічѣ мъ вѫндȣ ла ꙟмпърътѣса Ѕобаіда а ꙟнълцімеї тале, пъ кѫнд ворбѣ Дардана, Каліфȣл ꙟї лȣа сѣма кȣ маре бъгаре де сѣмъ, ші въѕѫндȣ о къ есте кȣ тотȣл фрȣмоасъ ꙟнкѫт нȣ се-маї пȣтѣ, ѕісе кътръ Ѧбтȣл, дȣпъ че тъкȣѣ дін ворбъ; еȣ акȣма нȣ мъ маї мір де дорȣл ші фокȣл тъȣ че авеї ꙟн тот мінȣтȣл пентрȣ о мȣере фрȣмоасъ ка ачѣста. Славъ челȣї прѣпȣтернік, къ а тріміс'о кȣ пȣтерѣ са ꙟн сараіȣл меȣ, ші м'а ꙟнвреднічіт ші пе міне а те ведѣ ꙟнтрȣ бȣкȣріѣ чѣ маї маре пентрȣ афларѣ прѣ іȣбітеї тале Дардана, нȣ маї есте роабъ; еа есте акȣма слободъ; еа есте пріетена мѣ чѣ маї де апроапе ші а ꙟмпърътесеї меле, ші есте ꙟнтрȣ стъпѫнірѣ ші доріnца дȣмітале! ші сѫнт прѣ мȣлцȣміт а въ ведѣ гȣстѫнд дін дȣлчѣца ȣнеї късторії ꙟнделȣнгате ші ȣнеї віецȣірї пліnъ де бȣкȣріе ші де мȣлцȣмірї дȣпъ атѫтѣ неказȣрї ші тікълошії ꙟн каре въ арȣнкасъ врѫжмашȣл де норок, кареле се-жоакъ кȣ тот омȣл дȣпъ кȣм воеще, ші ка съ фіе бȣкȣріѣ мѣ пъ де плін ші адевъратъ, ѕісе Каліфȣл, воеск негрешіт ка съ въ фак ші нȣнта аічї ꙟн сараіȣл меȣ, ші треї ѕіле ші треї нопцї съ фіе веселіе маре ꙟн тот копрінсȣл Багдатȣлȣї, къчї ꙟнтрȣ адевър' морцї ацї фост, ші ацї ꙟнвіат; пієрдȣцї ацї фост, ші в'ацї афлат. О прѣбȣнȣл меȣ, стъпѫн ші ꙟмпърат, ѕісе Ѧбтȣл апропііндȣсе де

пічѣ-

пічереле ꙟмпъратꙋлꙋї, дакъ ꙟмпърѫціѣ та ковѫршещї кꙋ трѣптѣ слꙋжбії пе тоцї оамені лꙋмії, ші ꙟнтречї пе тоцї ꙟмпъраці кꙋ марінімиѣ та ші кꙋ дѫрнічіѣ та; кꙋ тоате ачестѣ прѣславіте ꙟмпърате, дъмї слобоѕеніе ка съ ꙟцї доведеск комоара мѣ, ші съ о даꙋ сꙋбт стѫпѫнірѣ ꙟнълцімеї тале. Атꙋнчѣ ръспꙋнсъ Каліфꙋл: ба нꙋ, нꙋ, ферѣскъ Алах, бꙋкꙋръте нꙋмаї тꙋ сінгꙋр де ачѣста комоаръ! фії стъпѫнꙋ пъ дѫнса прекꙋм аї маї фост, фіінд къ ещї вреднік а о стъпѫні, ші въ ꙋрез' дела ꙟмпъратꙋл череск віацъ ꙟнделꙋнгатъ, ка съ пꙋтецї а въ бꙋкꙋра де дѫнса ші а о ꙟнтребꙋінца дꙋпъ плакꙋл вострꙋ, атꙋнчї нꙋмаї декѫт се-детеръ порꙋнчї фоарте стражніче пентрꙋ нꙋнта лор, каре се-ші фъкꙋ кꙋ чѣ маї маре помпъ, ші нꙋнта ꙟнкъ цінѣ ꙟнтрꙋ стрълꙋчірѣ еї, ші іатъ сосі ші Џѣфер везірꙋл лꙋї Каліф кꙋ оастѣ ші нꙋмаї кꙋ везірꙋл Автолфат легат ші ферекат, къчї краіꙋл Басреї мꙋрісе де мѫхніре, фіінд къ нꙋ пꙋтꙋсъ съ прінѕъ пе Автꙋл.

Дꙋпъ че ꙟшї дете везірꙋл Џѣфер сокотѣла кълъторіеї сале, се-детеръ порꙋнчї ка съ спѫнѕꙋре пе тіранꙋл де везір Автолфат, ші пъ ꙋрмъ съ ꙟл тае ꙟн патрꙋ чесвѫрці ші съ ꙟл дѣ ла кѫнї съ'л мънѫнче, порꙋнка се-дете, ші Автꙋл къѕꙋ ла пічереле лꙋї Каліф, рꙋгѫндꙋ'л съ ꙟї дърꙋѣскъ віаца лꙋї Автолфат, ѕікѫндꙋ'ї, къ дестꙋлъ педѣпсъ ꙟї ва фі лꙋї вѫѕѫндꙋ'л ꙟн славъ ші чінсте, ші ел ꙟн сѫръчіе ші окаръ. О марінімосꙋле Автꙋл, стрігъ ꙟмпъратꙋл, феріче де нородꙋл Басреї, авѫндꙋте пе тіне Краіꙋ ші стъпѫнітор'! оаре сімціва ші ел кѫт прецꙋещї тꙋ? ꙟнтрꙋ адевър къ тꙋ ещї омꙋл чел маї скꙋмп ші непрецꙋіт дін лꙋме! нꙋмеле тъꙋ ва ръмѫнѣ вечнік спре пілда челор віїторї, прекꙋм ші сꙋфлетꙋл тъꙋ, фъръ ꙟндоѣлъ, ва фі ꙟнтрꙋ ферічірѣ чѣ вечнікъ дѫнцꙋінд кꙋ ꙟнџері. Стъпѫне, ꙟї ѕісе

Ав-

Ѧвтꙋл, съ те мілостівещї а ꙟмї дърꙋі о фачере де біне, адікъ съ даї скаꙋнꙋл крзіеі, че ꙟмї дърꙋещї, лꙋї Ѧлі, ка съ ꙟмпързцѣскъ кꙋ неваста са фііка везірꙋлꙋї Ѧвтолфат, къчї нꙋмаї ачещѣ мї аꙋ скъпатъръ віаца, прекꙋм ц'ам маї спꙋс, ачещї доі амꙋрезацї шї плінї де фапте бꙋне сѫнт чеї маї вреднічї де ачѣстъ чінсте, шї міе ꙟмї есте дестꙋлъ драгостѣ шї протекціѣ ꙟмпърѫціеі тале, каре ꙟмї есте маї преціоасъ декѫт тоате скаꙋнеле ꙟмпърѫціілор лꙋмії, шї декѫт тоате короанеле челор маї вестіцї ꙟмпърацї (*).

Калі-

(*) Че прічінъ фрȣмоасъ авем аічѣ а кѫнта кȣ пророкȣл Давід: „нȣ въ нъдъждȣіцї спре боерї, спре фіі оаме„нілор, ꙟнтрȣ кареї нȣ есте мѫнтȣіре," че зічї пророаче, че зічї? аȣ доаръ Ѧвтȣл нȣ а фост ажȣтат дестȣл де боері Баереї? аȣ доаръ нȣ се-ажȣтъ мȣлціме де оаменї шї пѫнъ ꙟн зіоа де астъзї де дѫншї? кȣм ꙟндръжненещї а те атінџе де нобілї? кȣм нȣ те рȣшінезї де маї марі народȣлȣї? дакъ тȣ аї авȣт пісмъ пъ дѫншї, де че аї лъсат шї ꙟн скріс ачѣстъ дефъімаре шї деспрецȣіре а лор? — Чіне ещї тȣ мȣріторȣле де бѫрфещї ꙟн протіва дȣхȣлȣї сфѫнт? чіне ещї тȣ, кареле дожънещї пе ȣн пъстор де оі, пе ȣн ꙟмпърат, пе лъкашȣл сфѫнтȣлȣї дȣх, шї пе стръмошȣл домнȣлȣї Хс. фїȣл вечнікȣлȣї Дȣмнезъȣ? тȣ тікълоасъ съ ꙟндръжненещї ȣнеле ка ачестѣ? се-веде трѣба къ тѣї нъскȣт ꙟнтрȣ тоате пъ дѣгата, іар нȣ ка міне ꙟнтрȣ ліпсъ шї съръчіе, ꙟн трѣпта чѣ маї де жос, ка съ поцї кȣноаще тоате але лор, ꙟнтрѣбъмъ шї съ ꙟцї спȣіȣ ꙟнтокмаї дȣпъ карактерȣл лор. — Іартъмъ пророаче, шї пърінте ал лȣї Дȣмнезъȣ, шї деслѣгъмї недомерірѣ че ам; къчї еȣ ам маре нъдежде ла дѫншї. — Ѧскȣлтъ мъ даръ, шї веі афла адевърȣл, ȣн омȣ кȣ морал нȣ поате фі ізбіт де тоцї боері, къчї чеї маї мȣлцї дін трѫншї аȣ ачѣстъ фіре, адікъ: съ нȣ ле маї чеї бані ꙟнапоі кѫнд ꙟі ꙟнпрȣмȣцї ла кърцї, ла балȣрї, шї ла алте блестемъціі але лор, съ щіі съ ꙟі лаȣзї ла орї че вор фаче фіе фапта кѫт де ȣрѫтъ;

къчї

Каліфѹл аскѹлтѫ черерѣ ші рѹгѫчѹнѣ лѹї Ꙗбтѹл, афар де спѹркатѹл де везір, пе каре кѹноскѫндѹ'л кѹ дѣдінсѹл кѫ е фоарте віноват ші кѹ сѹфлет рѫѹ, порѹнчі сѫ ꙟї ласѫ віаца, ші сѫ ꙟл ꙟнкізѫ ꙟнтр'о кѹлѫ

кѫчї лор лі се-паре кѫ тоате фаптеле лор сѫнт фѫрѫ кѹсѹр; ші ачѣста ле кѹрџе дін ноблеца лор чѣ мѹлтѫ, де веї ведѣ орї че лѹкрѹ ꙟн каса лор, фіе кѫт де прост, лаѹдѫ кѹ чѣ маї маре лаѹдѫ, пѹнеле короанѫ де лінгѹшірї, ші веї фі іѹбіт де дѫнші, фії мѫскѫрічїѹ бѹн: спѹнеле окаказлѫкѹрї: кѫнд те дѹчї ꙟн каса лор, дѹте ꙟнкѫркат, ші мѹлцѹмеще те, а ешї нѹмаї кѹ кѫмаша, зі ла тоате прекѹм зік еї, ші ꙟн скѹрт фѫте аргат дін зі пѫнѫ ꙟн ноапте лор ші капріцііслор лор, ші аша веї фі іѹбіт, сокотіт, ші окротіт де дѫнші. Іар дін протівѫ, кѫнд ле веї ворбі адевѫрѹл, ші те веї пѹрта кѹ дѫнші дѹпѫ морал, кѹрѫнд те вор оропсі ші те вор ѹрѫ пѫ мінчѹніле алтора, ворбіндѹцї тот ꙟн бѫтае де жок, ші оаре де че ацї ворбеще аша? де че т'ѣ скос дела назар? ѹна пентрѹ кѫ ꙟї ворбещї адевѫрѹл, ші алта кѫ теї фі ꙟнкрѫжбіт кѹ врен мѫскѫрічїѹ ал сѫѹ, саѹ кѹ врен лінгѹшітор ал сѫѹ, пе дрептѹл Ꙗбтѹл, дін ачѣстѫ історіе, пе Навѹте, ші пе Сосана дін скріптѹра веке, ші пе міліоане де оаменї, че ведецї прін історії, карії грѫѣ адевѫрѹл, ꙟї апѫсѣ боері нороаделор пѫнѫ ла моарте; ші ведецї ачѣста пѫнѫ ꙟн зіоа де астѫзї, оаре пе непотѹл меѹ Хс. нѹ'лаѹ рѫстігнітѫрѫ боері пентрѹ іѹбірѣ де славѫ, пентрѹ пісмѫ, ші пентрѹ кѫ ворбѣ адевѫрѹл? че нѫдежде аї тѹ ла боерї, кѫнд ѹнѹл дін трѫнші тѫе капѹл ботезѫторѹлѹї Іоан пентрѹ рѹгѫчѹнѣ ѹнеї тѫрфе де мѹере? нѫдежде ла міла челѹї прѣ ꙟналт, ші веї бірѹі ꙟн орї че неказ! нѹ те нѫдѫждѹі спре боерї, спре фіі оаменілор, ꙟнтрѹ кареї нѹ есте мѫнтѹіре, че нѫдѫждѹещї дела о пѹтоаре? че ащепцї дела ѹн времелнік? че ажѹтор' чеї дела прада кіермілор? че пѹтере дела о бѫшінѹцѫ де апѫ? нѫдѫждѹеще спре домнѹл, чере міла ші ажѹторѹл челѹї прѣ ꙟналт ші вечнік, ші ꙟнвечї веї фі бірѹітор', пѫзеще правіліле стѫпѫнірей, ші нѹ веї авѣ фрікѫ нічї де кіар

ꙟм-

кȣлъ ꙟтȣнекоасъ пъ тоатъ віаца са. Іар Ѧбтȣл маі шъзѫнд ачі вре о кѫтева зіле, плекъ ла Басра ꙟпреȣнъ кȣ іȣбіта са Дардана, ꙟкȣнѫжȣраці де мȣлціме де осташі де аі лȣі Каліф, пѫнъ ажȣнсъръ а касъ ла дѫнсȣл, ші ꙟші афлъ тоате аверіле сале ꙟн-

---

ꙟмпъратȣл чел маі таре дінтре мȣріторі, ꙟнплінеше кȣ осѫрдіе ші кȣ кредінцъ слȣжба кȣ каре ешті ꙟнсърчінат, ші нȣмаі нъдъждȣі ꙟн боері фіі оаменілор, ꙟнтрȣ кареі нȣ есте мѫнтȣіре. Кȣ тоате къ Дȣмнезъȣ нȣ ар' пȣтѣ ръбда лȣмѣ; ар препъдіо нȣмаі декѫт, прекȣм ші алте дъці пентрȣ нелеціȣіріле боерілор; дар бȣнътатѣ, дрептатѣ, ші ꙟнцелепчȣнѣ а мȣлторȣ дін боері нѣмȣрілор, прекȣм ші дін нѣмȣл тъȣ, ꙟнблѫнзеше мѫніѣ са чѣ дрѣптъ, нѣмȣл тъȣ аре мȣлці де ачещѣ, пе карі нȣ ꙟі нȣмеск, ка съ нȣ те фачі лінгȣшітор, еі, дȣпъ вреднічіе ꙟші іаȣ плата дела Дȣмнезъȣ ші дела стъпѫніре; ші тȣ іаръші кȣ тъчерѣ де а ꙟі лъȣда кеі фі маі фолосіт, ласъі съ мъртȣрісѣскъ фаптеле лор пентрȣ дѫнші, ші дестȣл ле есте лор, дар еȣ нȣ мъ тем а спȣне адѣкърȣл, ка ȣнȣл че нȣ маі сѫнт ꙟн лȣме; къчі лȣмѣ нȣ е адевър, чі дȣпъ че еші дін трѫнса кȣноші адевърȣл. Аскȣлтъ даръ, омȣле, кȣвінтеле меле челе пліне де адевър, ші нȣ нъдъждȣі спре оамені, карі леце аȣ, ші сѫнт маі пъгѫні ші декѫт чеі фъръ де леце, прекȣм зіче ші Павел апостолȣл; пръвілі аȣ, ші сѫнт маі недрепці ші декѫт тѫлхарі, че ȣмблъ кȣ стѣгȣл зіоа ꙟнаміаз; патріе аȣ, ші сѫнт вѫнзъторі аі еі пентрȣ лȣкрȣ де німік; мошіі аȣ, ші нȣ ле щіȣ нічі хотаръле, ші се-фолосеск алці де еле, іар еі ръмѫн пȣрȣрѣ даторі вѫндȣці ші пѫла славціле лор; мȣері аȣ, ші ле лась ꙟнтрȣ чѣ маі маре десфрѫнаре ші дъръпѫнаре де чінсте ші де авері, копіі аȣ, ші нȣ щіȣ съ ꙟі крѣскъ, чі ꙟі даȣ пъ мѫніле роабелор, а бȣкътарілор ші а візітеілор; окі аȣ ка съ нȣ вазъ; орекі съ нȣ аȣзъ, ші inімъ ка съ нȣ ꙟнцелѣгъ! „нȣ те нъдъждȣі даръ спре „боері, спре фіі оаменілор, ꙟнтрȣ каре нȣ есте мѫн„тȣіре.“ Іар ціе, фіȣле, ці се-кȣвіне а авѣ респект кътръ боері нѣмȣлȣі тъȣ, къчі нȣ сѫнт де леце пъгѫнъ ші кȣ фапте реле ка чеі дін времѣ мѣ.

ꙟтреџй, ші петрекȣ віацъ ꙟнделȣнгатъ кȣ дȣлчѣ са Дардана, ші кȣ алџй пріетені ші рȣде але лор, ші ꙟй дете Дȣмнеѕъȣ дȣпъ інімa са чѣ бȣнъ, ꙟндȣратъ ші дрѣптъ; къчй аша ръсплътеще челор че нъдъждȣеск ꙟнтрънсȣл кȣ статорнічіе.

Ꙟн кіпȣл ачеста ісправі Сȣлтамемé історіѣ лȣй Ѧбтȣл Барші, ші тоате мȣеретȣріле фетей ꙟмпъратȣлȣй лъȣдаръ фоарте мȣлт ачѣстъ історіе, ȣнеле лъȣда марѣ дърнічіе а лȣй Ѧбтȣл, алтеле пе а лȣй Каліф, ші алтеле ꙟнкорȣна статорнічіѣ лȣй Ѧбтȣл, къ а стътȣт кредінчос ꙟнтрȣ амȣрȣл съȣ. Іар фата ꙟмпъратȣлȣй ѕісе: ачѣстъ історіе ꙟмй плъкȣ прѣ мȣлт, ꙟнсъ кȣ тоате ачестѣ нȣ мъ ꙟнкреѕ біне кȣмкъ бърбаџі съ фіе кредінчошй мȣерілор лор ші ібовнічілор лор. Ѧбтȣл пȣцін а ліпсіт съ нȣ се-ꙟнкȣрче кȣ фата веѕірȣлȣй, ȣітънд де тот дорȣл ші фокȣл че авѣ кȣ Дардана, ші нȣ мй се-паре ачест ом' атъта де кредінчос ꙟнтрȣ амȣр', прекȣм мі'л лъȣдаџй вой.

Съ мъ ерџй стъпъна мѣ, ѕісе Сȣлтамемé, дакъ нȣ те ꙟнкреѕй нічй пъ ачѣстъ історіе кȣмкъ есте аша, мъіне, де ва фі кȣ воѣ дȣмітале, ꙟџй воіȣ повесті алтъ історіе фоарте мінȣнатъ ші плінъ де бъгърй де сѣмъ кȣ мій де орй май мȣлт декът чѣ че ꙟџй повестііȣ пънъ акȣма, аша даръ фата ꙟмпъратȣлȣй, пентрȣ мȣлцȣмірѣ ей ші а челор лалте мȣеретȣрй, че ерѣ кȣ дънса, і се-фъгъдȣі къ о ва аскȣлта, ші ѕікънд ачесте кȣвінте се-скȣларъ ші мерсеръ съ мънънче, къчй ерѣ фоарте търѕіȣ. Іар ꙟн адоа ѕі, дȣпъ че се-ꙟнбъе фата ꙟмпъратȣлȣй, ші мȣеретȣріле че ерѣ кȣ дънса, ешіръ дін бае, ші се-дȣсеръ съ се-одіхнѣскъ ꙟнтр'о одае гътітъ, ші аколо ꙟнчепȣ Сȣлтамемé історіѣ са чѣ фоарте мінȣнатъ ꙟн кіпȣл ȣрмътор, прекȣм лі се-фъгъдȣісе ꙟн ѕіоа трекȣтъ.

Фрꙋмоаса Історіе а ꙟмпъратꙋлꙋї Рꙋшкад, ші а ꙟмпъртесеї Керістана.

Ꙟмпъратꙋл Кінеї, анꙋме Рꙋшкад, афлѫндꙋсе о датъ ла вѫнътоаре, се-ꙟнтѫлні кꙋ о чербоаїкъ албъ кꙋ пете галбіне ші негре пъ дѫнса, каре авѣ ла пічере бръцері де аꙋр', ші пъ спате ꙋн чолтар де атлаз галбін, кꙋсꙋт кꙋ фір де чел бꙋн, дечї ꙟмпъратꙋл възѫнд ꙋн асфел де вѫнат мінꙋнат, дорѣ прѣ мꙋлт ка съ о прінзъ віе невътъматъ, алергъ кꙋ маре іꙋцѣлъ ка съ о сосѣскъ, дар черboaiка амъціндꙋ'ї планꙋріле сале, фꙋџі кꙋ маре репеџꙋне ка о нълꙋкъ, ші нꙋмаї ꙟнтр'о кліпъ пері дін окі съї, ꙟмпъратꙋл нꙋ се-деснъдъждꙋі ꙟнтрꙋ хотърѫрѣ са ші ꙟнтрꙋ алергатꙋл сꙋ, чі алерга пъ кѫт пꙋтѣ дꙋпъ дѫнса спре локꙋл че о зъріce, аколо ꙋнде алерга, о възꙋ лѫнгъ о фѫнтѫнъ, ші і се-пърѣ ка кꙋм ар' фі остенітъ де фꙋгъ, атꙋнчѣ ел дете скърї калꙋлꙋї ші алѣргъ кътръ дѫнса кꙋ маре репеџꙋне, ꙟнсъ ꙟнзадар се-остені ка съ о прінзъ, черboaiка възѫндꙋ'л къ се-апропіѣ де дѫнса, се-скꙋлъ ꙟнчет ꙟнчет, фъкꙋ дої треї пашї, се-арꙋнкъ ꙟн фѫнтѫнъ, ші нꙋ се-маї възꙋ, ꙟмпъратꙋл Кінеї дескълекъ нꙋмаї декѫт, околі фѫнтѫна де жꙋр ꙟнпрежꙋр, се-ꙋітъ кꙋ амърꙋнтꙋл, кꙋꙋтъ прін апъ, скормоні тоатъ фѫнтѫна, ші неафлѫнд німіка, ръмасъ копрінс де мірарє пентрꙋ аша ꙟнтѫмпларе мінꙋнатъ, асеменѣ се-міръ ші везірꙋл сꙋ, че сосі ші ел ачі дꙋпъ вре о кѫтева мінꙋте.

Атꙋнчї ꙟмпъратꙋл, дꙋпъ че се-гѫнді ꙟн тот кіпꙋл, зісе: еꙋ нꙋ почіꙋ съ крез къ о съ фіе чербоаікъ фірѣскъ ачѣста че възꙋїꙋ; міе мї се-паре фъръ ꙟндоѣлъ къ о съ фіе вре о пъдꙋрідъ (*), каре

(*) фел де мꙋерї мъестре, че се-бъснꙋеще къ лъкꙋѣ прін пъдꙋрї, прекꙋм Ꙟпіделе прін апе.

се-веде трѣба кѫ аре плѫчере а ꙟншѫла шi а ꙟшї бате жок де бѫнѫторї сȣбт ачѣстѫ ꙟнкiпȣiре де чербоаiкѫ, зiкѫнд аша ꙟмпѫратȣл се-ȣiта адесеорї ꙟн фѫнтѫнѫ шi офта дiн адѫнкȣл iнiмiї, фѫрѫ сѫ щiе де че, шi пентрȣ че, шi зiсе кѫтрѫ везiрȣл сѫȣ: трiбȣеще негрешiт сѫ рѫмѫiȣ ла ноапте аiчї, кѫчї ам пофтѫ маре сѫ вѫз ачѣстѫ пѫдȣрiдѫ, фiинд кѫ мѫ апрiнз прѣ мȣлт де рѫвна че ам ка сѫ о вѫз ешiндѫ дiн апѫ, шi рѫмасѫ ачi нȣмаї кȣ везiрȣл сѫȣ, iар пе чеелалцї ꙟї слобозi сѫ се-дȣкѫ, аша дарѫ шезȣрѫ амѫндоï лѫнгѫ фѫнтѫнѫ пѫ iарбѫ, шi пѫнѫ ꙟнсѫрат ле фȣ ворба нȣмаї пентрȣ чербоаiкѫ. Ꙟмпѫратȣл кȣпрiнзiндȣсе де сомн, зiсе кѫтрѫ везiрȣл сѫȣ: еȣ нȣ маї почiȣ рѫбда де сомн', шi прiвегiазѫ тȣ пѫ кѫт оiȣ дормi еȣ, шi стѫї кȣ окi ацiнтацї ла фѫнтѫнѫ, шi де веї ведѣ чева дещѣптѫмѫ нȣмаї декѫт, ꙟнсѫ везiрȣл, прiвегiнд вр'о кѫтева чѣсȣрї, шi невѫзѫнд нiмiка, адормi шi ел.

Сомнȣл лор нȣ фȣ лȣнгȣ, кѫчї се-дещептарѫ ꙟн прѣ пȣцiне мiнȣте де рѫсȣнарѣ ȣнор кѫнтѫрї прѣ фрȣмоасе, че аȣзiрѫ еї ачi пѫ апроапе; шi спре маї маре мiраре вѫзȣрѫ ȣн палат де маре кȣвiiнцѫ кȣ о лȣмiнацiе неспȣсѫ де маре, каре палат нȣ пȣтѣ а фi зiдiт де мѫнѫ оменѣскѫ. Iар везiрȣл зiсе кѫтрѫ ꙟмпѫратȣл кȣ глас ꙟнчетiнел: ка че лȣкрȣ сѫ фiе ачеста? ка че гласȣрї де кѫнтѫрї сѫ фiе ачестѣ че аȣзiм ноï? че палат нi се-аратѫ окiлор? маре мiнȣне есте ачѣста! ачест лȣкрȣ есте престе фiре, iар нȣ фѫкȣт де оаменї фiрещї! ачестѣ сѫнт нiще фармече! маї бiне ар' фi фост сѫ нȣ не маї фi афлат лѫнгѫ ачѣстѫ фѫнтѫнѫ шi лѫнгѫ ачест палат, кѫчї мiе мї се-паре кѫ сѫнт фапте де вре ȣн фермекѫтор, пе каре сѫ ле фi фѫкȣт нȣмаї шi нȣмаї пентрȣ ꙟмпѫрѫцiѣ та, вѫзѫндȣте аiчї! де ва фi ȣна ка ачѣста, рѫспȣнсе ꙟмпѫратȣл, нȣ те сокотi кѫ мѫ

сперііꙋ кѫтꙋші де пꙋцін; аідеці даръ съ ведем чіне лꙋкꙋеще ꙟн ачест палат, ші нꙋ ꙟмі тот спꙋне пръпъстіі, къчі пъ кѫт ꙟмі спꙋі пръпъстіі де марі, кꙋ атѫт маї мꙋлт мъ ꙟндѫржеск съ ле вѫз ші съ ле черк.

Дечі вѫзѫнд везірꙋл пе ꙟмпъратꙋл сѫꙋ хотърѫт а се-ꙟнкредінца деспре ачел палат, нꙋ маї кꙋтезъ а і се-ꙟнпротіві, аша даръ плекаръ кътръ палат, ажꙋнсъръ ла поартъ, ші гъсіндꙋ о дескісъ, ꙟнтраръ ꙟнлъꙋнтрꙋ, ші се-сꙋіръ ꙟнтр'о салъ, че ерѣ пардосітъ кꙋ порцолан (фарфꙋріе) де Кіна, ꙟнподобітъ фоарте фрꙋмос, кꙋ ащернꙋтꙋрї де мътасъ ші кꙋ перінї кꙋсꙋте кꙋ фір, ші ерѣ плінъ де челе маї фрꙋмоасе міроасе дін лꙋме, къчї тот палатꙋл ачеста ерѣ фъкꙋт нꙋмаї дін лемне міросітоаре, околіръ прін тоатъ сала, ші нꙋ вѫзꙋръ пе німенѣ, де ачі трекꙋръ ꙟн алтъ салъ ші аколо вѫзꙋръ о домнішоаръ тѫнъръ, ꙟнподобітъ кꙋ пієтрі де челе маї скꙋмпе дін лꙋме де сꙋс пѫнъ жос, шезѫндъ пъ ꙋн скаꙋн налт, ші де фрꙋмꙋсеца еї чѣ маре ръмасъръ амѫндої ꙟнкременіцї ші спъімѫнтацї.

Ачѣстъ фрꙋмоасъ дамъ ста кꙋ бъгаре де сѣмъ аскꙋлтѫндъ ла чінзечї де тінере, каре кѫнта ꙋнеле дін гꙋръ, ші алтеле кꙋ фелꙋрімї де іструментꙋрї мꙋзічещї; ші ачестѣ ерѣ ꙟмбръкате ꙟн хаіне стакожії ка пара фокꙋлꙋї ші цъсꙋте ꙟн фір де аꙋр' ші ꙟн герланте де мъргърітарꙋ, ші ста ꙟн пічере ꙟнпрежꙋрꙋл скаꙋнꙋлꙋї. Іар ꙟмпъратꙋл сокотѣ ꙟнтрꙋ німік ачеле гласꙋрї пліне де мѫнгъере, ші ачеле кѫнтърї ꙟнцерещї, къчї тоате сімцїріле сале ерѣ піроніте ші кꙋ тотꙋл аплекате ка съ прівѣскъ ла доамна че шедѣ пъ скаꙋн, тінеріле вѫзѫнде пе ꙟмпъратꙋл ꙟнчетаръ дін кѫнтарѣ лор, ші ел апропіїндꙋсе атꙋнчї де скаꙋн ворбі кътръ ачѣ доамнъ ꙟн кіпꙋл ꙋрмътор.

О прѣ фрȣмоасъ шi мiнȣнатъ домнiшоаръ! тȣ чеѣ че ꙟмпъръцещi престе iнiмiле оаменiлор! тȣ чеѣ че бiрȣещi пе чеi маi марi ꙟмпъраці дiн лȣме нȣ-маi кȣ о кътътȣръ, спȣнемi, рогȣте, славiтȣл тъȣ нȣме, шi че персоанъ ещi? атȣнчѣ ачѣ домнiшоаръ ꙁiмбi нiцел де рѫс ла ачесте ворбе, шi ꙁiсе аша: еȣ нȣ сѫнт вре ȣн' лȣкрȣ маре, чi сѫнт о бiатъ черкоаiкъ каре ꙟнблѫнꙁеск пе леi чеi маi фȣрiошi (*) еȣ сѫнт бѫнатȣл че гонеi тȣ астъꙁi, шi м'ам арȣнкат ꙟн апа фѫнтѫнеi, шi тȣ аi скормонiт тоатъ фѫнтѫна ка съ мъ гъсещi, бiне бiне, доамна мѣ, ꙟi реꙁiсе ꙟмпъратȣл: че се-кȣцет еȣ пентрȣ ачѣстъ пре-

(*) Де вом чiтi iсторiiле кȣ бъгаре де самъ, вом ведѣ къ пȣтерѣ фрȣмȣсецеi а бiрȣiт пе чеi маi тарi ꙟмпъраці дiн лȣме, шi ꙟнкъ бiрȣеще пѫнъ ꙟн ꙁiоа де астъꙁi, нȣ фаче трѣбȣiнцъ а повестi пентрȣ Iȣдiта че а фъкȣт лȣi Олоферн кȣ фрȣмȣсеца еi, шi алтеле ненȣмърате кȣм аȣ препъдiт пе чеi маi тарi дiн лȣме кȣ ачест амъцiтор дар, къчi ведем ачѣста пѫнъ ꙟн ꙁiоа де астъꙁi. Еȣ дiн партѣ мѣ ꙁiк ла ачѣстъ фаптъ, къ челче се-ꙟнкiнъ сiмплȣ фрȣмȣсецеi, есте омȣл чел маi тiкълос: саȣ къ е бецiв, прекȣм Олоферн; саȣ къ есте трȣфаш шi прѣкȣрвар, прекȣм Елiнi ꙟн протiва Троадеi пентрȣ пѫрцотiна де Елена; къчi омȣл кȣ мъсȣрi бȣне шi ꙟнцелепт нȣ поате фi бiрȣiт нiчi о датъ де о фрȣмȣсеце пȣтȣроасъ, акърii фолос есте нȣмаi кѫт мiрошi о флоаре, шi ла ачѣста амȣ дестȣле мъртȣрii дiн iсторiѣ славiцiлор романi, дiн карi, пентрȣ скȣртарѣ кȣвѫнтȣлȣi, къ адȣк спре пiлдъ нȣмаi пе Нарсi вiтѣꙁȣл кȣ неоменiта ꙟмпърътѣса Софiѣ, шi дiн Еврей пе ꙟнцелептȣл Iосiф кȣ кȣрва де мȣере а лȣi Петефрi, шi алцi ненȣмъраці ꙟнцелепцi бърбацi, че секъд прiн iсторiiл, кȣ тоате къ Нарсi с'а нȣмiт шi фамен, ꙟнсъ пе ачест понос i л'аȣ дат нȣмаi мȣерiле, фiiнд къ нȣ се-бiрȣѣ де еле, шi нȣ ле фъчѣ нiчi ȣн хатѫр дȣпъ че ꙟшi съвѫршѣ порнiрѣ фiреi ка тот омȣл, шi еȣ порт ачест понос.

Традȣкъторȣл Горжан.

префачере а дȣмітале ꙟн кіпȣл кȣ каре те възȣ акȣма? де ȣнде щіȣ еȣ къ ші акȣма нȣ веї фі вре о пърере ꙟн кіпȣл че те афлі? Стáфȣр-алáх (ферѣскъ Дȣмнезъȣ) зісе ачѣ доамнъ, еȣ мъ арът ціе кіар ꙟн фірѣ мѣ, кȣ каре м'а фъкȣт натȣра, ші прекȣм сѫнт пȣрȣрѣ, адевърат лȣкрȣ есте, къ мъ ꙟнкіпȣеск' орї кȣм воеск еȣ, ші кѫнд ꙟмї есте воѣ мъ фак невъзȣтъ, ші възȣтъ оаменілор; кȣ тоате ачестѣ акȣма сѫнт фіреще ꙟнаінтѣ та, ші нȣ сокоті къ мъ префак прекȣм воеск прін вре о пȣтере фермекъторѣскъ, чі ачѣста есте ȣн дар маре ла міне, пе каре мї 'ла дърȣіт Черȣл ꙟн времѣ нащереї меле.

Дȣпъ ачѣстъ повестіре се-погоръ домнішоара дін скаȣнȣл съȣ, се-апропіе де ꙟмпъратȣл, ꙟл лȣъ де мѫнъ, ші ꙟл дȣсе ꙟнтр'о касъ, ꙟн каре ерѣ о масъ фоарте ꙟнподобітъ кȣ фелȣрімї де мѫнкърї алесе ші делікате, ꙟл пофті съ шазъ, ші шезȣ ші еа ꙟнтре дѫнсȣл ші ꙟнтре везірȣл съȣ, кареле, дȣпъ сѫмнеле ші лȣкрȣріле че ведѣ, сокотѣ ꙟнсінеші къ о съ се-ꙟнтѫмпле ꙟн чѣ маї де пре ȣрмъ вре о ꙟнтѫмпларе ȣрѫтъ стъпѫнȣлȣї съȣ ꙟмпърат, тѫнърȣл ꙟмпърат се-амъціесе кȣ тотȣл де ачѣ домнішоаръ, ші прівінд ла дѫнса нȣ і се-тȣрбȣра кȣџетȣл съȣ де нічї о гѫндіре ꙟнпротівъ, къчї плъчерѣ ꙟл орбѣ, ел вої съ о слȣжѣскъ ла масъ, адікъ съ ꙟї скоацъ бȣкате пъ талер, съ ꙟї тоарне він ꙟн пъхар, ші алтеле асеменѣ, ꙟнсъ еа ꙟї зісе: мѫнкаці дȣмнѣвоастръ, къ мі е дестȣле ꙟмї сѫнт спре мѫнкаре міроасъле бȣкателор ші а ароматeлор, къчї аша ꙟмї есте храна.

Атȣнчѣ мѫнкѫнд ꙟмпъратȣл кȣ везірȣл съȣ, іатъ веніръ доаъ фетішоаре кȣ тотȣл фрȣмоасе ші ле адȣсеръ кѫте о кȣпъ де агат пліне де вінȣ фоарте дȣлче, ші авѣ пȣртарѣ де гріжъ а фі кȣпіетеле

ꙟн

ꙟн мѫніле лор тот-даꙋна пліне расе, доамна кꙋ тоате къ нꙋ бѣ, ꙟнсъ ерѣ ꙟндестꙋлатъ ка ші чеелалці нꙋмаї де міросꙋл вінꙋлꙋї, аша даръ ꙟнчепꙋръ а се-ꙟнвіершꙋна де бъꙋтꙋръ, ші ꙟмпъратꙋ кꙋ доамна ꙟнчепꙋръ а се-оластісі, адікъ а ворбі ꙟнтре джнші ворбе де амꙋр', ші домнішоара арѫтѫндꙋ'ї къ аре аплекаре спре ꙋнеле ка ачестѣ, адікъ кꙋмкъ ꙟї чере інімioара пере-мере-акре, ꙟї ворбі ꙟн кіпꙋл ꙋрмъторꙋ.

Ꙟмпърате, кꙋ тоате къ ещї о зідіре кꙋ мꙋлт маї жос ші маї слабъ декѫт міне, ꙟнсъ кꙋ тоате ачестѣ нꙋ ам пꙋтꙋт а мъ ꙟнпротіві натꙋреї съ нꙋ те іꙋбеск, ші ка съ те фак съ ꙟнцелеці че феліꙋ де норочіре ші чінсте аї авꙋт добѫндіндꙋмъ пе міне, ші ка съ щії чіне сѫнт, аскꙋлтъ съ ꙟцї спꙋіꙋ; къчї аморꙋл че амꙋ кътръ тіне мъ фаче съ ꙟцї мъртꙋрісеск тот адевърꙋл: ꙟн Очеѣнꙋл чел маре се-афлъ о інсꙋлъ адікъ остров а нꙋме Хармоста́н, ші есте лъкꙋіт де дꙋхꙋрї мъестре, адікъ де фіінцї фермъкътоаре, ꙟмпъратꙋл ачестора се-нꙋмеще Манꙋхе́р, ші еꙋ сѫнт фата а са ꙋна нъскꙋтъ, ші мъ нꙋмеск Керістана, саꙋ Керастана, че се-тълкꙋеще ꙟн лімба лꙋї Горжан доамна Стана, ші сѫнт треї лꙋні акꙋма де кѫнд ліпсеск дела сараіꙋл тътѫнімеꙋ, ші доріндъ прѣ мꙋлт ка съ въз деосъбірѣ ꙟмпъръціілор стрѫмошілор лꙋї Адам де а нѣмꙋлꙋї нострꙋ, плекꙗіꙋ съ кълъторeск прін лꙋме, ам околіт тоатъ лꙋмѣ, ші мъ гътісъм съ плек ꙟн цара мѣ, дар ꙟнтѫлнінꙋте пе тіне астъз ла вѫнат, стътꙋіꙋ съ те прівеск ніцел, ші нꙋмаї декѫт мі се-тꙋрбꙋраръ ші мі се-апрінсъръ тоате сімціріле фіреї ꙟнпротіва воінцілор меле, ші афлѫндъ мъ кꙋ тотꙋл аплекатъ ші рънітъ де персоана та, зічѣм ꙟнтрꙋ сінемі: се-поате вре о датъ ꙋн фіꙋ ал лꙋї Адам съ ꙟмі тꙋрбꙋре сімціріле атѫта де мꙋлт ші тоатъ ліні-щі-

рѣ

рѣ мѣ? ун мурітор ка ачеста дін нѣмул флокосулуї Адам сѫ біруѣскѫ путерѣ мѣ чѣ маре ші тоатѫ сѫлбѫтічіѣ мѣ?! рушіне лентру міне лнтру адевѫр ку аша дар думнезѫеск ші сѫ фіу біруітѫ де унул ка ачеста? ваї де міне кум се-поате уна ка ачеста! куцетѫндѫ еу унеле ка ачестѣ, фѫчѣм кураж дін гурѫ ка сѫ фуг де тот дін наінтѣ та, дар ініма ну мѫ лѫса сѫ мѫ мішк дін лок, ші пар кѫ мѫ трѫџѣ нещіне де інімѫ спре тіне ку о плѫчере неспусѫ, ші амѫцітѫ фііндѫ де ачесте сокотелї, мѫ поменііу кѫ лн лок сѫ хотѫрѫск а мѫ депѫрта де тіне, мѫ умплуіу де гріжѫ кум сѫ'цї плак маї мулт, авѫндѫ оаре каре бѫнуѣлѫ кѫ ну ц'оіу фі плѫкутѫ, ах, прін таїнѫ, ші зеу кѫ лмї адусеіу амінте де стіхуріле луї Горжан че зіче: „окі вѫд, „ініма чере, трупул капѫ'н перекере,

„фірѣ ставілѫ ну аре,
„ла кѫте с'а дат суфларе!
„ші ла піетрі, ші ла ербурї,
„афлі тот ачесте требурї,
„нічі домн, нічі лмпѫрат,
„нічї дух', нічі лнвѫцат,
„д'але фіреї н'а скѫпат."

Аша дарѫ вѫзѫндумѫ біруітѫ ку тоате мѫестрііле меле, мѫ лнкіпуііу ка о черкоаїкѫ, ші мѫ арѫтаіу лнаінтѣ та ка сѫ те лндаторез сѫ мѫ прівещї, ту те луашї дупѫ міне сѫ мѫ гонещї, ші ну мѫ путушї ажунџе; ші дупѫ че мѫ арункаіу лн апѫ, лнтру адевѫр лцї спуіу, кѫ нічї поате сѫ лцї трѣкѫ прін гѫнд кѫт те фѫчѣм хаз кѫнд те ведѣм кѫутѫндумѫ лнкоачї ші лнколо, ші рѫсколінд апа ка сѫ мѫ гѫсещї, ші аузіндѫ кѫ аї хотѫрѫт сѫ мѫї ачі лѫнгѫ фѫнтѫнѫ, мѫ букураіу фоарте мулт, ші пѫ кѫнд дормеї, порунчііу де се-фѫку ачест палат че везї, нумаї ші нумаї ка сѫ те прі-

меск пе тiне, шi съ те мȣлцȣмеск, пе каре смеi че мъ слȣжеск ꙟл фъкȣръ кȣ тоатъ подоаба са нȣмаї ꙟнтр'о клiпъ.

Асȣпра ворбеї доамнеї Станеї, iатъ ꙟнтръ ꙟнлъȣнтрȣ о коконiцъ, каре, дȣпъ къȣтътȣрiле еї, се-ведѣ а фi фоарте ꙟнтрiстатъ шi мѫхнiтъ, доамна Стана кȣноскѫндъ о пъ кiп къ о съ'ї вестѣскъ вре о ꙟнтрiстаре, стрiгъ кȣ глас маре, шi пъ ȣрмъ ꙟнчепȣ а плѫнџе кȣ лакръмї шi кȣ обiдъ, ꙟмпъратȣла се-мiнȣнъ фоарте мȣлт де ачѣстъ ꙟнпрежȣраре, шi се-мѫхнѣ фоарте де чеѣ че ведѣ, шi ерѣ ꙟнтрȣ маре неръбдаре ка съ афле прiчiна, шi кѫнд врȣ съ о ꙟнтребе, коконiца апропiiндъ-се зiсе:

О ꙟмпъръцѣсъ, щiȣт' есте ꙟнълцiмеї тале, къ смеi тръеск кȣ мȣлт маї мȣлт декѫт оаменi, кȣ тоате ачестѣ се-афлъ шi еї сȣпȣшї венiнатеї шi мȣлт сѫнџероасеї съчерї а немiлостiвеї морцї! де каре нȣ се-афлъ вре о фiiнцъ ꙟн черȣ шi пре пъмѫнт съ скапе вре о датъ, чi тѫрзiȣ, саȣ маї кȣрѫнд нȣ скапъ де прада еї! тȣ аї пiердȣт пе татъл тъȣ, кареле с'а мȣтат ꙟн вiаца чеѣлалтъ прiн крȣнта командъ а хръпiтоареї морцї! нородȣл те дореще ка съ те ꙟнкоронезе де ꙟмпърат ꙟн локȣл татълȣї тъȣ, вiно даръ кѫт маї кȣрѫнд съ iеї кѫрма нȣоiлор сȣпȣшї аї тъї, шi съ'ї облъдȣещї кȣ пърiнтѣскъ ꙟнгрiжiре; вiно ка съ ле ꙟнплiнещї дорiнца лор чѣ маре че аȣ а те ведѣ ꙟн фрȣнтѣ лор, шi а ꙟцї да ꙟнкiнъчȣнiле челе фрацете, де каре сѫнт пътрȣншї пѫнъ ла фiкацї, шi а цї се-сȣпȣне ла тоате порȣнчiле; мареле везiр татъл меȣ мї а порȣнчiт съ те сiлеск кѫт маї кȣрѫнд а те ꙟнтоарче ꙟн патрiѣ та, каре те ащѣптъ кȣ лакръмї пъ окї, шi кȣ брацеле дескiсе.

Везiр-фата мѣ, ръспȣнсъ доамна Стана, маре ꙟнтрiстаре ꙟмї прiчiнȣiръ ачесте вестiрї че ꙟмї адȣ-

сеиї, ꙟнсъ нꙋ воїꙋ зъбові а ꙟнплініи доріица татълꙋї тъꙋ, асеменѣ ші пе а дꙋміталє, че арътаці кътръ міне. Іатъ даръ плек кꙋ тіне ꙟн ачѣстъ кліпъ, ръмъї сънътос ꙟмпъратꙋл меꙋ, ꙋітъндꙋсе кътръ дънсꙋл, ші апꙋкъндꙋл кꙋ мъна тремꙋрънд, ші копрінсъ де ꙟнтрістаре адънкъ, сілітъ сънт ка съ те лас, дар фії ꙟнкредінцат къ іар о съ не ꙟнтълнім фъръ ꙟндоѣлъ, ші де воїꙋ афла ꙟн тіне ꙋн ібовнік статорнік, нꙋ воїꙋ лꙋа де соціе пе німенѣ дін лꙋме афаръ де тіне, ачестѣ зікъндъ доамна Стана се-фъкꙋ невъзꙋтъ.

Атꙋнчї ꙟнтꙋнекоаса пънзъ ші негреле аріпї але посоморътеї нопції акоперіръ ачѣ лꙋмінаціе маре, че ерѣ ꙟн ачел палат, ші о фъкꙋръ съ піеє ка ꙋн фꙋлџер маре прін норі чеї негрі пъла мезꙋл нопції чеї маї ꙟнтꙋнекоасъ ші копрінсъ дін тоате пърціле де норї ꙟнтꙋнекошї, ші лъсаръ пе ꙟмпъратꙋл кꙋ везірꙋл съꙋ ꙟнтрꙋ ꙟнтꙋнерек маре, ꙟнкът нꙋ ꙟшї пꙋтѣ ведѣ нічї деџетіле лор, некꙋм дрꙋмꙋл саꙋ ꙋнꙋл пре алтꙋл, ші стътꙋръ ачі ꙟнтрꙋ аша старе пънъ че се-фъкꙋ зіоъ ꙟнкременіції де фрікъ; дар че фолос къ зіоа че се-ашепта кꙋ бꙋкꙋріе, ле ꙟнфъцішъ алтъ гроазъ ші рътъчіре маї маре; адікъ ꙟн лок съ се-поменѣскъ ꙟн палатꙋл че ръмъсесеръ, се-поменіръ ꙟнтр'о кѫмпіе кꙋ тотꙋл немърџінітъ ші пꙋстіе де кънд лꙋмѣ.

Везірꙋле, зісе ꙟмпъратꙋл, ачѣста нꙋ фꙋ алт чева, фъръ нꙋмаї ꙋн віс кꙋ адевърат; ба нꙋ стъпънꙋл меꙋ, ръспꙋнсе везірꙋл, маї біне съ не ꙟнкредем, кꙋмкъ доамна че ам възꙋт, о фі фостъ вре о дръкоайкъ де фермекъторѣсъ, каре воіндъ ка съ те амꙋрезещї де дънса, се-префъкꙋ ꙟн кіп де фіінцъ адевъратъ прін мъестрііле еї, ші тоате копіилеле че кънта, сънт атъца драчї амъџіторї, карі слꙋжеск еї, кꙋ тоате къ ворбеле везірꙋлꙋї се-апропіѣ че-

ва

ва де адевър, ꙟнсъ ꙟмпъратꙋл фіинд къ ерѣ кꙋ тотꙋл рънит де драгостѣ ей, нꙋ воѣ съ ꙟшй есе дін пърерѣ са че авѣ ꙟн сінешй пентрꙋ ачѣ доамнъ, ші се-ꙟнтоарсъ ла палатꙋл сѣꙋ кꙋ хотъръре ка ꙟн тоатъ віаца са съ нꙋ о ꙋіте нічй о датъ, чй съ ꙟй фіе жꙋгръвітъ пꙋрꙋрѣ пъ леспеѕіле інімій сале, ші ка о ꙟнведератъ ꙟнаінтѣ окілор сѣй орй ꙟнкотро ва фаче; ші дін чел чѣс, де драгосте мꙋлтъ, късꙋ ла о посъчіе кꙋ тотꙋл неспꙋсъ, се-лъсе де тоате десмірдъріле, тоатъ мꙋлцꙋміта са ꙟн лꙋме ерѣ а вѫнатꙋлꙋй: ші нічй къ се-май дꙋчѣ ла вѫнат ꙟн алтъ парте, фъръ нꙋмай п'аколо пъ ꙋнде вѫѕꙋсе червоайка, кꙋ нъдежде ка доар о май ведѣо.

Аша даръ трекꙋ ꙋн ан ꙟнтрег іꙋбінд ел пе ачѣстъ доамнъ фъръ а авѣ прічінъ де вре о нъдежде, къчй дръгꙋца са че іꙋбѣ нꙋ ерѣ алт чева, декѫт нꙋмай о пърере, ші атꙋнчѣ ꙟнчепꙋ а жꙋдека ші а ꙟнцелеџе къ чѣ че вѫѕꙋсе а фост нꙋмай ꙋн фермек кꙋ адевърат, дечй хотъръ ꙟнтрꙋ сінешй съ факъ кълъторій ꙟн лꙋме прін стрінътате, ка доаръ ꙟй вор еші дін мінте ачесте пърерй че авѣ ꙟн прічіна ачѣста, ші лъсѫндꙋ'шй кѫрмꙋірѣ ꙟмпъръцієй сале ꙟн мѫніле везірꙋлꙋй сѣꙋ, ꙟнкълекъ пъ ꙋн кал дін чей май бꙋнй, ші плекъ нꙋмай ел сінгꙋр тіптіл пѫла мезꙋл нопцій, фъръ съ іа пе чіневa кꙋ дѫнсꙋл, дечй кълъторіндꙋсе нꙋ пꙋціне ѕіле, ажꙋнсъ пѫла хотаръле ꙟмпъръціеі Темвей, ші пънъ а нꙋ ажꙋнџе ла капітала ꙟмпъръцієй, врꙋ ка съ се-одіхнѣскъ чева ла ꙋмбра ꙋнꙋй копачіꙋ стꙋфос.

Ші дꙋпъ че дескълекъ нꙋ трекꙋръ мꙋлте мінꙋтꙋрй ла міжлок ші іатъ вѫѕꙋ нꙋ департе де ачі ла ꙋмбра алтꙋй копачіꙋ о фатъ де нобіл, че се-аръта а фі ꙟн вѫрсте ка де оптспръѕече ані, каре ста кꙋ капꙋл рѫѕімат ꙟнтр'о мѫнъ, ші дормѣ кꙋ сомн греꙋ ка о обосітъ, а къріі фацъ трістъ ші посоморѫтъ

рѫтъ

рѫтъ арѫта кꙋмкъ арꙋ фі кѫзꙋтъ ꙟнтрꙋ неказ маре, хаінеле пъ дѫнса ерѣ тоате сфѫшіете, кꙋ тоате ачестѣ се-ведѣ а фі о тѫнъръ прѣ фрꙋмоасъ, ші де сѫнџе нобіл. Ꙟмпъратꙋл се-апропіе де дѫнса, ші дꙋпъ че о деџептъ се-дете пе сінеші еї ꙟнтрꙋ орї че ажꙋтор, де ва чере трібꙋінца, ші о ꙟнтребъ чіне есте? тѫнъра ачеѣ ꙟї ръспꙋнсъ кꙋ ꙋн глас прѣ слаб: „еꙋ сѫнт фатъ, ші неваста де ꙟмпърат, ꙟнсъ нꙋ „сѫнт ачеѣ че зік еꙋ; сѫнт ꙟмпърътѣсъ, ші нꙋ „сѫнт ачеѣ че зік еꙋ; сѫнт ꙟмпърътѣсъ, ші нꙋ „сѫнт ачеѣ че сѫнт.“

Ꙟмпъратꙋл Кінеї нꙋ щіѣ че съ хотъраскъ деспре ачѣ тѫнъръ копілъ, ші сокотѣ ꙟнтрꙋ сінеші къ арꙋ фі ліпсітъ де мінте дꙋпъ кꙋвінтеле че ꙟї ръспꙋнсесе. Кокоанъ, ꙟї зісе, іа віно'ці ꙟн сімціре, ші фії ꙟнкредінцатъ къ сѫнт гата а те ажꙋта ла орї че ꙟмї ва фі пꙋтерѣ! домнꙋле, ръспꙋнсъ еа, нꙋ мъ мір' атѫта де мꙋлт къ мъ сокотіші де вре о̂ небꙋнъ ші ліпсітъ дін мінте, кꙋвінтеле че ꙟці ворбіїꙋ кꙋ адевърат есте къ ці с'орꙋ фі пърꙋт кꙋвінте де небꙋн; ꙟнсъ сѫнт ꙟнкредінцатъ къ ꙟмї веї да ертъчꙋне, кѫнд веї афла неказꙋріле ші ꙟнтѫмплъріле меле. Іатъ къ ꙟнчеп съ ці ле спꙋїꙋ, ка съ те кꙋноск де аї сꙋфлет маре саꙋ нꙋ, ші де поці съ мъ ажꙋці.

Мінꙋната Історіѣ а ꙟмпъратꙋлꙋї Темвеї, ші а ꙟмпърътесеї Наіманілор.

Еꙋ сѫнт', ꙟнчепꙋ а зіче еа, фат'а ꙟмпъратꙋлꙋї Темвеї, татъл меꙋ дѫндꙋ'ші опщескꙋл сфѫршіт, ші не авѫнд' мощенітор' де скаꙋнꙋл ꙟмпъръціеї, мъ хотъръ тот народꙋл де ꙟмпърътѣсъ, ші аштепта дін зі ꙟн зі съ ꙟмї віꙋ ꙟн вѫрстѣ кꙋвіінчоасъ

ші съ мъ ꙟнкорꙋнезе дꙋпъ обічеіꙋ; къчі атꙋнчі ерѣм' нꙋмаі де чінчі ані. Аша даръ де о кам датъ се-дете кърма ꙟмпъръціеі ꙟн мъніле везірꙋлꙋі Алі, че лꙋасе де невастъ пе о доікъ а мѣ, кареле ерѣ ꙋн' омꙋ прѣ кꙋ сімціре ші плін' де ꙟнцелепчꙋне. Ачест' ꙟнцелепт епітроп' ал ꙟмпъръціеі се-ꙟнсерчінъ ші кꙋ крещерѣ мѣ, ꙟнчепꙋ а мъ повъцꙋі деспре міжлоачеле кꙋ каре се-ціне кърма ꙟмпъръціеі, ші кꙋ сілінціле сале че фъчѣ кꙋ міне деспре ꙋнеле ка ачестѣ, ші еꙋ кꙋ марѣ бъгаре де сѣмъ ші кꙋ сꙋпꙋнерѣ ла джнсꙋл, ле ꙟнцелесеіꙋ пе тоате ꙟн прѣ скꙋртъ време. ші мъ пътрꙋнсеіꙋ кꙋ десъвършіре де тоате даторііле ꙋнꙋі ꙟмпърат', ꙟнсъ нестаторнікꙋл норок', че дъ ші іа лꙋкрꙋрі лꙋмещі, адікъ славъ, короане, ші алтеле асеменѣ прекꙋм ꙟі плаче лꙋі, мъ доборж дінтрꙋ ꙟнълцімѣ тронꙋлꙋі ші мъ арꙋнкъ ꙟнтрꙋ о пръпастіе кꙋ тотꙋл грозавъ, ші аскꙋлтъ кꙋм: ꙋн' фрате ал тътжнімеꙋ а нꙋме Мовавак', че се-цінѣ де морт' де атжца ані, ꙟнтрꙋ ꙋн' ръсбоіꙋ кꙋ Моголі, се-въді фъръ де весте ꙟн цара Наіманілор, ꙋні дін облъдꙋіторі църіі че ꙟі ерѣ пріетені, се-ꙋніръ кꙋ джнсꙋл ꙟндатъ че аꙋзіръ де венірѣ са, ші ꙟл черѣ пе ел де ꙟмпърат; аша даръ тоці Наімані се-фъкꙋръ доаъ фатріі; ꙋні ꙟл воѣ пе ел, ші алці пе міне, ꙟн чѣ маі де пре ꙋрмъ се-ꙋніръ тоці кꙋ джнсꙋл, ші еꙋ ръмъсеіꙋ сінгꙋръ пꙋстіе ка ꙋн пꙋіꙋ де кꙋк, фъръ вре ꙋн ажꙋтор кътꙋші де пꙋцін дела німенѣ ꙟн лꙋме.

Ачест' хръпітор', ꙟндатъ че се-вестї де ꙟмпърат', воі съ мъ ші прінзъ ші съ мъ омоаре, ка съ нꙋ маі аібъ нічі о фрікъ деспре міне. Дар везірꙋл меꙋ афлъ міжлочіре а мъ скъпа дела моартѣ че ꙟмі хотъръсе ачест тіран кꙋмпліт; аша даръ мъ лꙋъ везірꙋл ꙟнтр'о ноапте, ші фꙋџінд кꙋ міне пъ ꙋліці досніче ші пъ дрꙋмꙋрі пъръсіте ажꙋнсеръм ꙟн Тем-

ва, ꙟнтрарът ꙟн капіталъ, ші лъкуірът ачі, везірул меу петречѣ ꙟн ачест ораш ку нуме де жуграв Індіѣн, ші еу ку нуме де фатъ а са, везірул щіінд ку десъвършіре мещешугул жугръвіеі, ꙟн пуцін време се-весті ла тоці, ші петречѣм фоарте ку ꙟндестуларе дін кыщігул ачещіі месъріі, кѫчі авѣ о тречере неспусе, аша даръ сунт нуміріле ачестѣ тръѣм нещіуці де німенѣ чіне сънтем ші де унде, афар де ачѣ, кърора ле повестісем тоате ꙟнтъмплъріле ноастре.

Дечі дупъ че трекуръ доі треі ані ла міжлок дела скъпътарѣ мѣ, ꙟнчепу ніцел кѫте ніцел а ꙟмі еші дін капу ачеле пъреріі съчі де слава ꙟмпърътѣскъ ꙟнтру каре фусесем о датъ ка ꙟнтр'ун вісу де ноаптѣ, ші ніцел кѫте ніцел ꙟнчепуіу а мъ депрінде ꙟн старѣ че ерѣму, ші мі се-пъре къ ну ерѣму алт чева фъръ нумаі о фатъ де ому просту; ші лініщѣ маре а ачещіі стъріі мъ фъку ка нічі съ маі гъндеск ла мъріріе чѣ пліна де валурі кумпліте ші де гріжі неынумърате але ꙟмпъръціеі; ші феріченѣму пуруріѣ пе чеі де о старе ку міне, ші пе алці ші маі прощі пѫнъ ла чобан' де оі, іар пе чеі ꙟнълцаці пъ тронурі ꙟмпърътещі ші ꙟнкунжураці де славъ, мі се-пъре къ ꙟі възу къзѫнд д'авербелѣку ꙟн фундул тікълошіілор! ші репетѣм ꙟн сінемі версуріле урмътоаре, ка ніще сфінте ші адевърате:

„маі біне пѫіне ускатъ ꙟнтру віацъ лініщітъ
„декѫт фелурі де букате ꙟнтру чѣ маі стрълучітъ!
„маі біне пѫіне ку саре
„ꙟнтру чѣ маі сымплъ старе,
„декѫт мулціме де букате
„ку неказурі ꙟнпістрате,
„маі бунъ'і зѣрѣ църъніѣскъ,
„ку лустру еі челу фіреску,

„декът пърпъра кръѣскъ,
„рѫшітън' сънџе оменескѫ,"
пе каре ле аѫзісем дела о църанкъ пръшіндъ ла порѫмбѫ.

Дар ваї міе! біне ар' фі фост' де с'ар' фі мілостівіт' норокѫл асѫпръмї ка съ мъ ласъ а петрече тоатъ віаца мѣ ꙟнтр'ачѣстъ ферічітъ старе, ꙟнсъ нѫ воі връжмашѫл, чі се-порні іаръшї асѫпръмї ка ѫлеѫл пъ а са прадъ! шї атѫнчѣ річепѫїѫ къ нѫ е кѫ пѫтінцъ ка съ скапе чінева де чеѣ че е ѫрсіт'! ꙟндешерт се-маї амъраще омѫл де къте неказѫрї ꙟї він пъ капѫ ꙟн лѫме; кăчї нѫ е кѫ пѫтінцъ а фі чінева ꙟн лѫме шї а нѫ гѫста дін неказѫріле еї, пентрѫ каре се-шї наще біетѫл мѫріторѫ! ꙟн задар се-маї жълѫеще омѫл; кăчї ачѣста есте соартѣ са чѣ маї ꙟнтъїѫ де тоате, прекѫм зісе рѫмънѫл, къ тот омѫл ꙟн ачѣстъ лѫме

„се-наще плънгънд',
„креще сѫспінънд',
„тръеще охтънд'
„шї моаре тръгънд'!
„аста'ї соарта оменѣскъ,
„дела трѣпта'мпъръткѣскъ
„пънъ ла чѣ църанѣскъ;

ꙟнсъ кѫ тоате църанѫл, ꙟнтрѫ сімплітатѣ са
„тръеще маї ферічіт'
„декът орї че норочіт."

Дечї везірѫл Алі жѫгръвісе фелѫрімї де лѫкрѫрї, кѫ маре іскѫсінцъ, каре ꙟл фъкѫсеръ съ іа маре чінсте ꙟн тот копрінсѫл Темвеї, ал кърїї ꙟмпърат, аѫзінд къ лаѫда тоатъ лѫмѣ пе ачест жѫграв, пофті ка съ ꙟл вазъ, шї іатъ къ не поменіръм кѫ дънсѫл віінд ла ноі фъръ де весте ꙟнтр'ѫна де зіле. Алі ꙟнцелегънд де веніре ꙟмпъратѫлѫї ла дънсѫ, алергъ шї ꙟл прімі кѫ респектѫл чел кѫвіінчосѫ, шї

ꙟї

ꙟї арътъ нȣмаї декѫт фелȣрімї де лȣкрȣрї жȣгръвіте че авѣ фъкȣте, ꙟмпъратȣл ръмасъ прѣ мȣлцȣміт' атѫт де жȣгръвірї, кѫт ші де пȣртъріле челе фрȣмоасе але лȣї Алі кътръ дѫнсȣл, пе каре ꙟл сокоті де омȣ прѣ вреднікȣ ші іскȣсітȣ.

Еȣ, кѫнд ерѣм ꙟмпъратȣл кȣ Алі, ꙟнтраїȣ ꙟнлъȣнтрȣ ла дѫнші ка съ въꙃȣ пе ꙟмпъратȣл, кȣ нȣме де фатъ а лȣї Алі, не пȣїндъ ꙟн гѫнд врѣ о ꙟнтѫмпларе, дар мъ амъџїїȣ; ꙟмпъратȣл ꙟндатъ че мъ въꙃȣ се-амȣреꙃе де міне, ші прічепѫндъ'л кȣ асфел де гѫнд мъ тръсеїȣ ꙟнапоїȣ нȣмаї декѫт. Іар ꙟмпъратȣл, фіїнд къ се-рънісе прѣ мȣлт де міне, маї вені ші адоа ꙃі ла Алі, ші ȣрма'аша ꙟн мȣлте ꙃіле пъ рѫнд, ші кȣ кȣвѫнт ка съ ваꙃъ жȣгръвіріле, ꙟнтра прін тоате одъїле, ші кȣ ȣн міжлок сȣбцїре ꙟнтра ші ȣнде ерѣмȣ еȣ; дар кȣ тоате къ ел нȣ ꙟмї ꙃічѣ німіка, ꙟнсъ кѫȣтѫтȣра очілор съї ꙟл доведѣ прѣ ꙟнведерат къ арде ꙟн фок де міне.

Ꙟнтр'ȣна де ꙃіле ꙟї фъгъдȣі везірȣлȣї о парте дін палатȣл съȣ ꙟнподобітъ кȣ тоате мобіліле челе трібȣінчоасе ші кȣ слȣџї дестȣле, ка съ мѣргъ съ лъкȣѣскъ аколо кȣ кȣвѫнт къ аре трібȣінцъ ка съ фіе лѫнгъ дѫнсȣл ȣн асфел де жȣграв мінȣнатȣ. Алі жȣгравȣл нȣ фȣ атѫта де прост деспре ачѣстъ бȣнътате вікленъ а ꙟмпъратȣлȣї, чі прічепѫндȣ'ї планȣ ꙟмї ꙃісе: еȣ прічеп, ꙟмпъръткеса мѣ, къ ꙟмпъратȣл Темвеї те іȣбеще ші есте амȣреꙃат де тіне, ші нȣ есте мещешȣгȣл жȣгръвіеї меле каре ꙟл фаче съ аїбъ ачѣстъ бȣнътате, чі есте драгостѣ че аре спре тіне ка съ те пȣе ла мѫнъ маї кȣ лесніре, кѫчї оамені ꙟн ꙃіоа де астъꙃї нȣ багъ ꙟнсѣмъ ȣн асфел де лȣкрȣ мінȣнат, чі асфел де блестемъції, ȣрмѣꙃъ даръ де невое а мерџе ші а лъкȣі ꙟн пала-

тȣл съȣ; къчĭ кѫнд те апасъ ꙟмпъратȣл, н'аĭ ла
чіне съ те маĭ плѫнџĭ, кȣм ѕіче рȣмѫнȣл,

„кѫнд ꙟмпъратȣл те бате,
„чіне съ'цĭ маĭ ціе парте?
„кѫнд жȣдекъторȣл есте ші пъраш,
„дрептатѣ ꙟцĭ есте дат' афар търаш,"

ноĭ мергѫнд ла дѫнсȣл, нȣ ва ліпсі ѕі ші чѣсȣ а нȣ вені ла тіне ка съ те пȣе ла мѫнъ, даръ дȣмнѣта фіĭ кȣ мінте, нȣ те нечінсті ꙟмплінінд'ȣĭ воѣ, адȣ'цĭ амінте къ нȣ ешĭ вре о проастъ ші неꙟвъцатъ, ꙟн мѫна та стъ а і се-фаче воѣ, ші а і се-тъгъдȣі; къчĭ ла ачест лȣкрȣ сілъ нȣ ꙟнкапе, ші дакъ ꙟл веĭ прічепе кȣ десъвѫршіре къ е хотърѫт съ те іа де невастъ, атȣнчѣ прімеше'ĭ драгостѣ, ꙟнсъ нȣ пȣсе ꙟн лȣкраре; къчĭ ꙟл десгȣстеѕĭ де тіне (*); іар де ȣнде нȣ, съ не сілім кȣ орĭ че міжлок а нȣ і се-фаче пофта (**).

Мъ фъгъдȣііȣ везірȣлȣĭ меȣ къ воіȣ пъѕі негрешіт тоате сфътȣіріле сале; ꙟнсъ нȣ ꙟĭ добедііȣ къ чѣ че гѫндѣ ꙟмпъратȣл пентрȣ міне, гѫндѣм ші еȣ пентрȣ ел; ші дакъ ел се-амȣреѕасе де міне; еȣ мъ ръніcем де ел пѫнъ ла фікацĭ, фіінд къ ерѣ фоар-

(*) Кѫнд арȣ̆ фаче тоате фетеле аша, нȣ ар маĭ фі фете ла капȣ̆ де кѫте чінѕечĭ де анĭ, чі тоате с'ар' мъріта.
Горжан.

(**) Че прост ешĭ везірȣле! аȣ̆ нȣ щіĭ тȣ къ пе мȣере

„кѫт о сфътȣещĭ,
„маĭ мȣлт о'нджржещĭ;
„ші кѫт о дожънещĭ,
„маĭ мȣлт о'ндръчещĭ?
„бічіȣл ꙟĭ есте лѣкȣ,
„саȣ̆ дрȣмȣл дін касъ'афаръ;
„съ мѣргъ ла дракȣ,
„дін окі'цĭ съ піаръ,
„аша спȣркатъ фіаръ!

аша ꙟĭ ѕісе ȣн дервішȣ̆ че ꙟл аȣѕѣ сфътȣінд'о.

фоарте тѫнър, фрꙋмос, ші фѫкꙋт џінгашꙋ, кꙋ тоате ачестѣ еꙋ мъ пъзѣм фоарте мꙋлт съ нꙋ мъ прічѣпъ къ сѫнт амꙋреѕатъ де дѫнсꙋл; кѫчї чінстѣ мꙋерілор стъ ꙟн а нꙋ се-прічепе къ іꙋбеск пе чінева, іар нꙋ ꙟн алт чева, мъ сілііꙋ пъ кѫт пꙋтꙋіꙋ съ нꙋ мъ прічѣпъ, дар нꙋ џінꙋіꙋ мꙋлт.

ꙟндатъ че не дꙋсеръм съ лъкꙋім ꙟн палатꙋ, ꙟмї доведі ꙟмпъратꙋл драгостѣ са че авѣ асꙋпра мѣ, ші фіінд къ ерѣ омꙋ ꙟнцелептꙋ, нꙋ воѣ драгосте блестемъцѣскъ, дрепт ачѣ ꙟмї ші ѕісе ꙟн кіпꙋл ꙋрмътор: дꙋлчѣца кіпꙋлꙋї тъꙋ, нꙋрꙋл, ші смереніѣ мъ фѫкꙋръ съ те-іꙋбеск дін чѣсꙋл че те ам вѫѕꙋт, ші сѫнт' атѫта де кѫѕꙋт' ꙟн кꙋрселе тале, ꙟнкѫт нꙋ почіꙋ трѫі ꙋн мінꙋт' фъръ ꙟнтѫлнірѣ та, ꙟнсъ кꙋ тоате къ флакъра драгостеї меле есте фоарте маре, дар нꙋ сокоті къ ам ꙟнкꙋџет съ те ціꙋ ка пе о роабъ, саꙋ ка пе о џіїтоаре, ала́х-геосте́рмесін! чі дореск а те лꙋа де невастъ дꙋпъ леџе, ка съ те пꙋіꙋ ꙟн скаꙋнꙋл ꙟмпъръціеї Тембеї. Еꙋ атꙋнчѣ мꙋлцꙋмііꙋ ꙟмпъратꙋлꙋї пентрꙋ фъгъдꙋеліле сале, ші пентрꙋ чінстѣ че ꙟмї прегътѣ, ші гъсѫндъ време кꙋ прілежꙋ, пъ кѫнд ꙟмї ворбѣ ачестѣ, ка съ ꙟї доведеск ші еꙋ чіне ам фост, ші кꙋм ам аџꙋнс ꙟн старѣ че ерѣм, ꙟї повестііꙋ тоатъ Історіѣ мѣ дін фірꙋ пѫнъ ꙟн ацъ, ші фꙋ пътрꙋнс де дѫнса кꙋ мꙋлтъ міраре. Іар ел ꙟмї ѕісе аша: ꙟмпърътѣса мѣ, се-веде трѣба къ черꙋл а біневоіт ка съ мъ чінстѣскъ прін ръсбꙋнарѣ че воіꙋ фаче протівнічілор тъї, фії ꙟнкредінцатъ, доамна мѣ, къ воіꙋ педепсі кꙋ маре аспріме пе тіранꙋл Мовава́к; ꙟї воіꙋ тріміте вестірї акꙋм нꙋмаї декѫт, ка съ ꙟї вестеск ръсбоіꙋ пѫнъ ла пікътꙋра де сѫнџе чѣ маї де пре ꙋрмъ, ка съ ꙟшї трагъ мѫна дела скаꙋнꙋл ꙟмпъръціеї, пе каре ції ла ръпіт ꙟн сілъ ка ꙋн тіран фъръ вре о дрептате, мꙋлцꙋмеще даръ прѣ іꙋбі-

та

та мѣ, ꙟі зісе (*), ка съ ꙟмі даі мѫна астъзі съ ꙟмі фії невастъ дꙋпъ леџе, ші мѫіне те ꙟнкредінцезꙋ къ воіꙋ пꙋне ꙟн лꙋкраре кѫте ꙟці фъгъдꙋііꙋ фъръ чѣ маі мікъ зъбавъ: еꙋ мꙋлцꙋміііꙋ ші де ал доілѣ ꙟмпъратꙋлꙋі пентрꙋ кꙋџетарѣ са чѣ марінімоасъ, ші ꙟі доведіііꙋ къ ші еꙋ амꙋ фост пътрꙋнсъ де драгостѣ са дін чѣсꙋл че 'ламꙋ възꙋт, ꙟнсъ дꙋпъ чінстѣ фемеѣскъ н'амꙋ воіт съ ꙟі арът пѫнъ нꙋ ꙟмі ва да ел прічінъ ꙟнтѫіꙋ; къчі ачѣста есте чінстѣ мꙋерѣскъ, прекꙋм ц'ам маі спꙋс.

Мъртꙋрісірѣ че ꙟі фъкꙋіꙋ кꙋмкъ 'лам' іꙋбіт дін чѣсꙋл че 'лам' възꙋт, ꙟл ꙟндаторъ прѣ мꙋлт, ші мъ апꙋкъ де мѫнъ ші о сърꙋтъ кꙋ маре ꙟнсътошаре, ші мі се-жꙋръ къ мъ іꙋбеще дін тот сꙋфлетꙋл сът, ші се-кꙋнꙋнъ кꙋ міне дін зіоа ачѣ, ші се-фъкꙋ маре веселіе о съптъмѫнъ ꙟнтрѣгъ ꙟн тот копрінсꙋл Темвеі, ші пѫнъ а нꙋ се-іспръві веселіѣ нꙋнцііі, трімісе олакꙋ ла Мовавак прекꙋм се-фъгъдꙋісе, ел нꙋ врꙋ съ се-сꙋпꙋне воінцілор ꙟмпъратꙋлꙋі Темвеі, чі гоні кꙋ маре нечінсте пе тріміші ꙟмпъратꙋлꙋі. Іар ꙟмпъратꙋл аꙋзінд асфел де пꙋртърі варваре але лꙋі Мовавак, порꙋнчі съ се-стрѫнгъ оасте грѣ, ші съ порнѣскъ асꙋпръі, дар пъ кѫнд се-порнѣ оастѣ, венірь вестірі дела Наімані, къ Мовавак ꙋнкіꙋл меꙋ а мꙋріт де о боалъ грабнікъ, ші мъ черѣ пе міне ка съ мъ ревестѣскъ ші съ мъ ашезе ꙟн тронꙋл ꙟмпъръціеі, пе каре мі 'л ръпісъ ꙋнкіꙋл.

Аꙋзінд ꙟмпъратꙋл асфел де вестірі слобозі оастѣ, ші хотъръ съ тріміце пе Алі везірꙋл ка съ ꙟмпъръцѣскъ ꙟн локꙋл меꙋ, ачест бꙋн ші вреднік пꙋртъторꙋ де гріжъ ал меꙋ ерѣ гата съ ші плече, ꙟнсъ о ꙟнтѫмпларе фоарте де мірарє ші пъ негѫндіте

(*) Іа амінте чітіторꙋле, къ тот Сꙋлтамеме повестеще кътръ Фарꙋхназа фаца ꙟмпъратꙋлꙋі Касмірієі, че нꙋ воѣ съ се-мъріте, мещерꙋ чітітор трієбꙋеще Халімалеі!

ꙟл ꙟнпіедекъ дін кълъторіѣ еа, пе каре аскꙋлтъмъ
съ ц'о повестеск.
Ꙟнтр'о сѣръ шедѣм ꙟн одаѣ мѣ ръзіматъ пъ
ꙋн скаꙋнꙋ, чітіндъ вр'о кѫтева капете дін Алко-
ранꙋ (евангеліѣ тꙋрчѣскъ), ші дꙋпъ че ле чітііꙋ мъ
дꙋсеiꙋ съ ꙟнтъмпеск' пе ꙟмпъратꙋл, че ерѣ ꙟн па-
тꙋл сѣꙋ кꙋлкат, ші інтрѫндъ ꙟн одаѣ са, мі се-
аръ о нълꙋкъ кꙋ тотꙋл ꙟнфрікошатъ, ші пері нꙋ-
маї декѫт, де ръкнетꙋл че фъкꙋiꙋ ръсꙋнъ палатꙋл
ꙟнтрег, ші се-дещептъ ші ꙟмпъратꙋл дін сомнꙋ
фоарте спъімѫнтат; кареле мъ ꙟнтреабъ де че прічі-
нъ ръкніiꙋ, ші еꙋ ꙟї спꙋсеiꙋ чеѣ че възꙋсем. Іар
ꙟмпъратꙋл мъ аскꙋлтъ кꙋ маре лꙋаре а мінте, ші
ꙟн лок съ мъ ꙟнкоражезе, ꙟмї зісе аша: еꙋ сѫнт
кꙋ мꙋлт маї амъцiт декѫт тіне, ші нꙋ почіꙋ съ
мъ прічеп кꙋм се-поате ꙋна ка ачѣста ка тот де о
датъ съ фії тꙋ ꙟнсъшї кꙋлкатъ ꙟн пат лѫнгъ мі-
не ші съ фії ші ꙟн пічере ворбіндъ кꙋ міне! те въз
ші ꙟн пат дорміндъ, те въз де о датъ ші ꙟн
пічере ворбіндъ! Домнꙋл меꙋ, ꙟї зісеiꙋ еꙋ, нꙋ те
ꙟнцелег кѫтꙋші де пꙋцін ла челе че ꙟмї ворбещї!
ворбещемї те рог' маї кꙋ деслꙋшіре ка съ те прічеп',
де есте тръеба аша, ꙟмї зісе дꙋмнѣлꙋї, апропіе-те
де іатакꙋл меꙋ, ші веї ведѣ лꙋкрꙋ фоарте де міра-
ре ші неаꙋзіт'. Атꙋнчѣ еꙋ апропііндъ мъ де іата-
кꙋл сѣꙋ, възꙋiꙋ о невастъ тѫнъръ кꙋлкатъ лѫнгъ
дѫнсꙋл, каре ꙟмї асъмѫна атѫта де мꙋлт, ꙟнкѫт
нꙋ авѣ деосъбіре де міне ла чел маї мікꙋ лꙋкрꙋ де
сꙋс пѫнъ жос, пѫнъ ші ла ворбъ, ші ръмъсеiꙋ плінъ
де мірарe възѫндъ аша лꙋкрꙋ.
О черꙋле прѣсфінте, стрігаiꙋ кѫнд о възꙋiꙋ!
че кіп' есте ачеста че въз'?! че нълꙋкъ съ фіе ачѣ-
ста?! че лꙋкрꙋ де мірарe! мінꙋнат ещї драче, спар-
цеці с'ар' солніца! А', гіді-гіді кѫз-алчѣк (тікълоа-
съ ші образнікъ мꙋере), ꙟмї зісе ачѣ мꙋере кꙋ кіар
гла-

гласȣл меȣ, де лѫнгъ ꙟмпъратȣл дін патȣ! се-веде къ ещі прѣ образнікъ де аї ꙟндръсніт съ еї кіпȣл меȣ кȣ тоатъ асъмънарѣ! кȣ че гѫнд аї фъкȣт' ачѣстъ фаптъ нелеџіȣіт'о фермекътоаре? ꙟці тречe ціе прін гѫнд къ міреле меȣ ꙟмпърат' нȣ ва пȣтѣ кȣноаще пе неваста са чѣ адевъратъ? спȣнемі блестемат'о? ворбеще кȣрвісіно? аї гѫндіт' тȣ вре о датъ къ ꙟмпъратȣл меȣ ва фі атѫта де прост ка съ се-амъџѣскъ де трансформърілe тале? атѫт ва фі де непрічепȣт ка съ нȣ поатъ кȣноаще дін ноі амѫндоаъ каре ел мірѣса са? ещі афаръ кȣрвісіно! съ'ці есе дін гѫнд ачесте нъдеждї, къчі планȣл ачеста ꙟці ва фі кȣ тотȣл фъръ фолос', ші те ва рȣшіна кȣ тоате фармечіле тале, бърбатȣл меȣ кȣноаще прѣ біне ка ȣн ꙟнцелепт че есте къ тȣ ещі фермекътоаре кȣратъ, къ нȣ е атѫта де прост, прекȣм 'лаї сокотіт' скроаф'о! де́фол бȣнда́ імансі́з!

„прѣіȣбіте соц' ал меȣ,
„дъръіт' де Дȣмнезъȣ!
„прѣнцелепте ші кȣ мінте,
„ал меȣ стъпѫн ші пърінте!
„жȣдеката та е дрѣптъ,
„ла орї че лȣкрȣ ші фаптъ!

зісе еа ꙟнторкѫндȣсе кȣ окі плінї де лакръмї кътръ ꙟмпъратȣл, ші ꙟл рȣгъ съ порȣнчѣскъ ка съ мъ прінзъ ка пе о фермекътоаре, ші съ мъ баџе ꙟн вре о темніцъ съ нȣ маї въз соареле, ші мѫіне съ мъ аръ ꙟн вілѣгȣл търгȣлȣї (*).

Кȣ тоате къ асемънарѣ ачещії мȣері тінере кȣ міне мъ ꙟнтȣнекасъ ші мъ фъкȣсе ка о мȣтъ, ꙟнсъ кȣвінтеле еї челе дожънітоаре, ші аспрімѣ еї кътръ міне мъ сȣпъраръ кȣ міі де орі маї мȣлт; ші

ꙟн

(*) Нȣ мъ іартъ времѣ къ ашї ворбі ніцел деспре шіретлѫкȣріле ші ꙟндрептъріле мȣерілор кȣ каре амъџеск пе біеці бърбаці кѫнд сѫнт віновате.

ꙟн лок съ ꙟї ръспȣнз' кȣ асеменѣ коражȣ, еȣ ꙟн-
чепȣїȣ съ плънг кȣ амар, ші кȣ іні́ма плінъ де не-
мънгъере зісеїȣ кътръ ꙟмпъратȣл: ꙟмпъратȣл меȣ,
еȣ сокотѣм къ ам бірȣіт тоате ꙟнпротівіріле норо-
кȣлȣї меȣ, ші кȣмкъ кȣ ꙟнпреȣнарѣ та ꙟнтрȣ къ-
съторіе вор фі лȣат сфършіт тоате тікълошііле меле
челе пънъ акȣма, прекȣм 'ц'амȣ повестіт'; дар ваї міе
тікълоаса! се-веде къ вре ȣн дȣх некȣрат пісмашȣ
ал ферічіреї меле нȣ мъ ласъ съ мъ бȣкȣр ші еȣ ȣн
мінȣт ꙟнтр'ачѣстъ лȣме! ачеста се-веде къ се-пре-
фаче ꙟн кіпȣл меȣ, ші воеще съ се-крѣзъ къ сънт
еȣ ꙟнсемї, ші а немеріт'о кȣ кіпȣл ачеста! тȣ нȣ
мъ маї кȣноції акȣма, фіінд къ сънт асеменѣ ка
дънсȣл, ші ел ка ші міне ꙟнтрȣ тоате кȣ десъвър-
шіре (*), ȣітъте ла міне ші іамї сѣма біне, де ꙟцї
маї сънт іȣбітъ! іні́ма та ші тоате сімціріле тале
трібȣе съ мъ деосъбѣскъ дін ачѣстъ амъціре, че ꙟцї
ꙟнтȣнекъ окі, ші кем ꙟнтрȣ ажȣтор ші ꙟнтрȣ мър-
тȣріе пе сфънтȣл ші прѣ бȣнȣл Дȣмнезъȣ, кȣмкъ
еȣ сънт' адевърата ꙟмпърътѣса ші мȣерѣ та.

Тънъра че ерѣ ꙟн патȣ лънгъ ꙟмпъратȣл ꙟмї
тъе кȣвънтȣл де ал доілѣ ші ꙟмї зісе: мінцї образ-
нік'о, тȣ ещї о фермекътоаре де челе блестемате, ші
те бъдеще борба а фі прекȣм зік' еȣ, къчї шіреці
ші віклені алѣргъ нȣмаї декът ла жȣръмінте, ші
аȣ лакръміле гата ла орї че шіретлък ал лор, ка съ
амъцѣскъ маї кȣрънд пе оаменї, іа такъвъ гȣра
д'ачі, нȣ тот хондръніцї, зісе ꙟмпъратȣл, къ ꙟмї
пȣѣрцї ꙟн кап' де кънд тот спорожіцї! воі мъ
бъламъжіцї кȣ борбеле воастре, ші нȣ почіȣ прічепе
каре есте неваста мѣ чѣ адевъратъ, ші кȣмкъ ȣна
дін воі е фермекътоаре, аст'аї лȣкрȣ ꙟнфіінцат'; ес-
те-

(*) Гȣра пъкътосȣлȣї адевър гръеще, кȣ тоате къ мȣеріле нȣ асѣмънъ тоате ла кіпȣ кȣ некȣратȣ, дар ла фапте сънт кȣ тотȣл мȣлте маї пресȣс де дънсȣл.

те о аръчіе маре ꙟнтре воі, ші н'о да Дꙋмнезъꙋ съ о прічеп, ш'апоі ваі де еа сірмана де оіꙋ прічепѣ о кꙋ асфел де фапте; атѫта нꙋмаі мъ тем, къ врѫнд съ педепсеск' пе чѣ віноватъ, оіꙋ греші ші оіꙋ педепсі пе чѣ фъръ де вінъ.

Аша даръ ꙟмпъратꙋл непꙋтѫнд съ мъ деосъбѫскъ де ачѣ фермекътоаре, кемъ нꙋмаі декѫт пе Алі везірꙋл, ші пе неваста са, ші ле спꙋсе тоатъ ꙟнтѫмпларѣ, черчетаръ ші ачещѣ кꙋ тот амърꙋнтꙋл ка съ мъ кꙋноаскъ, ꙟнсъ не гъсіръ пе амѫндоаъ фъръ чѣ маі мікъ деосъбіре ꙟнтре ноі, ші нꙋ стътꙋ кꙋ пꙋтінцъ ка съ не деосъбѣскъ, доіка мѣ ꙟші адꙋсе амінте къ ам о алꙋніцъ пъ ценꙋке, ші ꙋна ꙟнтре спете, ші кътꙋтѫндꙋне ръмасъ ꙟнкременітъ кѫнд възꙋ къ амѫндоаъ авем ачесте семне тот ꙟнтр'ачел лок, ꙟнчепꙋръ съ не черчетезе пе кѫте ꙋна ꙋна, ші фермекътоарѣ ръспꙋндѣ ка кꙋм аш фі фост еꙋ ꙟнсемі, ꙟн кѫт се-міра ші еі ші нꙋ щіѣ че съ хотъраскъ, атꙋнчі ꙟмпъратꙋл черꙋ сфътꙋірѣ лꙋі Алі ші ачелор че ерѣ адꙋнаці ла ачѣстъ ꙟнтѫмпларе, ші ꙟі ꙟнтребъ че лі се-паре ла ачѣстъ прігоніре, ші каре съ фіе чѣ адевъратъ? атꙋнчѣ тоці хотъръръ кꙋ ꙋн глас къ чеѣ че с'а афлат кꙋлкатъ ꙟн пат' лѫнгъ дѫнсꙋл, ачеѣ есте адевърата ꙟмпърътѣсъ; ші пе міне мъ хотъръръ а фі фермекътоарѣ, ші съ мъ аръ прекꙋм черѣ тѫнъра ачеѣ адевърата фермекътоаре.

Дечі мъ пꙋсъръ ла опрѣлъ пѫнъ адоа зі ші съ мъ арзе, іар еꙋ възіндъ мъ ꙟнтрꙋ аша старе тікълоасъ, кꙋноскѫндъмъ фъръ вре о вінъ ші фъръ пріханъ кѫтꙋші де пꙋцінъ, зісеіꙋ ꙟн гѫндꙋл меꙋ кꙋ мѫніле рѫдікате спре черꙋ: „Пꙋтерніче Дꙋмнезъꙋле; „фіінцъ прѣсфѫнтъ ші маі пресꙋс де тоате фіінціле; де есте кꙋ адевърат къ ещі мілостів' ші дрепт „жꙋдекътор, прекꙋм тѣ ам прічепꙋт ші ла алте не-

„ка-

„казѹрї але меле, арътацї пѹтерѣ ші міла, нѹ ка
„доаръ съ ꙟмпъръцеск' іаръ, ші съ скап де неноро-
„чірї, пентрѹ каре се-веде къ е нъскѹт біетѹл мѹрі-
„тор' дела мік пѫнъ ла маре, чі ка съ есе адевърѹл
„ла лѹмінъ, де ва фі адевър ꙟн лѹме ші ꙟнтре оа-
„менї, ші съ се-вадѣскъ пѹтерѣ некѹратѹлѹї, пе ка-
„ре о ѹнелтеще асѹпра зідірей тале, нѹ зъбові пъ-
„рінте ал ностръ ші ал тѹтѹлор фіінцілор челор въ-
„зѹте, ші челор невъзѹте, апроапе есте пеірѣ де мі-
„не, дар маї апроапе ещї тѹ де чеї че те кіамъ кѹ
„ѹмілінцъ ꙟнтрѹ ажѹторѹл лор, апроапе е мѫхнірѣ
„ші скѫрба де міне, дар маї апроапе ещї тѹ де чеї
„че кад ꙟнтрѫнсъле кѹ брацѹл тъѹ чел плін де бѹ-
„кѹріе, о мѹлт мілостіве доамне, плѣкъ орекѣ та
„спре граїѹріле ꙟнфокатеї меле інімї, ші фіе нѹмеле
„тъѹ прослъвіт ші біне кѹвѫнтат' ꙟн вечі вечілор."

Ші о мінѹне а лѹї Дѹмнезъѹ! къ аколо ѹнде
мъ рѹгам аша, ꙟмї вені ѹн граїѹ невъзѹт пъ д'а-
сѹпра мѣ ші зісе: „маї рабдъ пѹцін, ші веї бірѹї
„кѹ десъвѫршіре пе връжмашѹл тъѹ норок'! фокѹл
„есте пентрѹ лемне ші пентрѹ чеї ꙟнпіетріцї ла іні-
„мъ, іар нѹ пентрѹ чеї че аѹ нъдежде кѹ статорні-
„чіе ла міла лѹї Дѹмнезъѹ." Тъкѹ ачест глас, ші
іатъ веніръ де ꙟмї вестіръ къ ꙟмпъратѹл 'ш'а скім-
бат хотъръреа са де а мъ арде ꙟн фок, темѫндѹ-
се ка нѹ кѹмва съ фіѹ еѹ мѹерѣ са чѣ адевъратъ;
чі а хотърѫт ка съ мъ факъ сѹргіѹн дін цінѹтѹл
съѹ. Адоа зі мъ скоасъръ дін темніцъ, мъ десбръ-
каръ де хаїнеле ꙟмпъртещї, ші ꙟнбръкѫндѹмъ кѹ
ачесте тренце, мъ скоасъръ афаръ дін ачел ораш',
ші ам ажѹнс' пѫнъ аічї ѹнде мъ везї, ѹмблѫндъ
пъ жос ка ваї де міне, ші трѫіндъ кѹ пѫїне де
богдапросте де пъла оамені чеї мілостівї ка съ нѹ
моріѹ ші де фоаме дѹпъ тоате челе лалте. Ачѣста
есте історіѣ мѣ, домнѹле, зісе ꙟмпъртѣса Наіма-

нілор,

нілор, ші ам нѫдежде бȣнѫ ла Дȣмнезѫȣ, кȣ тоа-те кѫ мѫ везї аша, сѫ ажȣнг іар ꙟн старѣ мѣ, акȣма щіȣ прѣ біне кѫ ꙟмї веї да дрептате ла кȣ-вінтеле че ꙟцї зічѣм „кѫ сѫнт фатѫ ші невастѫ де „ꙟмпѫрат, ші нȣ сѫнт ачеѣ че зік; сѫнт' ꙟмпѫ-„рѫтѣсѫ, ші нȣ сѫнт ачеѣ че сѫнт."

Ꙟнтр'асфел де кіп' ісправі ворбірѣ са ꙟмпѫрѫ-тѣса Темвеї, ші ꙟмпѫратȣл Кінеї зісе кѫтрѫ дѫн-са: мѫнгȣете доамно, кѫ тікѫлошііле ші неноро-чіріле тале аȣ ажȣнс ꙟн пȣнтȣл чел маї де пре ȣрмѫ, ші нȣ-кȣвіне сѫ фії ла ꙟндоѣлѫ кѫ нȣ се-ва ꙟнтоар-че норокȣл тѫȣ кȣ мілостівіре спре тіне, ші нȣ ꙟцї ва префаче мілостівȣл Дȣмнезѫȣ тоате неказȣріле тале ꙟнтрȣ бȣкȣріе маре, ші аскȣлтѫ че зіче ȣн поет' рȣмѫн':

„тот' лȣкрȣл дакѫ ажȣнџе
„ꙟн пȣнтȣл чел маї де сȣс,
„ꙟнчепе ꙟнжос а кȣрџе,
„ші кȣрѫнд гіере, с'адȣс!
„пȣнтȣл де десѫвѫршіре
„а орї че ꙟн лȣме,
„е апроапе де пеіре
„адевѫр' зік, іар нȣ глȣме!
„десѫвѫршіт'а мѫхніре
„апроапе'ї де бȣкȣріе,
„ші мȣлта ненорочіре
„ашѣптѫ веселіе!

ші іар а маї зіс' ачелаш поет':

„кѫнд лȣмѣ те-ферічеще
„неказȣл те-пѫндеще!
„дȣпѫ рѫсȣ
„ші плѫнсȣ,
„дȣпѫ десфѫтаре
„маре ꙟнтрістаре;

„Дꙋпѫ мѫнгѫере,
„Обідѫ ші дꙋрере!
„Гѫтещете де веселіе,
„Кѫнд ещї ꙟн тікѫлошіе.

Аша се-веде, драга мѣ, кѫ а орѫндꙋіт прѣ ꙟналтꙋл чер' соарта вієцїї оменещї, д'ал де астѣ аре біетꙋл мꙋріторꙋ дін чѣсꙋл че се-наще пѫнѫ че ꙟнкіде окі пентрꙋ тот-даꙋна!

Де ачѣста, доамна мѣ, зісе ꙟмпѫратꙋл Кінеї, нꙋ ꙟцї піерде нѫдежділе ꙟнтрꙋ тікѫлошііле тале; тꙋ поате кѫ ещї апроапе а добѫнді о норочіре кꙋ мꙋлт маї бꙋнѫ декѫт чѣ дін тѫіꙋ, дар ваї міе, нꙋ щіꙋ де воіꙋ фі ші єꙋ ка тіне, кѫчї мї се-паре кѫ амꙋ ажꙋнс бѫтае де жок а ꙋнеї фермекѫтоаре, саꙋ кѫ персоана че іꙋбеск' сѫ фіе вре ꙋн діаволꙋ. Атꙋнчѣ Рꙋшкад ꙟї спꙋсѫ нꙋмеле сѫꙋ кꙋм ꙟл кѣмѫ, ші ꙟї повесті тоате ꙟнтѫмплѫріле сале кꙋ чербоаіка, че а ꙟнтѫлніт кѫнд а мерс ла вѫнѫтоаре.

Рꙋшкад нꙋ ісправісе біне історіѣ са, ші іатѫ кѫ вѫзꙋрѫ ꙋн омꙋ де вѫрсте міжлочіе кѫларе пѫ калꙋ, ші алергѫнд кꙋ маре грабѫ, ачеста єрѣ маї кꙋ тотꙋл десбрѫкат', ші трекꙋ пѫ лѫнгѫ дѫнші атѫта де апроапе, ꙟнкѫт ꙟл кꙋноскꙋ ꙟмпѫрѫтѣса, ші стрігѫ нꙋмаї декѫт: о Дꙋмнезеꙋле, ачеста є бѫрбатꙋл меꙋ! іар ачела нꙋ се-ꙋітѫ нічї де кꙋм ла дѫнса, чі фꙋџѣ пѫ моарте, ші се-ꙟнтоарчѣ тот дес де се-ꙋіта ꙟнапоіꙋ, ка кꙋм 'лар' фі гоніт чінева дін ꙋрмѫ, ші дꙋпѫ че се-депѫртѫ де нꙋ се-маї вѫзꙋ, іатѫ кѫ вѫзꙋрѫ ші алт кѫлѫрецꙋ, че ꙟші сілѣ калꙋ ферѣскѫ Дꙋмнезѫꙋ, де те лꙋа гроазѫ, ші алерга де ꙟї скѫпѫра поткоавеле.

Ачеста де ал доілѣ єрѣ мꙋкелефꙋ ла хаіне, ші цінѣ ꙟн мѫнѫ о сабіе скоасѫ вѫпсітѫ ꙟн сінџе, кареле се-ꙟнцелецѣ прѣ біне кѫ ел гонѣ пе челꙋ дін тѫіꙋ, ші кꙋмкѫ се-сілѣ прѣ мꙋлт ка сѫ ꙟл ажꙋнгѫ,

гъ, дар мінȣнѣ чѣ маї маре ерѣ къ асемѫна ла кіпȣ ꙟнтокмаї кȣ челче трекȣсе ꙟнтѫїȣ, ꙟнкѫт ꙟмпърътѣса непȣтѫнд рѫбда, стрігъ шї атȣнчѣ: о черȣле сфінте, ачеста е бърбатȣл меȣ! ерѣ шї ачеста атѫт де тȣрбȣрат', ꙟнкѫт трекȣ токмаї пѫн ꙟінтѣ лор, апроапе ка де ȣн стѫнжін, шї нȣ ꙟї възȣ. Атȣнчѣ ꙟї зісе Рȣшкад ꙟмпъратȣл Кінеї, доамна мѣ, ꙟнкредінцъ зік, къ асфел де лȣкрȣ чȣдат нічї к'амȣ маї възȣт' де кѫнд сѫнт ꙟн лȣме! домнȣл меȣ, зісе ꙟмпърътѣса, поцї креде акȣма кȣмкъ н'ȣс мінчȣнї челе че 'ц'амȣ повестіт', нічї нъскочірї д'але меле, чі прѣ адевърате.

Пъ кѫнд ворбѣ еї деспре ачесте ꙟнтѫмплърї, іатъ къ ажȣнсе ла дѫншї алт кълърецȣ де ал треїлѣ; кȣ тоате къ шї ачеста алерга ка шї чеї дін тѫїȣ, ꙟнсъ авȣ бъгаре де сѣма а се-ȣїта ла Рȣшкад шї ла ꙟмпърътѣсъ, шї ачеста ерѣ везірȣл Алі, кареле, дȣпъ че се-кȣноскȣ кȣ ꙟмпърътѣса, десъленкъ нȣмаї декѫт дȣпъ калȣ, шї къзȣ ла пічереле ꙟмпърътесеї, шї ꙟї зісе: А ꙟмпърътѣса мѣ, есте кȣ адевърат къ ещї ачеѣ че възʼ?! мъріт' съ фіе пȣрȣрѣ нȣмеле прѣбȣнȣлȣї Дȣмнезъȣ, каре те а пъзіт шї те а цінȣт' кȣ віацъ; „кѫчї ел пе рѫȣтате о ла-
„съ съ трїȣмфезе пѫнъ ла о време, шї се-паре къ
„ȣраще бȣнътатѣ; дар ачѣста о фаче ка съ стръ-
„лȣчѣскъ маї біне дрептатѣ са чѣ сфѫнтъ пъ вре-
„мѣ рѫȣтъцїї, маре ещї доамне, шї мінȣнате сѫнт'
„жȣдекъціле тале прѣсфінте!"

Іатъ пілда: бръжмаша та чѣ де моарте акȣм есте моартъ, пе каре о оморѫ кіар ꙟмпъратȣл кȣ сабіѣ са, каре ꙟнкъ стъ въпсітъ кȣ прѣспȣркатȣл еї сѫнџе, шї ка съ ꙟшї рѫсбȣне кȣ десъвършіре, гонеще кіар ел сінгȣр ꙟн ачест' мінȣтȣ пе ȣн спȣркат де омȣ, каре, прін фармечіле сале а лȣат кіар кіпȣл ꙟмпъратȣлȣї, прекȣм шї ачѣ фермекътоаре пе ал лȣ-

дȣмiтале, ашȣ̆ фi воiт' съ амȣ̆ време ка съ ꙟцӥ повестеск' тоате ꙟнтѫмплъріле че с'аȣ фъкȣт' ꙟн сараiȣ̆ де кѫнд лiпсещӥ д'аколо, даръ алтъ датъ цi ле воiȣ̆ повестi маӥ пъ ларг шi кȣ деслȣшiре, въꙃ' къ ꙟмпъратȣл се-депъртѣꙃъ прѣ мȣлт гонiнд пе ачел спȣркатȣ̆, шi де ачеѣ мъ гръбеск' съ ꙟл ажȣнг', ръмѫӥ дȣмнѣта ачi кȣ ꙟмпърътѣса, ръспȣнсъ Рȣшкад кътръ везiрȣ Алi, шi цiнеӥ де ȣрѫт, шi ꙟцӥ ръдiк еȣ ачѣстъ греȣтате ка съ ажȣнг' пе ꙟмпъратȣл, шi съ вi 'л адȣк аiчѣ, ачестѣ зiкѫнд, ꙟнкълекъ Рȣшкад калȣ сѣȣ, шi алергъ нȣмаӥ декѫт съ сосѣскъ пе ꙟмпъратȣл Тембеї.

Дȣпъ че се-дȣсе ачеста, везiрȣл Алi ꙟнтребъ пе ꙟмпърътѣса: чiне ерѣ ачест некȣноскȣт' тѫнъръ? шi ръмасъ плiн де мiраре кѫнд аȣꙃi спȣiндȣ'ӥ къ есте ꙟмпъратȣл Кiнеї, спȣнемӥ шi мiе акȣма, аша съ тръещӥ, ꙟӥ зiсе ꙟмпърътѣса, шi деслȣшещемӥ бiне кȣ че мiжлокȣ̆ се-доведi ачѣ спȣркатъ фермекътоаре? доамна мѣ, ръспȣнсе везiрȣл, ꙟмпъратȣл мiреле тъȣ, ꙟнкредiнцат' фiiнд къ еа есте мȣерѣ са чѣ адевъратъ, iар нȣ фермекътоарѣ, тръѣ кȣ дѫнса ꙟнтрȣ̆ драгосте кȣ десъвѫршiре, дечӥ се-дȣсесе кȣ дѫнса де вре о доаъꙃъчӥ де зiле ка съ шаꙃъ шi съ ꙟшӥ петрѣкъ ꙟнтр'о четате фрȣмоасъ департе де капiталъ кале де о зi.

Шi аꙃӥ де дiмiнѣца ешiiȣ̆ кȣ дѫнсȣл шi кȣ ȣн робȣ̆ дȣпъ ноӥ, ка съ мерџем ла вѫнат', шi дȣпъ че не депъртаръм кале де вр'ȣн чѣсȣ̆, ꙟшӥ адȣсе амiнте ꙟмпъратȣл къ а ȣiтат' ꙟн патȣ̆ ȣн' лȣкрȣ прѣ де трѣбȣiнцъ, дечӥ ꙟнторкѫндȣне ꙟн четате дескълекъ де пъ кал, шi ꙟмӥ зiсе: стъӥ ачi нiцел, шi се-ȣркъ пъ о скаръ аскȣнсъ ꙟн каса ꙟмпърътесеї, дȣпъ нiцеле мiнȣте въꙃȣiȣ̆ къ се-погоръ ȣн омȣ̆ кȣ капȣ гол, кȣ пъръл цȣрлоiȣ̆, шi маӥ ꙟн пiелѣ гоалъ, шi асемѫна ла кiпȣ̆ ꙟнтокмаӥ ка ꙟмпъратȣл

фъръ

фъръ вр'о деосъбіре, еȣ гѫндіїȣ къ есте кіар ꙟмпъратȣл, ші стрігаїȣ: домнȣл меȣ, че аї пъціт де ещї ꙟн аша старе?! дар ел ꙟн лок съ ꙟмї ръспȣнзъ алергъ ші пȣсъ мѫна пъ ȣн кал, че ерѣ прін кȣрте гата, ші ꙟнкълекѫндȣ'л о тȣлі де фȣгъ спъїмѫнтат доамне фереще, фъръ съ ꙟмї зікъ блѣȣ, ші фіінд къ сокотіїȣ къ і с'ар' фі ꙟнтѫмплат вре ȣн неказȣ маре, мъ лȣаїȣ ші еȣ дȣпъ дѫнсȣл, ка съ вѫз' че о съ фіе.

Ші плекѫнд ші еȣ дȣпъ дѫнсȣл ка съ ꙟл ажȣнг', аȣзіїȣ ȣн гласȣ ꙟн ȣрма мѣ стрігѫндȣмъ кѫт пȣтѣ, ащѣптъ везірȣле, ащѣптъ! еȣ опріїȣ калȣ нȣмаї декѫт, ші ȣітѫндȣмъ ꙟнапоїȣ, възȣїȣ пе ꙟмпъратȣл къ ешісе дін четате кȣ окі ꙟнвъпъѣції, кȣ хаїнеле фѫлфѫінде ꙟн вѫнт де алергътȣръ маре, ші кȣ сабіѣ ꙟн мѫнъ, алергъ спре міне кȣ мȣлтъ репежȣне ші ꙟмї зісе: везірȣле, ноï амȣ гоніт пе неваста мѣ чѣ адевъратъ, ші ам опріт ꙟн локȣл еї о спȣркъчȣне де фермекътоаре, каре а лȣат кіпȣл ꙟмпърътесеї меле кȣ фармечіле еї, кȣ тоате ачестѣ ам рѫдікат' віаца ачещїї спȣркате, ші асеменѣ сѫнт даторȣ съ фак ші ачестȣї віклѣн де омȣ, каре мї а лȣат кіпȣл кȣ асеменѣ дръчії ка ші еа пе ал ꙟмпърътесеї, ші аша съ лȣъ дȣпъ дѫнсȣл съ'л гонѣскъ прекȣм 'л аї възȣт, ші еȣ м'амȣ лȣат дȣпъ дѫнсȣл.

Пъ кѫнд везірȣл Алі повестѣ ачестѣ ꙟмпърътесеї, ꙟмпъратȣл Тембеї гонѣ ка вѫнтȣл пе връжмашȣл сѫȣ, пе каре ажȣнгѫндȣл ꙟл ръні ꙟн спете кȣ сабіѣ са, ші ꙟл трѫнті жос де пъ калȣ, пе каре възѫндȣ'л ꙟмпъратȣл кѫзѫнд жос, дескълекъ ші ел ка съ ꙟл омоаре кȣ десъвѫршіре. Атȣнчі ачел тікълосȣ се-рȣгъ де дѫнсȣл ка съ ꙟї дърȣѣскъ віаца, еȣ 'ц'о дърȣеск', ꙟї зісе ꙟмпъратȣл, де ꙟмї веї спȣне ꙟнтрȣ адевъръ чіне ещї, ші пентрȣ че аї лȣат'

кіпȣл

кіпꙋл меꙋ, домнꙋл меꙋ, ꙟї ръспꙋнсъ ачела, фіінд къ ꙟмпъръціѣ та ꙟмї фачї ачест' біне, нꙋ ꙟцї воіꙋ аскꙋнде німіка дін адевър', ші ка съ те ꙟнкредінцезї деспре ачѣста, трібꙋінцъ есте съ ꙟмї іаꙋ кіпꙋл меꙋ чел дін тъіꙋ фірескꙋ, дечї іспръвінд ачесте кꙋвінте, скоасъ ꙋн інелꙋ че авѣ ꙟн деџетꙋл съꙋ, ші ꙟмпъратꙋл ꙟл възꙋ нꙋмаї декът къ ерѣ ꙋн бътрънꙋ фоарте ꙋрът ші маї де тот трекꙋт' ꙟн зілеле сале.

Атꙋнчї ꙟмпъратꙋл ръмасъ плін де міраре възънд аша трансформаре (скімбаре де кіпꙋ), ші бътрънꙋл ꙟнчепꙋ а зіче: прѣ чінстіте домн' ал меꙋ, мъ възї акꙋма прекꙋм ам фост дін фірѣ мѣ кꙋ адевърат, ші ка съ те мꙋлцꙋмеск' кꙋ десъвършіре, воеск' съ ꙟцї повестеск' історіѣ віецїї меле, ꙟмпъратꙋл ꙟї зісе съ і о повестѣскъ, ші ел ꙟнчепꙋ прекꙋм ꙋрмѣзъ маї ла вале.

Історіѣ лꙋї Моквал ші а Ділновачеї.

Еꙋ, домнꙋле, сънт фечорꙋл ꙋнꙋї пънзарꙋ, м'амꙋ нъскꙋт' ꙟн Дамаск', ші мъ нꙋмеск' Моквал, татъл меꙋ а фост ꙋн омꙋ прѣ богат, ші фоарте авар' (іꙋбітор де арџінт), ші еꙋ ꙋнꙋл сінгꙋр моштеніторꙋ ал аверії сале, ꙟнкът мꙋрінд ел ръмъсеіꙋ стъпън' престе о авере фоарте нꙋмероасъ, ші еꙋ ꙟн лок съ мъ іаꙋ дꙋпъ пілда татълꙋї меꙋ, адікъ съ фіꙋ іконом ка дънсꙋл, саꙋ съ фак' вре ꙋн негоцꙋ кꙋ бані че авѣм, нꙋ фъкꙋїꙋ нічї ꙋна дін астѣ, чі мъ дедеіꙋ десмірдърілор ші блестемъціїлор кꙋ кꙋрвеле дін Дамаск', ші маї кꙋ сѣмъ ꙟмї къзꙋ кꙋ тотꙋл драгъ о фатъ дін вечінї а нꙋме Ділнована, каре ерѣ фрꙋмоасъ ші прѣ кꙋ дештептъчꙋне, ꙟнсъ тоатъ дештептъчꙋнѣ еї ерѣ префъкꙋтъ, ші кꙋ гънд де

амъ-

амзціре ка сѫ ѫншале пе тот' омѹл, авѣ о мѹлціме де ібовнічї, ші тоції се-ѫнтречѣ ѫнтре джнші, каре маї де каре сѫ ѫї фіе маї плѫкѹт кѹ фелѹрімї де міжлоаче; кѫчї еа фіінд пре фѫкѹтѫ ші мехенгѫ ла д'алде астѣ, ѫї ѫнпѫка пе тоції фѫрѫ ѹсѫвіре, ші кѫтрѫ фіекаре ѫмпарте зічѣ кѫ нѹмаї пе ел ѫл іѹбеще кѹ десѫвжршіре, кѫ есте омѹ цдравѫн', іар пе чеелалції сѫ ѫї батѫ Дѹмнезѣѹ, кѫ сжнт ніще голанї ші калічї; ші ле гѫсѣ мѹлте поноасе, щїї ѫмпѫрѫціѣ та, прекѹм фак леліцеле, ші зѫѹ кѫ аѹзѣм ші нѹ кредѣм, кѫ мѹерѣ пе челче аре де гжнд сѫ'л пѹе ла мжнѫ ѫл окѫраще ші ѫї гѫсеще ненѹмѫрате поноасе фацѫ кѹ бѫрбатѹл сѫѹ, саѹ кѹ ібовнікѹл сѫѹ, ші ініма ѫї арде де джнсѹл ші де пѹнга са, ші ам вѫзѹт ачѣста, ші мѫртѹрісеск', кѫ сжнт адевѫрате челе че ѫмї спѹнѣ оамені чеї пѫтімашї де леліце.

Аѳлжндѹмѫ ацѣміѹ ла асфел де лѹкрѹрї, фѹсеїѹ ѫншѫлат ші амзціт' ка ші чеелалції чеї мѹлцї де префѫкѫніїле еї челе кѹрвещї, че ѫмї арѫта, ші мї се-пѫрѣ кѫ нѹмаї пе міне мѫ іѹбеще, іар пе чеелалції нѹ, ші мѫ сокотѣм ѫн сінемї кѫ сжнт чел маї норочіт' дін тржнші; дар ѫції маї спѹсеїѹ кѫ фіекаре се-сокотѣ ка міне, ачѣстѫ пѫрере сѣкѫ мѫ фѫчѣ сѫ о іѹбеск' дін зі ѫн зі маї мѹлт, ші сѫ моріѹ пѫ лжнгѫ джнса, пѫрѫсінд ѹмѫ де орї че алт ентересѹ ал меѹ ка фіекаре омѹ ла каса са; ші мѫ дѫрѫпжнамѹ кѹ фелѹрімї де келтѹелї пентрѹ джнса, нѹ ерѣ зі лѫсатѫ де Дѹмнезѣѹ ка сѫ нѹ ѫї дѹк' бре ѹн дарѹ, ші нѹ ѫї дѹчѣм нескаї дарѹрї чева маї ефтіоаре, кѫчї се-ѫнбѹфна пѫ міне ші тржнтѣ тот де прін касѫ, чі тот де челе скѹмпе ші греле, ѫнкжт ажѹнсеїѹ ѫн прѣ скѹртѫ време ѹшѹре ка ѹн флѹтѹраш, та́м такжр кжрмжзі бакжр, ші нѹ мѫ маї прімѣ кѹ атжта драгосте ка маї наінте, чеелалції

алцї іковнічї аї еї съ сілѣ каре маї де каре съ ꙟї дѣ маї мȣлте лȣкрȣрї ка съ ꙟї іȣбѣскъ, ші ȣнȣл пе алтȣл нȣ се-щіѣ кȣм се-жъфȣеск де ачѣ хоцоаікъ де папінъ, каре, кȣ негіобіѣ лор, ажȣнсъ фоарте богатъ, дар ꙟнтрȣ адевър маї мȣлт мъ родѣ пе міне.

Дечї дȣпъ че ꙟмї пръпъдііȣ тоатъ аверѣ кȣ асфел де лȣкрȣрї, ші нȣ маї мъ прімѣ ка ꙟнтѫіȣ кѫнд ерѣм кȣ пȣнга џѣнтъ, ꙟмї тремȣра ініма де фрікъ къ воіȣ ръмѫнѣ пъ дінафаръ ка ȣн кѫне слаб прівінд де департе ла чеї кȣ пȣтере; дар че съ зік? кȣ тоате къ Ділновака ерѣ о кȣрвъ прѣ мехенге ші іȣбітоаре де банї, еа ꙟмї зісъ ꙟнтр'о зі: Моквал, тȣ гѫндещї къ акȣма дȣпъ че аї ръмас фъръ вр'о пара ꙟн пȣнгъ н'оіȣ съ те маї прімеск ꙟн каса мѣ ка ші маї наінте? съ нȣ гѫндещї, нȣ, ȣна ка ачѣста, іȣбіте ал меȣ! къчї фіінд ȣ'мї маї іȣбіт' декѫт чеелалцї іковнічї, пентрȣ къ аї іспръвіт пърълȣцеле маї наінте декѫт тоцї келтȣінд кȣ міне, воеск' съ ꙟмї арът ші еȣ галантоміѣ мѣ кȣ тіне, ꙟцї фъгъдȣеск даръ де акȣма ꙟнаінте къ кѫте кіліпірȣрї воіȣ маї лȣа де акȣма ꙟнколо де пъла іковнічі меї съ ле ꙟмпърцеск кȣ тіне, ші съ ꙟцї даȣ ꙟнапоіȣ чеѣ че аї келтȣіт кȣ міне пѫнъ ꙟн зіоа де астъзї, нȣ нȣмаї банї ꙟнтокмаї, чі ші добѫнда лор, ші ꙟнтрȣ адевърȣ къ де кѫнд а зіс аша, мї а трекȣт прін мѫнї мȣлціме де банї пентрȣ орї че трібȣінцъ, аша даръ ерѣм кȣ мȣлт маї богат декѫт ꙟнаінте, ші осъбіт де ачѣста авѣ ші о ꙟндръснѣлъ ші текліфсісльк кътръ міне ꙟн кѫт нȣ се поате спȣне, ші нȣ фъчѣ німіка фъръ съ ꙟмї спȣе ші міе; ші кȣ ачест кіпȣ тръіїȣ кȣ дѫнса о време прѣ ꙟнделȣнгатъ.

Даръ че фолос къ Ділновака ноастръ пъ кѫт ꙟнбътрѫнѣ, кȣ атѫта ꙟї скъдѣ дін зі ꙟн зі ші

нȣмъ-

нȣмърȣл ꙁампарацiiлор, шi маi пъ ȣрмъ де тоате, бътрѫнецеле ꙟi гонi пе тоцi, шi еа ръмасъ кȣкȣ шi фещелiтъ, гърбовъ сбѫрчiтъ, шi де лȣме пърѫсiтъ; ȣiтатъ де тоцi, шi ꙟн рѫндȣл челор морцi, дечi възiндъ-се ꙟн аша старе, шi пърѫсiтъ де тоцi дȣлзi, сiмцѣ пърерѣ де рѫȣ шi мѫхнiрѣ чѣ маi маре, пе каре поате съ о черче фiече мȣере вiiндъ ꙟн аша старе; шi не маi пȣтѫндъ рѫбда фъръ дѫншi, шi чел маi рѫȣ лȣкрȣ къ ꙟi пърѣ фоарте рѫȣ а сесокотi бътрѫнъ, шi а нȣ маi пȣтѣ съ ꙟшi съвѫршѣскъ прѣкȣрвiiле, кȣ каре се-обiчнȣiсе, венi ла мiне шi ꙟмi ꙁiсе: Ах Мокбал, iȣбiте Мокбал! ꙟцi мъртȣрiсеск' ꙟнтрȣ адевър', къ бътрѫнецеле ꙟмi сѫнт кȣ тотȣл несȣферiте шi прѣ ȣрѫчоасе!! кȣ че iнiмъ съ рабд еȣ дорȣл тiнерецелор, ꙟнтрȣ каре мъ десмiрдам ꙟн тот' кiпȣл дȣпъ плакȣл меȣ, шi акȣм съ мъ прiвѣскъ тоцi дрѫгȣцi меi ка пе о мам-бȣнъ шi бȣтȣргъ пърлiтъ! ах тiнереце-тiнереце, ꙟнтрȣ каре гȣстам орi че ꙟмi плъчѣ, шi акȣма рабд ꙟн фок' нестiнс жiндȣiтъ деспре тоате! чȣдатъ лецѣ а натȣреi, къ кѫнд ȣнеле ꙟнбътрѫнеск шi се-трек дiн флоарѣ лор, алтеле ꙟнбобоческ, шi алтеле ꙟнфлореск; кѫчi де арȣ трече тоате де о датъ, н'ашȣ авѣ атѫта фок! пе скѫрбеле де фете, кърора ле дам' еȣ парале шi ꙁахарiкале, акȣм ле въꙁ' ка нiще ꙁiне шi кȣ сȣмъ де дрѫгȣцi, iар еȣ сърак де мiне пърлiтъ ка ȣн бȣщѣн! iȣбiте Мокбал фокȣл дорȣлȣi мъ фаче съ скап' де астъ мѫхнiре, че ꙟмi пътрȣнде фiкацi, шi сѫнт' сiлiтъ негрешiт а мъ дȣче ꙟн пȣстiiȣл лȣi Фарак, ȣнде ам нъдежде бȣнъ къ воiȣ гъсi пе ꙟнцелѣпта Ведра, каре есте фермекътоаре вестiтъ ꙟн тоатъ Асiѣ, ла але кърii фармече е сȣпȣсъ тоатъ лȣмѣ, шi пентрȣ мiнȣнiле еi челе марi, пе каре ле фаче пȣрȣрѣ, воеск' съ о въꙁȣ, шi щiȣ прѣ бiне ꙟн че парте а пȣстiiȣлȣi ꙟшi аре лъ-

кашꙋл, ші амꙋ̆ прѣ бꙋнъ нъдежде къ еа ꙟмї ва да нре о дохторіе ка съ мъ фак іаръ тѫнъръ, ші іашꙋ̆ да пентрꙋ ачѣста ші карнѣ де пъ міне, нꙋмаї ші нꙋмаї ꙟн пісма бътрѫнеџелор ші а тінерелор, че ꙟшї рѫд де міне, ші де мъ іꙋбещї віно дꙋпъ міне, дꙋмнѣта поцї фаче ачѣста, ꙟї ръспꙋнсеїꙋ̆ еꙋ, ші сѫнт гата а ꙟцї ꙋрма орї ꙋнде веї мерџе, ка доаръ мъ воїꙋ̆ маї ꙟнтінері ші еꙋ де ал доілѣ, ші вѫзѫндъ мъ гата а мерџе кꙋ дѫнса, се-бꙋкꙋръ прѣ мꙋлт; ші ꙟндатъ гъсіръм мерінде де дрꙋм, ші алесеръм ꙋн дарꙋ̆ прѣ бꙋн пентрꙋ Ведра, ші плекаръм спре пꙋстіїꙋл маї сꙋс поменіт.

Дечї дꙋпъ кълъторіе де треї зіле ажꙋнгѫнд ꙟн ачеа пꙋстііꙋ̆, ꙟмї аръть Ділновака ꙋн мꙋнте фоарте налт, ші ꙟмї спꙋсъ къ аколо лъкꙋеще ачѣ фермекътоаре, ші апропііндꙋне де дѫнсꙋл вѫзꙋръм о пещеръ фоарте грозавъ ші ꙟнтꙋнекоасъ, дін каре ешѣ о мꙋлціме фоарте маре де пасърї кꙋ ꙋн згомот че асꙋрзѣ пе омꙋ̆; ачестѣ ерѣ ꙟндеосъбіте фелꙋрї, грозаве ші фоарте ꙋрѫте ла фъптꙋра лор, каре дꙋпъ че се-рѫдіка ꙟн аерꙋ̆, ръсꙋна въздꙋхꙋл ші тот пꙋстііꙋл ачела де клонкъітꙋріле ші краітꙋріле лор челе кꙋ тотꙋл грозаве ші спъїмѫнтътоаре, не ꙟнфъцішаръм ла гѫрлічꙋл ачеї грозаве пещерї, ші о вѫзꙋръм лꙋмінѫндꙋсе де о лꙋмінъ маре; ачі вѫзꙋръм о бабъ мърꙋнцікъ де трꙋп, ші ачѣста ерѣ Ведра, каре шедѣ пъ о піатръ, ціїндъ пъ џенꙋкї о карте дескісъ, ші четѣ пъ дѫнса ꙟнаінтѣ ꙋнꙋї кѫмінаш саꙋ копторaш, че ерѣ фъкꙋт де аꙋр кꙋрат, ꙟн каре ерѣ ꙋн фел де вас де арџінт, плін кꙋ пъмѫнт негрꙋ, ші фербѣ фъръ де фокꙋ̆.

Атꙋнчѣ ноі інтрѫнд ꙟн пещеръ не апропіеръм де фермекътоаре, ші о гратꙋларъм (херетісіръм) кꙋ мꙋлтъ смереніе, ші презентѫндꙋї ачелѣ че лꙋасъръм де акасъ ꙟнтрадінс, ꙟї зісе Ділновака: о прѣпꙋ-

тер-

терніко Ведро, веніръм ла мъріѣ та ка съ ꙟці черем ажȣторȣл ꙟнтрȣ пъсȣріле ноастре, сокотеск къ е лȣкрȣ де прісос а ꙟці май спȣне пъсȣл ностру, пентрȣ каре те сȣпъръръм кȣ веніреѣ ноастръ, кѫчі ꙟл щіі прѣ біне ка о мещеръ че ещі ла ȣнеле ка ачестѣ. Атȣнчі фермекътоареѣ, дȣпъ че аскȣлтъ кȣ мȣлтъ бъгаре де сѣмъ пе кокоана Діановака, ꙟі зісе: ласъ ласъ, нȣ е трібȣінцъ а ꙟмі май спȣне деспре пъсȣл востру, кѫчі ꙟл щіȣ прѣ біне, ачестѣ зікѫндъ съ дȣсе май ꙟнлъȣнтрȣ де лȣъ доаъ гарафе де стіклъ ші еші кȣ еле афаръ дін пещеръ, ші пȣіндȣле пъ пъмѫнт, арȣнкъ ꙟн фіе каре дін трѫнселе кѫте ȣн інел де аȣрȣ, ші нȣмай декѫт ꙟші дескісъ картѣ, ші ꙟнчепȣ а зіче ніще жȣрърі фермекъторещі кȣ тотȣл грозаве ші а бомбъні ніще кȣвінте дрѫчещі, ꙟнкѫт съ скѫрлѣ пърȣл пъ ної ші не апȣка фіорі аȣзѫндȣле.

Пъ кѫнд фъчѣ еа ачесте жȣрърі фермекъторещі, възȣръм къ еші фок дінтр'о гарафъ, ші дін чеѣлалтъ ȣн фȣм фоарте грос ші негрȣ, кареле ръдікѫндȣсе ші лъціндȣсе ꙟн аер, се-фъкȣ де о датъ ȣн тȣнет грозав, кареле дȣпъ че ꙟнчетъ; нȣ се-май възȣ а еші чева дін гарафе. Атȣнчі Ведра скоасъ інелеле дін гарафе, ші пȣсъ пе ȣнȣл ꙟн деџетȣл Діановачей, ші ꙟі зісе: дȣте ші те веселеще, къ ці се-фъкȣ дорінца; кѫчі інелȣл че ꙟці даȣ, кѫнд ꙟл порці ꙟн деџет аре асфел де пȣтаре, ꙟнкѫт поате лȣа кіпȣл ші асъмѫнареѣ орі къріі мȣері веі пофті, ші те фачі нȣмай декѫт атѫт де асеменѣ кȣ дѫнса, ꙟн кѫт е кȣ непȣтінцъ а въ деосъбі ȣна де алта; кѫчі ꙟнтрȣ німіка де сȣс пѫнъ жос нȣ веці афлѣ деосъбіре; ші тȣ Мокбал, зісе фермекътоареѣ, ꙟнторкѫндъ-се кѫтръ міне, іа інелȣ ъстълалт, каре аре тот асеменѣ пȣтере, ка съ те префакъ ꙟн кіпȣл

ші асъмънарѣ орї кърꙋї омꙋ ве пофті, ачестѣ зікънд ꙟмї пꙋсе інелꙋ челълалт ꙟн деџет.

Аша даръ дꙋпъ че не ꙟнкінаръм ші мꙋлцꙋміръм Ведреї, плекаръм ла Дамаск, плінї де бꙋкꙋріе пентрꙋ аша добъндъ, ші пънъ а нꙋ ажꙋнџе ꙋнде плекасъръм врꙋръм съ черкъм пъ дрꙋмꙋ де есте аша саꙋ нꙋ, ші фъкънд ачѣста, ръмасъръм ꙟнкременіцї кънд възꙋръ къ асемънам кꙋ десъвършіре челꙋї че воісъм ка съ ꙟї лꙋом кіпꙋ, дечї ажꙋнгънд ꙟн Дамаск, Ділновака ꙟшї пꙋсъ інелꙋ нꙋмаї декът ꙟн лꙋкраре, каре ꙟї дете ꙟнкіпꙋірѣ ші асъмънарѣ ачелор маї фрꙋмоасе фете дін орашꙋ, апої ꙟнчепꙋ а се-аръта ібовнічілор еї, ші къщіга мꙋлте дарꙋрї ші банї дела дъншї пъ кът ꙟї ерѣ воѣ, еꙋ іаръші дін партѣ мѣ пентрꙋ егленцѣ ші ꙋнеорї ка съ фꙋр, нъзꙋѣм ла інел, ші лꙋам ꙟнкіпꙋірѣ ꙋнеорї а врєꙋнꙋї негꙋцетор, ꙋнеорї а врєꙋнꙋї боерꙋ, ші ꙟн скꙋрт а орї кꙋї воѣм, ші ерѣм стъпън престе аверіле лор.

Дꙋпъ че тръіръм кꙋ ачест міжлок ꙟнделꙋнгатъ време ꙟн Дамаск, не вені ꙟн гънд съ кълъторім прін лꙋме, аша даръ ешіръм дін Дамаск, ші мергънд дін сат ꙟн сат, ші дін цінꙋт ꙟн цінꙋт ажꙋнсъръм ꙟн цара Наіманілор, ачі афларъм къ скаꙋнꙋл ꙟмпъръцієї се-ціне де о ꙟмпъратіцъ невърснікъ, ші ꙟн локꙋл еї кърмꙋѣ ꙟмпъръціѣ везірꙋл Алі, ші кꙋмкъ ел авѣ тоатъ пꙋтерѣ ꙟн мънъ, де а кърꙋї кърмꙋіре ерѣ мꙋлцї сꙋпꙋшї пръ немꙋлцꙋміцї, ші кꙋмкъ воѣ пръмꙋлт съ аібъ де ꙟмпърат пе Моравак, фрателе мортꙋлꙋї ꙟмпърат ші ꙋнкіꙋ ал невърснічеї ꙟмпъратіцъ, кареле се-ціне де морт ꙟнтрꙋ ꙋн ръсбоїꙋ ꙟнпротіва Моголенілор, кънчї дін времѣ ачеѣ нꙋ се-маї аꙋзісе де дънсꙋл нічї де кꙋмꙋ кꙋмꙋлꙋї че с'афъкꙋт, ші ꙋнде се-афлъ.

Ꙟнкредінцїндꙋне лъмꙋріт деспре ачесте щіінцї, ꙟмї зісе Ділновака: іатъ време кꙋ прілежꙋ ка съ до-

бън-

бѫндецій короанъ де ꙟпърат; алт німік нꙋ аі съ фачі, фъръ нꙋмаі съ еі кіпꙋл ші асѫмѫнарѣ лꙋі Мовавак прін лꙋкрарѣ пꙋтерії інелꙋлꙋі, ші веі добѫнді нꙋмаі декѫт ачѣ че дореції; дечі нꙋ піердꙋіꙋ време, ші фъръ вре о бътае де капꙋ мъ ꙟнфъцішаіꙋ ꙟнтрꙋ кіпꙋл ші асѫмѫнарѣ лꙋі, ші де о кам датъ афлаіꙋ кꙋ амърꙋнтꙋл тоате ꙟнтѫмплъріле ръсбоіꙋлꙋі, ла каре се-дꙋсесе Мовавак, ші зічѣ лꙋмѣ къ а періт ꙟнтрѫнсꙋл; апоіꙋ д'ачі черчетаіꙋ каре ерѣ пріетені съі чеі маі де апроапе ші кредінчоші лꙋі, аша даръ ꙟнкредінціндꙋмъ кꙋ амърꙋнтꙋл деспре тоате лꙋкрꙋріле, мъ трансформаіꙋ ка Мовавак, адікъ лꙋаіꙋ кіпꙋл ші асѫмѫнарѣ са, ші мъ ꙟнфъцішаіꙋ пѫла оамені ші пріетені съі, карі се-бꙋкꙋраръ бꙋкꙋріе маре кѫнд мъ възꙋръ, ле спꙋсеіꙋ пъререѣ ші гѫндꙋл меꙋ къ воѣм съ ꙟмпъръцеск ꙟн локꙋл фръцінемеꙋ, пріміръ ачѣста кꙋ сълтърі де бꙋкꙋріе, ші нꙋмаі декѫт ꙋніръ кꙋ дѫнші мꙋлціме де оамені де тоатъ трѣпта, ші пе алції ꙟі фѫкꙋръ съ рѫдіче револꙋціе черѫндꙋмъ пе міне, ші ꙟнчет-ꙟнчет веніръ чеі маі мꙋлт лъкꙋіторі дін Наімані ꙟн фатріа мѣ (ꙟн тарафꙋл меꙋ), дечі възѫнд нꙋмърꙋл чел маре де оамені ші де осташі че веніръ ꙟн фаворꙋл (ажꙋторꙋл) меꙋ, порніїꙋ кꙋ сілъ асꙋпра ꙟмпърътіцеі ка съ ꙟі іаꙋ скаꙋнꙋ, ші нꙋ авꙋсеіꙋ нічі о бътае де капꙋ спре а добѫнді чѣ че дорѣм.

Аша даръ лꙋѫнд скаꙋнꙋл ꙟмпъръціеі, тоції сꙋпꙋші меі фѫкꙋръ жꙋрѫмѫнт къ ꙟмі ворꙋ фі кредінчоші, ші гата ꙟнтрꙋ тоате порꙋнчіле меле; дꙋпъ ачѣста воііꙋ съ прінзꙋ пе ꙟмпърътіцъ съ о ръпꙋіꙋ, ка съ нꙋ маі ам нічі о бънꙋѣлъ деспре дѫнса ꙟн тоатъ віаца мѣ, ꙟнсъ везірꙋл Алі, прічепѫнд воінца мѣ, ші врѫнд съ ꙟі пъстрезе віаца, о лꙋъ ꙟнтрꙋ аскꙋнс ші фꙋџі кꙋ дѫнса дін скаꙋнꙋл ꙟмпъръціеі, ші скъпъ де мѫніѣ мѣ, аша даръ ръмъсеіꙋ

ꙟм-

ꙟмпърат кȣ тоатъ лініщірѣ, ші кърмȣѣм кȣ пȣтере де сінем съпѫніторȣ, дърȣіїȣ пе чеї че се-остенісѫръ пентрȣ ꙟнълцарѣ мѣ ꙟн скаȣнȣ, ші ле дъдеїȣ слȣжбіле челе маї дін тъїȣ але ꙟмпъръціеі, ші де ар' фі фост ꙟнсȣці Мовавак, н'ар' фі фъкȣт нічї о датъ маї бȣне орѫндȣелї декѫт але меле, дечї тръѣм прѣ мȣлцȣміт кȣ Ділновака, каре лȣасъ ші еа о ꙟнкіпȣіре де невастъ прѣ фрȣмоасъ, ші се-нȣмѣ де ꙟмпърътѣсъ ші мȣере амѣ.

ꙟн чѣ маї пъ ȣрмъ де тоате, аколо ȣнде петречѣм ꙟнтрȣ тоате десфътъріле, ка ніще ꙟмпърацї че ерѣм, ведем къ веніръ олаче дела тіне вестіндȣне кȣмкъ те аї кȣнȣнат кȣ ꙟмпърътѣса Наіманілор, че фȣсесе де мѫніѣ мѣ, ші кȣмкъ хотърѫсешї а рѫдіка ръсбоїȣ ꙟнпротіва ноастръ, де нȣ ꙟї вом да короана ꙟнапоїȣ, пе каре о ръпісъм дела дѫнса кȣ вікленіі ші недрептъцї, еȣ ръспȣнсеїȣ кȣ мѫніе трімішілор тъї, ка кȣм нȣ ашї фі авȣт нічї о гріжъ де ꙟнгрозіріле тале, ꙟнсъ нȣмаї инiміоара мѣ щіѣ че фрікȣліцъ авѣм, ші ꙟндатъ че плекаръ тріміші тъї дела міне, мъ пȣсеїȣ кȣ Ділновака пъ гѫндȣрї фоарте адѫнчї ші ȣіміте, ка че съ фачем ші ꙟнкотро съ о тȣлім, гѫндіндȣне мȣлтъ време възȣръм къ нȣ е кȣ пȣтінцъ съ не ꙟнпротівім ціе, ші де ачѣ хотърѫръм съ не ліпсім де скаȣнȣл ꙟмпъръціеі, ші съ венім ка съ не ръсбȣнъм ꙟнпротіва та ші а ꙟмпърътесеї Наіманілор, ка кȣм не аї фі фъкȣт рѫȣл ші нъпъстȣірѣ чѣ маї гроѕавъ дін лȣме, ші іатъ міжлокȣл кȣ каре врȣръм съ не ръсбȣнъм ꙟнпротіва воастръ.

Алергаїȣ нȣмаї декѫт ла інел, ȣрмъ кȣ ворба Моквал, ші мъ префъкȣїȣ вр'о кѫтева ѕіле кȣмкъ сѫнт болнав, ші ка съ ꙟнкредінцеѕȣ маї біне пе Наіманї кȣмкъ ам мȣріт, лȣаїȣ кіпȣ де морт, ші фъкѫндȣмї тоатъ погрібаніѣ, мъ ꙟнгропаръ кȣ ма-

ре

ре парадъ, сѣра вені Ділновака ші ꙟмі дескісъ дормірȣ (феліȣ де мормѫнт болтіт), ші трансформѫндȣне ꙟн кіпȣріле ноастре челе натȣрале (фірещі), плекарѫм съ веніім ꙟн орашȣл Темвеї, ꙟн каре нȣмаї декѫт че сосірѫм, гѫсірѫм пе чеї маї алешіі аї Наіманілор, веніці фіінд ка съ дѣ де весте ꙟмпѫрѫтесеї тале пентрȣ моартѣ мѣ, ші съ о чее іаръші де ꙟмпѫрѫтѣсъ, ꙟмпѫрѫціѣ та аȣѕѫнд асфеліȣ де вестірі, дедеші дрȣмȣ оастеї, че гѫтісеші пентрȣ міне, съ мѣргъ фіекаре ꙟнтрȣ але сале, ші хотѫрѫші съ тріміці де кѫрмȣітор' пе везірȣл Алі.

Атȣнчѣ Ділновака сȣбт кіпȣ де роабъ а ꙟмпѫрѫтесеї, ші еȣ ꙟн кіпȣл ȣнеї фамен, інтрарѫм ꙟн сараіȣл тѫȣ ꙟнтр'о ноапте, ші не аскȣнсерѫм ꙟн кабінетȣл тѫȣ, ȣнде не фȣ прѣ кȣ лесніре а пȣне ꙟн лȣкраре гѫндȣріле ноастре, къчі кѫнд ерѣї ꙟн іатак, ші ꙟмпѫрѫтѣса чітѣ ꙟн алтъ одае, Ділновака лȣъ кіпȣл еї, ші вені де се-бѫрѫ ꙟн іатак пъ лѫнгъ тіне; ші кѫнд мȣерѣ та чѣ адевъратъ плекасъ съ віе ла тіне ꙟн ашернȣт, ші трекѫндъ дін одае прінтр'о салъ маре, мъ арътаїȣ ꙟнаінтеї ꙟнтр'ȣн кіпȣ грозав', еа де спаимъ маре рѫкні кѫт пȣтȣ, ші еȣ періїȣ нȣмаї декѫт, де прісос ар' фі ꙟмпѫрате а спȣне маї мȣлте, къчі ꙟмпѫрѫціѣ та ле щіі пе тоате, маї біне декѫт міне, атѫта нȣмаї чере трібȣінца съ ꙟці доведеск пентрȣ каре прічінъ ам лȣат ꙟнкіпȣірѣ ꙟмпѫрѫціеї тале астъ дімінѣцъ.

Астъ дімінѣцъ, ꙟндатъ че ешіші дін сараіȣ, еȣ інтраїȣ ꙟн кабінетȣл тѫȣ сȣбт кіпȣл маї марелȣї фамен ал ꙟмпѫрѫціеї тале, ȣнде лъсасъші ꙟн пат' пе Ділновака; каре ꙟмі зісе: Мокбал, десбракъте ші віно ꙟн кіпȣл ꙟмпѫратȣлȣї ка съ ꙟмі петрек кȣ тіне ꙟн локȣл сѫȣ; къчі декѫнд м'ам ꙟнтінеріт де ал доілѣ, м'ам жȣрат фоарте грозав съ нȣ ꙟмі

ліп-

ліпсѣскъ жокꙋл лꙋї адам нічї ꙟнтр'ꙋн мінꙋт; кѫчї кіпꙋл се-кѫрпі кꙋм се-кѫрпі, маї кꙋ фармече, маї кꙋ авꙋрітꙋл, маї кꙋ сꙋліманꙋл, ші маї кꙋ рꙋменѣла, іар пꙋтерѣ трꙋпꙋлꙋї, афар де мъдꙋларꙋ афродітеї, слъбеще дін ѕі ꙟн ѕі; ші де ачеѣ воеск съ нꙋ мъ сосѣскъ моартѣ жіндꙋітъ де лꙋкрꙋ че ꙟмї плаче маї мꙋлт декѫт орї че ꙟн лꙋме; атꙋнчї фъкꙋїꙋ ші еꙋ дꙋпъ пофта еї де інтраїꙋ ꙟн патꙋції кꙋ дѫнса, ꙟнсъ ꙟнтрꙋ адевър ꙟції спꙋїꙋ къ кꙋ маре неплъчере мъ апропіѣм де дѫнса, възіндꙋо атѫта де тꙋрбатъ ꙟнтрꙋ аша фапте скѫрнаве, ші пъ де алтъ парте щііндꙋо котороанцъ пѫсте шаптеѕечї де анї, свѫрчітъ ші скофѫлчітъ, ші кѫнд інтрашї ꙟмпъръціѣ та фъръ весте ꙟн іатак, еꙋ възѫнд къ врѣї съ мъ оморї, мъ апъраїꙋ де ловітꙋра сабіеї тале ші о щерсеїꙋ д'афꙋга, кꙋ пърꙋ фъкꙋт пꙋікъ, ші ꙟн кредінцъ ꙟції спꙋїꙋ къ нꙋ щіꙋ пъ ꙋнде ам ешіт; кѫчї мї се-пърѣ тоате гъꙋрелеле маї ларції декѫт поарта кꙋрції тале, ші верекѣт версѫн, шꙋкіꙋр алах къ фꙋсеїꙋ воїнік ꙟн фꙋгъ, даръ черꙋл, адікъ окіꙋл чел неадорміт' ал Дꙋмнеѕъірей, кареле нꙋ аромѣѕъ нічї о кліпъ прівінд ла фаптеле оаменілор, немаї пꙋтѫнд ръбда нелеціꙋіріле меле, іатъ къ ме дете ꙟн мѫніле тале; ші кꙋ адевърат, ꙟмпъратꙋл меꙋ, къ сѫнт вреднік а мъ оморѫ ші а мъ педепсі кꙋм веї щі маї рѣꙋ, ші дакъ ꙟмпъръціѣ та', дꙋпъ че аꙋѕішї тоате нелеціꙋіріле меле че ам съвѫршіт, дін каре се-компꙋне тоатъ історіѣ мѣ дін кап' ші пѫнъ ꙟн кап', те веї къі къ мї аї фъгъдꙋіт съ нꙋ мъ оморї, еꙋ сѫнт мꙋлцꙋміт кꙋ тоатъ іініма мѣ а нꙋ те цінѣ де ачест кꙋвѫнт, чі съ педепсещї кꙋмпліт пе ꙋн тікълос ка міне, кареле мъ кꙋноск прѣ віне къ нꙋмаї сѫнт вреднік а кълка пъмѫнтꙋл ші а ведѣ лꙋміна.

Кȣ адевърат аша есте, ꙟї ръспȣнсъ ꙟмпъратȣл, къ негрешiт цї се-кȣвенѣ о моарте дiн челе маї кȣмплiте, ка съ се-ȣшȣрезе пъмѫнтȣл шi съ се-кȣръцѣскъ де о спȣркъчȣне шi балъ ка тiне; дар фiiнд къ цiам датȣ̆ фъгъдȣѣлъ ка съ ꙟцї дърȣеск вiаца, де ачеѣ нȣ воiȣ̆ съ есȣ̆ дiн кȣвѫнтȣл меȣ, ꙟцї iаȣ нȣмаї iнелȣ ка о прiчiнъ шi iстрȣмент а нелеџiȣiрiлор тале челор прѣ спȣркате, ка съ нȣ маї поцї вътъма нѣмȣ оменеск, шi бътрѫнецеле ꙟцї вор фi дестȣлъ педѣпсъ, пъ кѫнд iспръвѣ ꙟмпъратȣл ачесте кȣвiнте, веде пе Рȣшкад къ се-апропiѣ кътръ дѫнсȣл тот ꙟн фȣга маре, шi ꙟл кȣноскȣ пъ хаiнеле сале кȣмкъ нȣ есте омȣ̆ прост, чi персоанъ нобiлъ.

Рȣшкад сосiнд аколо дескълекъ де пъ калȣ̆, шi дȣпъ че i се-ꙟнкiнъ, ꙟї зiсе: ꙟмпърате, вiȣ̆ съ ꙟцї адȣк о мȣждѣ прѣ де бȣкȣрiе! ꙟмпърътѣса Наiманiлор, каре с'а iсгонiт де ꙟмпъръцiѣ та ка о фермекътоаре, шi кȣ тоате неказȣрiле еї че а сȣферiт де атȣнчї шi пѫнъ акȣма, те ꙟнкредiнцез къ ꙟнкъ тръеще; о черȣле прѣ сфiнте, стрiгъ ꙟмпъратȣл Темвеї, кѫнд ꙟл аȣзi кȣ ачѣстъ весте! съ крезȣ̆ оаре ачѣстъ вестiре?! оаре есте кȣ пȣтiнцъ съ маї тръѣскъ ꙟмпърътѣса мѣ дȣпъ атѫтѣ неказȣрї че аȣ фост пъ дѫнса?! о скȣмпȣл меȣ прiетен, тȣ, прекȣм се веде, щiї тоате ꙟнтѫмплърiле че аȣ фост ꙟн сараiȣл меȣ, спȣнемї, аша съ тръещї, чiне ещї, шi кȣм ле щiї?! еȣ сѫнт, ръспȣнсъ Рȣшкад, ȣн стреiн, шi алтъ датъ ꙟцї воiȣ̆ спȣне чiне сѫнт, ꙟнтѫмпларѣ м'а фъкȣт ка съ ꙟнтълнеск пе ꙟмпърътѣса та, каре мї а повестiт тоате ꙟнтѫмплърiле еї челе плiне де тiкълошiе, маї щiȣ ꙟнкъ шi ачелѣ че цi с'аȣ ꙟнтѫмплат дȣмiтале астъ дiмiнѣцъ, пе каре мi лѐ а повестiт везiрȣ Алi, каре се-афлъ акȣма кȣ неваста та, шi те ащѣптъ съ те ꙟнторчї ка съ те вазъ.

Ачѣстъ весте адȣсъ маре мȣлцȣміре ꙟпъратȣлȣї Тембеї, ꙟндатъ плекаръ ка съ се-ꙟнтжлнѣскъ кȣ тоці, лъсжнд аколо ꙟн кжмп пе ачел де треї орї тікълос, лȣжндȣ'ї ші інелȣ, ші нȣмаї декжт ажȣнсеръ аколо ȣнде ерѣ везірȣл Алі кȣ ꙟмпърътѣса. Іар ꙟмпъратȣл Тембеї дескълекъ кȣ маре нерѫбдаре ші лȣъ ꙟн браце пе іȣбіта са невастъ, ші плін де бȣкȣріе ꙟї зісе: ах прѣ іȣбіта мѣ ꙟмпърътѣсъ, оаре кȣ че окї везї пе бърбатȣл тъȣ, каре 'ці а фъкȣт атжтѣ ръȣтъцї ші тікълошії?! о ваї міе, ꙟн че орбіре грозавъ ам фост къзȣт тікълосȣл, съ педепсеск о невіноватъ! те рог прѣ іȣбіта мѣ съ нȣ аї мжхніре асȣпръмї, къчї фармечіле ачеї спȣркъчȣні мъ орбісіръ кȣ тотȣл ші нȣ щіѣм че съ хотъръск, еле м'аȣ адȣсъръ ꙟнтрȣ аша грешалъ маре, ші те рог съ мъ ерції прѣ іȣбіта мѣ, ші съ ꙟмї тречї кȣ ведерѣ ачѣстъ фаптъ крȣнтъ, пе каре нȣ ам съвжршіт'о, стафȣр алах, кȣ воінца мѣ!

Атȣнчї ꙟмпърътѣса, щіінд невіновъціѣ луї, нȣ ꙟл дожні кжтȣшї де пȣцін, чі ꙟл прімі кȣ маре драгосте, ші ꙟл ꙟмбръціша ка пе ȣн адевърат бърбат ал еї кȣ маре бȣкȣріе; ші дȣпъ че се-веселіръ кȣ тоці пентрȣ ꙟнтжлнірѣ лор чѣ де ал доілѣ, рȣгъ ꙟмпърътѣса пе бърбатȣл съȣ съ ꙟї повестѣскъ кȣм с'а доведіт ачѣ фермекътоаре, ші тоате дръчііле еї, іар ꙟмпъратȣл ꙟї повесті, къ дȣкжндȣмъ ꙟн іатакȣл невестеї меле, о гъсіїȣ кȣ ȣнȣл че ꙟмї асъмжна фоарте, еȣ възжндȣ'ї ꙟмї дестекаїȣ сабіѣ ка съ ꙟї омор, ші бърбатȣл че ерѣ кȣ джнса апȣкъ де ꙟмї скъпъ кȣ фȣга, атȣнчї тъеїȣ мжна ачелії тікълоасе де мȣерї, ꙟн каре пȣрта ȣн інел фермекътореск; ші ꙟндатъ че ꙟї къзȣ мжна жос, дін фрȣмоасъ ші тжнъръ че ерѣ, се префъкȣ ꙟнтр'о бабъ кȣ тотȣл ȣржтъ ші сбжрчітъ, ші ꙟмї зісе: ꙟмпърате, 'тъіндȣмісе мжна, ꙟмї стрікашї тоате фармечіле меле.

Еȣ

Єꙋ кꙋ пꙋтерѣ ꙋнꙋй iнел петречѣм ꙟн лок де мꙋерѣ та, шi омꙋл че фꙋџi аре асеменѣ iнел, кꙋ каре лꙋасъ кiпꙋл шi асъмънарѣ та, шi фiiнд къ ꙟцй мъртꙋрiсеск' тот адевърꙋ (де невое), ꙟцй фак рꙋгъчꙋне ка съ мъ ерцй, о нелеџiꙋiт'о, стрiгаiꙋ еꙋ, май ай ꙟнкъ образꙋ съ чей ертъчꙋне, каре, кꙋ фармечiле тале шi кꙋ дръчiiле челе мꙋлте ка о спꙋркатъ че ещй, мъ фъкꙋшй съ пiерѕꙋ мꙋерѣ мѣ чѣ адевъратъ шi бꙋнъ?! нꙋ май есте мiлостiвiре шi ꙟндꙋраре пентрꙋ тiне спꙋркъчꙋнео, ачестѣ ѕiкъндꙋ'й о фъкꙋiꙋ чопъцй шi о лъсаiꙋ гръмадъ аколо, шi мъ лꙋаiꙋ съ гонеск' пе омꙋл че гъсiсем кꙋ еа, ка съ ꙟл омор шi пе ел, пъ ꙋрмъ ꙟй повестi шi тоатъ iсторiѣ лꙋй Моквал, пе каре ꙟнсꙋшй i о повестiсе прекꙋм с'а ѕiс май напой; шi кꙋм ꙟй лꙋасъ iнелꙋ шi 'л а лъсат п'ачй кам депърчор.

Дꙋпъ че повестi ꙟмпъратꙋл ачѣстъ iсторiе, ꙟмпърътѣса, везiрꙋл Алi, шi Рꙋшкад, ръмасеръ плiнй де мiраре пентрꙋ атътѣ ꙟнтъмплърй, атꙋнчй ꙟмпъратꙋл се-ꙟнтоарсъ кътръ Рꙋшкад, шi ꙟй ѕiсе: о нобiле стреiне, фiiнд къ тѣй арътат кꙋ атъта бꙋнътате кътръ неваста мѣ, шi ай фост ка ꙋн пъстрънторꙋ ал феричiрей ноастре ꙟнтрꙋ каре не афлъм акꙋма, че фачере де вiне воещй ка съ ꙟцй фак шi еꙋ цiе? порꙋнчещемй, нꙋ ꙟмй чере, шi цй се-ва да орй че ꙟцй ва фi плъчерѣ, кънд се-гътѣ Рꙋшкад ка съ ръспꙋнѕъ шi съ мꙋлцꙋмѣскъ ꙟмпъратꙋлꙋй, апꙋкъ ꙟмпърътѣса де ѕiсе май наинтѣ лꙋй кътръ бърбатꙋл съꙋ: домнꙋл меꙋ, аꙋ доаръ нꙋ щiй къ стреiнꙋл кꙋ каре ворбещй есте ꙟмпъратꙋл Кiней? ꙟндатъ че аꙋѕi ꙟмпъратꙋл Тембей ачѣстъ ꙟнтребаре, черꙋ ертъчꙋне лꙋй Рꙋшкад, шi ꙟл рꙋгъ съ трѣкъ кꙋ ведерѣ, де i се-вор фi фъкꙋт нескай некꙋвiiнцй дꙋпъ а са персоанъ; къчй нꙋ 'л а кꙋноскꙋт. Рꙋшкад ꙟй прекꙋрмъ ворба, шi се-ꙟмбръцiшаръ амъндой, шi се-сърꙋтаръ,

пъ ȣрмъ се-дȣсъръ кȣ мȣлтъ бȣкȣріе ꙟн Темба. Рȣшкад ле фȣ мȣсафір ꙟн касъ вр'о кѫтева зіле кȣ тоатъ бȣна прімірe ші кȣ маре чінсте, прекȣм і се-кȣвенѣ; ші апої черѫндȣ'ші вое се-дȣсе ꙟнтрȣ але сале.

Ȣрмарѣ Історіеі лȣі Рȣшкад, ші а ꙟмпъръ-тесеі Керістанеі сaȣ доамнеі Стaнеі, каре есте кȣ мȣлт маі фрȣмоасъ де акȣма ꙟнаінте.

Ажȣнгѫнд Рȣшкад ꙟмпъратȣл Кінеі ла ꙟмпъръціѣ са, нȣ ліпсі а повесті везірȣлȣі сѫȣ мінȣнателе ꙟнтѫмплърі але ꙟмпърътесеі ші але ꙟмпъратȣлȣі Тембеі. Везірȣл сѫȣ аȣзѫндȣле ръмасъ плін де міраре, ші де ачі лȣъ прічінъ де кȣвѫнт ші зісе кътръ ꙟмпъратȣл, къ ші Доамна Стана н'а фост алт чева, фъръ нȣмаі о мѫѣстръ ка ші Ділновака, прекȣм ꙟї маі зісесе ші дін тѫїȣ-ашдатъ, ꙟнсъ нȣ трѣкȣ мȣлтъ време ла міжлок, пъ кѫнд се-астѫмпъраръ тоате гѫндȣріле ꙟмпъратȣлȣі Рȣшкад, петрекѫнд ꙟнтрȣ лінищіре кȣ трібȣінціле ꙟмпъръціеі, ші ꙟнтр'о дімінѣцъ аколо ȣнде ꙟл ащепта боері сѫї ла діван, лȣаръ де весте къ ꙟмпъратȣл нȣ есте ꙟн сараїȣл сѫȣ, чі а періт ші нȣ ꙟї щіе німенѣ де кѫпътѫїȣ че с'а фѫкȣт ші ȣнде с'а дȣс; ші черчетѫндȣсе прін тот цінȣтȣл сѫȣ, нȣ се-афла нікъірѣ ка кѫнд 'л ар' фі ꙟнгіціт пъмѫнтȣл, атȣнчѣ ꙟнчепȣръ тоці а се-тѫнгȣі де пеірѣ ꙟмпъратȣлȣі лор дела мік пѫнъ ла маре де те лȣа жале ꙟнкотро фъчеі прін тот цінȣтȣл, ші маі кȣ сѣмъ везірȣл сѫȣ сѫрманȣл ꙟл жѫлѣ де плѫнцѣ ші лемнеле ші пietріле кȣ дѫнсȣл ꙟнпреȣнъ, нічі мѫнка, нічі бѣ сѫрманȣл, чі се-сфѫшіѣ де карнѣ де пъ дѫнсȣл, ші ꙟл кѫȣта ръкнінд ка ȣн небȣн пъ тоате дрȣмȣле-

целе

целе дiн зi шi пѫнъ ꙟн ноапте, пъ кѫнд се-тѫнгȣѣ тоцĭ де пiерзанiѣ ꙟмпъратȣлȣĭ лор, шi ꙟл къȣта тоцĭ ꙟн тоате пърцiле, ачест норочiт ꙟмпърат се-афла ꙟн пȣнтȣл чел маĭ де сȣс ал ферiчiреĭ сале, ꙟн iнсȣла Хармоста́н, ꙟн каре се-лȣасъ шi се-дȣсесе прiн въздȣх де пȣтерĭ Солмонiчещĭ дiн порȣнка Доамнеĭ Станеĭ.

Ачѣстъ ꙟмпърътѣсъ дȣпъ че се-сȣi ꙟн скаȣнȣл ꙟмпъръцiеĭ дiн черерѣ тȣтȣлор лъкȣiторiлор, ꙟшĭ пȣсе тоатъ сiлiнца спре ꙟндрептарѣ ꙟмпъръцiеĭ, шi спре подоаба мърiреĭ еĭ, дȣпъ ачестѣ адȣкѫндȣ'шĭ амiнте де кȣвѫнтȣл че дедесе кътръ ꙟмпъратȣл Кiнеĭ, шi фiiндъ прѣ мȣлцȣмiтъ де кредiнца шi статорнiчiѣ лȣĭ, хотъръ съ порȣнчѣскъ пȣтернiчiлор еĭ слȣжiторĭ шi съ ꙟл адȣкъ аколо, шi аша хотърѫндъ трiмiсе шi iл адȣсеръ ꙟн палат нȣмаĭ ꙟнтр'о клiпъ. Атȣнчĭ Рȣшкад, възѫнд пе iȣбiта са, стрiгъ кȣ глас маре шi зiсе: о ꙟмпърътѣса мѣ, оаре съ фiе кȣ адевърат къ те маĭ въз ꙟнкъ о датъ дȣпъ атѫта време лȣнгъ, ꙟнтрȣ каре хотърѫсъм шi ꙟмĭ лȣасъм тоатъ нъдеждѣ къ нȣ мъ воiȣ ꙟнвреднiчi а те маĭ ведѣ?! еȣ сѫнт кȣ адевърат ачѣ че щiĭ шi iȣбещĭ, ръспȣнсъ Доамна Стана, шi нȣ гѫндi Рȣшкаде къ лȣнцiмѣ времiĭ де кѫнд не ам деспърцiт те ва фi пȣс ла ȣiтаре шi те ва фi скос ȣн мiнȣт дiн гѫндȣл шi iнiмѣ мѣ, пȣрȣрѣ гѫндѣм ла тiне, те iȣбѣм шi охтам де дорȣл тъȣ, ꙟнсъ аштептам шi прелȣнцѣм времѣ ка съ въз де ещĭ статорнiк ла амȣр, сaȣ нȣмаĭ ȣн флекар (*), шi дȣпъ

(*) Че лȣкрȣ сфѫнт есте амȣрȣл! ел есте ꙟнтрȣ тоате, шi фъръ ел нȣ се-поате, еȣ нȣ зiк пентрȣ амȣрȣл блестемъцiĭлор, пе каре ꙟл ꙟмбръцiшазъ тiкълошi тiнерĭ ꙟнкъ дiн копiлърiе, шi ꙟĭ везĭ ка̀ кȣм арȣ фi пъсъраци ꙟн пȣд ла фȣм шi ешiцĭ де прiн мормiнте; чi пентрȣ амȣ-

дȣпъ че прічепȣїȣ ші мъ ꙟкредінцаїȣ къ мъ їȣбещї ꙟнтрȣ адевър кȣ статорнічіе, зісеїȣ де те адȣсъръ аічї ка съ не веселім дȣпъ доріңца ноастръ.

Ꙟмпъратȣл Кінеї мȣлцȣмі прѣ мȣлт ꙟмпъръ-тесеї Стенеї, пентрȣ мърімѣ сȣфлетȣлȣї еї че аръта кътръ дѫнсȣл, ші ꙟї хотъръ о драгосте вечнікъ, дȣпъ ачесте ворбірї тоцї алеші ꙟмпъръцієї дела чел маї мік ші пѫнъ ла чел маї маре, се-адȣнаръ ꙟн палат дін порȣнка еї, кърора ле зісе: „аскȣлтацї „тоате дȣхȣріле ші пȣтеріле челе Соломонещї дела „мік пѫнъ ла маре кѫцї сѫнтецї сȣбт стъпѫнірѣ мѣ, „фіінд къ сѫнтецї тоцї жȣрацї порȣнчілор меле, іа-„тъ къ въ даȣ де щіре, къ воеск съ іаȣ де бърбат „пе ꙟмпъратȣл Рȣшкад, че ꙟл ведецї лѫнгъ міне, „ші съ'л ꙟнкорȣнез ші де ꙟмпърат ал востръ, пен-„трȣ каре въ порȣнческ съ ꙟл кȣноащеце де стъпѫн ал „востръ де астъзї ꙟнаінте, ші съ ꙟї дацї чінстѣ „ші респектȣл че ꙟмї дацї ші міе." Атȣнчї тоцї мъестрї се-ꙟнкінаръ лȣї, ші лъȣдаръ прѣ мȣлт фа-літа стъпѫнеї лор, кȣ тоате къ Рȣшкад ерѣ кȣ мȣлт маї жос дȣпъ пȣтеріле челе діаволещї але ачелора ші але ꙟмпъръътесеї лор, ꙟнсъ рѫндȣѣла ꙟн преȣнъріі фіреї нȣ аре деосъбіре, чі ȣрмѣзъ а се-ꙟнпліні ші а се-местека, кѫнд ꙟї віне фȣріѣ, простеца прін но-блецъ, ші ноблеца прін простецъ; дръкоаїка прін омȣ, ші мȣерѣ прін драк, дечї севѫршіндȣсе рѫн-дȣѣла ꙟнкоронацієї ꙟмпъратȣлȣї, строполѣ кȣ тоцї пен-

амȣрȣл чел адевърат, де каре аȣ фост плінї тоцї бър-бацї чеї вестіцї, де а кърор стрълȣчіте фапте сѫнт пліне історііле. Амȣрȣл чел адевърат стъ ꙟнтрȣ іȣбірѣ челор де ȣн нѣм ші асъмѫнаре кȣ тіне, адікъ съ те бȣкȣрї кѫнд ꙟї везї ферічіцї ꙟнтрȣ тоате; ші съ те ꙟнтрістезї кѫнд ꙟї везї ꙟн старе дін протівъ; къчї лініщѣ ші ферічірѣ обшеї, есте траіȣл чел маї сфѫнт ал фіекърȣї омȣ ꙟн парте.

Традȣкъторȣл Горжан.

пентрȣ але нȣнції, ꙟнсъ пѫнъ а нȣ се-кȣнȣна, зісе Доамна Стана кътръ Рȣшкад ꙟн кіпȣл ȣрмътор.

Домнȣле, трібȣінца ші орѫндȣѣла чере, ка пѫна а нȣ не кȣнȣна съ ꙟмі фъгъдȣещі къ веі пъзі ȣн лȣкрȣ, ачест лȣкрȣ нȣ ꙟл чеіȣ еȣ дела тіне пентрȣ алт чева, фъръ нȣмаі пентрȣ фолосȣл нострȣ де обще, ачест лȣкрȣ есте негрешіт прѣ де трібȣінцъ ка съ мі 'л фачі, ші съ ꙟл пъзещі кȣ маре статорнічіе; къчі дін ненорочіре де нȣ ꙟл веі пъзі, вом фі амѫндоі прѣ ненорочіці пентрȣ тоатъ віаца ноастръ. Ваі де міне, доамна мѣ, респȣнсъ Рȣшкад, кȣвінтеле дȣміталѣ мъ багъ ꙟн маре бънȣѣлъ, ші спȣнемі, аша съ тръещі, ка че лȣкрȣ съ ꙟці фъгъдȣеск къ мъ воіȣ ферi де ел?! ачѣ че воеск еȣ, ръспȣнсъ Доамна Стана, есте о сѫлнічіе фоарте грѣ, каре ці се-ба пърѣ прѣ кȣ аневое а о ꙟнпліні, ші мъ тем прѣ мȣлт къ нȣ веі фі дестоінік а о сȣфері пѫнъ ꙟн сфѫршіт; къчі еȣ фіінд мъѣстръ, ші тȣ мȣрітор фіȣ ал лȣі Адам, авем маре неасъмѫнаре ші непотрівіре ȣнȣл кътръ алтȣл, ноі лȣкрѫм требȣріле ноастре кȣ тотȣл ꙟн протіва а челор оменещі, авем пръвілі ші обічеіȣрі кȣ маре деосъбіре де але воастре, ші ꙟн скȣртъ ворбъ н'о съ пȣтем тръі амѫндоі време ꙟнделȣнгатъ, де нȣ ꙟмі веі да о сȣпȣнере ші о аскȣлтаре кȣ тотȣл статорнікъ ші ꙟнделȣнгатъ, ꙟн токмаі ка кȣм аі фі орбȣ ші мȣтȣ.

Кȣм? стъпѫна мѣ, ръспȣнсъ Рȣшкад, ачѣста есте сѫлнічіѣ чѣ грѣ, пе каре ещі ла ꙟндоѣлъ къ нȣ о воіȣ пȣтѣ ръбда?! еȣ сокотеск къ пѫнъ акȣма мъ веі фі кȣноскȣт ла тоате къ ꙟці сѫнт фоарте сȣпȣс ла орі че ꙟмі веі порȣнчі, ші кȣмкъ плъчерѣ мѣ нȣ аре аплекаре ла алт німіка ꙟн лȣме, фъръ нȣмаі съ фіȣ сȣпȣс воінцілор тале кȣ десъвършіре,

ширe, біне-біне, ръспѹнсъ ꙟмпърътѣса зімбіндъ (*) іа спѹнемі, домнішорѹле, ꙟмі фъгъдѹещі къ нѹ те веі сѹпъра кътѹші де пѹцін ші веі тъчѣ ка ѹн мѹтѹ ші орбѹ кѫнд мъ веі ведѣ фъкѫндѹ ꙟнаінтѣ та вре ѹн лѹкрѹ че ва фі атінгъторѹ прѣ мѹлт ші де тіне? даръ, о ꙟмпърътѣса мѣ, ръспѹнсъ влъдѹцъ де Рѹшкад; ꙟн лок съ дефаім орі че фаптъ веі фа-че дѹмнѣта, ꙟці фак жѹръмѫнт грозав къ о воіѹ лъѹда, ші воіѹ да ціе чѣ маі маре сѹпѹнере, пъ кѫтъ драгосте ам асѹпра та ꙟн тоатъ віаца мѣ; ші ꙟн скѹртъ ворбъ ꙟці воіѹ фі ка чел маі тікълос аргат ал кѹрції дѹміталe, невъзѫнд ші неаѹзѫнд.

Ажѹнџе атѫта, зісе Доамна Стана, сѫнт ꙟн-кредінцатъ пъ жѹръмѫнтѹл тъѹ, авѫндѹ бѹнъ нъ-дежде къ орі че воіѹ фаче ꙟнаінтѣ та, те веі пъзі а нѹ зіче ворба чѣ маі мікъ ꙟнпротівітоаре, ші кѹмкъ нѹ веі ꙟнтреба нічі веі черчета де че фак а-ша; къчі мъестрі нѹ фак нічі ѹн лѹкрѹ фъръ соко-тѣлъ, ші дакъ вре о датъ веі ведѣ къ фак вре ѹн лѹкрѹ ші ці с'о пърѣ къ е кѹ некѹвіінцъ, зі ꙟн гѫндѹл тъѹ аша: Доамна Стана нѹ фаче німіка фъръ кѹвѫнт ші фъръ сокотѣлъ.

Дѹпъ че ꙟі маі фъгъдѹі ꙟмпъратѹл Кінеі къ ва фі статорнік ꙟнтрѹ кѹвѫнтѹл съѹ, ꙟші хотъръ-ръ нѹнта кѹ десъвѫршіре, ші фъкѹръ о нѹнтъ фоар-те грозавъ, тоці мъестрі ачелѹі остров жѹка прін възадѹх; пѹтерѣ фармечілор фъчѣ съ салте де бѹкѹ-

ріе

(*) Мітолокѹл зісе къ доамна Стана кѹцета ꙟнтрѹ сінеші ші зічѣ: ꙟнтрѹ адевър къ бърбаці маі мѹлт се плані-сеск ла мѹері, декѫт еле ла дѫнші; ші ꙟн ѹімірѣ лор ꙟші агонісеск спре а ле мѹлцѹмі ла орі че плъчере; ꙟші адѹк мѹлціме де бътъмърі ші пръпъденії грозаве. Дар мѹерѣ ꙟнцелѣптъ възіндѹ'ші бърбатѹ ꙟнтрѹ аша старе, нѹ ꙟл ꙟнпілѣзъ, чі маі кѫртос ꙟл попреще кѹ орі че міжлоаче, ші дін протівъ чѣ фъръ де мінте о аре дрепт фалъ къ а пѹтѹт съ'ші адѹкъ бърбатѹл пѫнъ ачі.

ріе лемнеле ші піетріле, ші алте мȣлте мінȣні діаволещї. Іар Ꙟмпъратȣл се-афла прѣ норочіт, ꙟнкът нȣ се-маї пȣтѣ маї біне де аша, тоатъ трѣба са ерѣ пȣрȣрѣ а петрече ꙟнтрȣ кънтърї ші десмірдърї де тот фелȣл кȣ іȣбіта са Доамна Стана.

Дȣпъ че трекȣ ȣн ан дела ꙟнсȣрарѣ са, Доамна Стана нъскȣ ȣн фечор, маї фрȣмос декът ȣн соаре. Іар ꙟмпъратȣл афлъндȣсе ла вънат, ші кънд ꙟї вені ачѣстъ весте де бȣкȣріе, се-ꙟнтоарсъ нȣмаї декът ла Сараіȣ ка съ ꙟші вазъ прȣнкȣ, ші възъндȣл ꙟн брацъле маічеї сале, каре шедѣ лънгъ ȣн фок маре, ꙟл лȣъ ꙟн брацъле сале, ші сърȣтъндȣ'л де ненȣмърате орї, ꙟл дете іаръші мȣмеї сале, еа лȣъндȣл ꙟн браце, ꙟл арȣнкъ нȣмаї декът ꙟн вълвоарѣ фокȣлȣї, ші нȣмаї декът, о че ведере мінȣнатъ, пері фокȣл ші копілȣл нȣмаї кът кліпіещї дін окї!

Ачѣстъ ведере прѣ мінȣнатъ прічінȣі дестȣлъ ꙟнтрістаре ꙟмпъратȣлȣї, даръ фіе орї кȣм ва фі фост ꙟнтрістарѣ са пентрȣ пеірѣ копілȣлȣї, ел ꙟнсъ ꙟші адȣсе амінте де фъгъдȣѣла ші жȣръмънтȣл че фъкȣсе, ші ꙟнгіцѣ нодȣрї де ръбдаре ꙟнтрȣ тъчере ка ȣн мȣтȣ, аша даръ фъръ съ ꙟї зікъ ніс, се-трасъ ꙟн кабінетȣл съȣ, ші плънџѣ зікънд: нȣ сънт еȣ акȣма вреднік съ мъ плънгъ лȣмѣ? Дȣмнезъȣ ꙟмї дърȣі ȣн копілаш, ші мȣмъса ꙟл арȣнкъ кȣ мъніле сале ꙟн вълвоарѣ фокȣлȣї, ші апоіȣ съ нȣ фіȣ волнік съ ꙟї зік чева ла ачѣстъ фаптъ крȣнтъ?! о че мȣмъ неоменітъ ші крȣнтъ! дар ласъ маї біне съ так, зічѣ ꙟмпъратȣл, къ поате съ о некъжеск арътъндȣ'ї ꙟнтрістарѣ мѣ, ші ꙟн лок съ ꙟї дефаім ачелѣ че фаче, съ зік маї біне къ ꙟмпърътѣса нȣ фаче німіка фъръ жȣдекатъ ші фъръ кȣвънт. Ачестѣ кȣџетънд ꙟмпъратȣл нȣ зісе німіка Доамнеї Станеї, кȣ тоате къ ꙟї пърѣ фоарте

рѣу де невіноватул прунк, ѫнсѫ ѫнгіцѣ нодурі кѫт пумнул.

Пѫ урмѫ дупѫ ун' ану, Доамна Стана маі нѫску о фатѫ че ѫнтречѣ ку фрумусецѣ пе фіул че се-арункасѫ ѫн фоку. Іар ѫмпѫратул се-афла плін де мірарe пентру фрумусеца еі чѣ негрѫітѫ, ші ну се-путѣ десліпі де лѫнгѫ дѫнса де мулт че о іубѣ, дарѫ че фолос кѫ прѣ пуцінѫ време ѫі фу букуріѣ; кѫчі прівінд ел ла дѫнса ші букурѫндусе де фрумусеца еі, іатѫ кѫ інтрѫ ачі о кѫцѣ албѫ, грозавѫ де маре, ші ку гура кѫскатѫ; пе каре вѫзѫнду о Доамна Стана о кемѫ, зікѫндѫ'і: іа ачѣстѫ спуркѫчуне ші кобе де фатѫ де аічѣ дін аінтѣ мѣ, кѫ ну почіу сѫ о маі вѫз ѫн окі! ші апропііндусе кѫцѣоа луѫ фетіца ѫн дінці, ші дете досул ку дѫнса.

Ку непутінцѫ ару фі а повесті чінева ку десѫвѫршіре грозава мѫхніре ші пѫреpe де рѫу а ѫмпѫратул пентру ачѣстѫ ведере жалнікѫ ші сфѫшііτоаре де інімі, ші ку тоате кѫ се-журасе ѫмпѫрѫтесеі кѫ ва фі ѫнтру тѫчере ла орі че ва фаче еа, ѫнсѫ прѣ пуцін ліпсі сѫ ѫші калче журѫмѫнтул, ші сѫ дожѫнѣскѫ крузімѣ невестеі сале, ші еші дін касѫ ку маре неплѫчере, темѫндусе ка сѫ ну ѫі скапе дін гурѫ вре ун кувѫнт де мустраре, ші сѫ се-бѫдѣскѫ ѫнтру мѫхнірѣ са, ші аша се-дусе де се-ѫнкісѫ іар ѫн кабінетул сѫу, ші ерѣ ѫнтру мѫхніре ші жале неспус пентру кумплітул сфѫршіт ал драцілор сѫі прунчі, ші зічѣ ѫнсіне'ші: Доамна Стана, прекум се-веде трѣба, есте о мууере крунтѫ ші фоарте тіранѫ, кѫчі де ну ар' фі аша, ну ар' фі фѫкут ачесте фапте ку копііі сѫі! о ваі міе тікѫлосул!

Дакѫ мѫестрі ау асфел де мулцуміре а фаче аша копіілор лор челор де ун сѫнце ку дѫнші, ѫі ѫнтрек чеeлалці оамені ку міла ші ку ѫндурарѣ,

ку

кꙋ тоате ачестѣ ꙟмпърътѣса мї а зіс, кꙋмкъ мъе-
стрі нꙋ факꙋ німік фъръ кꙋвіінцъ, дар ачѣста че фак еї кꙋм поате зіче нещіне къ е фаптъ бꙋнъ? Ах еꙋ прічеп фоарте біне че е астъ таинъ, ші въз аевѣ прічіна тікълошіілор меле! се-веде трѣба, ші аша о съ фіе, къ пръвіліле мъестрілор порꙋнческ ка съ ꙟшї омоаре копіі че добъндеск кꙋ ꙟмпреꙋнарѣ оаменілор ноштрі, ачѣста есте прічіна, ші де џѣба мъ маї некъжеск, кънчї сънгꙋр сънт де вінъ! о Стано Стано, доамнъ Стано, че неоменіе фꙋ пъ капꙋл тъꙋ! че крꙋзіме маї пре сꙋс де тоате! ші гъндещї тꙋ вре о датъ къ н'оїꙋ съ те дожънеск пентрꙋ аста че фъкꙋшї?! ꙟн пісма драгостеї че ам кътръ тіне н'оїꙋ съ мъ сꙋпꙋїꙋ пръвілілор тале, ші съ ведем ч'о съ фіе!

Кꙋ тоате къ Рꙋшкад ерѣ пътрꙋнс де мъхніре пентрꙋ копілаші сеї, ꙟнсъ се-стъпъні прѣ мꙋлт, ші нꙋ зісе німіка ꙟмпъратесеї; дар і се-скърбісе прѣ мꙋлт а маї лъкꙋі ꙟн інсꙋла Хармостан, ші хотъръ съ се-ꙟнтоаркъ ла Кіна, аша даръ зісе ꙟнтр'о зі ꙟмпъратесеї сале: мї а веніт ꙋн дор фоарте маре де ꙟмпъръціѣ мѣ, ші воеск съ о маї въз о датъ, ші де ачѣ те рог дъмї вое съ мъ дꙋк, ка съ ꙟмї маї въз народꙋл, каре мъ аꙋ де морт ші пієрдꙋт, ші дꙋпъ че ꙟмї воїꙋ пꙋне тоате ла оръндꙋѣлъ, іаръші віꙋ аічѣ фъръ ꙟндоѣлъ, дꙋте даръ, ꙟї зісе ꙟмпърътѣса, ка съ ꙟцї десмъхнещї сꙋпꙋшіі, ші съ ꙟї пꙋї ла оръндꙋѣлъ; кънчї ꙟнфъцішарѣ ꙟмпъратꙋлꙋї фаче мꙋлте бꙋнътъцї народꙋлꙋї съꙋ; ші маї вартос къ еꙋ щіꙋ прѣ біне къ Моголені се-ръдікъ асꙋпра та кꙋ марї пꙋтерї де оасте, аша даръ плѣкъ ꙟн чѣсꙋл ачеста ка съ те аперї де дъншії, ші воїꙋ вені ші еꙋ ꙟнтрꙋ ажꙋторꙋл тъꙋ ла орї че веї авѣ пъс, де се-ва ꙟнтъмпла.

Аша

Аша зікѫндъ Доамна Стана кемъ нꙋмаї де-
кѫт ꙋн мъестрꙋ, ші ꙟї порꙋнчі съ дꙋкъ пе ꙟмпъ-
ратꙋ ла Кіна нꙋмаї ꙟнтр'о кліпъ, мъестрꙋ аскꙋл-
тѫнд порꙋнка еї кꙋ маре сꙋпꙋнере, ꙟл лꙋъ ꙟн бра-
це, ші ꙟл дꙋсе ꙟн Кіна нꙋмаї кѫт даї ꙟн ам-
нарꙋ, ші ꙟл пꙋсе ꙟн палатꙋл сѫꙋ. Іар везірꙋл сѫꙋ
ꙟндатъ че ꙟл възꙋ се-ꙋмплꙋ де бꙋкꙋріе, ші къ-
зѫнд'ꙋї ла пічере, зісе: о прѣіꙋбітꙋл меꙋ домнꙋ!
се-веде къ черꙋл с'а мілостівіт де лакрѫміле меле де
те а адꙋс ла нородꙋл тѫꙋ ка съ'л маї мѫнгѫї, кѫчї
се-топісъръ сірмані де дорꙋл ꙟмпърѫціеї тале, атꙋнчї
ꙟмпъратꙋл ꙟмбрѫцішінд пе везір, ꙟї повесті тоате
ꙟнтѫмплъріле сале, ші везірꙋл рѫмасъ копрінс де
мірарe мꙋлтъ. Ꙟн зілеле ачелѣ се-апропіѣ ші Мо-
голітені де Кіна, кꙋ пꙋтере мꙋлтъ, ші кꙋ сілъ не-
гръітъ, лꙋѫнд де щіре Рꙋшкад пентрꙋ венірѣ лор
асꙋпръї, адꙋнъ ші ел маї тоатъ оастѣ че авѣ, ші
еші ꙟнпротіва лор, ші тъбърѫнд ꙟнтр'о лѫтꙋрї,
ꙟші стрѫжꙋѣ маї кꙋ сѣмъ провізіѣ (захараоа) хръ-
нії, кѫчї ерѣ кам пꙋцінтікъ дꙋпъ нꙋмѫрꙋл ощіреї,
ал кърії ꙟнгріжіторꙋ ерѣ ꙋн паше а нꙋме Велі, ші
пъ кѫнд се-апропіѣ паша кꙋ провізіѣ ла табъра
ощірілор, і се-арѫтъ ꙟнаінте фъръ весте Доамна Ста-
на, ꙟнтовърѫшітъ де о мꙋлціме де мъестрі, карі
десъркаръ нꙋмаї декѫт кѫмілеле ші катѫрї де про-
візіѣ мѫнкърії ші бѫꙋтꙋреї, ші ле върсаръ пе тоа-
те жос пъ пъмѫнтꙋ, ші ле аместекаръ пе тоате,
ші кълкѫндꙋле кꙋ пічереле ле фѫкꙋръ пе тоате о ті-
нъ ꙋна кꙋ пъмѫнтꙋл, ꙟнкѫт нꙋ маї пꙋтѣ фі де
нічї о трібꙋінцъ нічї макар порчілор, некꙋм оста-
шілор лꙋї Рꙋшкад.

Везірꙋл Велі рѫмасъ ꙟнкременіт възѫнд прові-
зіѣ ꙟн аша старе, атꙋнчї ꙟї зісе ꙟмпърътѣса:
Дꙋте де спꙋне ꙟмпъратꙋлꙋї къ ꙟмпърътѣса мꙋерѣ,
са а фъкꙋт ачѣстъ маре пагꙋбъ, еа се-дꙋсе нꙋмаї

декѫт

декѫт ші спȣсе тоатъ ꙟнтѫмпларѣ ꙟмпъратȣлȣї съȣ, ачѣстъ весте фъкȣ пе ꙟмпъратȣл а се-некъжі кȣ мії де орї маї мȣлт декѫт де моартѣ копіілор съї, ші аколо ȣнде ерѣ мѫхніт ші некъжіт фокȣ, въѕȣ пе Доамна Стана къ і се-арътъ ꙟнаінте.

Ꙟмпърътѣсъ, ꙟї ѕісе, нȣ маї почіȣ авѣ тъчере; кѫчї м'аї адȣс ꙟнтрȣ аша пȣнтȣ, ꙟн кѫт нȣ маї почіȣ ръбда, пе копілȣл меȣ ꙟл арȣнкашї ꙟн фокȣ, пе фіемѣ о дедешї ȣнеї къцеле, пентрȣ каре ерѣм фоарте мѫхніт, ꙟнсъ еȣ нȣ ці ам ѕіс доаъ воабе легѫнате, ші м'ам пъѕіт ка де фокȣ а нȣ мъ прічепе къ ꙟмї паре ръȣ де ачесте фапте, дар ачѣста че ꙟмї фъкȣшї астъѕї нȣ есте алт чева, фъръ нȣмаї о връжмъшіе а та асȣпра віецїї меле, ші а чінстеї меле, ші ꙟмї есте прѣ кȣ непȣтінцъ а нȣ мъ плѫнџе деспре ачесте неказȣрї марї кȣ каре те ції де капȣл меȣ. О немȣлцȣміт'о, кȣ асфел де фапте ръсплътещї драгостѣ мѣ чѣ маре че ам асȣпръції, н'ашȣ фі маї ажȣнс с'о ам? ші че аї де гѫнд кȣ міне, че сокотелї аї ꙟн капȣцї? іакъ віне ест'аша съ ꙟмї рѫмѫе остѣ фъръ мерінде!? ч'о съ фіе аста, нȣ мъ почіȣ прічепе! спȣнемї де, че тачї! на-на-на, ȣіте лȣкрȣ дракȣлȣї; еȣ ꙟї даȣ, ші дȣмнѣеї паце, прекȣм ѕіче ворба!? еї пъкътосȣл де міне, сълѣм берджк, борцлȣ чіктѫк! се-веде трѣба керамȣ къ аї де гѫнд съ мъ даї віȣ невътъмат кȣ тоатъ оастѣ мѣ ꙟн мѫніле връжмашілор? де, спȣнемї акȣма ам дрептате съ те дожнескȣ, саȣ нȣ? віне ест'аша?

О Рȣшкад Рȣшкад, маї віне арȣ фі фост, ѕісе Доамна Стана, съ фі ръбдат ші ачѣста, ші съ нȣ ꙟмї фі ѕіс кѫх, декѫт съ ворбещї афар де кȣвіінцъ, кълкѫндȣ'ці жȣрѫмѫнтȣл! дар фіінд къ аї ворбіт ꙟн протіва фаптелор меле челор пліне де ꙟнцелепчȣне, аї фъкȣт прѣ ръȣ, ші ръȣл ачеста нȣ

маї

маї аре лѣкȣ! акȣма с'а дȣс ші с'а стрікат тот планȣл таінеї меле, ші орї кȣ че міжлок веї ȣмбла а ꙟнтѫмпіна ачѣста, ꙟнзадар те веї остені, ші мȣлт мъ темѣм къ н'зї съ фії дестоінік ла челе че ꙟції зічѣм пѫнъ а нȣ не кȣнȣна, ші іатъ къ н'аї фост, ші мȣлтъ пагȣбъ ціаї адȣс тȣ сінгȣр! о ꙟмпърате фъръ мінте ші грос де капȣ че ешї! біне зіче о ворбъ а стрѫмошілор меї, къ кȣ нътъръȣ, нътъръȣ веї фі, ші кȣ ꙟнцелептȣ, ꙟнцелептȣ веї фі! о ꙟмпърате невредніче де о мъѣстръ, ші непȣтінчосȣле, де че нȣ тъкȣшї ш'акȣма? щії тȣ простȣле чіне а фост фокȣл ачела ꙟн каре амȣ арȣнкат прȣнкȣл?! фокȣл ачела ерѣ ȣна дін челе маї ꙟнвъцате Ѕле, кърії амȣ ꙟнкредінцат пе фіȣл нострȣ ка съ ні'л крѣскъ кȣ чѣ маї бȣнъ едȣкаціе дін лȣме; ші къцѣоа че аї възȣт ерѣ о кълȣгъріцъ дела Капіщѣ марелȣї Жое, ші іам дат копіла ка съ мї о крѣскъ ші съ мї о ꙟнвеце кȣ десъвѫршіре ла тоате але касї, ꙟнкѫт съ нȣмаї аібъ трібȣінцъ де повацъ сав де дожъніре; ші ка съ мъ крезї деспре челе че ꙟції зік, ащѣптъ съ ле везї ꙟн фаптъ, нȣмаї декѫт ꙟмпърътѣса порȣнчі ла доï мъестрі ка съ се-дȣкъ ші съ ꙟї адȣкъ прȣнчі, ші нȣмаї кѫт те щерції ла окі сосіръ кȣ еі.

Атȣнчї ꙟмпъратȣл Кінеї, кȣ тоате къ ерѣ фоарте некъжіт де піеірѣ хрънії ощірілор сале, дар кȣ тоате ачестѣ се-ȣмплȣ де бȣкȣріе възѫндȣ'шї пе амѫндої копілаші стрълȣчінд ꙟнтокмаї ка лȣміна ші фоарте сінътоші, пе каре ліпіндȣї де брацъле сале ꙟї сърȣта фъръ сътȣраре сълтѣнд де бȣкȣріе маре. Атȣнчї Доамна Стана іар ꙟнчепȣ а зіче аша: ꙟмпърате, акȣма чере трібȣінца а ꙟції добеді пентрȣ че ції ам прѫпъдіт тоатъ храна ощірілор, де каре тȣ те аї сȣпърат фоарте мȣлт пъ міне, ꙟмпъратȣл Моголȣлȣї воѣ съ ꙟції рѫдіче віаца, ка съ сȣпȣе лȣішї ꙟмпъръціѣ Кінеї; ші ка съ ꙟшї съвѫр-

шѣскъ

шѣскъ дорінца са маї біне ші маї кꙋ лесніре, а фъгъдꙋіт мꙋлціме де аꙋрꙋ везірꙋлꙋї тъꙋ Белі, ка съ ꙟці пар-зъ віаца кꙋ віклешꙋг. Ѧчест некредінчос ші нелє-ціꙋіт ꙟгріжітор ал хръніі пентрꙋ о сꙋтъ міі де гал-бені, се-фъгъдꙋі Моголѣнꙋлꙋї къ ва пієрде тоатъ оастѣ та, ші пе тіне дін преꙋнъ, ші віклешꙋгꙋл сꙋ чел пъгънеск фꙋ къ отръві тоатъ мънкарѣ ші бъꙋтꙋра ордієї, ка ꙟн прѣпꙋцінъ време съ въ пръ-пъдіці кꙋ тотꙋл дела мік пънъ ла маре. Ѧчѣста есте прічіна де каре фꙋіꙋ ꙟндемнатъ а порꙋнчі ка съ пръпъдѣскъ тоатъ храна воастръ, ка съ нꙋ іа сфършіт сфътꙋірѣ са чѣ кꙋ тотꙋл пъгънѣскъ, міе мі се-паре, о ꙟмпърате, къ ꙟці віне прѣ кꙋ греꙋ а креде ꙋна ка ачѣста, дар есте прѣ кꙋ лесніре а те ꙟнкредінца. Кіамъ пе Белі, ші ꙟндаторѣзъл ка съ мънънче ші съ бѣ дін ачелѣ че а маї ръмас ніцеле, ші веї ведѣ кꙋм о съ'л іа наіба ꙟнаінтѣ та.

Ꙟмпъратꙋл ръмасъ ꙋіміт аꙋзінд ачѣстъ пове-стіре, ші нꙋмаї декът кемъ пе Белі ꙟнаінтѣ са, кърꙋіа віінд, ꙟї порꙋнчі стражнік съ мънънче дін ачеле хръні; дар Белі ꙟї пꙋсъ мънꙋша зікънд къ нꙋ ꙟї есте фоаме, де нꙋ веї мънка ꙟнтр'ачест мі-нꙋт, ꙟї зісе ꙟмпъратꙋл, ꙟці есте капꙋл піердꙋт, атꙋнчѣ Белі възънд къ е кꙋ непꙋтінцъ а скъпа де моарте, орї аша, орї алмінтрелѣ, мънкъ пꙋцінтел дін ачеле хръні, ші мꙋрі нꙋмаї декът.

Ѧтꙋнчѣ зісе Доамна Стана кътръ ꙟмпъратꙋл; везї вънзарѣ ші пръпъденіѣ че ерѣ съ ꙟці факъ паша ал тъꙋ? мї се-паре, домнꙋле, къ смеі нꙋ фак німік фъръ кꙋвънтꙋ ші фъръ кꙋвіінцъ; ші поате къ те веї фі ꙟнкредінцат акꙋма дестꙋл деспре дънші. Ѧша есте ꙟмпърътѣса мѣ, зісе Рꙋшкад, ꙟці мър-тꙋрісеск къ сънт фоарте віноват, къчї нꙋ ам пъзіт порꙋнчіле ꙟнцелепчꙋнеї тале, кꙋ тоате ачестѣ тот нꙋ маї амꙋ нъдежде ші мънгъере деспре оастѣ мѣ;

къчї

кѫчї неавѫнд хранѫ о сѫ піе негрешіт! ба нȣ нȣ, зісе Доамна Стана, кѫ веї авѣ хранѫ дестȣлѫ; мѫїне веї авѣ маї мȣлтѫ декѫт ꙟцї трібȣеще; кѫчї ꙟн ноаптѣ аста о сѫ кѫлкаці пе врѫжмаші фѫрѫ де весте, ꙟї веці тѫѣ фоарте рѫȣ, ші веці лȣа тоатѫ храна лор, ші тоате рѫсбонелтеле лор (*), ші вѫ веці ꙟнтоарче ꙟн капітала воастрѫ тріȣмфѫторї, адікѫ ꙟмбрѫкаці де сȣс ші пѫнѫ жос кȣ славѫ де бірȣінцѫ.

Ачесте презісе адікѫ пророчії але ꙟмпѫрѫтесеї се-ꙟнплінірѫ тоате ꙟнтокмаї; фіінд кѫ еа, ꙟн ноаптѣ ачѣ, кȣ тоці мѫестрі еі че авѣ кȣ дѫнса, се-пȣсѫ ꙟн фрȣнтѣ оштірілор Кінезещї, ші прѫпѫді тоатѫ оастѣ Моголенілор, ал кѫрор ꙟмпѫрат авіа скѫпѫ вїȣ нȣмаї кȣ вр'о зече іншї. Іар адоа зі вѫзѫнд Рȣшкад пе врѫжмашȣл сѫȣ прѫпѫдіт кȣ тотȣл, ші дін аї сѫї нічї ȣн осташȣ прѫпѫдіт, се-ȣмплȣ де бȣкȣріе маре ші де веселіе. Атȣнчѣ зісе Доамна Стана кѫтрѫ ꙟмпѫратȣл бѫрбатȣл сѫȣ: іатѫ врѫжмаші тѫї се-жѫртфірѫ, ші зак тоці прін пȣлберѣ оштірілор тале, рѫсбоіȣл че те ꙟнгріжора мȣлт ꙟші лȣѫ пеірѣ кȣ десѫвѫршіре; тȣ акȣма те поці ꙟнтоарче ла ꙟмпѫрѫціѣ та, ші сѫ те-одіхнещї фѫрѫ чѣ маї мікѫ гріжѫ ꙟн сараіȣл тѫȣ, іар кѫт пентрȣ міне трібȣінца чере ка сѫ мѫ дȣк де ȣнде амȣ веніт, ші сѫ фім деспѫрціці ꙟнвечї, де акȣма нȣ мѫ веї маї ведѣ ꙟнвечї; кȣ тоате кѫ ші міе ꙟмї ва фі дор де тіне, дар че сѫ фак кѫ дȣмнѣта ещї де вінѫ, о прѣскȣмпȣл меȣ Рȣшкад, фіінд кѫ нȣ аї пѫзіт фѫгѫдȣѣла че тȣ сінгȣр мї аї дат прін марї жȣрѫмінте.

О черȣле прѣдрепте, стрігѫ ꙟмпѫратȣл ла ачѣстѫ ворбѫ а ꙟмпѫрѫтесеї, че есте ачѣста че ꙟмї сфѫшіе ȣрекіле ші рѫрȣнкі?! те жȣрȣ прѣіȣбіта мѣ скімбѫці ачѣстѫ хотѫрѫре, кѫчї мѫ каеск ші ꙟмї кȣноскȣ грешала! грешіт сѫнт ꙟнаінтѣ та стрѫлȣчіта ші скȣмпа

мѣ

(*) тоате кѫте сѫнт де трібȣінцѫ ла рѫсбоіȣ.

мѣ соціе, ꙟндꙋрате ші мъ іартъ, ах грешіт ꙟції сѫнт, ші нꙋ маї ꙟндръснеск съ мъ ꙋіт нічї асꙋпра та, ка нꙋ кꙋмва ꙟції воіꙋ маї греші! фії міе мілостівъ де мъ іартъ, ші ꙟції фъгъдꙋеск кꙋ марї жꙋрѫмінте къ нꙋ ꙟції воіꙋ маї греші д'акꙋма ꙟнаінте! акꙋма сѫнт тоате ꙟнзадар, ші жꙋрѫмінте ші кърірї, ꙟї ѕісе ꙟмпърътѣса, кѫчї леџіле меле ꙟмї порꙋнческꙋ фоарте стражнік а мъ депърта де тіне пентрꙋ тот-даꙋна, фіїндкъ леџіле мъестрілор нꙋ се-калкъ нічї о датъ ꙟнтрꙋ німік дела мікꙋ пѫнъ ла маре, ꙟнчетѣзъ даръ а мъ маї рꙋга ка съ фіꙋ кꙋ тіне, ах де ар' фі фостꙋ ꙟн мѫна мѣ ачѣстъ черере а та, нꙋ ашꙋ фі маї ашептат ка съ мъ маї роџї, аша даръ рѫмѫї сѫнътошел, о ꙟмпърате, маї ѕісе Доамна Стана плѫнгѫндъ ші сꙋспінѫндъ дін адѫнкꙋл інімії; тꙋ піерѕї акꙋм де о дата пентрꙋ тот-даꙋна ші пе фіі търї чеї фрꙋмошї ꙟнтокмаї ка лꙋміна ші пе соціоара та че те іꙋбеще маї мꙋлт декѫт орї че ꙟн лꙋме! адіо прѣіꙋбіте, адіо дꙋлчеле мієꙋ соцꙋ! сърꙋтаре фръціоаре, кѫчї нꙋ мъ маї везї! ачестѣ ѕікѫндъ ꙟмпърътѣса, пері ка нълꙋка кꙋ копіі съї дін аінтѣ ꙟмпъратꙋлꙋї.

Нічї ꙋн скріїторꙋ дін лꙋме нꙋ ар' пꙋтѣ повесті кꙋ десъвѫршіре мѫхнірѣ лꙋї Рꙋшкад кѫнд се-възꙋ пъръсіт пентрꙋ тот-даꙋна де неваста са ші де копілашї съї, пе карі ꙟї іꙋбѣ маї мꙋлт декѫт віаца са, де ар' фі пієрдꙋт ръсбоіꙋл, ші де арꙋ фі къѕꙋт робꙋ пентрꙋ тоатъ віаца са ꙟн мѫніле връжмашілор, каре съ ꙟл фі хрѫніт нꙋмаї кꙋ пъмѫнт ꙋскат, ші съ ꙟл фі кꙋлкат пъ спіні, нꙋ арꙋ фі черкат атѫта мѫхніре ка ачѣ, де маре жале ꙟші сфъшіе образꙋл кꙋ бріче, ші ꙟші пꙋсе о траістъ кꙋ ченꙋше ꙟн капꙋ, ші фъкꙋ атѫтѣ фапте чіꙋдате де марѣ мѫхніре, ꙟнкѫт се-ꙟнкреѕꙋръ мꙋлції кꙋмкъ с'арꙋ фі небꙋніт, ші копрінс де жале ші де обідъ се-ꙟнтоарсъ ла пала-

тȣл сѫȣ, ші зісе везірȣлȣї: ꙟн мѫніле тале лас кѫр-
ма а тоатѫ ꙟмпѫрѫціѣ мѣ, кѫрмȣеще о орї кȣм веї
пȣтѣ, кѫчї еȣ де акȣма ꙟнаінте оїȣ сѫ'мї петрек
рѫмѫшіца тікѫлоасеї меле віецї плѫнгѫндȣ'мї ші жѫ-
ліндȣ'мї неваста ші копілаші, пе карі ꙟї піердȣїȣ
дін прічіна негіокіеї меле, нȣ ꙟмї трібȣеще сѫ маї
вѫзȣ пе алтȣ омȣ ꙟн лȣме, чі нȣмаї пе тіне, ші
де ачѣста ꙟцї даȣ вое ка сѫ віі кѫте о датѫ пѫла
міне сѫ мѫ везї, ꙟнсѫ кȣ токмѣлѫ ка сѫ нȣ каре
кȣмва сѫ ꙟмї поменещї де алт чева дін лȣме, фѫ-
рѫ нȣмаї де Доамна Стана, ші де копілаші меї,
ах Дȣмнезѫȣле мѫнгѫемѫ вре о датѫ, зісе ꙟмпѫра-
тȣл, кѫзѫнд лешінат жос ꙟн міжлокȣл сѫліі.

Треї зіле фȣ ꙟнтокмаї ка ȣн мортȣ, скȣіпѫнд
кѫнд ші кѫнд леспегѫї де сѫнце ꙟнкегат, ші маї
ꙟнтремѫндȣсе ніцел, се-трасѫ ꙟнтр'о одае доснікѫ,
ші се-ꙟнкісе аколо, ꙟн каре німенї алтȣ нȣ інтра
фѫрѫ нȣмаї везірȣл сѫȣ пѫ зі де доаѫ орї, каре ꙟл
мѫнгѫѣ ші ȣмела сѫ'л маї ꙟнтоаркѫ дінтрȣ ꙟнтрі-
старе кȣ фелȣрімї де міжлоаче, ші ꙟн локȣ сѫ се-
маї ꙟнтоаркѫ, кѫт мергѣ се-апріндѣ де жале ші де
дорȣ, ꙟнкѫт кѫзȣ ꙟнтр'о лѫȣзіе ші ꙟнцеленіре фоар-
те грозавѫ, ші фȣ ꙟн аша старе зече анї пѫ рѫнд,
алте семне де віацѫ нȣ ꙟї маї рѫмѫсесѫрѫ, фѫрѫ нȣ-
маї о прѣ пȣцінѫ сȣфларе ші окліпіре де окї ла кѫте
треі-патрȣ чѣсȣрї о датѫ, ші ꙟн скȣрт ерѣ фоарте
таре стрѫнс ꙟн браціле морціі, дін каре нȣмаї ерѣ
нѫдежде кѫтȣшї де пȣцінѫ кѫ ва маї скѫпа. Іар ꙟн-
тр'ȣна де зіле, дȣпѫ зече анї, кѫнд ерѣ сѫ ꙟшї дѣ
рѫсȣфларѣ чѣ маї де пре ȣрмѫ, фіінд ꙟнгіецат ка
слоіȣл пѫсте тот трȣпȣл, афар де лінгȣрѣ, се-арѫтѫ
Доамна Стана ꙟнаінтѣ са аколо ꙟн одае, ші ꙟї
зісе ȣрмѫтоареле кȣвінте, фрекѫндȣ'л пѫсте тот
трȣпȣл кȣ ніще спіртȣрї мінȣнате пентрȣ ꙟнпȣтер-
нічіре:

ꙟм-

ꙟпѫрате, прѣiȣбiте соцȣ ал меȣ! скоалѫ прѣiȣбiте! кѫ iатѫ сѫнт лѫнгѫ тiне, шi амȣ венiт скȣмпȣл меȣ ка сѫ даȣ сфѫршiт неказȣрiлор тале, шi сѫ те ꙟторк iарѫшĭ ла вiацѫ, пе каре вѫзȣ прѣ вiне кѫ о пiердеĭ негрешiт ꙟнкѫ ȣн мiнȣтȣ де маĭ зѫбовѣм! скоалѫ дȣлчеле меȣ соцȣ, тречĭ дiн моарте ла вiацѫ! легiле ноастре воеск ка пентрȣ педѣпса кѫлкѫрiĭ тале де жȣрѫмѫнт сѫ фiȣ депѫртатѫ де тiне ꙟн време де зече анĭ, шi кȣ ȣрмаре нȣ мѫ слобозѣ ка сѫ те маĭ вѫзȣ, де нȣ аĭ фi фост крединчос ꙟн кȣрсȣл ачестор анĭ, пентрȣ каре кѫнд м'амȣ деспѫрцiт де тiне нȣ кредѣм, ферѣскѫ Дȣмнезѫȣ, кѫ тĕ оiȣ маĭ ведѣ о датѫ, фiiнд кѫ нȣ кредѣм ка фii лȣĭ Адам сѫ фiе аша де статорнiчĭ ꙟтр'о време атѫт де прелȣнгатѫ, мȣлцȣмеск лȣĭ Дȣмнезѫȣ кѫ нȣ фȣ прекȣм гѫндѣм, шi акȣма крезȣ кȣ адевѫрат кѫ шi пѫмѫнтенi аȣ статорнiчiе кѫнд iȣбеск пе вре о персоанѫ. Iатѫ дарѫ ꙟпѫрате, маĭ зiсе Доамна Стана, кѫ мѫ ꙟторк iарѫшĭ ла тiне ка сѫ те ȣмплȣ де вiацѫ ферiчiтѫ; департе де орĭ че мѫхнiре де акȣма ꙟнаiнте, шi ꙟсоцiт де копiĭ тѫĭ чеĭ вестiцĭ ꙟн тоатѫ лȣмѣ кȣ крешерѣ лор чѣ мiнȣнатѫ, атȣнчĭ де о датѫ iнтрарѫ ꙟнѫȣнтрȣ шi коконi сѫĭ, шi стѫтȣрѫ ꙟнаiнтѣ ꙟпѫратȣлȣĭ, кареле дȣпѫ мȣлте фрекѫтȣрĭ кȣ фелȣрiмĭ де спiртȣрĭ, шi дȣпѫ мȣлте стрiгѫрĭ дȣiоасе але ꙟпѫрѫтесеĭ шi але копiiлор, ꙟчепȣ а се-дешепта дiн адѫнкȣл шi вечнiкȣл сомнȣ ал морцiĭ, шi о мiнȣне маре, кѫ дiн гiарѫле еĭ челе сѫнџероасе се-помени ꙟн лѣгѫнȣл дорiтеĭ вiецĭ шi ꙟн сiнȣл десфѫтѫрiĭ, неваста шi копiĭ се-ꙟтречѣ каре маĭ де каре сѫ ꙟл пременѣскѫ шi сѫ'л ꙟподобѣскѫ ка пе ȣн ꙟпѫрат, трȣпȣл сѫȣ нȣ маĭ авѣ трiевȣiнцѫ де апѫ пентрȣ спѫлат, кѫчĭ лакрѫмiле че се-вѫрсасѫрѫ пе дѫнсȣл дiн окi невестеĭ сале шi аĭ копiiлор сѫĭ арȣ фi фост ꙟн старе сѫ скалде зече iншĭ ка дѫнсȣл, некȣм

нꙋмаї пе ꙋнꙋл, акꙋма се-ласъ ла тот омꙋл сімціторꙋ а жꙋдека деспре бꙋкꙋріѣ лꙋї Рꙋшкад ка че фелꙋ съ фі фост де маре, атѫта нꙋмаї ѕік, къ аколо ꙋнде се-бꙋкꙋра ꙟмпъратꙋл вені ꙟмпъратꙋл ꙟмпъраціlор мъестрілор ші ал смеілор, де каре се-ꙟнгроѕі ші тремꙋра Доамна Стана де слава че авѣ кꙋ дѫнсꙋл ші де пꙋтерѣ чѣ маре престе тот въѕдꙋхꙋл, ші ѕісе лꙋї Рꙋшкад: „фіінд къ ам вѫѕꙋт къ ещї прѣ-
„статорнік ꙟнтрꙋ амꙋрꙋл кѫсъторіеї, віно кꙋ міне съ
„те фак ціnере ал меꙋ, дѫндꙋ'ці фата мѣ, ал къ-
„рії кіпꙋ ꙟнтꙋнекъ соареле де мꙋлт че стрълꙋчеще,
„ші ꙟмпрꙋмꙋкꙋ лꙋмінъ тоате стелеле дін черꙋ, ꙟн-
„целепчꙋнѣ са есте ісворꙋл ꙟнцелепчꙋнеї оменещї;
„вреднічіѣ са ꙟнтрече ші кіар пе а ꙟнџерілор, есте
„блѫндъ, ші нꙋмаї де паіспрече ані, тоате сѫнт ꙟн
„мѫна мѣ ꙟн въѕдꙋх ші пре пъмѫнтꙋ, чі нꙋмаї
„статорнічіѣ та ꙟмї е де маре трібꙋінцъ пентрꙋ къ-
„съторіѣ фетеї меле, де ѕестре ꙟцї даꙋ немꙋріре,
„ші тот пъмѫнтꙋл кꙋ тоате че сѫнт ꙟнтрѫнсꙋл ші
„пъ дѫнсꙋл сꙋпт стъпѫніре та, тоцї ꙟмпъраці ші
„домні чеї маї пꙋтернічї аї лꙋмеї съ'ці фіе ка ніще
„слꙋџї, нꙋмаї съ прімещї черерѣ мѣ, дін бꙋнъ воін-
„цъ, кѫчї сілъ нꙋ ꙟнкапе ла ної.” Доамна Стана ста ꙟнкременітъ къ се-ва ꙟндꙋплека Рꙋшкад ла ачесте фъгъдꙋелї, пе каре ле ꙟнтърѣ ші еа къ сѫнт аша кіар фацъ кꙋ тоці; кѫчї нꙋ ерѣ мінчꙋнї, чі тоате ꙟнтрꙋ адевърꙋ, пъ кѫнд Хаімелек (аша се-нꙋмѣ ꙟмпъратꙋл ꙟмпъраціlор мъестрілор ші ал тꙋтꙋлор смеілор) ащепта съ аꙋѕъ ръспꙋнс де пріміре дін гꙋра лꙋї Рꙋшкад, аꙋѕі пъ негѫндіте ачесте кꙋвінте:
„пꙋтерніче ꙟмпърате Хаімелек, ꙟнсꙋші Дꙋмнеѕъꙋ чел
„вечнік а тоате фъкъторꙋ ші а тоате ціїторꙋ, съ
„ꙟмї фъгъдꙋѣскъ скаꙋнꙋл сѫꙋ, нꙋ воіꙋ прімі нічї о
„датъ пъ лѫнгъ драгостѣ че амꙋ асꙋпра мꙋеріі ме-
„ле ші асꙋпра копіілор меї, ші мъ рог де ертъчꙋне

„къ

„къ нѹ пѹтѹіѹ съ Ѫцї Ѫмплінеск черерѣ," ачестѣ ші алтеле асеменѣ зікѫнд Рѹшкад, се-Ѫнкредінцъ Хаімелек къ нѹ е нъдежде а'л авѣ де цінере, ші лъѹдѫнд прѣмѹлт статорнічіѣ са, пері дін аінтѣ лор (*), акѹма поате Ѫнцелеџе фіе каре ка кѫт де скѹмпѹ лѹкрѹ ерѣ лѹі Рѹшкад неваста ші копііі сѫі, де време къ нѹ прімі челе че Ѫї да Хаімелек, нѹ трекѹръ мѹлте зіле ла міжлок ші Рѹшкад се-Ѫнсінътоші кѹ desъвѫршіре, ші се-фъкѹръ марї весълііі Ѫн тот копрінсѹл съѹ, атѫт пентрѹ Ѫнтреџімѣ сінътъцііі сале, кѫт ші пентрѹ Ѫнпреѹнарѣ са кѹ неваста ші кѹ копілаші сѫі. Ачесте патрѹ образе петрекѹръ анї Ѫнделѹнгацї Ѫнтрѹ тоате ферічіріле лѹміі, ші дѹпъ моартѣ пърінцілор амѫндоі, лѹъ кѫрма Ѫмпъръціеі фіѹл лѹі Рѹшкад, ші Ѫмпъръці фоарте ферічіт Ѫн Кіна. Іар сорѹса се-дѹсе Ѫн інсѹла Хармостан, ші Ѫмпъръці аколо пѫнъ че се-фъкѹ невастъ а марелѹі пророк Соломон, прін але кърііі мъестріі, ші прін а са Ѫнцелепчѹне, фъкѹ атѫтѣ мінѹні Ѫн лѹме.

Іспръвіндъ Сѹлтамеме ачѣстъ історіе, о лъѹдаръ тоате мѹеретѹріле Ѫмпърътіцеі Фарѹхназеі, каре іѹбѣ прѣ мѹлт історііле ші Ѫнтѫмплъріле мъестрілор, ші але фермекътоарелор. Іар Ѫмпърътіца Фарѹхназа гъсі прічінъ ші зісе кѹмкъ Рѹшкад нѹ с'а цінѹт де кѹвѫнт, ші кѹмкъ н'а фост омѹ статорнік Ѫнтрѹ драгосте, пентрѹ къ а кълкат жѹрѫмѫнтѹл че а фъкѹт къ-

(*) Ачѣстъ історіе мъ Ѫндемнъ а фаче ѹрмътоареле версѹрї, де ші фъръ мешешѹг де поезіе, Ѫнсъ прѣ де трібѹінцъ:

„кѹ статорнічіѣ тоате
„стаѹ, сѫнт Ѫн фіінцъ,
„кѹ дѫнса'н вечї н'аѹ моарте,
„нічї вр'о непѹтінцъ,

еѹ нѹ зік аічї пентрѹ статорнічіѣ Ѫнтрѹ фапте негіоасе, чі Ѫнтрѹ челе бѹне ші де фолос пе каре ле хотъраще ѹнірѣ обштеі; дар ѹнде е ѹнірѣ съракѹл де міне! ?

Традѹкъторѹл Горжан.

кътръ Доамна Стана, къ нꙋ ва ворбі нічі декꙋм ла кѫте, о ва ведѣо фъкѫндъ, ші пентрꙋ ачѣста е престе пꙋтінцъ ка бърбаці съ фіе кредінчоші мꙋерілор лор ші кꙋ статорнічіе. Доамна мѣ ꙟі ръспꙋнсъ Сꙋлтамеме! сѫнт мꙋлці оамені карі ꙟші пъзеск фъгъдꙋѣла лор атѫта де мꙋлт, ꙟнкѫт о сокотеск маі скꙋмпъ ші декѫт кіар віаца лор, прекꙋм те веі ꙟнкредінца дін алтъ історіе че ꙟці воіꙋ повесті мѫіне, де ва фі кꙋ воѣ ꙟнълцімеі тале, але кърії ꙟнтѫмплърі сѫнт кꙋ мії де орі маі мінꙋнате декѫт челе че 'ці ам повестіт пѫнъ акꙋма, бꙋкꙋрос, ꙟі ръспꙋнсъ ꙟмпърътіца Фарꙋхназа, о воіꙋ аскꙋлтао кꙋ маре бꙋкꙋріе, ші аша ръмѫінд трѣба пентрꙋ адоа зі, плекаръ дела бае, ші се-дꙋсеръ съ прѫнзѣскъ дꙋпъ обічеіꙋ.

Пъ кѫнд ерѣ съ ꙟнчѣпъ Халіма сфѫршітꙋл мінꙋнатеі історії а мърітішꙋлꙋі Фарꙋхназеі, прін історіїле Сꙋлтамемеі, ꙟі вені ꙋн феліꙋ де лешін, ші зісе кꙋ гласꙋ ꙋміліт кътръ Аідін ꙟмпъратꙋл Індіеі: пꙋтерніче ꙟмпърате, де амꙋ афлат харꙋ ꙟнаінтѣ пꙋтернічіеі тале, біневоеще а ꙟнгъдꙋі пѫнъ мѫіне, ші ꙟці воіꙋ ісправі ачѣстъ прѣфрꙋмоасъ історіе, къчі акꙋма сѫнт кам заіфъ ніцел, ші мъ тем ка нꙋ кꙋмва съ ꙋіт чева дін мінꙋнателе еі ꙟнтѫмплърі ші дін фрꙋмꙋсеца мърітішꙋлꙋі ачещії ꙟмпърътіцъ. Атꙋнчі Аідін, кꙋ маре пърере де ръꙋ пентрꙋ кꙋрмарѣ історіеі, зісе кътръ дѫнса, фіе дꙋпъ воѣ та, ші се-трасе Халіма ꙟн алтъ одае, ші възѫндъ къ кѫт мерџѣ ꙟі ерѣ маі ръꙋ, кемъ пе Аідін ші ꙟі зісе: ах прѣпꙋтерніче монарх, възꙋ къ кѫт мерџе ꙟмі есте маі ръꙋ, де ачѣ те рог прѣплекатъ ка съ кемі дофторі съ мъ каꙋте, къ паркъ ноїꙋ съ скапꙋ кꙋ віацъ, ші ꙟнтрꙋ адевърꙋ ꙟці спꙋіꙋ къ де воіꙋ мꙋрі, де німік дін лꙋме нꙋ ꙟмі паре атѫта де ръꙋ ка де сфършітꙋл історіеі Фарꙋхназеі, каре а пріміт ꙟн чѣ ма

де

де пре ȣрмъ а се-мъріта ꙟнтр'ȣн кіпȣ̆ фоарте мінȣнат, пе каре аȣзѫндȣл, пȣтерніче ꙟмпърате, сѫнт прѣꙟнкредінцатъ къ кѫте історії аĭ аȣзіт пѫнъ акȣма ціĭ се-вор пърѣ прѣ де німік пъ лѫнгъ фрȣмȣсеца ачещіѣ. Ах ꙟмпърате, де веĭ аȣзі сфѫршітȣл ачестіĭ історіĭ, мінȣнателе ꙟнтѫмплърі але лȣĭ Кȣлȣф, але прѣфрȣмоасеĭ Кокоанеĭ Ділара, історіѣ ꙟмпъратȣлȣĭ Калаф, ші а ꙟмпърътесеĭ Кінеĭ, ші алтеле асеменѣ, пе каре амȣ̆ съ ціĭ ле повестеск де акȣмъ ꙟнаінте, мъ жȣр пъ мареле пророк ші пъ віаца ꙟмпъръцієĭ тале, че ꙟмĭ есте маĭ скȣмпъ декѫт соареле, къ веĭ рѫмѫнѣ кȣ тотȣл мȣлцȣміт, ші нȣ ва фі нічĭ ȣн ꙟмпърат ꙟн тоатъ лȣмѣ ачѣста, каре съ щіе аша історії фрȣмоасе ші пліне де міраре, чі веĭ фі нȣмаĭ ꙟмпъръціѣ та плін де аша історії ꙟнтре тоцĭ ꙟнвъцаці лȣмеĭ, ка соареле плін де лȣмінъ ꙟнтре тоате стелеле черȣлȣĭ.

Атȣнчѣ ꙟмпъратȣл адȣсе дофторĭ іскȣсіцĭ, ші кѫȣтѫндȣо, се-ꙟнтремъ іаръшĭ, пе каре о прівѣ Ділдін маĭ кȣ драг декѫт тоате коморіле ші славеле лȣмеĭ, ші о рȣгъ кȣ блѫндеце а ꙟĭ іспръві історіѣ мърітішȣлȣĭ Фарȣхназеĭ, ші а маĭ ȣрма ші алтеле історії прекȣм се-фъгъдȣісе кіар дȣмнѣеĭ прін жȣрѫмѫнт.

Атȣнчĭ ꙟнчепȣ Халіма а повесті історііле че спȣнѣ Сȣлтамеме кътръ Фарȣхназа, че нȣ воѣ съ се-мъріте, ші ꙟн чѣ маĭ де пре ȣрмъ о ꙟндȣплекаръ мінȣнателе ȣрмътоаре історії, прекȣм ȣрмѣзъ ꙟн томȣл ал треілѣ (*), ші се-мърітъ.

Контенірѣ томȣлȣĭ ал 2-лѣ.

(*) Ȣрмѣзъ кȣ тіпърірѣ негрешіт ȣнȣл дȣпъ алтȣ, ші фрȣмȣсеца історіілор пъ кѫт мерџе кȣ атѫта се-ꙟнсȣтеще дін томȣ̆ ꙟн томȣ̆; ші кѫнд вецĭ аȣзі, атȣнчĭ вецĭ креде маĭ біне.

Історііле че се-копрінд ꙟн томꙋл ачеста.